

ZPRÁVA O EXTREMISMU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2012

Praha 2013

Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012 byla schválena vládou dne 15. května 2013 usnesením č. 353.

Text neprošel jazykovou ani stylistickou úpravou.

OBSAH

1. Úvod	4
2. Vymezení pojmu extremismus.....	5
3. Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012	6
3.1. Extremistická scéna v roce 2012	6
3.1.1. Pravicový extremismus	7
3.1.2. Levicový extremismus	23
3.2. Poznatky z Krajských ředitelství Policie ČR	32
3.2.1. Hlavní město Praha	32
3.2.2. Jihočeský kraj	37
3.2.3. Jihomoravský kraj	40
3.2.4. Karlovarský kraj	44
3.2.5. Královéhradecký kraj	45
3.2.6. Liberecký kraj	46
3.2.7. Moravskoslezský kraj	48
3.2.8. Olomoucký kraj	51
3.2.9. Pardubický kraj	54
3.2.10. Plzeňský kraj	55
3.2.11. Středočeský kraj	57
3.2.12. Ústecký kraj	58
3.2.13. Vysočina	60
3.2.14. Zlínský kraj	61
3.3. Statistiky trestné činnosti s extremistickým podtextem	63
3.3.1. Úvod	63
3.3.2. Celorepubliková statistika	64
3.3.3. Statistika podle krajů	66
3.3.4. Statistika podle skutků	67
3.3.5. Pachatelé	69
3.3.6. Trestná činnost policistů	72
3.3.7. Trestná činnost příslušníků Armády ČR	73
3.3.8. Soudní statistiky	73
3.3.9. Statistiky Nejvyššího státního zastupitelství	74
3.3.10. Statistiky Probační a mediační služby	81
3.3.11. Trestná činnost s antisemitským kontextem	82
3.3.12. Trestná činnost motivovaná nenávistí proti Romům	83
4. Extremismus v zahraničí	85
4.1. Úvod	86
4.2. Spolková republika Německo	86
4.3. Slovenská republika	92
4.4. Polská republika	95
4.5. Rakousko	100
4.6. Maďarsko	102
4.7. Ruská federace	107
4.8. Řecká republika	111
4.9. Francouzská republika	115
4.10. Italská republika	118
4.11. Spojené království	122
4.12. Srbská republika	126
4.13. Chorvatská republika	130
3. Seznam použitých zkratek	133

1. Úvod

Zpráva o extremismu a souvisejících jevech na území České republiky v roce 2012 je předkládána na základě usnesení vlády ze dne 9. května 2012 č. 328. Na rozdíl od zpráv za roky 2010 a 2011 je z důvodu větší přehlednosti předkládána odděleně od koncepčních materiálů. Vyhodnocení plnění Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012 a Koncepce boje proti extremismu pro rok 2013 jsou obsaženy v samostatných dokumentech.

Dokument se vrací k původnímu názvu „Zpráva o extremismu“. Pro rok 2011 byl zvolen název „Zpráva o extremismu a projevech rasismu a xenofobie“. Cílem bylo zachytit širší škálu rasistických a xenofobních projevů, za které nemuseli být odpovědní příslušníci či sympatizanti extremistických uskupení. Tato ambice se však ukázala být nenaplnitelnou. Zachycení všech rasistických a xenofobních chování, činů či výroků na celostátní i regionální úrovni přesahuje rámec dokumentu i problematiky extremismu, tak jak jí vnímá Ministerstvo vnitra.

Zpracovatelem zprávy je Ministerstvo vnitra. Podkladovými materiály přispěli zástupci zpravodajských služeb, Policie ČR, resortů státní správy, konkrétně spravedlnosti, zahraničních věcí, obrany a Nejvyššího státního zastupitelství.

Divácké násilí, respektive chuligánství je v rámci Ministerstva vnitra řešeno samostatně. Relevantní dokumenty a zprávy k hooligans lze nalézt na webových stránkách: <http://www.mvcr.cz/clanek/kriminalita-146433.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>. Přesto jsou ve Zprávě o významných událostech, spojených s chuligány, zmínky, protože řada z nich je zároveň aktivní na extremistické scéně. Dokument k extremismu se nezabývá sektami a pseudonáboženskými organizacemi, protože v souvislosti s nimi nebyly zaznamenány výraznější aktivity spjaté s bezpečnostním rizikem prorůstání do státních struktur, pronikání do politické či ekonomické sféry či ohrožování demokratických struktur státu.

Dokument je zpracováván každoročně. Jeho cílem je pravidelně informovat veřejnost. Na základě poznatků v něm obsažených se přijímají nová opatření.

První pasáž o scéně na celorepublikové úrovni vychází z podkladů Bezpečnostní informační služby a Policie ČR. Od roku 2011 jsou veřejnosti předkládány poznatky z krajů, respektive z Krajských ředitelství Policie ČR, od policejních specialistů na extremismus. V této části jsou i podrobnější informace o hooligans.

Statistiky poskytly Policie ČR, Nejvyšší státní zastupitelství, Ministerstvo spravedlnosti a Probační a mediační služba ČR.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo informace o scénách v okolních a jiných významných evropských zemích. I s jejich využitím pak třetí pasáž o zahraničních scénách zpracovali experti z Masarykovy univerzity v Brně.

Na závěr jsou uvedeny použité zkratky.

V dokumentu jsou použity fotografie, které byly pořízeny pracovníky Policie ČR a Ministerstva vnitra. U fotografií, které pocházejí z jiných zdrojů, např. v pasáži o zahraniční scéně, je toto uvedeno.

2. Vymezení pojmu extremismus

Pojem „extremismus“ je v tomto dokumentu definován identicky jako v předchozích výročních dokumentech. Tato obsáhlá definice byla naposledy v plném znění zveřejněna ve Zprávě o problematice extremismu na území ČR v roce 2002, k níž přijala vláda ČR dne 9. července 2003 usnesení č. 669.¹ V této souvislosti je rovněž možné odkázat na ustálenou judikaturu soudů v souvislosti s výkladem pojmu hnútí.²

Ne všechny subjekty ve Zprávě obsažené se v roce 2012 dopouštěly nezákonné činnosti. Z dlouhodobého hlediska ale naplňují znaky extremismu, tak jak jsou definovány v předchozích výročních dokumentech.

Někteří zástupci akademické obce a nevládních organizací se domnívají, že pojem extremismus je nadále neudržitelný. V bezpečnostní komunitě i v akademické obci existuje řada odlišných definicí fenoménu. Hovoří se o konceptu hate (bias) crimes (tj. trestných činů z nenávisti, trestných činy z předpojatosti nebo trestných činů s kolektivní předsudečnou motivací).

Ministerstvo vnitra si nechalo zpracovat dvě odborné studie ke konceptu hate (bias) crimes. Podle jejich závěrů pojetí hate crimes nevylučuje komplementaritu s pojetím extremismu, resp. oba koncepty se mohou vzájemně doplňovat. Otevírá se tedy cesta pro posilování prvků hate (bias) crimes u policejních a justičních složek.

---

¹ Viz <http://www.mvcr.cz> (rubrika „Bezpečnostní hrozby“, podrubrika Extremismus, „Strategie boje proti extremismu a Výroční zprávy o extremismu“).

² Zejména pak na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu Tpjn 302/2005 (č. 11/2007 Sb., rozh. tr.), dále pak na usnesení NS 5 Tdo 79/2006, NS 5 Tdo 337/2002, NS 3 Tdo 1174/2004, usnesení krajského soudu v Brně, sp. Zn. 4 T 98/2009.

3. Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012

3.1. Extremistická scéna v roce 2012

- Během roku 2012 vystupovaly obě politicky motivované scény poměrně **stabilně** a ve srovnání s předchozím rokem nebyly zaznamenány **žádné výrazné mobilizační tendenze**.
- Z hlediska zaznamenaných akcí bylo v rámci **krajní pravice** policií zjištěno celkem **252 akcí, 78 shromáždění, 48 koncertů a 126 ostatních akcí**, zejména schůzí, přednášek nebo kempů. V rámci **krajní levice se jednalo o 156 akcí, 40 shromáždění, 38 koncertů a 78 ostatních akcí** jako přednášky, diskuze, spontánní akce či workshopy a kempy³.
- Z hlediska struktury nedošlo k výrazné obměně extremistických scén. V rámci krajní pravice nadále dominovala **Dělnická strana sociální spravedlnosti** (dále jen „DSSS“) jako politická reprezentace scény, marginálně byli zastoupeni **Autonomní nacionalisté** (dále jen „AN“) a **Svobodná mládež** (dále jen „SM“). **Národní odpor** (dále jen „NO“)⁴ již jako organizace nefunguje, lze jej charakterizovat spíše jako virtuální subjekt, který působil jako ideologická platforma. V rámci levicového extremismu (dále jen „LEX“)⁵ zůstávaly nadále zjevné jednotlivé ideologické proudy a frakce, z nichž nejvýznamnější bylo **anarchistické spektrum**.
- Hlavním propagačním nástrojem zůstalo **internetové prostředí**. Zatímco u pravicových extremistů (dále jen „PEX“)⁶ byly intenzivně využívány virtuální sociální sítě, a to i k mobilizaci podpory, u LEX tento trend není příliš výrazný. Oběma scénám se v loňském roce podařilo více či méně **rekrutovat nové přívržence ve věkově mladších vrstvách obyvatelstva**.
- **Členská základna PEX** je podle policie v širším smyslu **přibližně 5000 osob**, zatímco militantní část je tvořena až **150 aktivisty**. Zhruba **50 osob** lze považovat za **přední aktivisty a vůdcí osobnosti**. U LEX je poměrně obtížné provést konkrétnější odhad, lze však předpokládat, že se jedná o podobné hodnoty. Problémem členské základny u obou scén zůstává neefektivní mobilizace.
- Z hlediska aktivit je u PEX významná snaha o **obnovení koncertů**. V rámci LEX se neobjevila nová téma a absence dlouhodobě nosných témat má negativní vliv na činnost scény.
- **Trestná činnost**, zejména násilná se vyznačovala **vysokým stupněm latence**. Statistické hodnoty o kriminalitě jsou tedy pouze ilustrativní.

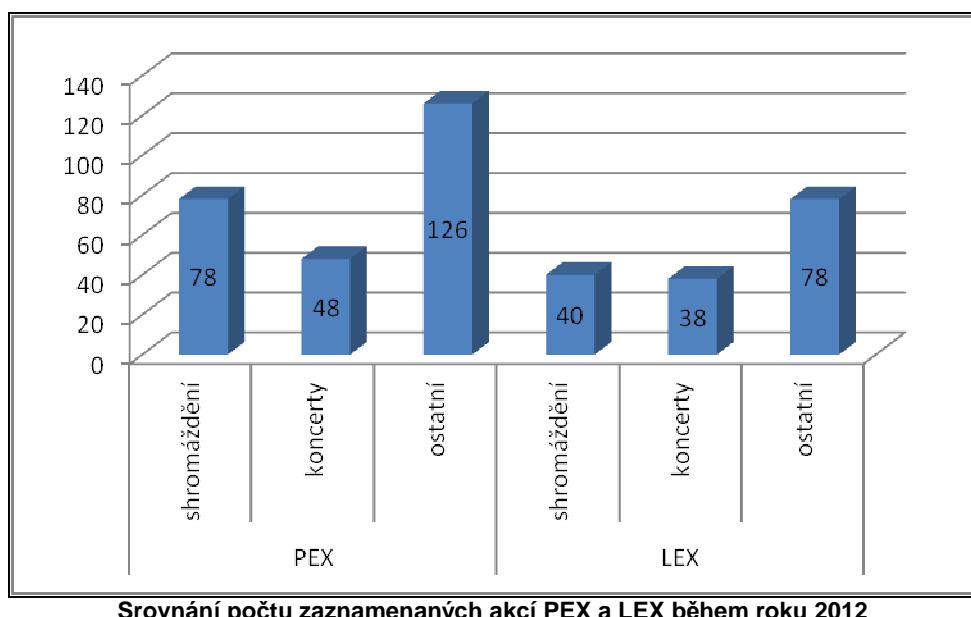
³ V dokumentu byla u počtu akcí využita metodika využívaná Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu Policie ČR od konce roku 2010. Akce jsou děleny dle druhu, a to na shromáždění, koncerty a ostatní akce. Ostatní akce zahrnují přednášky, diskuze, workshopy, schůze apod. Pořadatelem či iniciátorem nemusí vždy být člen či příznivec extremistického uskupení. Číslo zohledňuje i akce pořádané neextremistickými subjekty, ale extremisty ve větší míře navštěvované. Statistika zohledňuje akce pořádané či navštěvované osobami z tzv. zájmových uskupení, tedy subjektů vykazujících znaky pravicového či levicového extremismu ve smyslu výše uvedené definice. Pro zařazení do kolonky „akce“ jsou brány v potaz i další ukazatele: větší počet účastníků, větší zastoupení radikálních elementů, relevance společenské a politické prestiže a významu účastníků akce ve scéně, relevance výstupu z akce pro dění na scéně, případně akce nově vznikajícího subjektu, u kterého se dá předpokládat vliv na dění na scéně. Taxativní výčet zaznamenaných akcí má spíše ilustrativní úlohu pro znázornění trendů a vývoje.

⁴ Lze se setkat i s názvem „Svobodný odpor“.

⁵ Zkratka LEX je využívána jak pro „levicový extremismus“ tak pro označení „levicoví extremisté“.

⁶ Zkratka PEX je využívána jak pro „pravicový extremismus“ tak pro označení „pravicoví extremisté“.

- Obě scény se dlouhodobě potýkaly s **nedostatkem finančních zdrojů**. V uplynulém roce bylo při různých příležitostech zaznamenáno oživení platform na podporu stíhaných či vězněných soukmenovců, *Prisoners of War*⁷ (dále jen „POW“) a *Anarchist Black Cross*⁸ (dále jen „ABC“). V obou platformách však docházelo i k defraudaci vybraných prostředků. Zdrojem finančních prostředků jsou rovněž hudební koncerty.
- Zejména v rámci krajní pravice **rostla relevance zahraničních kontaktů**, především na soukmenovce v Německu a na Slovensku. Tyto kontakty napomáhaly jak organizaci a průběhu veřejných shromáždění, tak při organizaci koncertů a dalších akcí. Udržování kontaktů v zahraničí zajišťovala pouze úzká skupina aktivistů, často na základě struktur NO.
- Extremistické subjekty **působily a často navazovaly kontakty s jinými subkulturními či zájmovými skupinami**. V rámci PEX lze hovořit o prostředí fotbalových fanoušků, motorkářské gangy a další. V rámci scény LEX se jedná zejména o squatterské prostředí.

3.1.1. Pravicový extremismus

V roce 2012 **nebyly** v rámci krajní pravice, potažmo neonacistické scény, **zaznamenány výraznější mobilizační tendenze či mimořádné události**. Zvýšená aktivita se projevila spíše v souvislosti s **krajskými volbami** a **předvolební kampaní DSSS**, následně pak až koncem roku se zahájením kampaní prezidentských kandidátů. Jako poměrně významný lze dále hodnotit **rozvoj neonacistické hudební scény a její transformace**.

⁷ Název Prisoners of War (váleční zajatci).

⁸ Anarchistický černý kříž, platforma pro mezinárodní podporu uvězněných anarchistů.

3.1.1.1. Nacionálně radikální⁹ /neonacistická scéna

Pravicově extremistická scéna v roce 2012 nadále zůstávala **nekompaktním celkem**. Jejím stoupencům se nepodařilo najít oblast, která by scénu opět stmelila a zaktivizovala. Některé **zaznamenané trendy**, jako příklon k italskému neofašistickému hnutí Casa Pound či hooliganské aktivity¹⁰, oslovily pouze malou část pravicových extremistů a nemohly sloužit jako sjednocující prvek. Scénu tak nadále tvořily převážně **nеспolupracující lokální skupinky** soustředěné zejména na místní téma. Globálně zůstával mobilizační potenciál extremistických uskupení malý a jejich finanční, politické i personální možnosti minimální.

I když pravicově extremistická scéna jako celek nefungovala, neznamenalo to, že všichni její členové na veškerou činnost rezignovali. Naopak řada z nich byla stále poměrně aktivní. Ti si dobře uvědomovali tristní stav pravicově extremistické scény, a proto se ho několikrát v průběhu roku pokoušeli změnit a **oživit novými aktivitami**. Nicméně se primárně zaměřovali lokálně, takže většinou nedocházelo mezi nimi a dalšími aktivisty k nalezení styčného bodu na celonárodní úrovni, a jejich snahy se tak nesetkaly s větší odezvou.

Jako příklad lze uvést **charitativní a obecně prospěšné akce**, jimiž se někteří pravicoví extremisté pokoušeli vylepšit svou reputaci a zvýšit popularitu před veřejností. Nejen AN, jako propagátoři nových trendů, ale i aktivisté z **Dělnické mládeže** (dále jen „DM“) či **SM** nezávisle na sobě zorganizovali například rozdávání hraček v dětských nemocnicích a dětských domovech, sběr odpadků či finanční a materiální sbírky na podporu zvířecích útulků. Tyto aktivity jim ale očekávané výsledky nepřinesly a nelze předpokládat jejich masivnější rozvoj¹¹.

Témata pravicově extremistické scény se v roce 2012 příliš nelišila od předchozích let. Při své snaze získat co největší podporu veřejnosti se pravicoví extremisté soustředili hlavně na téma **romské problematiky** (resp. problematiky sociálně nepřizpůsobivých skupin) a sociálního napětí v některých regionech. V této oblasti se angažovala zejména **DSSS**, ale využívaly ji i další subjekty. Uplatňovaly při tom podobnou taktiku jako v předchozích letech, kdy pořádaly **veřejná shromáždění v lokalitách s dlouhodobými problémy a napětím mezi většinovým obyvatelstvem a členy sociálně vyloučených skupin** či **v reakci na konkrétní konflikt**, většinou napadení člena majoritní společnosti příslušníky romské menšiny.

Dne 29. ledna ve **Varnsdorfu** proběhla „Demonstrace proti romskému násilí“, jíž DSSS dle vlastních slov reagovala na zhoršující se bezpečnostní situaci ve městě. Mezi čtyřmi sty účastníky se objevilo zhruba 150 pravicových extremistů.

⁹ Označení „nacionálně radikální“ je v tomto dokumentu nutné odlišit od pojmu „nacionalistická“. Bylo využito pro přesnější charakteristiku Dělnické strany sociální spravedlnosti. Tu nelze apriori označit za neonacistickou. Nicméně DSSS **vědomě poskytuje ve svých řadách prostor neonacistům**. Ti pak mají v rámci strany možnost ventilovat neonacistické názory.

¹⁰ Prolínání PEX a hooligans lze spatřovat spíše v rovině prožitkového násilí než v rovině ideologické.

¹¹ V roce 2012 byly tyto aktivity populární i kvůli reflexi zahraničního dění, kdy zejména řeckému Zlatému úsvitu přinesly úspěchy.

Protestní akce „Proti kriminalitě“ DSSS na mosteckém sídlišti Chanov,
7.4.2012

případě však aktivní přístup skončil pro stranu kontraproduktivně. Chlapec si zranění neopatrností způsobil sám a napadení Romy si vymyslel.

Další protiromská demonstrace, na níž se ale přímo nepodílela DSSS, proběhla dne 15. září v **Dřevnovicích u Prostějova**. Jejím důvodem bylo zvyšující se napětí mezi většinovým obyvatelstvem a členy sociálně vyloučených skupin. Sešlo se na ní přibližně 250 osob, mezi nimiž bylo zhruba 100 pravicových extremistů. K narušení veřejného pořádku nedošlo.

Dne 24. září pak DSSS uspořádala protest ve **Strakonicích**. Záminkou byla smrt muže po potyčce s mladým Romem před jednou ze strakonických restaurací počátkem září 2012. Na této demonstraci, která proběhla v klidu a bez výtržností, se sešlo přibližně 300 osob.

Velkou pozornost pravicoví extremisté v roce 2012 dále věnovali **kritice současné politické reprezentace** a jejích rozhodnutí, kritice **vládních reforem** týkajících se úsporných opatření, kritice rozrůstajících se korupčních praktik a dalším aktuálním problémům. Bez zájmu nezůstaly ani **policejní zátahy a soudní stíhání soukmenovců**.

Pravicoví extremisté se snažili nalézat i **nová téma** na národní i lokální úrovni, kterými by oslovili veřejnost. V této oblasti byla aktivní zejména **DSSS v Praze**, která během roku uspořádala několik menších různě zaměřených protestů. Jednalo se například o protest „proti otřesným poměrům panujícím na Václavském náměstí“ dne 6. června, proti církevním restitucím dne 21. června, proti exekutorům dne 18. července, proti změnám v pražské MHD dne 20. srpna, proti evropskému stabilizačnímu mechanismu dne 17. září či proti genetické modifikaci organismů dne 13. listopadu. Vesměs však šlo o velmi malé protesty za účasti zhruba dvacítky osob a bez většího zájmu veřejnosti.

Přestože pravicově extremistická scéna v roce 2012 zůstávala roztríštěná a rozhádaná, uspořádali pravicoví extremisté mimo výše zmíněných protestů i několik demonstrací a pochodů, které měly charakter přesahující lokální rozměr. Jednalo se zejména o **tradiční akce** každoročně pořádané u příležitosti **státních svátků**, **výročí významných historických událostí** či **uctění památky zesnulých pravicových extremistů**. Účast na nich ovšem nebyla většinou velká a tyto akce nepředstavovaly výraznější bezpečnostní problém. I když

Dne 7. dubna uspořádala DSSS na mosteckém sídlišti **Chanov** protestní akci „Proti kriminalitě, černému rasismu a vyhazování policistů z oken“ v reakci na napadení policisty Romy. Akce se zúčastnilo cca 50 – 70 osob.

Dne 22. dubna uspořádala DM v **Břeclavi** pochod na podporu chlapce údajně napadeného nezletilými Romy, na níž se sešlo 200 – 300 pravicových extremistů. V břeclavském

u některých hrozilo riziko násilností (zejména ze strany odpůrců pravicových extremistů), policii se téměř vždy podařilo jim zabránit a shromáždění proběhla bez větších výtržností.

K nejvýznamnějším akcím pravicových extremistů v roce 2012 patřily ty, které byly pořádané u příležitosti státních svátků.

Dne 1. května se v Praze uskutečnil **prvomájový pochod DSSS a DM** s podtitulem „Za sociální jistoty – Proti reformám!“. Akce v ulici Na Můstku, za přítomnosti zhruba 180 osob, byla narušena levicovými extremisty, kteří napadli její účastníky například lahvemi či dlažebními kostkami. Jejich útok pravicoví extremisté opětovali. Policie proti útočníkům zasáhla a zpacifikovala je. Po demonstraci následoval pochod DSSS na náměstí Jiřího z Poděbrad, kterého se zúčastnilo cca 250 osob. Ten již proběhl v klidu a bez větších výtržností.

Dne 28. září uspořádali Autonomní nacionalisté 8. ročník „**Svatováclavské akce**,“ tentokrát v Kralupech nad Vltavou, které se zúčastnilo cca 150 – 200 osob. Proti ní protestovalo cca 300 odpůrců. Díky přítomnosti policie nedošlo k větším násilnostem.

Oproti předešlým rokům loni neproběhla tradiční akce DSSS „Den národní jednoty“ k výročí vzniku samostatného československého státu dne 28. září. Akce byla de facto přeložena na **17. listopad**, kdy se v Brně za účasti 150 – 200 osob uskutečnila demonstrace a následný pochod DM s mottem „Stop vládě peněz – Za opravdovou demokracii“.

Jako každý rok uspořádali pravicoví extremisté také několik **menších tradičních setkání k připomenutí zesnulých či vězněných kamarádů**. Dne 19. května se tak například uskutečnil v Mostě a Litvínově za účasti 80 – 100 osob pochod k uctění památky zesnulého Miloše Reha či dne 21. července ve Svitavách pochod na podporu vězněného neonacisty Vlastimila Pechance za přítomnosti cca 120 osob. Tyto akce proběhly v klidu a bez výtržností.

Po letech útlumu došlo v roce 2012 k určité **renesanci pravicově extremistických akcí s hudební produkcí**, jež však měly diametrálně odlišnou podobu než v minulosti. Aktuálně se často ani vystupující kapely nehlásily (aspoň ne otevřeně) k pravicovému extremismu, a tak na neinformovaného pozorovatele tyto akce působily spíše jako směs hardrocku, metalu a dalších hudebních stylů než jako pravicově extremistické koncerty. Není výjimkou, že jejich návštěvníky byli nejen pravicoví extremisté, ale i běžní občané.

Mezi největší akce tohoto typu lze v roce 2012 zařadit například koncert v Plzni dne 10. srpna, kterého se zúčastnilo cca 300 osob, či koncert „Bohemia Fest II.“ v Komárově dne 18. srpna 2012 za účasti cca 250 osob.

V roce 2012 docházelo i nadále ke **spolupráci českých a zahraničních pravicových extremistů**. Ta ale dominantně fungovala hlavně na základě osobních vazeb. O systémovou a skutečně hlubokou spolupráci české pravicově extremistické scény se zahraničním nešlo.

Pochod Dělnické mládeže v Brně s protivládními hesly, 17.11.2012

Při propagaci a komunikaci v oblasti pravicového extremismu hrál stále dominantní roli **internet**¹².

Největším a nejaktivnějším extremistickým subjektem v roce 2012 byla **DSSS**. Její členská základna ale byla a je velmi variabilní, od **pravověrných neonacistů až po zcela pasivní běžné občany**. Jako celek DSSS nebyla schopna nijak podstatně dění v ČR ovlivňovat.

Značnou část roku se DSSS soustředila na **předvolební kampaň do krajských voleb**, které se uskutečnily ve dnech 12. - 13. října 2012.

DSSS sestavila kandidátní listiny do všech třinácti krajů České republiky, ve kterých volby probíhaly. Její kandidátky tvořilo celkem 430 jmen. Zastoupeni byli členové DSSS, jiných politických subjektů (Pravý blok, Republikánská strana Čech, Moravy a Slezska) či nestraníci. Mezi kandidáty byly i osoby spjaté s neonacistickou scénou.

V rámci kampaně předáci DSSS absolvovali řadu **předvolebních mítinků**. První z nich se uskutečnily dne 30. března v Kadani a Chomutově. Pro stranu bylo nejúspěšnější shromáždění ve Varnsdorfu dne 15. září za účasti 200 – 250 osob, které ovšem bylo pojato jako demonstrace k připomenutí událostí ve Šluknovském výběžku na podzim roku 2011. Další mítinky se potýkaly s mizivou účastí posluchačů, většinou se dostavilo pouze několik desítek osob. Některá setkání s voliči však z důvodu nulového zájmu skončila hned po svém zahájení.

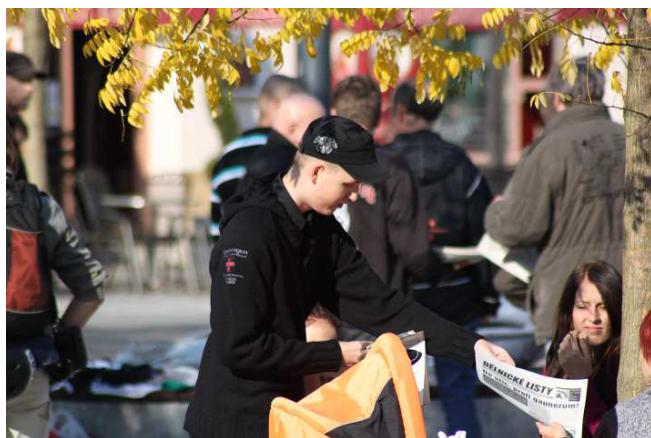
Tématem předvolební kampaně se stalo nejen problematické soužití majoritní společnosti s nepřizpůsobivými, ale i kritika stávající politické reprezentace, vládních reforem, korupce a řada dalších aktuálních palčivých témat.

DSSS se snažila získávat sympatie obyvatel především v místech se zvýšeným sociálním napětím a problémy s nepřizpůsobivými. Například dne 28. ledna se uskutečnila beseda Tomáše Vandase s občany Rotavy na Karlovarsku, které se zúčastnilo okolo 60 osob. Vandas zde představil „**Strategii postupu proti nepřizpůsobivému stylu života**“, která by dle DSSS měla řešit problémy provázející soužití majoritní společnosti a nepřizpůsobivých skupin obyvatel. Impulsem k jejímu zpracování byly nejen občanské protesty v roce 2011 na Šluknovsku, ale i situace v dalších problémových lokalitách.

---

¹² Některé ideové koncepty byly rozvíjeny pouze či především v rámci internetových platoform. Podobně se některé neformální skupiny soustředily především na prezentaci ve virtuálním prostoru (například Radical Boys) a v realním světě jejich aktivity nebyly zaznamenány.

Počátkem dubna se strana chtěla svézt na vlně jisté popularity, kterou mezi občany získalo neregistrované protestní hnutí Holešovská výzva (dále jen „HV“). DSSS tuto známou značku

Člen DSSS rozdává Dělnické listy na jedné z akcí související s Holešovskou výzvou

využila a dne 3. dubna 2012 zaregistrovala vlastní takřka stejnojmenné **občanské sdružení Holešovská výzva, o. s**¹³. Doufala, že bude z pokračujících demonstrací a projevů občanské nespokojenosti, organizovaných původní HV, politicky profitovat, nicméně tento krok neměl žádný dopad na preference strany.

Navzdory velmi intenzivní předvolební kampani a sociální situaci v ČR **strana nezaznamenala v krajských volbách výrazný úspěch**. Stále nebyla schopna obsadit žádné politické funkce, byť

v některých problémových oblastech došlo k mírnému nárůstu jejich volebních preferencí. Nejlepší výsledky zaznamenala v Ústeckém (zisk 4,37 %, tj. 9 322 hlasů), Karlovarském (zisk 3,34 %, tj. 2 410 hlasů) a Moravskoslezském kraji (zisk 2,15 %, tj. 6 908 hlasů). Nicméně i kdyby strana v nějakém kraji mandát získala, její koaliční potenciál by byl natolik malý, že by její zástupci nebyli velmi pravděpodobně schopni politická rozhodnutí výrazněji usměrňovat¹⁴.

Mimo účast v krajských volbách se DSSS hodlala zapojit i do dalších voleb. Předseda **Tomáš Vandas v březnu ohlásil svoji kandidaturu na prezidenta republiky**. Straně se však nepodařilo sesbírat zákonem stanovený počet podpisů potřebných pro registraci Vandase jako kandidáta na prezidenta a kampaň byla ke konci října 2012 ukončena. Je pravděpodobné, že vzhledem k minimální šanci sesbírání 50 000 podpisů se Vandas tímto způsobem snažil spíše využít mediálního zájmu, aby více zviditelnil stranu a její program před krajskými volbami.

DM nadále působila jako mládežnická organizace DSSS. To se projevovalo zejména podporou aktivit DSSS, **pořádáním společných akcí pod hlavičkou DM a provázaností členů obou subjektů**.

Kromě výše uvedených shromáždění organizovaných společně s DSSS uspořádala DM i vlastní veřejné akce. Zmínit lze například „Demonstraci na podporu srbského lidu“, která proběhla dne 18. února 2012 v Jihlavě u příležitosti třetího výročí vyhlášení nezávislého kosovského státu. Zúčastnilo se jí zhruba osm desítek osob.

Kromě toho zůstávali **aktivisté DM činní na lokální úrovni**. Věnovali se politickému aktivismu, sběru odpadků či materiálně podporili sociálně slabé rodiny a zvířecí útulky.

Prakticky neexistovaly celorepublikové struktury pravicově extremistických uskupení AN, NO a SM. **Buňky v jednotlivých regionech a městech působily nezávisle na sobě**, pouze čas od času docházelo k jejich aktivizaci a vzájemné spolupráci¹⁵.

¹³ Subjekt ale nevyvíjel žádnou činnost.

¹⁴ Pro stranu jsou zajímavé i finance, které získávají krajští zastupitelé.

¹⁵ Celorepublikový význam ale měly jejich internetové prezentace.

3.1.1.2. Nacionalistická scéna

Dlouhodobě **stagnující česká nacionalistická scéna** se v roce 2012 nijak výrazněji neprojevovala, její aktivity lze považovat za nepodstatné. Členskou základnu nacionalistického hnutí tvořil víceméně stále stejný okruh osob, neschopných překonat vzájemné osobní spory a zmobilizovat síly.

Jedinou výraznější událostí, při níž nationalistické subjekty připomněly svou existenci, byl **protest** dne 13. srpna 2012 v Praze proti druhému ročníku gay a lesbického festivalu **Prague Pride**, kterého se zúčastnilo 150 – 200 osob. Přes plány upozornit na sebe radikálnější formou protestů (např. s využitím zábavní pyrotechniky) nakonec k žádnému narušení veřejného pořádku nedošlo a akce proběhla zcela v klidu.

3.1.1.3. Struktura a subjekty scény

Scéna byla nadále výrazně **fragmentovaná**. S výjimkou DSSS neexistovaly žádné další celorepublikové struktury. Základním organizačním prvkem scény byly **lokálně působící buňky** skládající se často z nízkého počtu aktivistů do 5 osob. Aktivita těchto buněk byla rovněž rozdílná, od formálních či neformálních schůzí, podpory veřejných shromázdění přes vyšší aktivity v podobě účasti na akcích v zahraničí či samostatně vyvíjené a organizované akce na podporu či propagaci ideologie. Některé lokální buňky se hlásily k tzv. **autonomním platformám**, jako AN či spíše SM. Vliv si udržovaly i osoby z NO a jeho následné platformy jako Svobodný odpor.

DSSS se profilovala do pozice politické reprezentace a zastřešovatele celé scény. I přesto, že dlouhodobé snahy tohoto subjektu scénu zkonsolidovat byly spíše neúspěšné, v jejích zejména regionálních strukturách byli nadále **zastoupeni zejména přední aktivisté či část bývalé členské základny NO**. Tyto osoby si ponechávaly relevantní vliv v rámci scény PEX a tento byl tak z velké části přenášen i na DSSS. Stejně tak lze tvrdit, že prostřednictvím DSSS byla ze strany těchto aktivistů nadále šířena ideologie NO a pod záštitou strany bylo fakticky pokračováno i v aktivitách NO. V průběhu roku 2012 strana pokračovala ve tvorbě regionálních struktur, byla více či méně **dokončena transformace na strukturu celostátní, krajskou a místní**.

Organizace **NO se stala spíše virtuálním subjektem**. Zatímco zpočátku roku byla zaznamenána činnost některých buněk Národního odporu, zejména v Praze, Karlovarském, Olomouckém a Moravskoslezském kraji, s koncem roku tyto buňky nevyvíjely aktivity spojené s NO a jejich členové se inkorporovali často do jiných subjektů, případně neformálních skupin. Bývalí aktivisté a členové spolu nadále udržovali úzké kontakty. **Aktivity organizace byly nadále organizovány, byť pod záštitou jiných subjektů**, často DSSS. Struktury NO a **dřívější kontakty se rovněž staly ústřední v navazování a udržování kontaktů scény PEX v zahraničí**, zejména s protějšky v Německu, Polsku, Rakousku a na Slovensku.

Struktury AN nadále spíše oslabovaly. Část aktivistů a aktivních buněk se hlásila ke SM, část pak přestala užívat název a působí spíše neformálně. Určité buňky zůstávaly více či méně aktivní ve Středních Čechách, v Praze, Jihočeském a v Olomouckém kraji.

V roce 2011 měla SM šanci stát se významným subjektem kvůli sympatiím ze strany AN. Tento **potenciál zůstal nevyužit**. Aktivní buňky byly zaznamenány pouze v Moravskoslezském, Olomouckém a Středočeském kraji.

Část PEX začala využívat konceptu a symboliku tzv. identitárního hnutí, které se šířilo z Francie¹⁶.

Vedle toho se v průběhu roku objevilo **několik iniciativ** v rámci neonacistické scény, které však **neměly výraznou relevanci či dlouhodobé trvání**, například sdružení **W.P.E.P. – Evropští patrioti**¹⁷, u kterého v první polovině roku pokračovala výrazná stagnace a marginalizace. Určitá část sympatizantů se rovněž pokoušela vzkřídit myšlenku Republikánské mládeže a Sdružení pro republiku - Republikánské strany Československa, nicméně bez výraznější odezvy. Stejně tak **zanikl projekt České dobrovolnické gardy**, ve kterém se angažovala určitá část jihomoravských a olomouckých PEX.

Někteří příznivci krajní pravice inklinovali k subjektům, které se označovaly za „neokonzervativní“. Jednalo se o např. o iniciativu **D.O.S.T.** Další subjekty se výrazněji profilovaly na téma obrany „evropského, resp. křesťanského tradicionalismu“ a odporu vůči muslimské komunitě. Na základě občanského sdružení **Anti-mešita**¹⁸ Valentina Kusáka byla založena domácí pobočka **Czech Defense League**, která však neprojevila výrazné aktivity¹⁹.

Znak Czech Defence League,
zdroj: web Czech Defence League

Během roku 2012 bylo zaznamenáno několik incidentů v kybernetickém, resp. internetovém prostředí, ke kterým se přihlásila **skupina tzv. nacionalistických hackerů**. Ve většině případů se jednalo o úplné či částečné nahrazení obsahu webových stránek fyzických či právnických osob, případně zveřejnění části osobních údajů, včetně informací k Pay pal účtům, apod. Cílem těchto **útoků byly servery spojené s „ideologickými“ nepřáteli PEX**, zejména na základě jejich politického přesvědčení, ve většině případů tzv. podavatelů „multikulturalismu“, přistěhovalectví, atp.

3.1.1.4. Propagace a rekrutace

Výrazným nástrojem propagace jako ideologie zůstal **internet a virtuální prostředí**. Byly silně etablovány servery působící jako informační platformy konkrétních subjektů či hnutí, např. web Revolta s vazbou na Autonomní nacionalismus, web SM. Významná byla v dubnu změna webu NO na web Svobodného odporu, která s sebou přinesla i obsahový návrat k původní podobě informační platformy organizace NO.

¹⁶ O Identitárním hnutí více v kapitole 4.9. Francouzská republika. Tento trend byl patrný u osob aktivních na webech Revolta a Radical Boys.

¹⁷ Zkratka W.P.E.P. má znamenat White Power European Patriots.

¹⁸ Anti-mešita je hodnocena jako radikální, výrazně islamofobní subjekt. Není ale považována za uskupení extremistické, podle definice v tomto dokumentu používané.

¹⁹ Vedle Czech Defense League Valentina Kusáka existuje konkurenční podobně zaměřený subjekt Czech Defence League, který vznikl v srpnu roku 2011. Toto občanské sdružení se téměř výhradně projevuje pouze na internetu.

Nedílnou součástí internetové propagace byly virtuální sociální sítě, zejména Facebook či domácí Libimseti.cz. Umožňovaly nejen propagaci, ale zejména i komunikaci. Výrazně usnadňovaly mobilizaci a koordinaci k organizaci různých veřejných či neveřejných akcí.

Z hlediska propagace dlouhodobě zaujímaly poměrně významný podíl **veřejné akce a shromáždění**. Důvody jejich organizace byly různé, často však v jejich souběhu docházelo k přímé propagaci subjektů či ideologie. Zatímco v roce 2011 byly časté projevy tzv. *hard bass* po vzoru tzv. *flash mobu*²⁰, v roce 2012 byl výskyt těchto akcí ojedinělý. Některé subjekty scény se rovněž uchýlily k novým tématům, např. ochraně přírody, sociální podpory, antikapitalismu či antiglobalismu, prostřednictvím kterých se snažily přiblížit mladším generacím stoupenců.

V posledních letech měla scéna PEX obecně problémy s rekrutací či oslovením nových přívrženců. S určitým odstupem lze konstatovat, že tento stav se výrazněji změnil v roce 2011, zejména s protiromskými protesty na Šluknovsku a v dalších lokalitách.

Z policejních poznatků vyplývá, že ideologie PEX a obecně veřejný populismus získávaly **nejvýraznější ohlas mezi dospívající mládeží ve věku 14 – 20 let, z hlediska regionálního pak v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji**. Zčásti se na získání nových přívrženců odráží i dlouhodobá **propagační kampaň DM**, cílená **na základní a střední školy**. V neposlední řadě pak i sblížení a **propojení DM se strukturami AN a SM**, jak je to patrné např. v Praze. Výskyt nových a věkově mladších sympatizantů byl výrazněji zaznamenán u bývalé buňky NO – Erzgebirge. Jiným subjektům PEX se rovněž daří **rekrutovat členy fotbalových chuligánských skupin**, např. v Praze, v Moravskoslezském, Olomouckém, Jihomoravském a Královéhradeckém kraji. Vedle přímého členství či aktivní podpory scény PEX byla v rámci mladších věkových skupin zjevná sympatie či inklinace k populistickým a zdánlivě jednoduchým řešením, prezentovaným subjekty PEX.

3.1.1.5. Členská základna

Z hlediska členské základny lze scénu PEX označit za stabilní. Na základě dlouhodobých poznatků lze současný početní stav na přibližně **5000 sympatizantů**.²¹ Z tohoto počtu lze dále odhadovat přibližně **1500 osob jako aktivních stoupenců**.²² Z hlediska **jednotlivých subjektů** lze odhadovat celkový počet členů přibližně okolo

VAŠE PENÍZE

JEJICH BOMBY!

²⁰ Hromadné tancování na veřejných místech, často založené na spontánně vytvořeném a následně i rozpuštěném davu lidí.

²¹ Sympatizantem se rozumí osoba inklinující k PASIVNÍ podpoře PEX, nikoliv pouze dílčích témat, např. odporu vůči EU, multikulturalismu, národnostním menšinám, atp.

²² Osoby vyjadřující aktivní podporu subjektům scény PEX, nejčastěji účastí na pořádaných akcích (veřejná shromáždění, koncerty, ...)

550 - 600 osob.²³ **Militantní část scény**²⁴ zaujímá přibližně **150 – 200 osob**, přičemž jádro scény PEX tvoří **50 – 60 aktivistů**, často **vůdčích osobností lokálních buněk**.

Z hlediska územního lze tvrdit, že **nejvyšší koncentrace stoupenců PEX byl v Ústeckém, Moravskoslezském, Karlovarském, Olomouckém a Jihomoravském kraji**. V Královehradeckém, Pardubickém kraji a na Vysočině je z dlouhodobých poznatků zjevné, že místní scéna PEX realizuje své aktivity v jiných krajích či lokalitách.

Scéna se v roce 2012 **nedokázala zmobilizovat v dlouhodobějším horizontu, ani na jednotlivé akce**. Oproti roku 2011, kde byla zaznamenána poměrně vysoká účast jak na Prvomájovém shromáždění v Brně, tak i později na protestních shromážděních na Šluknovsku a v jiných lokalitách, v loňském roce tato situace prakticky nenastala. Z části tento stav poukazuje na relativně vysoký stupeň fragmentace scény a tříštění podpory na jednotlivé subjekty a místní buňky.

3.1.1.6. Aktivity scény a hlavní mobilizační téma

Během roku 2012 bylo zaznamenáno celkem **252 akcí** pořádaných anebo s vysokou účastí PEX. Z tohoto počtu bylo celkem **78 shromáždění**²⁵, **48 koncertů** a **126 dalších akcí**, jako přednášky, schůze, kempy a další akce. Z hlediska veřejných shromáždění byla průměrná účast přibližně 85 osob. V průběhu roku bylo zaznamenáno celkem 12 akcí s vyšší než průměrnou účastí, nejvyšší účast byla zaznamenána na protestním shromáždění

v Břeclavi dne 22. dubna, kterého se zúčastnilo více než 2000 osob, přibližně 200 – 300 PEX. Z hlediska veřejných shromáždění se na poměrně vysokém počtu odrazila zejména předvolební kampaň DSSS, zahájená v květnu. Předvolební mítingy se s výjimkou shromáždění ve Varnsdorfu dne 15. září potýkaly s výrazným nezájmem a pravidelnou účastí do 30 osob. Markantním znakem uplynulého roku byla **klesající účast na každoročně pořádaných akcích**, jako např. pietních shromážděních. Některá se vůbec neuskutečnila, např. pietá za Daniela Hejdánka, případně se uskutečnila ve výrazně užším formátu, např. pietá za Jana Strička. Shromáždění k oslavám 1. Máje, které se letos uskutečnilo v Praze, lze nejen vzhledem k nízké účasti označit za neúspěšné. Podobně i sloučení dvou tradičních akcí, k výročí 17. listopadu a „Den národní jednoty“, pořádaný vždy dne 28. října, lze vzhledem k nízké účasti označit za neúspěch. Naopak **Svatováclavskou manifestaci** ze dne 28. září, která se přemístila do Kralup nad Vltavou, lze jak z hlediska počtu účastníků, tak i jejich skladby označit za úspěch autonomního spektra PEX.

Protiromská demonstrace v reakci na interetnický konflikt ve Strakonicích, 22.09.2012

²³ Jedná se o osoby, které jsou členy organizací. Odhad nezohledňuje členy DSSS, které nelze vzhledem k dalším projevům vnímat jako stoupence PEX.

²⁴ Jedná se o osoby preferující násilný způsob prosazování názorů.

²⁵ Zahrnuje jak shromáždění pořádaná PEX, zejména DSSS, tak i takové, které byly organizované jinými subjekty, ale zároveň kterých se PEX zúčastnily. V loňském roce bylo zaznamenáno 61 shromáždění.

Zřejmě v souvislosti s blamáží ohledně údajného rasově motivovaného útoku v Břeclavi, kterého využila DSSS a scéna PEX k opětovné mobilizaci proti-romských nálad, a následnému výsledku vyšetřování²⁶ **opadla ze strany DSSS snaha o další vyvolávání protiromských nálad.** Nutno dodat, že celý případ se odrazil i v přístupu médií. Oproti loňskému roku tak lze konstatovat, že využití daného tématu v rámci PEX zejména ve druhé polovině roku výrazně opadlo. I přesto bylo zejména ze strany DSSS nadále rozvíjeno a romská komunita, stejně jako další národnostní menšiny, zůstávaly záměrně kriminalizovány.

Okrajově se některá shromázdění, zejména politické mítinky DSSS, zaměřovaly na **kritiku „establishmentu“** a politického systému. DSSS se snažila stylizovat do pozice „národní opozice“. Ze strany DSSS se jednalo o pragmatický kalkul, jak nespokojené občany oslovit. Z toho vycházela i větší či menší podpora vyjádřená veřejně aktivním osobám, např. Danielu Landovi či senátoru Tomio Okamurovi. Takto lze chápat i fakt, že v době vzniku iniciativy **Holešovská výzva** si DSSS zaregistrovala stejnojmenné občanské sdružení.

Během roku 2012 pokračovala výrazněji **transformace hudební scény PEX. Organizace hudebních akcí v tuzemsku se obnovila**, ačkoliv

EP kapely Fuerza Arma, zdroj: web Fuerza Arma

se rozsahem či vysokou účastí známých zahraničních kapel nepodařilo plně navázat na koncerty před rokem 2009. O tom svědčí i počet 48 zaznamenaných koncertů²⁷, oproti 18 v roce 2011. Určitý podíl na tom má i fakt, že jsou více **navštěvována vystoupení zahraničních kapel v blízkém zahraničí**, zejména v Maďarsku, Itálii a v SRN a v neposlední řadě i vznik na hudební koncerty specializovaných prostor. Příkladem může být Skinhouse na Slovensku²⁸. Vedle toho se politicky motivovaná hudební scéna rozrostla o další hudební žánry, proniká nejen do hip hopu (např. *Duo Radikal, Fuerza Arma* či *Kato*), tak i

do elektronické hudby (zde je patrná souvislost s *hard bassem*). V souvislosti s hudební scénou tak lze identifikovat několik hlavních trendů, a to:

- **Organizace komerčních či zdánlivě komerčních koncertů**, které se vyznačovaly určitým stupněm přístupnosti ze strany veřejnosti. V několika případech, např. „X-Mas Party“ v Brně dne 1. prosince, byly vstupenky rozdány již před zahájením „oficiální“ distribuce. Projevy sympatií či přímé propagace byly na těchto koncertech ojedinělé, anebo závisely na skladbě publika a vystupujících kapel.
- **Vystupování kapel ze scény White Power Music pod jinými názvy** souviselo zčásti s výše uvedeným fenoménem „komerčních“ koncertů, zčásti pak se snahou kapel samotných uniknout pozornosti bezpečnostních složek. Během roku 2012 se objevilo několik projektů či kapel pod jinými názvy, např. Saubande (dříve A.V.E. Band), či Bootboys Social Club (Randall Gruppe). Jiným příkladem je kapela Gabreta, nástupkyně známé kapely Impérium bez Michala Moravce. Kapely často přizpůsobovaly repertoár

²⁶ Během vyšetřování vyplynulo, že chlapec si svá zranění přivodil sám a útok si vymyslel.

²⁷ Je nutné brát na zřetel, že už se ve většině případů nejedná o klasické WPM koncerty. Během nich nedochází k narušení veřejného pořádku ani k nezákonnému projevůmu. Jsou ale primárně určeny pro příznivce PEX. Vystupující kapely proto upravují své názvy a zpívané texty.

²⁸ Původem kravín v Plaveckém Mikuláši, ve kterém jsou pořádány soukromé koncerty.

skladbě publika, kdy byly následně reprodukovány známé skladby ze scény WPM, často s nenávistným či rasistickým obsahem.

- **Koncerty pro tzv. „apolitické“ skinheady**, kterých bylo zaznamenáno několik v Jihočeském a Jihomoravském kraji. Koncerty byly označeny jako „punkové“, určeny zejména pro tzv. apolitické skinheads. Vystupující kapely, vč. zahraničních, jsou známé svým vystupováním v rámci neonacistické hudební scény, případně se jedná o část dříve aktivních kapel. Na koncertech docházelo často k projevům sympatií či přímé propagaci nacismu a neonacismu.
- **Tuzemské WPM koncerty a „soukromé oslavy“**, které byly z hlediska pořádaných koncertů spíše ojedinělé. Jednalo se zpravidla o utajené koncerty, které sloužily k explicitní propagaci hnutí či jeho ideologie. Příkladem takového koncertu bylo vystoupení známých WPM kapel Titkolt Ellenálas (Mad'.), Last Pride (SRN) a Sleipnir (SRN) v Jirkově, dne 13. října. Jiným příkladem je koncert tzv. nacionálně socialistického black metalu (dále jen „NSBM“) v Žatci ze dne 28. září, rovněž s mezinárodní účastí.
- **Koncerty v zahraničí pořádané českými PEX** se v uplynulém roce konaly zejména ve Skinhouse na Slovensku. Bylo zaznamenáno celkem 6 koncertů s českou organizační účastí. Na tamních koncertech pravidelně vystupovaly české kapely a účast českých PEX byla dlouhodobě vysoká. Poklesl počet koncertů organizovaných českými PEX v Polsku, což však souviselo spíše s limity pořadatelů než s dlouhodobým trendem.

Českobudějovická kapela Gabreta (část bývalé WPM kapely Impérium) na koncertě Bohemiafest v Komárově dne 18.08.2012, kde vystoupily kapely Randall Gruppe a Sons of Bohemia

více méně zkrachoval.

Silněji v uplynulém roce rezonovaly v rámci scény téma „environmentalismu“, ochrany přírody a životního prostředí, a odporu vůči muslimské komunitě. Tato téma byla přebírána od německých kolegů s cílem oslovit mladou generaci. Téma muslimské komunity bylo v domácích podmínkách poměrně zřídka užívané, vzhledem k tomu, že domácí komunita je dlouhodobě umírněná a veřejně spíše neaktivní. Občanské sdružení Antimešita se v první polovině roku zřejmě zčásti inspirovalo projektem ze SRN s názvem „Pro-Bewegung“, iniciativy proti přistěhovalectví a muslimské komunitě. V červenci byla Valentinem Kusákem ze subjektu Antimešita založena pobočka **Czech Defense League**.²⁹ Sdružení se však mimo

Hudební scéna má velký vliv na scénu PEX a její konsolidaci. Organizace koncertů zůstala zdrojem finančních prostředků, zejména pro úzké skupiny pořadatelů. Zčásti se tak vytrácel ideologický motiv.

V uplynulém roce byla částí, zejména autonomní scény, projevována snaha o přijetí nových ideologických koncepcí či platform. Již v roce 2011 byla zejména ze strany Autonomních nacionalistů a webu Revolta propagována koncepce tzv. **Třetí cesty a italského hnutí Casa Pound**. Vyjma webové propagace však koncept **nezískal výraznějšího zastání**. Objekt, jenž se měl stát „komunitním centrem“, ukončil svou činnost v první polovině roku a projekt tak

²⁹ Inspirací byla britská Defence League, která se zaměřuje na organizaci „domobran“ ve čtvrtích či městských částech obývaných muslimskou komunitou. Defence League sama sebe označuje za apolitickou organizaci s cílem ochrany veřejného pořádku. Faktem však zůstává, že jejím primárním cílem je působení

internetové prostředí reálně neprosazovalo a potenciál získání dalších přívrženců byl vzhledem k výše uvedenému poměrně omezený. Stávající stoupenci obou sdružení se často rekrutovali mimo scénu PEX.

V omezené míře byly zaznamenány **projevy antisemitismu**, a to jak ve spojení s vývojem bezpečnostní situace na Blízkém Východě, včetně občanské války v Sýrii, tak zřetelně pak ve spojení s kandidaturou Jana Fischera v prezidentských volbách. Antisemitismus zůstával latentní.

3.1.1.7. Trestná činnost³⁰ a násilné aktivity

Většina trestné činnosti byla latentní, proto je vypovídací hodnota statistik omezená. V některých krajích, např. v Libereckém, Jihomoravském, Moravskoslezském, Jihočeském a v Praze jsou známy případy cílených útoků proti LEX a proti bezdomovcům. Vzhledem k nízké ochotě oznámit tyto případy anebo s PČR spolupracovat, **zůstávají tyto případy zpravidla nevyřešeny či nevidovány**. Rovněž se objevily specifické případy trestné činnosti PEX, která není statisticky podložitelná, a to sice majetkově motivovaná trestná činnost či násilná trestná činnost, kdy pachatel je PEX a tato činnost může souviset s jeho přesvědčením. V neposlední řadě se jedná i o poměrně četné případy nedovoleného ozbrojování či nelegálně držených zbraní a vojenského materiálu. Tyto případy jsou z hlediska scény mnohdy více relevantní než ty, které jsou statisticky evidované.

Ze strany policejního Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (dále jen „ÚOOZ“) byl v loňském roce realizován případ zakladatelů a členů domácí pobočky **Blood and Honour Division Bohemia** a jejího militantního křídla Combat 18³¹. Skupina celkem 9 osob působila na různých místech ČR, v Praze, Karlovarském, Jihomoravském a Libereckém kraji. Prověřování bylo zahájeno na základě poznatků k založení webových stránek uvedené organizace. Dále prošla celá skupina poměrně progresivním vývojem. Část organizace se orientovala na výrobu a distribuci propagačních materiálů, část skupiny pak byla aktivní v rámci neonacistické hudební scény, ve spojení se známou kapelou Agrese 95.

Organizace dále disponovala **dvěma „bojovými“ skupinami, aktivními v Aši a v Praze**. Pražská sekce uskutečnila v blíže nezjištěné době zkoušku nástražného výbušného systému³² a je zodpovědná za zapálení srubu, restaurace v Krčském lese z prosince 2011. Vedle toho skupina provedla nános několika graffiti a samolepkových akcí k propagaci organizace a jejích cílů, případně k zastrašení ideologických odpůrců. Podobné aktivity vyvíjela i **buňka v Aši**, jejíž činnost vyvrcholila **žhářským útokem proti ubytovně převážně obývané Romy**

Objekt srubu Gizela v Krčském lese po žhářském útoku členů BH/Combat 18. Důvodem byla údajně vysoká návštěvnost ze strany LEX. Šetřeno ÚOOZ v rámci stíhání členů Blood&&Honour/Combat 18 v ČR.

---

proti národnostním minoritám, přistěhovalcům a konkrétně muslimské komunitě. Platforma se rozšířila do dalších evropských zemí.

³⁰ Podrobné údaje k statistikám trestné činnosti s extremistickým kontextem jsou k dispozici v kapitole 4. Statistiky.

³¹ Případ dále komentuje v kapitole 3.3.9. Nejvyšší státní zastupitelství.

³² Zápalnice byly dále nalezeny i během provedených domovních prohlídek

dne 26. února, a to s cílem usmrtit její obyvatele na základě nesnášenlivosti vůči romskému etniku. Z rozhodnutí soudu je všech 9 obviněných stíháno na svobodě. Poznatky získané prověřováním trestné činnosti uvedené skupiny poukazují na hrozby a rizika výskytu militantních jedinců či skupin v rámci krajně-pravicové scény.

Územní odbor Služby kriminální policie a vyšetřování v Mostě ve spolupráci ÚOOZ realizoval dne 16. října případ 2 osob, provozovatelů obchodu **Sniper shop**, podezřelých z podpory a propagace nacistické ideologie a nacistických, resp. neonacistických organizací. K zadržení došlo na základě téměř ročního prověřování, kdy bylo zjištěno, že dvojice osob **vyrábí a následně distribuuje propagační předměty a věci odkazující na neonacistické organizace, symboly nacismu, rasismu, xenofobie** a které prostřednictvím vyobrazených motivů či hesel hlásají nenávist vůči ideologickým nepřátelům, často skupinám osob vymezených na základě jejich politického či náboženského vyznání, anebo jejich etnické či rasové příslušnosti. K distribuci těchto předmětů docházelo jak prostřednictvím internetového obchodu, tak v rámci krajně pravicové scény a v posledních letech i prostřednictvím neonacistických koncertů v zahraničí. Tímto dlouhodobým jednáním si oba pachatelé zajistili i výrazné finanční zdroje, od roku 2009 pravděpodobně až 2 mil. Kč. Během provedených domovních prohlídek byly dále nalezeny vysoké finanční částky v cizích měnách, pocházející z prodeje na zahraničních koncertech, stejně jako vysoká finanční částka v Kč a množství předmětů a věcí připravených k prodeji. Oběma mužům bylo sděleno obvinění z trestného činu Založení, podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka dle § 403 trestního zákoníku.

Další prověřované případy poukazují na hrozby a rizika výskytu tzv. osamocených vlků, samostatně zradikalizovaných jedinců. Jak dokazuje případ **Brunona Kwieceňa**, který připravoval útoky proti politickým cílům v Polsku, tito jednotlivci nemusí nutně mít vazbu na politicky motivovanou extremistickou scénu.

3.1.1.8. Financování a podpůrné aktivity

Krajně-pravicová scéna a její subjekty se dlouhodobě potýkaly s nedostatkem finančních prostředků. Finanční prostředky a jejich distribuce se v roce 2012 staly předmětem sporu mezi vedením DSSS a regionálních organizací, které vyvrcholily obměnou části vedení krajských organizací po krajských volbách. Předmětem sporu měly být státní dotace, které strana obdržela a údajně podhodnocení financování na krajskou předvolební kampaně³³.

Samolepky prodáváné v rámci obchodu Blood&Honour

Finanční spory jsou obecně časté zdroje osobních animozit v rámci scény. Organizovaným druhem financování zůstává zejména podpora tzv. **Prisoners of War (POW)**, stíhaných či vězněných soukmenovců. Za správu finančních sbírek byly často

³³ Státní dotace strana získala za volební výsledky ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2009. Regionální organizace začaly finanční otázky akcentovat před kampaní na krajské volby v roce 2012.

odpovědné konkrétní osoby, poměrně často však docházelo k **defraudaci vybraných finančních prostředků** a zároveň k odhalení těchto případů v rámci soukmenovců. Případ realizace provozovatelů obchodu Sniper shop potvrzuje, že tato platforma je nadále jednou z nejúčinnějších, co se týká jak možného objemu, tak i rychlosti. Během roku 2012 bylo zaznamenáno několik **sbírek v souvislosti s trestním řízením**. Objevovaly se organizované aktivistické platformy nabízející právní asistenci či koordinaci v rámci trestního stíhání. V některých případech docházelo jednak k **záměrné bagatelizaci předmětů trestního stíhání**, tak i **cíleným verbálním útokům, nepřímému vyhrožování či obecně mediální šikaně konkrétních osob**, zejména zástupců justice a soudních znalců.

V minulosti byly jednou z důležitých složek financování **členské příspěvky**. Tento institut však spolu s rozpadem Národního odporu fakticky zmizel a byl více či méně udržován pouze **v rámci DSSS**. Částečně byly příspěvky nahrazeny získáváním sponzorů, což se však v omezené míře podařilo jen některým krajským organizacím.

V rámci scény dále působila **rozvinutá síť výrobců a distributorů propagačních předmětů a věcí**, jako jsou oděvy (trika, mikiny, apod.), hudební nosiče s WP hudbou (CD, vinyly) a další předměty, jako odznaky, vlajky, literatura či obrazy. V některých případech byla distribuce těchto předmětů spojena i s artefakty chuligánské subkultury. Na rozdíl od zahraničních scén, např. v Německu, v Polsku či v Rakousku, **zisky z prodeje byly až na výjimky soukromé**. K distribuci těchto předmětů a věcí docházelo nejen v souvislosti s **hudebními koncerty**, u části, zejména „nezávadových“ předmětů i prostřednictvím **internetových obchodů**. Se „závadovým“ zbožím se obchodovalo prostřednictvím **neformálních sítí** založených často na osobní známosti.

3.1.1.9. Mezinárodní kontakty

Vývoj zahraniční spolupráce souvisel s obdobím **rozvoje mezinárodní hudební scény PEX, tzv. White Power Music**, a to zejména pod záštitou organizací Blood and Honour, Hammerskins či později Nationaler Widerstand/Národní odpor. **Koncerty** se staly jedním z nejběžnějších způsobů navazování kontaktů mezi domácími a zahraničními elementy PEX. Tyto kontakty se přibližně po roce 2004 doplňovaly o **účast sympatizantů z ČR na akcích v zahraničí a naopak**. V neposlední řadě vznikaly v rámci ČR **buňky či pobočky zahraničních organizací**. Ve většině případů bylo zaznamenáno působení konkrétních osob, které fungovaly jako „**koordinátoři**“, resp. prostředníci vzájemných kontaktů.

Zástupci NPD ze SRN (v popředí s vlajkami) a Karl Richter (NPD) jako řečník během shromáždění DSSS 1.5.2012 v Praze

Z dlouhodobého hlediska byly vzájemné vazby a kontakty patrné s elementy v sousedních státech - **v Německu a na Slovensku, méně pak v Rakousku a Polsku**. Na individuální úrovni byly však udržovány kontakty i se zástupci scény v **Maďarsku, Švédsku a Ukrajině** či obecně v **post-sovětských státech**. V posledních letech

a v souvislosti s účastí domácích sympatizantů na koncertech v zahraničí byly zaznamenávány i kontakty v Itálii a Maďarsku. Specifické byly vazby na elementy ve **Velké Británii**, udržované prostřednictvím koncertů, mezinárodních organizací (zejména Blood and Honour), fotbalových hooligans a v neposlední řadě i české komunity ve Velké Británii.

Vazby do zahraničí jsou pozůstatky kontaktů vytvářených v rámci mezinárodních organizací, úzce souvisejících s „internacionalizací“ neonacistické scény, resp. hnutí bílé sily. Jednalo se zejména o organizace **Blood and Honour** či později **Národní odpor/Nationaler Widerstand**.

Ostatní subjekty, zejména **Autonomní nacionalisté** a **Svobodná mládež**, neměly přímé vazby do zahraničí, byly ale inspirovány zahraničním trendem tzv. **autonomního nacionalismu**, tedy nezávisle působících buněk aktivistů bez formálního vedení či struktury.

Zástupnou organizací pro udržování těchto vazeb se stala DSSS. Osoby zaštiťující mezinárodní kontakty byly aktivní v jejich strukturách (např. Patrik Vondrák, Lukáš Stoupa, Milan Hroch, Jiří Froněk, Jiří Petřivalský anebo Erik Lamprecht). DSSS tyto vztahy legitimizovala. Zejména se jednalo o vazby na Nationaldemokratische Partei Deutschlands (NPD) a L'udovou stranu naše Slovensko (LSNS).

Zahraniční spolupráce měla podobu **hudebních akcí a koncertů, veřejných shromáždění, neveřejných akcí, spolupráce organizací, působení odnoží mezinárodních organizací, zajištění určitých služeb, prostředků či materiálu**. Souvisejícím efektem byla výroba a distribuce propagačních materiálů, oděvů, tiskovin, hudebních alb, které přispívaly „internacionalizaci“ hnutí a jeho propagaci. V rámci domácí scény působil pouze poměrně omezený okruh osob „zodpovědných“ za udržování zahraničních kontaktů či spolupráce.

V roce 2012 bylo zaznamenáno celkem 72 akcí, kde došlo ke kontaktu českých a zahraničních PEX. 17 proběhlo v ČR, 55 v zahraničí.

3.1.1.10. Vztahy k ostatním subkulturním a zájmovým skupinám

Výskyt či dlouhodobější působení PEX bylo i v uplynulém roce zaznamenáno v **chuligánské a „ultras“ komunitě**, prostředí fotbalových a zřídka i hokejových fanoušků. Naopak chuligáni některých klubů opakovaně podporovali akce PEX. Jednalo se např. o kluby Sparta Praha, Baník Ostrava, Sigma Olomouc, Most nebo známý Johny Kentus Gang z Brna. Pro tyto skupiny osob byly primární výtržnosti či bitky, politická ideologie byla často podružná.

Dlouhodobě byly rovněž zaznamenávány informace k **možnému propojení elementů PEX a motocyklových gangů**. Některé subjekty PEX, zejména v Jihomoravském, Olomouckém a Karlovarském kraji disponovaly kontakty do scény motocyklových gangů, tyto však lze charakterizovat spíše jako „obchodní“ než otázku inklinace k určité politické ideologii.

Převážná část scény inklinovala k zakládání či členství v **paintballových** a častěji **airsoftových teamech**. V rámci takových aktivit byla často nacvičována taktika při různých situacích, objevily se rovněž „specializované“ týmy, jako „Komando SS“, či názvy odvozené od pojmenování divizí SS působících během 2. světové války. Část PEX rovněž projevovala zájem o vstup do služebního poměru či bezpečnostních složek, vedle PČR a Armády ČR se jednalo zejména o obecní policii a Aktivní zálohy Armády ČR. V porovnání s předchozími roky však nedošlo k oslabení či zesílení tohoto zájmu. Výskyt stoupenců PEX byl zaznamenán i v rámci Klubů **vojenské historie**, specializovaných zejména na období 2. světové války. V zaznamenaných případech však spíše uspokojovalo členstvě individuální potřeby jednotlivce. Ojedinělý výskyt PEX byl dlouhodobě zaznamenán v prostředí **hledačů kovů** a **vojenského materiálu**. Výskyt těchto osob je vzhledem k častým nálezům munice či vojenského materiálu možným bezpečnostním rizikem. V roce 2012 bylo zaznamenáno několik případů náhodných výbuchů následkem neodborné manipulace s vojenským materiélem, které souvisely s tímto prostředím.

Samolepky PEX/Sparta Praha

Část stoupenců PEX, dlouhodobě zejména v Moravskoslezském kraji, inklinovala ke **komunitě zápasů v Thai-boxu či MMA**³⁴. Některé kluby, např. v Ústeckém kraji, byly rovněž zčásti tvořeny sympatizanty PEX.

3.1.2. Levicový extremismus

Scéna LEX se v roce 2012, zejména jeho první polovině, vyznačovala **vysokým stupněm fragmentace**. Pokračující odchod či omezení aktivit starších aktivistů krátkodobě ovlivnil zejména **Československou anarchistickou federaci** (dále jen „ČSAF“). Oproti roku 2011, kdy se objevily mobilizační tendenze v souvislosti s vývojem situace v zahraničí, se **v roce 2012 scéna výrazněji neprojevovala** a převládaly spíše akce a aktivity zaměřené na konsolidaci scény, zejména přednášky, diskuze, koncerty, apod.

Nejvýznamnějším subjektem krajně levicové scény zůstalo **anarchistické spektrum**. **Marxisticko-leninské organizace** byly z hlediska svých projevů i členské základny spíše **marginální**.

3.1.2.1. Marxisticko-leninská scéna

Marxisticko-leninská scéna zůstala v roce 2012 **oslabená, výrazně fragmentovaná**, díky různým ideologickým odlišnostem a hlavně **osobním sporům** roztroušená do řady často až marginálních kolektivů, a ovlivněna řadou dlouhodobých problémů.

Aktivisté tohoto spektra se nadále snažili těžit z politické, ekonomické a sociální situace v ČR, a s tím související nespokojeností a frustrací obyvatel, a profitovat z občanských protestů proti vládě a jejím reformám. Participovali na řadě **protivládních**

³⁴ Mixed Martial Arts – smíšená bojová umění.

demonstrací a happeningů. Účastnili se zejména protestů organizovaných platformou Stop vládě, sdružující odborové svazy a řadu občanských sdružení, iniciativ a plaforem. Jednalo se například o demonstraci „Protest/Hlasujte proti vládě/Stop vládě/Přijděte pomoci zatknotout vládu!“ v Praze dne 19. března, „Demonstraci proti vládním reformám“ dne 21. dubna v Praze, „Společný protestní pochod“ dne 22. května v Praze či shromáždění „Demokracie vypadá jinak“ dne 17. listopadu. Levicově extremistické subjekty se zde prezentovaly svými infostánky, distribucí letáků a tiskovin, skandováním hesel či vlajkami. Jejich účast však nebyla nijak významná, a proto nebyly schopny nijak podstatně průběh a podobu uvedených demonstrací ovlivnit.

Mládežnické komunistické hnutí nadále reprezentoval zejména **Svaz mladých komunistů Československa** (dále jen „SMKČ“) a **Komunistický svaz mládeže** (dále jen „KSM“). Vztah mezi těmito občanskými sdruženími se ani v roce 2012 nekonsolidoval, přetrvávaly spory o následovnictví původního KSM před jeho rozpuštěním a opětovnou legalizací v roce 2010. V důsledku toho SMKČ začal využívat název Svaz mladých komunistů Československa – Komunistický svaz mládeže.

Mladí komunisté pokračovali v prezentaci svých postojů na internetu a v publikační činnosti formou vydávání svých časopisů³⁵. Pořádání vlastních veřejných akcí bylo vzhledem k jejich nízkému mobilizačnímu potenciálu spíše výjimkou. Upřednostňovali **participaci na akcích jiných levicových subjektů**, zejména **Komunistické strany Čech a Moravy** (KSČM) a **Klubu českého pohraničí** (dále jen „KČP“), ale i dalších. Jednalo se o interní akce, besedy, konference (např. XXXIII. pražská teoreticko-politická konference v Praze dne 3. listopadu), pietní shromáždění k připomenutí významných výročí komunistického hnutí (např. u příležitosti 64. výročí Vítězného února v Praze dne 24. února či 95. výročí vítězství Velké říjnové socialistické revoluce v Praze dne 7. listopadu), pietní akty k uctění památky zavražděných a umučených komunistických osobností (např. Jožky Jabůrkové dne 30. července v Praze či Anny Kvašové dne 7. ledna v Mirošovicích u Ratají nad Sázavou), tradiční setkání příznivců levice (např. pod Kunětickou horou dne 8. září či oslava Haló novin dne 22. září v Praze), solidární akce se zahraničními soudruhy (např. „Demonstrace za osvobození pěti kubánských národních hrdinů“ v Praze dne 12. září) atd.

Kontroverzní aktivity se v roce 2012 dopustil **Klub českého pohraničí**. Kromě jeho běžných aktivit, které většinou spočívají v publikační činnosti a pořádání poklidných shromáždění, uspořádal za podpory Krajského úřadu Liberec vědomostní soutěž žáků středních škol Libereckého kraje na téma „Československá republika v letech 1918 – 1938“. Podobné akce jsou rizikové vzhledem k možnosti skryté propagace myšlenek radikálního komunismu a ovlivňování žáků ideologií neslučující se s demokratickými principy ČR.

Komunistická strana Československa v roce 2012 vstoupila do politického klání ve volbách do krajských zastupitelstev ve Středočeském, Ústeckém, Pardubickém a Moravskoslezském kraji. Nicméně její aktivita přesto byla stále velmi omezená, strana nepořádala významnější politické mítingy, ani se ve velké míře nevyjadřovala k aktuálnímu politickému dění.

Trockistické spektrum reprezentovala například **Nová antikapitalistická levice** (dále jen „NAL“), **Socialistická solidarita**, **Skupina revoluční mládeže Revo/Socialistická**

---

³⁵ V roce 2012 začali spolu se slovenskými souputníky vydávat nový časopis Vzdor.

organizace pracujících a řada dalších³⁶. Stejně jako SMKČ a KSM se prezentovaly na akcích jiných subjektů. Zaměřily se především na působení v levicových protestních hnutích. Vlastní akce téměř neporádaly. Jako výjimku lze uvést například tradiční **Antikapitalistický kemp**, který se pod patronátem NAL konal ve dnech 31. července až 5. srpna v Heřmanicích. Jeho součástí byly různé workshopy, přednášky a semináře. Celkově se sešlo přibližně 50 osob.

V rámci ortodoxního marxistko-leninského hnutí byl diskutován útok Pavla Vondrouše na prezidenta Václava Klause³⁷. Radikální mládežnické organizace s jeho aktem vyjádřily nesouhlas, některé skupiny ho ale chápaly jako varování současným vládnoucím elitám.

3.1.2.2. Anarchoautonomní / antiautoritářské hnutí

Anarchoautonomní scéna v roce 2012 z dlouhodobého hlediska nadále **stagnovala**. Neprošla výraznějším vývojem, aktivita jejích příznivců byla v podstatě srovnatelná s rokem předešlým. Nadále se potýkala s řadou problémů, které přetrvávají již několik let. Hlavní roli sehrávala slabá členská základna, v jejímž rámci se vyskytuje jen pár skutečně aktivních jedinců rozdrobených po celé ČR, a absence vůdčích osobností.

Pokračovalo dílčí **oživení publikační činnosti, intelektuálních, kulturních a dalších aktivit** zaměřených spíše dovnitř hnutí než na širokou veřejnost. Během roku proběhla řada přednášek, diskusí, besed, workshopů, promítání filmů, výstav, koncertů, benefic, pietních a vzpomínkových akcí, aktivistických kempů, sportovních akcí atd. V propagaci anarchistických myšlenek nadále sehrál důležitou roli **internet**.

Anarchoautonomové dále využívali taktiku **participace na akcích nejrůznějších levicově orientovaných subjektů**. Stejně jako marxité-leninisté se snažili prezentovat

Demonstrace proti ACTA v Praze, 11.2.2012

na protivládních demonstracích, zejména na těch organizovaných platformou Stop vládě, zaměřených proti reformám v oblasti úsporných opatření. Na přelomu února a března v řadě měst ČR rovněž **podpořili protesty** proti reformě vysokého školství v rámci tzv. **Týdne neklidu** uspořádaného Iniciativou za svobodné vysoké školy. Dále se zapojili do **protestů** zaměřených **proti** podpisu mezinárodní dohody proti padělatelství **ACTA**. V průběhu ledna a února proběhly v rámci vlny celoevropsky koordinovaných protestů demonstrace takřka ve všech krajích České republiky.

Levicoví extremisté organizovali i vlastní shromáždění. Většinou se ale jednalo spíše o menší happeningy, street party, festivaly, tradiční akce pro širší autonomní subkulturny či akce na regionální úrovni, a nikoli masová shromáždění, která by přilákala větší množství

³⁶ Trockistická Revo už v roce 2012 vyvýjela minimální aktivity. Bývalá aktivní část se v roce 2010 odštěpila do Revoluční internacionalistické organizace (RIO).

³⁷ Incident se odehrál 28. září v Chrastavě na Liberecku. Vondrouš na prezidenta Klause vystřelil z airsoftové pistole.

aktivistů z celé ČR. Tyto akce většinou nebyly schopny přitáhnout pozornost běžných občanů či vzbudit mediální zájem.

Nejvýraznější akce pořádané přímo členy antiautoritářského spektra již tradičně proběhly v rámci **prvomájových oslav**. Oproti předchozím letům se však anarchoautonomové nesoustředili pouze na jednu akci, ale uspořádali v Praze tzv. akční dny, několikadenní protestní kampaň. Během ní se konal například „Anarchistický jarmark“ na Smíchovském nádraží v Praze dne 28. dubna, fotbalový turnaj „Love Football, Hate Racism“ na strahovských kolejích dne 29. dubna, koncerty anarchistických skupin, řada přednášek atd. Akční dny pak vyvrcholily dne 1. května. V dopoledních hodinách se na Střeleckém ostrově konalo „tradiční prvomájové setkání anarchistů a anarchistek“, kterého se zúčastnilo cca 100 osob. Odpoledne se na náměstí Republiky uskutečnila za přítomnosti 300 – 350 osob demonstrace s názvem „Miřme na správné cíle“. Po ní následoval pochod cca 600 aktivistů Prahou, který se trasou protnul s demonstrací DSSS. Když levicoví extremisté procházeli kolem příznivců DSSS, začali po nich házet různé předměty, které napadení aktivisté DSSS začali vrhat zpět. Došlo i k drobným potyčkám s policisty, kteří oba tábory oddělovali. Po chvíli policisté vzájemné potyčky ukončili a levicoví extremisté pokračovali směrem na Střelecký ostrov, kde byl jejich pochod oficiálně ukončen.

Antifašistické spektrum se v roce 2012 nadále hojně věnovalo problematice **boje proti pravicovým extremistům**. Jeho stoupenci pořádali **protestní akce** proti demonstracím svých ideologických odpůrců a předvolebním mítinkům DSSS.

Kromě výše uvedeného prvomájového pochodu antifašisté například participovali na protestu proti „**Demonstraci na podporu srbského lidu**“, kterou v Jihlavě dne 18. února zorganizovali členové DM. Dne 28. září v Kralupech nad Vltavou **protestovalo** přibližně 300 antifašistů a různých občanských aktivistů proti „**Svatováclavské akci**“ AN. Při těchto akcích díky přítomnosti policie nedocházelo k závažnějším střetům a potyčky většinou skončily vzájemným napadáním ve formě házení různých předmětů.

Kromě pořádání protestních protiakcí antifašisté pokračovali v **monitoringu neonacistů a představitelů DSSS**, který spočíval ve sběru informací k jednotlivým osobám či kauzám a jejich následnému zveřejňování na internetových stránkách. Militantní členové hnutí pokračovali v podnikání **přímých fyzických útoků** na přední pravicové extremisty.

Anarchoautonomové se dále zapojili do veřejných happeningů, street party, pouličních protestních slavností atd. organizovaných i v rámci širšího antiautoritářského a autonomního hnutí.

Dne 12. května se například v **Plzni** zúčastnili druhého ročníku **street party** nazvané „**Antisystema**“ s mottem „Život na dluh“, která se konala jako součást „Celosvětového dne protestu proti nespravedlivému životu na dluh.“ Akce se však zúčastnilo jen cca 50 – 100 osob a nebyla hodnocena nijak pozitivně.

Dne 26. května anarchoautonomové participovali v **Brně** na pouliční akci „**Streetfest**“ pod heslem „Nedlužíme vám nic“, která proběhla v rámci 8. ročníku alternativního festivalu kultury a aktivismu „**Protestfest**“.

Dne 29. září se v **Praze** konal tradiční **DIY karneval**, na jehož pořádání se spolupodílely iniciativa Freedom Not Fear a **ČSAF**. Akce měla spíše karnevalový než

politický charakter. Zúčastnilo se jí přibližně 2 000 osob, z nichž převážná většina nepatřila mezi extremisty.

Tradiční DIY karneval v Praze, zdroj: Facebook DIY karneval

V rámci **solidárních kampaní** čeští levicoví extremisté nadále sledovali situaci zahraničních kolegů. Svou podporu vyjadřovali formou informování o případech, zveřejnění různých prohlášení, zasílání protestních dopisů, vyvěšení solidárních transparentů atd. Veřejné akce zaměřené na tuto problematiku byly, kromě benefičních koncertů, spíše výjimkou.

Z českého prostředí anarchoautonomové **věnovali pozornost případu Romana Smetany**, který byl odsouzen za pomalování předvolebních plakátů před parlamentními volbami v roce 2010. Dne 17. listopadu dokonce na jeho podporu uspořádali protest před pankráckou věznicí v Praze pod názvem „Tykadlový randál na Pankráci“.

Činnost vyvíjeli zástupci anarchoautonomní scény i v rámci protestních hnutí **Occupy a Skutečná demokracie ted'**, která vznikla předešlý rok ve snaze o přenesení zahraničních protestů proti úsporným ekonomickým opatřením a represi ze strany státu do ČR. Pod jejich hlavičkou proběhlo několik aktivit, nicméně žádná z nich nepřitáhla větší pozornost veřejnosti.

V rámci antiautoritářské scény působila v roce 2012 řada nejrůznějších uskupení, kolektivů a iniciativ, často personálně provázaných. Nejvýznamnějšími subjekty nadále zůstaly neregistrované organizace **ČSAF a Antifašistická akce** (dále jen „AFA“). Vedle těchto dvou organizací s celorepublikovou působností se v ČR nacházela celá řada regionálních anarchisticky či antifašisticky orientovaných autonomních skupin. Byť některé z nich byly poměrně aktivní, z celostátního měřítka nebyla jejich činnost nijak významná.

3.1.2.3. Struktura a subjekty scény

Podobně jako u PEX byly základním prvkem LEX scény **aktivistické buňky a kolektivy**. Často nepůsobily na teritoriálním základu, ale **skládaly se ze členů z různých lokalit**. Tím se vyznačovaly zejména skupiny působící v rámci AFA. Hierarchickými a celostátními strukturami disponovaly některé marxisticko-leninské organizace, zejména SMKČ, místní organizace byly však často složeny z několika málo členů a jejich územní rozmístění bylo rovněž nepravidelné. Tuto decentralizaci potvrdil i koncept oslav 1. Máje, kdy namísto jedné akce byla zvolena několikadenní série akcí, shromáždění, workshopů a koncertů.

Z hlediska jednotlivých subjektů byla nadále nejvýznamnější ČSAF, která však spíše než organizaci představovala **kulturní a informační platformu anarchistické scény**. ČSAF se v posledních letech potýkala s odchodem starší generace aktivistů. Až na výjimky **opadl zájem o organizaci veřejných shromáždění**. Struktura ČSAF byla i v roce 2012 decentralizovaná.

V rámci anarchistické scény se v loňském roce výrazně prosazovala severočeská **iniciativa Alerta** Lukáše Borla. Navázala na koncepci ČSAF ve smyslu „sjednocení“ aktivistických kruhů či kolektivů z různých spekter scény, od environmentálního přes ochranu zvířat, antifašistické hnutí až po obecný anarchismus či jeho varianty a doktríny. Alerta, stejně jako ČSAF, posazovala **koncept tzv. komunitních center**. V Mostě fungovalo Ateneo, zřejmě vytvořené po vzoru známého pražského centra Salé.

Oproti předchozím rokům se **scéna izolovala** a její aktivity se přesouvaly do těchto komunitních prostor. V časté spolupráci s uvedenými subjekty vystupovaly i různé platformy či iniciativy, např. Food not Bombs, zaměřené na propagaci antikapitalismu, veganství, pacifismu a dalších dílčích témat.

Pokud se některé konkrétní **platformě nepodaří získat výraznější podporu, LEX se v ní zpravidla záhy přestanou angažovat**. To platilo i v případě poklesu zájmu o iniciativy z roku 2011 **Hnutí 15M či Skutečná demokracie ted'**. Vznikají nové subjekty s podobným zaměřením s novými jmény. Časté změny názvů se objevily zejména v rámci pacifistického spektra, iniciativ a sdružení zaměřujících se především na podporu palestinské komunity.

Lukáš Borl na Prvomájovém shromáždění v Praze,
1.5.2012

Dlouhodobě bylo zaznamenáno působení LEX, zejména anarchistické scény, v rámci občanských sdružení či iniciativ. Členství v občanských iniciativách (např. ProAlt anebo některé environmentálně zaměřené subjekty)³⁸, mělo často sloužit jako způsob oslovení a mobilizace širší veřejnosti.

Marxisticko-leninské spektrum bylo reprezentováno zejména **SMKČ a KSM**. Ve sledovaném období nedošlo k výrazným projevům či změnám v rámci těchto subjektů. Uskutečněné sjezdy těchto organizací podpořily současné vedení a směrování.

Scéna LEX byla nadále tvořena jednotlivými **ideologickými proudy a platformami**, vnitřní členění lze provést na:

- Anarchistické a anarchoautonomní skupiny.
- Anarchokomunistické a anarchosyndikalisticke skupiny.
- Platformy antifašistického hnutí.
- Marxisticko-leninské a radikálně komunistické, resp. stalinistické organizace.
- Environmentální scéna a uskupení zaměřená na ochranu práv zvířat.

³⁸ Tyto subjekty nejsou Ministerstvem vnitra ani Policií ČR považovány za extremistické.

- Komunita squatterů.

3.1.2.4. Propagace a rekrutace

LEX scéna se kromě **internetového prostředí** prezentovala prostřednictvím **veřejných shromáždění, koncertů, výstav, ale i různých happeningů a workshopů**. Významným prostředkem propagace se stala kulturní centra a síť tzv. spřátelených klubů či podniků, ve kterých byla příležitostně organizována setkání, přednášky či koncerty. V roce 2012 bylo vedle toho zaznamenáno několik tzv. **aktivistických kempů**. Dílčím nástrojem propagace LEX zůstaly rovněž občanské iniciativy, prostřednictvím kterých byla šířena ideologie či názory a docházelo tak k oslovení širší veřejnosti.

Zejména **anarchistické scéně** se v roce 2012 **dařilo v získávání nových stoupenců či členů**. V řadách některých skupin se objevily věkově mladší struktury členů, obnoveny byly rovněž akce antifašistického hnutí. Zaznamenáno bylo několik spontánních akcí

Naopak **marxisticko-leninské a radikálně-komunistické struktury se potýkaly s dlouhodobým nezájmem** a snahy o rekrutaci nových členů byly spíše neúspěšné.

3.1.2.5. Členská základna³⁹

Členskou základnu LEX je poměrně obtížné odhadnout vzhledem k vysoké fragmentaci a častému propojení či působení v rámci občanských iniciativ. Na základě dlouhodobých poznatků však lze souhrnně počet stoupenců krajní levice předpokládat ve výši přibližně **4000 osob**. Zhruba **800 je pak aktivních stoupenců**. Počet militantních stoupenců **LEX lze odhadovat přibližně na 400 – 450 osob, jádro** scény pak tvoří zhruba **50 aktivistů**.

Komunity LEX působily při **větších městech**. Vyšší aktivity LEX jsou pravidelně zaznamenávány v **Praze, Zlínském, Olomouckém, Ústeckém, Jihomoravském, Plzeňském a Královehradeckém kraji**. Dílčí aktivity jsou vyvíjeny i v Libereckém a Jihočeském kraji. Poměrně aktivní skupina LEX, hlásící se k Antifašistické akci, je v Jihlavě.

Podobně jako PEX i LEX **nebyli schopni efektivně mobilizovat členskou základnu a podporu svých stoupenců**. To bylo zjevně jedním z důvodů příklonu k občanským iniciativám typu ProAlt. LEX, na rozdíl od PEX, až na výjimky nevyužívali k mobilizaci virtuálních sociálních sítí, což zřejmě negativně ovlivnilo schopnosti svolávání se na veřejné akce a shromáždění.

3.1.2.6. Aktivity scény a hlavní mobilizační téma

V roce 2012 bylo zaznamenáno celkem **156 akcí** pořádaných či s účastí LEX. Oproti loňskému roku se jedná o pokles oproti 211 zaznamenaným akcím. Z uvedeného počtu bylo celkem **40 akcí shromáždění, 38 koncertů či hudebních akcí a 78 ostatních akcí** jako diskuze, přednášky, workshopy, spontánní akce, atp.⁴⁰

³⁹ Čísla byla odhadována podobným způsobem jako u PEX. Jde o odhad ÚOOZ.

⁴⁰ Pro kvantifikaci byla použita stejná metodologie jako u PEX.

Scéna LEX k dlouhodobé mobilizaci využívala nadále zejména **téma ekonomické krize** a z pozice **antikapitalismu** a **antiglobalismu** i následné **kritiky „establishmentu“** pro sociální a ekonomickou politiku. Z hlediska mobilizace se ale toto téma ukázalo jako neúspěšné. Krajině-levicové skupiny a organizace neprokázaly schopnosti svolat výraznější protestní shromáždění. V průběhu roku 2012 se **zapojovaly do protestních shromáždění svolaných jinými subjekty**, např. ProAlt a odborových subjektů při výročí 17. listopadu či v dubnu a v květnu, případně akcí tzv. **Holešovské výzvy** v období od března do května. Jako protest proti systému lze interpretovat i podporu v rámci tzv. „tykadlové kauzy“ Romana Smetany⁴¹ a dále tzv. „chrastavského střelce“ Pavla Vondrouše⁴².

Nárůst aktivit byl registrován u antifašistického hnutí, které spolupracovalo s občanskými iniciativami a sdruženími proti xenofobii a rasismu. Došlo k několika poměrně úspěšným protestním shromážděním proti akcím PEX, byla zjevná snaha lokálních buněk o narušení politických mítinků DSSS před krajskými volbami. Nárůst aktivit zjevně souvisel s aktivitami věkově mladších stoupenců.

V roce 2012 bylo dále zaznamenáno několik tzv. **solidárních kampaní** a výzev jak v rámci zahraničních kampaní, tak v rámci podpory domácích subjektů. Poměrně často byly tyto kampaně vyhlášeny a zaštítěny v rámci platformy **Anarchist Black Cross (ABC)** na podporu stíhaných či vězněných anarchistů. Zaznamenané kampaně se týkaly zadržených běloruských anarchistů a dále členů zahraničních militantních organizací, italské Neformální anarchistické federace (FAI), řecké Konspirace ohňových buněk (CCF) a Revolučního boje (RS). V souvislosti s těmito kampaněmi byla zaznamenána i výzva „expropriace“ bohatých, osob s vysokými příjmy. Nebyly však zaznamenány žádné akce, které by rozvoji této kampaně naznačovaly.

Environmentální částí scény byla v roce 2012 **reflektována téma kácení stromů napadených kůrovcem v Šumavském národním parku a dále otázky energetické politiky, zejména prolomení těžebních limitů hnědého uhlí v Severních Čechách**. Zatímco první téma přestalo být vzhledem k výměně vedení Národního parku Šumava ve druhé polovině roku aktuální, v souvislosti s těžebními limity proběhlo jak několik shromáždění, tak i propagačních akcí. Krajině-levicoví aktivisté participovali, či projevovali sympatie aktivitám neextremistických, ekologických uskupení, např. Greenpeace⁴³.

Dalším hybným tématem levicové scény byl **vývoj situace na Blízkém Východě**. Aktivisté **podporovali požadavky palestinské samosprávy na samostatnost i protesty**

Shromáždění odpůrců PEX, Kralupy nad Vltavou, 28.9.2012

⁴¹ Bývalý řidič Dopravního podniku města Olomouce, který se proslavil kvůli svému odsouzení za pomalování předvolebních plakátů před sněmovními volbami v roce 2010. Strana ODS uplatnila nárok na náhradu škody. Smetana byl odsouzen ke 100 hodinám obecně prospěšným prací a k úhradě škody. Škodu uhradil, ale odmítl vykonat obecně prospěšné práce. Trest mu byl proto přeměněn na 100 dní odnětí trestu svobody nepodmíněně.

⁴² Aktivista, který na konci září v Chrastavě na Liberecku vystřelil z airsoftové pistole na prezidenta Václava Klausela.

⁴³ Zaznamenány byly též útoky na posedy či obchody s masními výrobky. Jednalo se o graffiti na výlohách, či rozbitou výkladní skříň.

proti izraelské a mezinárodní politice. Část scény se rovněž angažovala na **podporu syrské opozice**, zejména prostřednictvím internetu⁴⁴.

V první polovině roku byly dále relevantní témata kontroly internetového prostředí v souvislosti s **dohodou ACTA** a **téma korupce**, zčásti přizivené jak domácí situací, tak aférou „Gorila“ na Slovensku.

Štěpící linii v rámci scény vytvořila otázka vztahu ke Komunistické straně Čech a Moravy v souvislosti s jejím relativním úspěchem v krajských volbách. Marx-leninské organizace a část anarchokomunistického spektra jí vyjadřovaly podporu. Převážná většina anarchistické scény se k ní stavěla negativně. Jednak proto, že byla chápána jako pokračovatel KSČ a jednak pro všeobecný odmítavý postoj k politickému a stranickému systému.

Marxisticko-leninské a radikálně-komunistické organizace se orientovaly nadále zejména na kritiku současné ekonomické a sociální politiky, zčásti podporu, ale zčásti i kritiku KSČM.

3.1.2.7. Trestná činnost a násilné aktivity

V průběhu roku 2012 bylo zaznamenáno celkem 7 případů napadení či incidentů souvisejících s aktivitami antifašistického hnutí, směřujících se proti aktivistům či subjektům PEX. Oproti roku 2011 se tak jedná o mírný nárůst.

Dále bylo zaznamenáno několik případů souvisejících s dalšími projevy LEX, zejména graffiti, výlepy samolepek (poškozování cizí věci), neoprávněný zábor veřejných prostranství či násilné vniknutí, apod.

Charakter trestné činnosti lze označit jako **latentní**, a to na základě stejných premis jako v případě PEX. Při násilné trestné činnosti byla zjevná i více či méně provedená příprava, plánování a organizovanost.

3.1.2.8. Financování a podpůrné aktivity

Z hlediska financování scény byly převažujícím typem zejména členské příspěvky, případně vlastní finanční zdroje aktivistů. Tyto prostředky byly však poměrně limitující. Tím lze vysvětlit vyšší inklinaci k projevům ve stylu DIY (Do it yourself)⁴⁵. Vyšší objem prostředků byl zaznamenán v rámci solidárních kampaní, často podpořených koncerty. Podobně jako v případě PEX i v rámci sbírek LEX byla zaznamenána defraudace vybraných finančních prostředků.

Koncert na podporu platformy Good Night White Pride v Praze, 22.11.2012

⁴⁴ Významný představitel KSM Milan Krajča se ale přímo účastnil „mezinárodní mírové pozorovatelské mise“ za níž stály ortodoxní komunistické skupiny.

⁴⁵ Udělej, vytvoř si sám.

3.1.2.9. Mezinárodní kontakty

Scéna LEX **nedisponovala konsolidovanými kontakty v zahraničí** a povaha těchto kontaktů byla spíše neformální. V rámci anarchistické scény fungovala poměrně vitální spolupráce s protějšky v **Německu** a na **Slovensku**, částečně pak v Polsku a v Rakousku. Omezené kontakty byly navázány ve Velké Británii a ve Španělsku. Často tyto kontakty souvisely se squatterským prostředím. Registrovaná byla i ideová podpora extremním militantním skupinám v Itálii a Řecku.

Více **formální rysy vykazovala spolupráce radikálně-komunistických organizací a subjektů**, které udržovaly členství v solidárních organizacích a tzv. internacionálách, zejména s německými a rakouskými subjekty. Nejužší spolupráce nadále přetrvávala se slovenskými skupinami i s ohledem na přetrvávající kritiku rozpadu Československa.

V loňském roce nebyly zaznamenány výraznější změny v oblasti zahraničních kontaktů LEX.

3.1.2.10. Vztahy k ostatním subkulturním a zájmovým skupinám

V rámci scény LEX byly dlouhodobě patrné **vztahy a vzájemná provázanost se squatterským prostředím**. Dlouhodobě jsou rovněž zaznamenány kontakty v **prostředí fotbalových fanoušků, jak ultras, tak hooligans**. V posledních letech byly rovněž zjištěny informace k určitému proniknutí stoupenců LEX, Antifašistické akce, do bojových klubů specializujících se zejména na Thai-box a MMA. To potvrzuje přesun z dříve poměrně častých výcvikových kempů do prostředí **posiloven a tělocvičen**.

Radikálně komunistické a marx-leninské organizace udržovaly kontakty se subjekty spojenými at' už se současnou, anebo historickou variantou KSČM. Obzvlášť **Český klub pohraničí**, sdružení bývalých příslušníků Pohraniční stráže se na akcích KSČM, resp. SMKČ objevoval pravidelně.

3.2. Poznatky z Krajských ředitelství Policie ČR

3.2.1. Hlavní město Praha

3.2.1.1. Obecné údaje

Situace na území hl. m. Prahy vykazuje oproti jiným krajům specifika⁴⁶. V roce 2012 **nedošlo** oproti roku 2011 **k výraznějším změnám**. Pravicová a ani levicová scéna se stejně jako v roce 2011 nedokázala sjednotit ani pro významnější akce. Obě stále fungují na základě principu „leaderless resistance“ - odporu bez vůdce. **Rozpolcenost** se promítla do počtu

⁴⁶ Tato jsou podrobně popsána ve Zprávě o extremismu a projevech rasismu a xenofobie na území ČR v roce 2011, str. 33,34. K dispozici na <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocni-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

pořádaných pravicově extremistických akcí a koncertů. Z hlediska PEX byly na území hl. m. Prahy zaznamenány pouze dva koncerty plzeňské hudební skupiny Ortel, v této scéně velmi oblíbené. Trend radikalizace na veřejných akcích zdánlivě ustal, avšak jednotlivci i celé buňky jsou neustále připraveni k boji a zdokonalují se v činnosti proti systému.

Aktivisté z bývalého NO Praha tvořili hlavní neonacistickou skupinu na území Prahy. Jejich aktivity spočívaly zejména v pořádání koncertů pro neonacisty z celé ČR, v řadě případů s mezinárodní účastí, finančních sbírek na uvězněné kamarády tzv. POW, prodeji předmětů s neonacistickou tématikou apod. Tvrde a radikální jádro aktivistů, tzv. Anti-antifa využívalo podporu tzv. nazihoooligans, zejména z řad příznivců fotbalového klubu AC Sparta Praha. Takováto podpora byla častá zejména v případě větších akcí a shromáždění, kdy byl očekáván střet s radikálními příznivci levicové scény nebo policií. Představitelé této scény až na výjimky neplánovali páchaní násilné trestné činnosti s rasovým podtextem, většinou šlo o excesy jednotlivců nebo malých skupinek, velkou roli při páchaní této trestné činnosti hráje alkohol

Politické špičky neonacistické scény stále ovlivňovaly dění v DSSS. Její aktivita poklesla, zejména kvůli menší možnosti volební participace.

Shromáždění DSSS v Praze na den oslav Svátku práce, 1.5.2012

Počet příznivců na akcích DSSS se pohyboval kolem desítek osob. Závisel na místě a účelu shromáždění. Nejvýznamnější akcí DSSS bylo **shromáždění k oslavám Svátku práce** dne 1. května.2012. Této akce se zúčastnil větší počet PEX.

Pride a svatba dvou čelních představitelů bývalého NO Praha Lukáše Roda a Michaeley Rodové (rozené Dupové) dne 18. srpna.

K PEX inklinuje i velké množství **fotbalových hooligans**. Silné bojůvky má v Praze tradičně AC Sparta, SK Slavia a Bohemians 1905 (posledně jmenovaný klub představuje z hlediska politické orientace tvrdého jádra celorepublikovou výjimku, jeho členové dlouhodobě inklinovali spíše k LEX). Za zmínku stojí **střet radikálů Sparty s Baníkem Ostrava**, který se konal dne 8. října na Praze 10, kterého se mohlo účastnit na 200 osob.

Nadále byla aktivní, zejména na internetu a ojediněle při veřejných akcích, skupina **Autonomní nacionalisté Modřany**. Její členové se zúčastnili demonstrace v Kralupech nad Vltavou dne 28.září. Skupina se vyprofilovala z řad pravicových extremistů zhruba v roce 2007 a nejvíce aktivní byla v roce 2011. Jedná se o mladé jednotlivce ve věku kolem 20 let, kteří se účastní i celorepublikových akcí. Tato skupina nepředstavovala větší bezpečnostní riziko.

K tančení tzv. HardBassu docházelo jen výjimečně.

Obchod Hatecore, který byl v obvodu Prahy 9 a prodávalo se zde oblečení a další zboží pro PEX, byl bývalými členy NO Praha v roce 2012 zrušen.

Ultralevicová scéna na území hl. m. Prahy byla značně nejednotná, roztríštěná na různé názorové proudy. Anarchisté a příslušníci dalších autonomních a alternativních hnutí dávali významně najev svou nevoli k výskytu rasismu a fašismu ve společnosti, rovněž tak ale vůči policii a dalším orgánům státní moci, které činí za tento stav ve společnosti zodpovědnými. Dokázali využívat silné medializace některých jevů souvisejících s extremismem. V řadě případů se sami snažili některé problémy protlačit do médií a získat podporu veřejnosti při boji proti ultrapravicovým příznivcům. Mají velké množství sympatizantů, a to jak mezi mládeží na středních a vysokých školách, tak i v řadě nevládních organizací. Prezentovali se zejména prostřednictvím demonstrace a protestní akce. V některých případech docházelo k excesům s nutností následného zásahu policie.

Příznivci PEX v Kralupech nad Vltavou, 28.9.2012

V Praze stále se někteří **antifašisté radikalizují** a uchylují se k tzv. **přímé akci**. Nejradikálnější je **Antifašistická akce**, která v některých případech zneužívá svých cílů jako zámkyně pro vyvolávání střetů a pouličních bitek jak s příslušníky pravicové scény, tak i s bezpečnostními složkami. Mezi nejvýznamnější tzv. přímé akce v roce 2012 patřilo napadení členů DSSS Tomáše Vandase, Pavla Szudára a Jiřího Petřivalského, kdy těchto napadení se nejspíše dopustili členové ANTIFA.

Členové ANTIFA nadále velmi dobře monitorovali příslušníky PEX scény, o některých zveřejňovali podrobné informace. Tyto jsou často přejímány médií a jinými subjekty.

Při hromadných akcích byla aktivita LEX patrná především při akci Occupy, DIY Festivalu a při oslavách Svátku práce, při kterých došlo ke slovním potyčkám a házení předmětů na přítomné PEX.

V roce 2012 na teritoriu Prahy působila extrémně levicová uskupení jako **Československá anarchistická federace** (ČSAF), Revoluční mládež (REVO), Alerta, Anarchistický černý kříž (AČK). Levicoví extremisté se zapojovali do aktivit některých občanských iniciativ, např. Alternativa zdola, nebo Ne rasismu⁴⁷. **Komunistický svaz mládeže** (KSM) vyvíjel zejména činnost na internetu. Členové se často zúčastňovali demonstrací pořádaných jinými subjekty. V minulosti došlo ke štěpení organizace a existuje v různých mutacích.

Nejaktivnější z těchto uskupení je nejspíš ČSAF, která se v roce 2012 podílela na pořádání několika akcí. ČSAF také vyvíjela publikační činnost formou vydávání letáků

⁴⁷ Obě zmíněná uskupení, tedy Alternativa zdola a Ne rasismu, nelze považovat za extremistická.

a brožur, pořádala semináře, přednášky, promítání a v klubech benefiční koncerty. Na těchto kulturně společenských se ČSAF snažila rekrutovat nové členy. Od počátku roku 2012 bylo nejvýznamnějším místem pro střetávání představitelů LEX scény Infocentrum SALÉ. Přednášky se uskutečňují i v dalších klubech, restauracích či kavárnách.

Výše zmíněné LEX organizace nepředstavovaly zásadní bezpečnostní riziko.

Příslušníci LEX scény podporovali aktivity sdružení ProAlt, které nelze považovat za extremistické.

Sprejerství s politickým přesahem se věnovali zejména příznivci LEX. Získalo si oblibu i mezi hooligans.

Okupace vily Milada squattery,
1.7.2012

Squatterská anarchistická komunita se přestěhovala z bývalého přechodného sídla, vedeného pod názvem DISCENTRUM, které zaštiťoval Jan Cemper (častý pořadatel anarchistických a různých protivládních akcí). Pronajímatel zrušil nájemní smlouvu pro neplacení nájemného a následně podal trestní oznámení na škody způsobené nájemci na vybavení pronajaté nemovitosti. Squatteri si následně bezúplatně pronajali objekt na Praze 5. Ten byl 7. dubna při zákroku Policie ČR vystěhován z důvodu nepovolené technoparty. Následně se anarchističtí squatteři pokusili dne 30. června opět obsadit vilu Milada. Zde byl také Policií ČR proveden zákrok z důvodu neoprávněného vniknutí a následnému zabarikádování cca 30-ti osob do uvedené budovy. Při policejním zákroku bylo zajištěno 31 osob, kdy tyto osoby jsou podezřelé z přestupku proti veřejnému pořádku. Proti všem osobám byly zahájeny úkony trestního řízení pro přečin neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru. Squatteri se dále vyskytovali

se souhlasem majitele v dalším objektu na Praze 5. V květnu, kdy ještě tento souhlas neměli, uspořádali nepovolenou kulturní akci s hlasitou projekcí hudby, kdy musel být proveden zákrok PČR.

3.2.1.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí⁴⁸

- **Pravicoví /včetně hooligans/** - celkový počet cca 900 pravicových příznivců všech kategorií, z toho cca 500 osob s trvalým pobytom na území Prahy, ostatní se na území hl. m. Prahy zdržovali buď přechodně, byli zde zaměstnáni nebo dojízděli na konkrétní akce pravicových příznivců.
- **Levicoví** - celkem cca 700 osob, cca 250 osob s trvalým pobytom na území hl. m. Prahy, ostatní se buď v Praze trvale zdržovali, nebo dojízděli z blízkého okolí a zároveň z celé ČR, aby se zúčastnili jednorázových akcí.

⁴⁸ Pro odhady počtu přívrženců u jednotlivých KŘP není stanovena jednotná metodika. Jde tedy pouze o čísla orientační, vycházející z operativní práce policistů.

V řadě případů se jednalo o osoby ze sociálně narušeného prostředí. Příznivce pravicového hnutí lze lokalizovat nejvíce v prostředí velkých panelových sídlišť na Praze 4 – Jižní Město, Modřany, Praha 5 – Stodůlky, Barrandov, Praha 6 – Řepy a Praha 9 – Černý Most. Anarchisté se nejvíce sdružují na Praze 2 - Vinohrady, Praha 3 – Žižkov a také na Praze 6 – Dejvice.

3.2.1.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 6. ledna bylo zahájeno trestní stíhání obviněných v kauze **napadení dvou osob bez přistřeší v Malešickém lesoparku**, který se udál 31. prosince 2012. Agresoři společně kovovou tyčí, kameny a petardami zaútočili na přistřešek poškozených a následně fyzicky napadli oba poškozené, čímž jim způsobili různá drobná poranění na obličeji a na těle. Jeden z útočníků v úmyslu usmrtil poškozenou, jí pronásledoval na útěku z přistřešku a když jí v lesoparku dostihl, nejprve jí udeřil kamenem do hlavy a když poškozená znova začala od něho utíkat, opět jí pronásledoval a jakmile jí dostihl a ona se začala svlékat, tak jí vyzval, aby si klekla a následně jí kopl pravou nohou do obličeje a když upadla na záda, začal jí skákat po hlavě a pak vytáhl zavírací nůž, kterým jí opakováně způsobil celkem 18 bodných a bodnořezných ran na obličeji a na krku a další poranění následkem kterých poškozená na místě zemřela. Tělo zemřelé pak bylo nalezeno dne 5. ledna 2012 pracovníkem Lesů hl. m. Prahy, a. s., který prováděl úklid lesoparku. Tento skutek byl spáchán tzv. „kinder skins“.

Dále byly jako závažné vyhodnoceny tři útoky, resp. přímé proti představitelům DSSS.

3.2.1.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Jak příznivci pravicového, tak i levicového spektra udržovali kontakty se svými stoupenci v sousedních zemích, **levicoví zejména s Německem a Polskem**, dále pak s Itálií, Francií a Nizozemskem. **Pravicoví extremisté** mají nejtěsnější vazby se svými stoupenci z **Německa, Slovenska, Polska** (zejména hooligans), dále Maďarska, Itálie, Velké Británie a USA (WPM kapely). Členové NO Praha se v počtu jednotlivců účastnili především koncertů WPM, a to hlavně v Itálii, Maďarsku, Německu a na Slovensku.

3.2.1.5. Informace o konkrétních projevech antisemitismu a popírání holocaustu

Ve sledovaném období na území hl. m. Prahy nedošlo ke konkrétním projevům antisemitismu, či popírání holocaustu.

3.2.1.6. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Potenciálními riziky jsou **akce většího rozsahu** pořádané extremistickými skupinami, kdy může dojít k vzájemnému napadání jak mezi aktivisty znepřátelených stran, tak i s policií. Dále se jedná o **zastupitelské úřady**, které se mohou stát terčem reakce osob na vývoj

v těchto státech.⁴⁹ Bezpečnostní hrozby jsou také spatřovány při **rizikových fotbalových zápasech**.

3.2.1.7. Shromáždění

Bыло registrováno celkem **42** shromáždění celkem z toho **4** neoznámené, **1** rozpuštěné a **3** nepovolené. Všechna tato shromáždění měla extremistický podtext nebo se minimálně těchto akcí účastnili také příznivci těchto hnutí.

3.2.2. Jihočeský kraj

3.2.2.1. Obecné údaje

V roce 2012 nevyvíjela krajně pravicová scéna na území Jihočeského kraje žádné otevřené aktivity, které by představovaly bezpečnostní rizika. Tato stagnace spočívala především v chybějícím vedoucím článku, který by zajistil aktivitu scény. Dalším důležitým faktorem byl **odchod části vůdčích osobností do ústraní**. Projekt **W.P.E.P - Evropští patrioti**⁵⁰, propagovaný zakladatelem Jaromír Pytlem, který předpokládal získání části sympatizantů krajní pravice i části původních členů DSSS prozatím **selhal**. Kombinoval národnovecké, fašistické a neonacistické prvky. Byl založený na myšlenkách rasismu a xenofobie, na čistotě bílé rasy a její ochraně. Výrazně se na této skutečnosti podílela i Policie ČR. **Jaromír „Ferda“ Pytel byl obviněn** z přečinu založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka.

Leták krajské organizace DSSS
Jižní Čechy na protiromský
pochod ve Strakonicích, zdroj:
web DSSS Jižní Čechy

Jihočeská Krajská organizace DSSS byla citelně zasažena **odchodem předsedy Vlastimila Vacha**, který byl představitelem „umírněné frakce“ uvnitř DSSS a jistotou zachování konzervativně nacionálního prudu strany.⁵¹ Aktivity DSSS v Jihočeském kraji byly tématicky shodné jako v jiných částech ČR. Jednalo se o politická shromáždění v rámci předvolební prezidentské kampaně předsedy strany Tomáše Vandase a proti tzv. „*nepřizpůsobivým*“. Součástí shromáždění a pochodu pod názvem „*Cikáni vraždili – přijď i Ty podpořit pochod proti cikánskému teroru*“⁵², které se uskutečnilo ve Strakonicích dne 22. září, byla částí krajně pravicového spektra – účastníků pochodu realizována sbírka pro P.O.W. Výtěžek ve výši

⁴⁹ Riziková tedy mohou být nejen shromáždění v blízkosti těchto objektů, ale i útoky na objekty samotné.

⁵⁰ W.P.E.P.- Evropští patrioti, o.s. , vznik: 24.10.2011.

⁵¹ **Vlastimil Vach**, bývalý předseda KO DSSS Jižní Čechy se již od počátku svého působení ve straně snažil zaměřit politiku strany na regionální problematiku. Ve výběru témat reagoval na politický vývoj v Jihočeském kraji, aktuální problémy jeho obyvatel a především Jihočechy akceptovatelná téma, jako např. „Dostavba JETE, dotační a personální politika kraje, ochrana životního prostředí, vliv tzv. „kmotrů“ na rozvoj Jihočeského kraje apod.“. Tato téma považoval za korektní při snaze o vstup do prostředí komunální a krajské politiky. Odlišný názor vedení strany, které se soustředilo především na populisticke téma „proti nepřizpůsobivým“ byl jedním z důvodů jeho odchodu z jihočeské organizace DSSS.

⁵² Dne 22.09.2012 uspořádala Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS) shromáždění a pochod s názvem „Cikáni vraždili – přijď i Ty podpořit pochod proti cikánskému teroru“. Akce byla svolána jako reakce na incident ze dne 31.srpna, při němž byl Romem napaden muž, který na následky zranění způsobených pádem

cca 6000,- Kč. byl věnován předsedkyni místní organizace DSSS Evě Polákové, manželce strakonického neonacisty Jiřího Poláka, t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody.⁵³

Ambice založit nový PEX subjekt projevil **Ladislav František Karel**⁵⁴, který se spolupodílel na vzniku občanského sdružení W.P.E.P. – Evropští patrioti.

Autonomní nacionalisté (AN JIH) i nadále reagovali na vyhlášený „**sociální aktivismus**“ prostřednictvím webového portálu Revolta.info. Jednou z aktivit byla sbírka hraček, které byly s dalším materiélem (*pastelky, omalovánky atd.*), předány dětem v českobudějovické nemocnici. Sami nevyvíjeli vlastní aktivitu, což je odrazem **chybějící pevné struktury a vedení**⁵⁵. Lídr písecké buňky **Petr Kessner** se účastnil akcí po celé republice, s projevem vystoupil dne 28. září na Svatováclavské manifestaci v Kralupech nad Vltavou.

Aktivity krajně pravicové scény se soustředily především na **pořádání hudebních produkcí**, v rámci kterých nedošlo k jednání, které by mělo znaky přestupku nebo jiného správního deliktu anebo trestného činu. Hudební scénu v jihočeském kraji zastupovala hudební skupina **Gabreta**, která se pro jihočeskou krajně pravicovou scénu stala jedinou hudební skupinou, která alespoň z části navazuje na původní WPM, i když otevřeně ve svých skladbách, které jsou spíše nacionalisticky laděné, se otevřeně k původnímu konceptu WPM nehlásí. Ústředními postavami, stojícími za pořádáním hudebních produkcí v Jihočeském kraji, byli Tomáš Ducháček⁵⁶ a Kamil Vítá⁵⁷.

Levicová scéna, kterou v Jihočeském kraji zastupovala Antifa JIH, nevyvíjela žádné otevřené aktivity, které by představovaly bezpečnostní rizika. Zaměřovala se na pořádání hudebních produkcí místního významu s přístupem veřejnosti. Ve dvou případech byla propagována prostřednictvím nástříků levicové symboliky v Soběslavi a Třeboni. Aktivní byla především na území okresu Tábor a Jindřichův Hradec.

---

na chodník v nemocnici zemřel. Svolavatelem uvedené akce byla Krajská organizace DSSS Jižní Čechy, kterou zastupoval předseda KO DSSS Jižní Čechy Vlastimil Vach. Akce se zúčastnilo cca. 200 osob převážně z krajně pravicové scény. Veřejný pořádek nebyl narušen.

⁵³ Dne 29.9.2011 vznikla **místní organizace DSSS (MO DSSS) Strakonice**. Předseda Eva Poláková, tajemník Jiří Polák a pokladník Michal Šonka. Uvedené osoby se rekrutovaly z krajně pravicového prostředí s aktivní vazbou české neonacistické hnutí v kraji i mimo něj. **Jiří Polák byl v minulosti v několika případech trestně stíhán a odsouzen za extremistickou trestnou činnost**.

⁵⁴ Pro neshody s Jaromírem Pytlem sdružení krátce po jeho vzniku opustil a začal se věnovat vlastní činnosti. Jako dopisovatel a častý přispěvovatel do diskusí na webových stránkách pod pseudonymem Karel Kubrt, otevřeně kritizuje Romy, Židy a v neposlední řadě i stávající politický systém a vládní opatření. Pro krajně pravicovou scénu je známou osobou. Veřejně se prezentuje: např. 15. září v rámci protestního pochodu v Dřevnovicích, okr. Prostějov. Populistickou rétoriku využívá jako spolehlivý nástroj k získání podpory od stejně, nebo radikálněji, smýšlejících osob. Jeho politické ambice jsou vysoké, a proto je velmi pravděpodobné, že nové občanské sdružení pod jeho vedením vznikne. Bude se pravděpodobně jednat o regionální sdružení, personálně obsazené osobami z krajně pravicového spektra (*bývalých členů a sympatizantů DSSS, WPEP*), které se soustředí na řešení lokálních problémů s cílem rozšířit členskou základnu i mimo Jihočeský kraj

⁵⁵ Jihočeské uskupení se označuje zkratkou **BVP – Budějovice, Veselí, Písek**.

⁵⁶ **Tomáš Ducháček**, bývalý hudebník, organizátor hudebních produkcí. Na koncertech vystupovaly skupiny, které se pohybují na hraně „politické korektnosti“.

⁵⁷ **Kamil Vítá**, kytarista a zpěvák kapely Gabreta. Dříve působil i v jiných hudebních tělesech, např. ve WPM kapele Imperium.

Lze očekávat i rostoucí zájem o problematiku ochrany životního prostředí. Jde o téma ochrany lesů na území Národního parku Šumava a o téma ochrany životního prostředí před vlivy jaderné energetiky⁵⁸.

3.2.2.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Počet **příznivců/sympatizantů českého neonacistického hnutí** byl v Jihočeském kraji odhadován na **cca 200 osob**. Tyto počty vycházejí z počtu účastníků koncertů, demonstrací a shromáždění, které se uskutečnily na území kraje v roce 2012 a na dalších místech České republiky. Byl zde patrný **nárůst počtu těchto osob**, který je odrazem nespokojenosti s vnitropolitickou situací. Také byly reflektovány mediální zprávy o deliktech spáchaných menšinami a cizinci. Nárůst byl zaznamenán napříč generačním spektrem, nejvíce u mladší generace.

3.2.2.3. Nejjzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 8. února ve Volyni Z. H., P. Š., a J. T. bezdůvodně napadli dvě osoby. Jedna z obětí musela být ošetřena ve strakonické nemocnici. Tři agresoři poté před více než 40 osobami hajlovali. V Jihočeském kraji z hlediska trestné činnosti převažovaly tzv. situační konflikty a rasistické nápisy.

3.2.2.4. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Potencionální bezpečnostní riziko představují organizace DSSS. Lze předpokládat, že se bude více politicky angažovat krajská organizace DSSS Jižní Čechy, jejíž vedení bylo více nakloněno pražské centrále. Nelze vyloučit ani individuální excesy ekologických aktivistů v souvislosti s protesty proti dostavbě Jaderné elektrárny Temelín či ochranou lesů na území Národního parku Šumava.

---

⁵⁸ Národní park Šumava dlouhodobě řeší téma **tzv. kůrovcové kalamity** („kalamitní stav“ dle Vyhlášky č. 101/1996 Sb.). Problematica jaderné bezpečnosti v roce 2012 zaznamenala opětovné oživení, a to vzhledem k záměru ČEZ a.s. **dostavět 3. a 4. blok jaderné elektrárny Temelín**. Posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. proces EIA) bylo zahájeno v roce 2009, v roce 2012 pak byla v rámci veřejného projednávání představena v České republice studie posuzující vliv stavby na životní prostředí (22.6.2012 v Českých Budějovicích). Vzhledem k opětovné negativní reakci části ekologických sdružení (z ČR, Německa i Rakouska), které nesouhlasí se závěry studie, lze opětovně očekávat zvýšení aktivit zaměřených proti výstavbě, stavbě, kolaudačnímu řízení či uvedení 3. a 4. bloku JETE do provozu,. Může se jednat o formy aktivit známé po roce 1990, později z let 2000 – 2001 (v době uzavírání Protokolu z Melku) - např. blokády zájmových objektů, vnášení transparentů na cizí pozemky jako protest proti nedostatečné bezpečnosti apod. Vzhledem k tomu, že dostavba 3. a 4. bloku JE Temelín je plánována na delší časový úsek (podle harmonogramu dostavby ČEZ: podepsání kontraktu v roce 2011, vydání stavebního povolení v roce 2014, zahájení provozu v roce 2020, nedojde-li k časovým posunům, zejména v oblasti administrativně právních postupů, což lze předpokládat), a vzhledem k současnemu negativnímu postoji aktivistů některých environmentálních hnutí, je reálné očekávat široké spektrum dlouhodobých aktivit, od zcela legitimního vyjadřování postojů, přes příležitostné kontroverzní aktivity, až po možné krajní excesy jednotlivců či skupin (domácích či zahraničních).

3.2.2.5. Shromáždění

Uskutečnilo se celkem 8 tématických koncertů. DSSS pořádala 5 větších shromáždění, z toho 3 z nich se uskutečnily v jeden den.

3.2.3. Jihomoravský kraj

3.2.3.1. Obecné údaje

Oproti roku 2011 došlo mírnému **poklesu trestné činnosti** s extremistickým podtextem. V Brně se letos **nekonala velká shromáždění extremistů na 1. Máje**. Účastníci akcí PEX, které v Jihomoravském kraji proběhly, byli **opatrnejší v používání zástupných symbolů a ve svých veřejných verbálních projevech**, vzhledem k trestním postihům z akcí pořádaných v Brně v minulých letech.

Protiromská demonstrace v Břeclavi, 22.4.2012

Aktivita příznivců krajní pravice byla viditelná především v souvislosti s **událostmi v Břeclavi**, kde bylo značně medializováno údajné napadení mladíka skupinou Romů. I když se později ukázalo, že toto napadení si mladík zcela vymyslel, příznivci krajní pravice v čele s DSSS využili protiromské nálady obyvatel, která se projevila masovou účastí místních občanů na akci, která byla v Břeclavi pořádána na podporu zraněného mladíka. V této souvislosti se

projevily dlouhodobě neřešené **problémy v sociálně vyloučených lokalitách**, což přítomní na akci vyčítali místním zastupitelům v čele se starostou města. Příznivci krajní pravice se tuto situaci snažili co nejvíce využít ve svůj prospěch a k získání podpory a nových stoupenců, především s ohledem na nadcházející volby. Mezi příznivci krajní pravice byly pozorovány i rozpory, kdy některým příznivcům této scény se DSSS zdáli jako málo radikální.

Hlavním tématem PEX byli **Romové, obecně otázka národnostních menšin a přistěhovalectví**. Dále pak kritika činnosti vlády a korupce na všech úrovních. Tato téma měla přilákat nejen příznivce ultrapravice, ale i obyčejné občany. I nadále pokračuje trend, že Romové ze Slovenska v hojně míře navštěvují své příbuzné v Jihomoravském kraji a dlouhodobě zde zůstávají.

V loňském roce na území Jihomoravského kraje byly oproti minulým rokům pořádány **koncerty pro příznivce PEX**, ale již se nejedná o klasické skupiny tzv. WPM, ale o skupiny, které k PEX komunitě inklinují, ale jejich texty jsou upraveny tak, aby jim za jejich účinkování nehrozil trestní postih nebo předčasné ukončení koncertu ze strany státních orgánů. Tyto kapely se snažily své koncerty využít komerčně a snaží se o časté vystupování. V roce 2012 se jednalo především o kapely Ortel, Sons of Bohemia a Randall Gruppe. Tyto kapely mají mnoho příznivců v řadách PEX.

V prosinci byl vyprodán v Brně koncert pod názvem „**ROCKA X MAS PARTY**“, na kterém vystoupily hudební skupiny Pitbullfarm (Švédsko), Kategorie C (Německo),

Goatmare & The Hellspades (Srbsko), kterého se zúčastnilo na 250 osob z řad příznivců krajní pravice z ČR, Slovenska, Polska a Rakouska.

Nejčastějším porušením zákona bylo různé **výtržnické jednání** spojené s projevy sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka. Většina pachatelů tyto skutky spáchala pod vlivem alkoholu, ale ne vždy se jednalo o osoby z řad extremistů, někteří takto vyjadřovali svůj momentální postoj k „nepřizpůsobivým“ osobám.

V roce 2012 bylo oproti uplynulým rokům zaznamenáno několik případů, které se vyznačovaly **zvýšenou brutalitou pachatelů z řad PEX** a použitím zbraně (nůž, sekera).

Největší nápad trestné činnosti v roce 2012 byl zaznamenán jako každý rok **na teritoriu Městského ředitelství PČR Brno**, kde je nejvíce příznivců extremistické scény a další takové osoby tam přijíždějí za prací a zábavou.

Účast členů Svobodné mládeže na Dnu národní jednoty
v Brně, 17.1.2012

a okolí. Nejpočetnější a nejsilnější buňky krajní pravice v Jihomoravském kraji fungovaly na Brněnsku a Hodonínsku. Aktivní příznivci PEX se účastnili akcí po celé republice a zčásti působí i mezi brněnskými hooligans.

Na **Hodonínsku působila silná skupina osob inklinujících k neonacistickému hnutí**. Veřejné aktivity členů neonacistického uskupení W.R.K Göding byly stejně jako v roce 2011 značně utlumeny a jednotlivci se snažili co nejvíce konspirovat. Důvodem bylo i ještě neskončené trestní řízení v souvislosti s akcí POWER a trestní stíhání předních členů skupiny WRK. Jednotlivé akce byly utajovány a byly většinou pořádány mimo městské části (chatové oblasti, vinné sklípky apod.).

Radikalizovali se **PEX hooligans**. Končila generační výměna u brněnských radikálních fanoušků. V souvislosti s postupem **FC Zbrojovka Brno** do 1. ligy a nárůstem zájmu příznivců, se zintenzivnily i aktivity hooligans. Brněnský klub podporují chuligáni z celého kraje. Domlouvání střetů s jinými kluby i s LEX bylo konspirativní. Trvaly úzké družební vztahy brněnských hooligans se slovenskými fanoušky Slovanu Bratislava, kteří do Brna přijížděli pravidelně, a to nejen na fotbalová utkání, ale i na různá pozvání jednotlivců a menších skupinek. Fanoušci z Brna na oplátku jezdili často na Slovensko podpořit a pomoci při střetech mezi fanoušky slovenských klubů. V letošním roce se i zlepšila spolupráce s fanoušky hokejové Komety Brno, a tak především na výjezdech mimo Brno se objevují i někteří fotbaloví hooligans. V Hodoníně fungovala nadále buňka příznivců Sparty Praha.

Z hlediska LEX proběhl v květnu v Brně tradiční „**Protestfest**“, kdy se jeho hlavní akce s názvem „Streetfest“ dne 26.5.2012 zúčastnilo cca 1000 osob. Uskutečnily se i akce proti vládním reformám, proti přijetí mezinárodní úmluvy ACTA, které otevřeně podporovaly i soby z řad anarchoautonomů. Tyto akce se konaly hlavně v Brně a Znojmě.

Další akce této scény byly pořádány na Hodonínsku, kde je po Brně druhá nejsilnější skupina příznivců anarchoautonomních hnutí a byly zde pořádány především koncerty různých kapel pro tyto příznivce. Aktivity členů AFA z Hodonínska se soustředily převážně na účast na protestních akcích v rámci ČR a objízdění punkových, rockových a metalových koncertů.

V září ve Znojmě během předvolebního mítinku DSSS uspořádala spontánní protestní akci místní skupina anarchoautonomů, která se snažila hlasitými projevy narušit projevy řečníků. Jednalo se o spíše výjimečnou akci, neboť se v loňském roce příznivci LEX dohodli, že nebudou pořádat veřejné protiakce v souvislosti se shromážděními neonacistů, aby tímto nepřitahovali pozornost občanů a médií k akcím PEX.

Radikalizace příznivců anarchoautonomních hnutí (jedná se především o skupiny AFA) pokračovala, ale tyto aktivity nebyly na veřejnosti zřejmě, jednání těchto skupin bylo značně konspirativní. Levicoví radikálové se rovněž nevyhýbali fyzickým střetům s PEX a hooligans. Tyto potyčky nebyly žádným z účastníků PČR oznamovány ani v případě, kdy došlo ke zranění účastníků těchto fyzických konfrontací.

Protestfest pořádaný tradičně příznivci LEX v Brně, 26.5.2012

3.2.3.2. Odhad počtu a sociální struktury přívrženců extremistických skupin

Počet příznivců hnutí **krajní pravice** je odhadován přibližně na 600 osob, z toho cca 200 tzv. tvrdého jádra. Ne všichni byli aktivní. Za odcházející starší příznivce přicházela mladší generace, kdy hlavně mezi učňovskou mládeží bylo hodně nových příznivců, kteří byli viditelní hlavně ve větších městech. Sociální strukturu této scény tvořili především mladí lidé ve věku 15 - 35 let. Mimo učňovské mládeže a studující se jednalo převážně o osoby vyučené nebo se středoškolským vzděláním. Výjimečně byli registrováni ale příznivci s vysokoškolským vzděláním právnického směru. Příznivci PEX (včetně hooligans) byli najímáni bezpečnostními agenturami k vykonávání pořadatelské služby na sportovních a kulturních akcích a dále působili jako tzv. „vyhazovači“ v barech a na diskotékách. Největší zastoupení měla tato scéna v Brně a Hodoníně. V Brně se scházeli především v restauracích v centru města.

Tzv. **hooligans** se prolínali s příznivci krajní pravice. Jednalo se o skupinu ve věku 12 - 50 let, bylo zde velké zastoupení mladistvých a studentů středních a vysokých škol. Objevili se i starší členové, kteří se už nezapojovali do fyzických střetů. Mezi osobami z pravicového

spektra se objevil větší počet žen, zejména z důvodu doprovodu svého partnera. Tyto se aktivně zúčastňovaly pořádaných akcí, ale i střetů s jinými fanoušky, kde převážně plnily funkci řidičů motorových vozidel a kameramanů, nebo byly využívány k uschovávání a pronášení různých předmětů a zbraní.

Počet tzv. **anarchistů** byl odhadován na 200 osob. Věk se pohyboval v rozmezí 13 - 45 let. Z hlediska dosaženého vzdělání byly zastoupeny všechny skupiny. Oproti příznivcům krajní pravice bylo výrazně větší zastoupení studentů středních a vysokých škol, ale na druhé straně i osob bez jakéhokoliv vzdělání, nezaměstnaných, sociálně slabých a závislých na alkoholu či drogách. Rovněž oproti PEX zde bylo výrazně větší zastoupení žen. Nejvíce anarchistů bylo registrováno v Brně, Hodoníně, Blansku a Znojmě.

3.2.3.3. Nejjzávažnější případy extremistické kriminality

V roce 2012 byly prošetřovány **tři případy, které spáchaly osoby z řad příznivců krajní pravice a vymykaly se svojí brutalitou běžné praxi**. Ve dvou z nich byly použity zbraně (nůž, sekera) a poškození museli být se svými zraněními hospitalizovaní v nemocnici. V prvním z nich (4. února) byli oběťmi tři občané ze zemí bývalé Jugoslávie. Čtyři útočníci byli vyzbrojeni sekerou a baseballovou pálkou. Motivem bylo vyřizování sporů z minulosti (tedy nikoli rasový podtext). V druhém (5. května) 3 nebo 4 neznámí pachatelé napadli mladého muže, jeden z nich ho bodnul neznámým předmětem do oblasti břicha. Při napadení pachatelé použili slova: „Ty kurvo levičácká“.

3.2.3.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

V roce 2012 byly zaregistrovány kontakty příslušníků krajní pravice zejména z Hodonínska a Brna především s kolegy ze Slovenska. Vzájemně se podporovali na pořádaných akcích. Pravidelně byly navštěvovány koncerty WPM na Slovensku. Příznivci DSSS udržovali kontakty s nacionalisty z Německa a Rakouska. Byly zaregistrovány výjezdy příznivců PEX na akce do Itálie a Maďarska. V prosinci na koncertu v Brně vystoupily kapely ze Švédska, Srbska a Německa.

Pokračovala úzká spolupráce mezi **hooligans Zbrojovky Brno a Slovanu Bratislava**, kdy oba tábory pravidelně společně navštěvovaly utkání v ČR a SR.

Anarchistická scéna spolupracovala především se slovenskými kolegy (demonstrace, koncerty).

3.2.3.5. Informace o konkrétních projevech antisemitismu a popírání holocaustu

Nebylo šetřeno žádné podezření z popírání holocaustu. V roce 2012 nebyl zaznamenán žádný případ antisemitismu, pouze v jednom případě pachatel nadával poškozenému, že je „zkuřený Žid“.

3.2.3.6. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Po zkušenostech z loňského roku s případem smyšleného napadení mladíka v Břeclavi skupinou Romů se jeví jako potencionální riziko medializace neprověřených informací, kdy takové zprávy mohou vést k masovému šíření xenofobie, vyvolávání nepokojů, protiromských nálad a veřejných protestů majoritního obyvatelstva.

3.2.4. Karlovarský kraj

3.2.4.1. Obecné údaje

Na území Karlovarského kraje byl zaznamenán oproti roku 2011 **snížený nápad případů s extremistickým podtextem**. V Karlových Varech je registrována **krajská organizace DSSS** a v Nejdku a Nových Hamrech pak místní organizace DSSS. Pravděpodobně zde působila i buňka DM. Mezi členy a sympatizanty strany působilo **několik neonacistů**. Mladí radikálové se podíleli na organizaci předvolebních mítinků DSSS na podzim.

Výtržnosti hooligans byly díky spolupráci s fankluby HC Energie Karlovy Vary **eliminovány**. Fanouškovská základna fotbalového 1. FC Karlovy Vary je bezproblémová a v souvislosti s fotbalem nebyly zaznamenány žádné incidenty.

Znak Hells Angels MC Bohemia, zdroj:
web Hells Angels MC Bohemia

Nepočetná skupinka karlovarských příznivců LEX byla minimálně aktivní.

Přirozeným **centrem** PEX i LEX jsou i nadále **Karlovy Vary**, větší koncentrace příznivců PEX je zaznamenána v městech Ostrov, Nejdek, Nová Role a v Nových Hamrech.

Dne 16. června byl v kempu "Rybářská bašta" v Chebu, na přehradě Jesenice pořádán **sraz Hells Angels**. Proběhl bez jakéhokoliv narušení veřejného pořádku a jakéhokoliv protiprávního jednání.

Příznivci PEX z okresu Sokolov vyjížděli na akce mimo okres. Jedná se o členy a sympatizanty DSSS a **NO Krušnohoří**. V okrese se konal jediný tematický **koncert v Lokti**, dále pak několik oslav narozenin.

3.2.4.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

okres Sokolov

PEX: cca 30 osob, které se aktivně účastnily republikových srazů a koncertů. Oficiálně se k hnutí nehlásily.

LEX: cca 30 neaktivních osob sympatizující s LEX. Jedná se studenty středních škol v Sokolově, kteří se setkávají v malém počtu v různých restauračních zařízeních.

okres Karlovy Vary

PEX: cca 100 - 150 osob, tvrdé jádro tvořilo 15 osob, kteří se aktivně účastnily různých akcí po celé ČR. Počet členů celé Krajské organizace DSSS byl odhadován na 40 - 50, počet sympatizantů DSSS je odhadován na 100 osob.

LEX: cca. 20 - 30 osob.

okres Cheb

PEX: cca 20-30 osob, z tohoto se aktivně účastnilo akcí 10 osob, převážně šlo o příznivce DSSS a Autonomních nacionalistů.

LEX: Nebylo zjištěno.

3.2.4.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Jako závažný lze hodnotit útok ze strany PEX zápalnou lahví na ubytovnu v Aši, obývanou Romy ze dne 26. února.

3.2.4.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Někteří členové DSSS Karlovarského kraje úzce spolupracovali s německou NPD, kdy se navzájem podporovali při různých akcích v ČR i v Německu. Organizátorem spolupráce a společných akcí je předseda Krajské organizace DSSS Jiří Froněk. PEX se zúčastňovali koncertů WPM v Německu, Maďarsku, Itálii a na Slovensku.

3.2.1.5. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Jako rizikové je hodnoceno zneužívání problematiky sociálně vyloučených lokalit ze strany PEX.

3.2.1.6. Shromáždění

Bыло registrовано 5 shromáždění v okrese Sokolov, 3 v okrese Karlovy Vary a 2 v okrese Cheb.

3.2.5. Královéhradecký kraj

3.2.5.1. Obecné údaje

Extremistickou scénu lze charakterizovat jako roztríštěnou a nekonsolidovanou, Menší skupinky se zúčastňovaly akcí pořádaných PEX po celé České republice.

V průběhu roku 2012 vyvídela aktivní činnost Krajská organizace DSSS se sídlem v Náchodě. Nadále byla zaregistrována Místní organizace DSSS ve Vrchlabí, která byla

založena v roce 2010. V roce 2011 vznikla nově Místní organizace Dvůr Králové nad Labem. V roce 2012 tato místní organizace nebyla aktivní, proto byla zrušena.

Ze strany militantů v kraji působily sympatizanti hnutí **NO**, nebo osoby hlásící se k **AN**. Skupinka cca 20 AN z Trutnovska ve věku 15 - 18 let nevyvíjela aktivní činnost.

Z hlediska LEX byla registrována činnost osob hlásících se k **ČSAF** či k **ANTIFA**.

V Hradci Králové byl aktivní **Valentin Kusák**, který zveřejňoval na webu www.antimesita.cz příspěvky s protislámským obsahem a v tomto duchu dával i oficiální oznámení na instituce státní správy a samosprávy⁵⁹.

Trestná činnost s extremistickým podtextem byla páchána jednotlivci.

3.2.5.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Policie evidovala mezi **80 a 90 PEX**. Nejvíce, cca 50, jich bylo aktivních **na Trutnovsku**. Sociální struktura přívrženců je široká, od studentů, nezaměstnaných, dělníků, přes soukromé podnikatele až po důchodce.

3.2.5.3. Shromáždění

Uskutečnily se **4 akce DSSS** s účastí předsedy Tomáše Vandase, ve Vrchlabí, Jaroměři a Novém Bydžově v souvislosti s přípravou na regionální volby. Při všech mítincích nedošlo k narušení veřejného pořádku.

3.2.6. Liberecký kraj

3.2.6.1. Obecné údaje

PEX scéna v rámci Libereckého kraje byla ovlivněna událostí ze dne 1. ledna, kdy na teritoriu obvodního oddělení policie Tanvald došlo k usmrcení L. T. a k postřelení jeho bratra. Na základě této medializované události došlo k založení skupiny na Facebooku „Za bezpečné Tanvaldsko“. V rámci ní došlo k aktivizaci osob z řad PEX, kteří se dne 7. ledna zúčastnili protiakce při pořádání pohřbu L. T. Z celorepublikového hlediska ale tato akce velký ohlas neměla. PEX z Libereckého kraje se zejména na internetu vyjadřovali negativně na adresu romského etnika, **nezúčastňovali se ale demonstrací**.

Došlo k **založení místní organizace DSSS v Rychnově u Jablonce nad Nisou**. Nijak výrazně se ale neprojevovala. V době voleb neorganizovala žádné mítinky ani shromáždění.

PEX se scházeli ve všech větších městech, zejména v Liberci, Jablonci nad Nisou a také v České Lípě.

⁵⁹ Opět je třeba zdůraznit, že uskupení Anti-mešita je hodnoceno jako islamofobní, ale nikoli extremistické ve smyslu definice Ministerstva vnitra.

LEX byli v Libereckém kraji v roce 2012 **nevýrazní**.

Bыло зjištěno pořádání několika **lokálních technoparty** s maximální účastí do 50 lidí, bez narušení veřejného pořádku.

V průběhu roku 2012 **nebyl zaznamenán výraznější interetnický konflikt ve vyloučených lokalitách Libereckého kraje.**

Výrazný posun byl zaznamenán v oblasti **diváckého násilí**, kdy došlo k vytvoření nové ultras skupiny při FK Baumit Jablonec – „**NORDIC COMMANDO**“. K této skupině se hlásí jak noví členové, tak starší hooligans ze skupiny G.R.F., V letošním roce se podařilo obnovit družbu s kluby Baník Most a Slovan Liberec. Členové NORDIC COMMANDA se účastnili výjezdů na prvoligová utkání v rámci ČR. Na výjezdech a domácích zápasech docházelo k používání pyrotechniky a k narušování veřejného pořádku.

Nordic Commando FK Jablonec, web
Nordic Commando

3.2.6.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Počet pravicových a levicových extremistů je nadále odhadován stejně jako v předešlém roce na cca **100 osob z řad PEX a cca 100 osob z řad LEX**. Uvedené odhady však mohou být velmi problematické vzhledem k jejich generační obměně. Lze předpokládat nástup mladší generace. Největší koncentrovanost extremistů je v Liberci, Jablonci nad Nisou a v České Lípě.

3.2.6.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 2. října byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny, kdy v Harrachově u ubytovny Gama měli J. F. a H. Š. pokřikovat: „cikáni do plynu, vypálíme vás, není problém zavolat skinheady, není problém hodit do ubytovny zápalnou láhev, pojďte vy černý svině“. Urážky byly směřované proti osazenstvu ubytovny, které tvoří převážně Romové.

Dne 7. července J. O., M. O. a M. O. v České Lípě vyhrožovali zakročujícím policistům. J. O. uvedl: „Vy bílý svině, co si myslíte, jděte do hajzlu, já jsem cikán z Teplic, zavolám na Vás TV Novu a všechny Vás svléknu z uniformy“. Ještě důrazněji a hruběji pak policistům vyhrožovali M.O. a M.O.

3.2.6.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Několik osob z řad PEX z Libereckého kraje udržovalo kontakty **s osobami ze Srbska**. Vyjadřovali jim podporu v tzv. Kosovské otázce. Fanoušci NORDIC COMMANDA mají vazby **na fanoušky z Jelení Gory v Polsku**.

3.2.6.5. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

PEX se stále více zapojovali do diváckého násilí. Výtržnosti páchali na utkáních v nižších soutěžích. Při příležitosti prvoligových utkání domlouvají bitky mimo stadion, na samotné utkání chodí v minimálním počtu. V měsíci listopadu byl zaznamenán zvýšený počet fanoušků, kteří se pokusili pronést a odpálit během fotbalových utkání celků Slovanu Liberec a Baumitu Jablonec nad Nisou zábavnou pyrotechniku. Jako nebezpečné je hodnoceno angažmá polských hooligans (Jelenia Gora).

Zejména na Tanvaldsku docházelo k **radikalizaci zejména mladých lidí**, kteří nesouhlasili se sociální politikou státu a negativně se vymezovali vůči romské komunitě. Byl zaznamenán i opačný trend, kdy se radikalizovala část mladé romské populace.

3.2.6.6. Shromáždění

V Libereckém kraji se uskutečnilo **celkem 7 akcí PEX či LEX**. Nejvýznamnější akce se konala dne 7. ledna v souvislosti s pohřbem L. T. a proběhla bez narušení veřejného pořádku. Pietního aktu se zúčastnilo 150 lidí. Na protiakci bylo napočítáno cca 30 PEX. Bylo nasazeno 221 příslušníků PČR.

3.2.7. Moravskoslezský kraj

3.2.7.1. Obecné údaje

Počet trestných činů s extremistickým podtextem se oproti roku 2011 výrazně nezměnil, došlo k mírnému poklesu u přestupků. U většiny evidovaných případů se jedná o jednočinný, či více činný souběh s další trestnou činností, zejména násilného charakteru. Nejvíce zatízená byla města Karviná, Ostrava a Opava. V rámci územních odborů Bruntál, Nový Jičín a Frýdek-Místek docházelo pouze k ojedinělým událostem, zejména pak samostatným útokům, jež měly charakter bezprostředního spontánního jednání jednotlivce.

Policisté se zejména věnovali identifikaci a eliminaci nezákoně **činnosti radikální části krajně pravicového spektra**, tedy mladých neonacistů buňky **Silesian Division** (kolem

Fotbaloví radikálové: zápas Baník Ostrava vs. Zbrojovka Brno

opavsko-ostravské stejnojmenné kapely WPM), krajně pravicových radikálů a fotbalových nazi-hooligans ostravsko-havířovské skupiny **Thugs Havířov** a stále aktivnější opavské skupiny **Young Boys** (25 – 30 osob ve věku 16 - 25 let).

PEX scéna byla v regionu tradičně personálně **propojena s hooligans**. Výtržnosti na sportovištích ubylo, nicméně chuligánské aktivity se přesunuly **mimo stadiony**. Nejproblematickější byly kluby **FC Baník Ostrava** (aktivní skupina

Thugs Havířov, fanoušci mají družbu s polským GKS Katovice) a **SFC Opava** (aktivní skupina Young Boys, družba se Slaskem Wroclaw). Chuligáni se cvičili v bojových sportech, zejména v MMA (v jejich řadách působilo několik úspěšných sportovců v oblasti bojových umění).

Bruntálsko bylo doménou PEX. Aktivní zde byla buňka **AN Bruntálsko**. Její členové se v minulosti zúčastňovali akcí po celé ČR, nebo některé sami organizovali (zejména oslavy narozenin). Učastnili se přípravy tradiční vzpomínkové akce – **pietního aktu za zemřelé skinheads Davida Friedla a Aleše Marečka**. Uvedeného pochodu se účastnilo cca 40 osob z řad Autonomních nacionalistů a příznivců neregistrované neonacistické organizace Národní odpor – buňky Slezsko a Olomouc. Skupina se snažila zaktivizovat, ale chyběl jí vůdce. **Krnovští hooligans** se účastnili sportovních akcí, byli v kontaktu s fanoušky Ostravy a Opavy. V okrese Bruntál se uskutečnilo několik **akcí DSSS** (nejvýznamnější byla „Stranická akce Břidličná“, organizovaná krajským výborem Moravskoslezského kraje). Členové místní organizace Krnov kandidovali v minulosti do zastupitelstva obce, vyhraňovali se zejména vůči národnostním menšinám. Přímo se nezúčastňovali akcí PEX.

Frýdecko-Místecko bylo rovněž teritoriem s **aktivními PEX**. Došlo ke třem případům s extremistickým podtextem, byly spáchány v lokalitách Frýdek Místek a Staříč.

Na **Karvisku** se mezi nejproblematičtější lokality řadila města Havířov, Orlová a Bohumín. V **Havířově** působila **buňka** příznivců a sympatizantů **DSSS**. Členové se zúčastňovali shromáždění a koncertů. Aktivity PEX ale měly klesající tendenci. Na **levicové scéně** mezi nejznámější lokality patřila města **Český Těšín, Havířov, Karviná a Orlová**, ale i zde byla činnost na útlumu. Jejich aktivita se zaměřovala převážně na zdejší klubovou scénu. Karvinsko bylo **tranzitním územím fotbalových fanoušků** (např. GKS Katowice - družební klub Baníku Ostrava), tak i osob účastnících se akcí PEX scény v Polsku např. **koncertů WPM v Polském Těšíně** a okolí.

Nejvíce přívrženců extremistických hnutí na **Novojičínsku** bylo registrováno v městech Kopřivnice, Příbor a Nový Jičín, kde také žije větší počet Romů. V Kopřivnici působila skupina „**Nacionalisté Kopřivnice**“, aktivní byla převážně na Internetu.

Na **Opavsku** fungovala buňka **DM Opava**, aktivní byla i skupina starších **nazi-skinheads**. Oba subjekty jsou personálně propojeny. Aktivní byly i „ikony“ severomoravské neonacistické scény sourozenci **Marian a Jakub Kotlářovi**. Marian je známým zápasníkem MMA. Aktivity příznivců LEX se soustředily pouze na přednáškovou činnost.

Na **Ostravsku** došlo v letech 2011 a 2012 oproti letům 2006-2010 k **poklesu nápadu extremistické trestné činnosti**. Trestná činnost a přestupky byly až na vyjímky, páchané převážně v **afektovém jednání**, spontánně, konkrétními jedinci a vycházely z dané, inkriminované situace, bez předchozí přípravy či organizace. Jednalo se zejména o nepřiměřenou reakci na vyhrocené sociální problémy v rámci mezilidských, resp. sousedských vztahů. Velmi častým startovacím prvkem bývalo požívání návykových látek, zejména alkoholických nápojů. **Pachatelé většinou nebyli vyhraněnými extremisty**. Členové **AN a NO Slezsko** se zúčastnili demonstrací, pochodů, různých koncertů po celé ČR. Pro prodělečnost se omezily se koncerty WPM v Polsku. **Oslavy narozenin** s produkci WPM se odehrávaly především v **Polsku a na Slovensku**. Účastnili se jich členové AN, NO i DSSS. V Ostravě se díky aktivitě PČR omezily akce PEX. Zůstaly tak pouze **ojedinělé, nenahlášené krátké akce** (např. únorový pochod s mottem „Kosovo je Srbsko“). Hlavními

tématy byla hospodářská krize a Romové. Vznikala **nová generace „nácků“**, kteří se rekrutovali zejména z velkých sídlištních částí, jako je Dubina, Hrabůvka, Výškovice a Zábřeh. Starší aktivisté je podrobují zkouškám, např. měli napadat příznivce LEX scény. Anarchistická scéna byla zastoupena nepočetnou skupinou **Autonomní Antifa Ostravsko**, která byla aktivní zejména na Internetu, distribuovala letáky. Finance byly čerpány z „Benefice na AFA Ostrava“. Z hlediska sprejerství se prosazovaly **fotbalové graffiti**, spojené s Baníkem Ostrava.

3.2.7.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Bruntálsko: 25 – 30 PEX, 10 - 15 LEX. Do tvrdého jádra lze zařadit cca 15 osob. Bylo zastoupeno tradičně v Krnově a jeho okolí. Jednalo se především o osoby ze sociálně slabších rodin, kdy většina z nich se ani nedoučila, tedy má vzdělání pouze základní. Převážná většina z nich byla v době buď nezaměstnaná, nebo pracovala jako pomocní dělníci. Chyběl charismatický lídr.

Frydecko-Místek: 30 PEX, 40 LEX (+ sympatizanti). Uvedené osoby se koncentrují především ve Frýdku-Místku a Třinci. Nepatřili k členům tzv. tvrdého jádra.

Karvinsko: 30 PEX (5 - 10 tvrdé jádro, hooligans), 20 LEX.

Novojičínsko: 40 PEX (Kopřivnice, Ženklava, Štramberk a Příbor).

Opavsko: 70 PEX (25 až 30 osob bráno jako tzv. „tvrdé jádro“). Jednalo se o dělníky a středoškolskou mládež.

Ostravsko: Velké množství příznivců PEX pobývalo ve všech městských obvodech s hustou sídlištní zástavbou: Ostrava-Poruba, Ostrava-Hrabůvka, Ostrava-Výškovice, Ostrava-Dubina. Řada PEX byla rovněž příznivci Baníku Ostrava. Nejradikálnější militantní neonacistické uskupení „Divize Zábřeh“ čítalo 10 – 15 členů, „Slezský vzdor“ pak 8 – 10 členů. V barech a klubech (např. ulice Stodolní) se scházeli příznivci uskupení Autonomní Antifa Ostrava.

3.2.7.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 1. června došlo v **Havířově – Šumbarku** k interetnickému střetu. Po slovní rozepři s Romy (byla křičena protiromská rasistická hesla) před tamní restaurací poté pachatelé do zmíněné restaurace vstoupili, přičemž poškodili výherní automat. Romové je následně zahnali do dvorové části. Obě skupiny po sobě začaly házet předměty. Došlo k poškození majetku. Dva muži utrpěli zranění (tržně zhmožděná rána, pohmoždění zápěstí).

V březnu mladiství D. K., L. M. a M. S. ve **Vítkově** slovně („Ty bílá děvko!“) a fyzicky napadlyjinou dívku. Napadená utrpěla mnohočetná středně těžká zranění.

3.2.7.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Byly evidovány kontakty na **Polsko** v oblasti diváckého násilí (hooligans FC Opava a FC Baník Ostrava) a v souvislosti s konáním WPM koncertů. Dále pak na **Slovensko** – konání koncertů WPM (např. v Čadci, pořádal NO Slovensko) a výjezdy fanoušků Baníku Ostrava na zápasy Slovenské ligy. Setkání jsou domlovávána po Internetu. Byly zaznamenány i výjezdy na **koncerty do Maďarska**. Došlo k vzájemné návštěvě zástupců **DSSS Ostrava** a **NPD**. LEX navštěvují zejména hudební akce v Polsku a na Slovensku.

3.2.7.5. Informace o konkrétních projevech antisemitismu a popírání holocaustu

Při příležitosti fotbalového utkání FC Baník Ostrava vs 1. FC Slovácko mladistvý J. Ř. volal na ostravské fanoušky „Polští židi“. Slova doprovodil hajlováním.

3.2.7.6. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Tradičním rizikem je **rozdmýchávání protiromských nálad**. Nejaktivnější z hlediska monitoringu a vyhodnocování potenciálně výbušných situací byla DSSS a DM. Problematické může být, že **řada občanů**, včetně např. zástupců státních úřadů s **protiromskými názory souhlasí**. Někteří vnímají rizika spojená s **obyvateli sociálně vyloučených lokalit jako přímé ohrožení**. Lze očekávat střety mezi PEX a Romy, cizinci a LEX.

Mítink DSSS v Moravskoslezském kraji

3.2.7.7. Nové typy extremistických aktivit a míra jejich rizikovosti

Objevil se trend, kdy mladí příznivci **PEX** **vytvářeli** tří až desetičlenné útočné **skupinky s cílem napadat LEX**.

3.2.7.8. Shromáždění

Celkově se konalo na území Moravskoslezského kraje **20 akcí**, z toho **16 oznamených a 4 neoznamené**.

3.2.8. Olomoucký kraj

3.2.8.1. Obecné údaje

V roce 2012 došlo **nárůstu evidovaných trestních činů i přestupků** s extremistickým podtextem. Trestná činnost byla páchána na **Olomoucku a Přerovsku**, tedy v oblastech, kde se vyskytují sociálně vyloučené lokality. Pachatelé jednali převážně spontánně, šlo o jednotlivce či malé skupiny osob (neonacisticky orientovaných buněk). Nejaktivnější byli PEX na Olomoucku, poté Přerovsku, Prostějovsku a Šumpersku.

Činnost vyvíjelo zejména uskupení **SM Olomoucko a DM**, vzniklá rozštěpením NO Olomouc. Udržovala dobré kontakty na ostravské kolegy, zejména na buňku NO Slezsko. Nadále se nerozvíjela spolupráce s neonacisty ze Svitavska (zahájena byla v roce 2010). Důvodem byly ideologické neshody, zejména pohled na nové trendy. DM udržovala úzké

vztahy s brněnskými kolegy. Na Internetu se prezentovala skupina AN Litovelsko. Nově vznikla buňka AN Přerovsko.

Neonacisté a DSSS byli personálně často propojeni. Členská základna DSSS se téměř neprojevovala. Původního neformálního lídra Jiřího Švehlíka nahradila **Alena Ovčačíková**. Švehlík zůstával nadále aktivním, není však jasné, zda své angažmá bude spojovat s DSSS nebo jiným subjektem.

Chuligány kolem klubu **Sigma Olomouc** tvořili **neonacisté**. Na fanouškovské scéně vznikla nová skupina Vodka Division Olomouc. Chuligáni byli najímani jako pořadatelé na sportovní utkání. Tam také přenášeli své názory. To se projevovalo např. agresivitou vůči osobám vzezřením připomínajícím LEX. Olomoučtí chuligáni měli přátelské vztahy se slovenskými fanoušky z Martina a Púchova). Pokoušeli se navázat kontakt s polskými kluby Zaglebie Sosnowiec a Ruch Chorzow. Na Šumpersku fungovala radikální fanouškovská skupina **Schönberg Gruppe**, hlásící se k Baníku Ostrava. Chuligánské střety se díky aktivitě policie přesunuly mimo stadiony.

Divácké násilí se objevilo i **na hokejových utkáních** klubů HC MORA Olomouc, LHK JESTŘÁBI Prostějov, HC ZUBR Přerov, HC SALIT Šumperk a HC Uničov. Dříve aktivní olomoucká skupina Tarzan Boys omezila své aktivity.

Neonacisté se **pokusili uspořádat několik WPM koncertů**, policie jim v tom ale preventivním působením zabránila.

Na Olomoucku **poklesl počet veřejných akcí**. V reakci na interetnické incidenty se konal

Protiromský pochod PEX v Dřevnovicích, 15.9.2012

v Olomouci v květnu **pochod** příznivců PEX „**Proti černému rasismu**“. Olomoučtí neonacisté se zúčastnili jiných veřejných akcí v rámci ČR, v minulosti se aktivně zapojovali i do násilných akcí. Nejaktivnější byla buňka NO Olomouc (příznivci měst a obcí Olomouc, Šternberk, Uničov, Litovel, Velká Bystřice, Lutín). Scénu omezil **trestní postih pěti vůdčích osobností**, které byly dílem

ve vězení, nebo pravomocně odsouzeny k podmínečným trestům

a veřejně prospěšným pracím. Pětice byla v květnu roku 2012 odsouzena za napadení příslušníka vietnamského etnika, které se odehrálo v lednu roku 2011 .

Na území Olomouckého kraje působily **3 radikální motocyklové kluby**. Jednalo se o Black Dragons MC a Vikings Přerov MC, spadající pod Hells Angels a Outlaws. **Mezi Hells Angels a Outlaws docházelo k opakovaným konfliktům**.

Monitoringu a dehonestaci neonacistů a hooligans se věnovali příznivci **Antifa Olomouc**. Vylepovali letáky o PEX scéně na Olomoucku a nabádali k fyzické ochraně ulic, lidí, koncertů a veřejných akcí před neonacisty. Aktivně se k Antifa Olomouc hlásilo několik

desítek osob. Sympatizovali s ní i někteří středoškoláci a vysokoškoláci, kteří se i zúčastňovali kulturních akcí. Nedocházelo k přímým akcím proti neonacistům. Z hlediska napadání byli naopak aktivní PEX (zejména skupina Tarzan Boys). Cca. 30 členů měla **Antifa Šumperk** (z toho 15 tvrdé jádro). Tito se angažovali i v diváckém násilí, zúčastňovali se i veřejných akcí.

V průběhu února proběhlo v Olomouci několik **akcí proti smlouvě ACTA**, kterých se zúčastnilo i několik LEX. Dále se v Olomouci uskutečnily **2 protiakce k shromáždění DSSS** s malou účastí (cca 15 osob).

3.2.8.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Olomoucko: PEX - 130 osob (Olomouc, Šternberk, Velká Bystřice, Uničov, Drahanovice na Hané a Náměšť na Hané), věk 16-35 let, převážně z řad učňovské mládeže a dělníků, v poslední době i vysokoškoláci. Hooligans - 200 osob. LEX - 100 osob (převážně město Olomouc), věk 15-35 let, studenti středních a vysokých škol, někdy drogově závislí.

Přerovsko: PEX - 45 osob, věk 14 – 43 let, nejvyšší výskyt Přerov, Hranice, tvrdé jádro 12 osob. Zejména učni a dělníci. LEX - 100 osob, věk 14-46, nejvyšší výskyt Přerov, Kojetín, Hranice, Lipník. Učni, studenti, dělníci, bezdomovci a drogově závislí.

Prostějov: PEX – 40 osob, největší v regionu Němcicka.

Šumpersko: PEX - cca 20 osob Šumperk, Mohelnice, Loštice, Zábřeh. LEX - cca 45 osob Šumperk, Mohelnice, Zábřeh - z toho radikálních a aktivních je 15 osob v Šumperku.

Jesenicko: PEX – 10 osob. LEX – 15-20 osob.

3.2.8.3. Nejjzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 5. května R.M. a L.U. přijeli k restauraci v obci Křelov-Břuchotín, následně nejprve verbálně a poté i fyzicky napadli její hosty. Před fyzickým útokem hajlovali. Po příjezdu policejní hlídky chtěli nejprve utéci a poté vyhrožovali policistům.

Dne 1. června byl v Olomouci brutálně fyzicky napaden romský bezdomovec, který následně musel být hospitalizován.

Protiromský pochod v Dřevnovicích, 15.9.2012

3.2.8.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Pravicoví extremisté a chuligáni disponovali dobrými kontakty převážně do Polska a na Slovensko (oblasti Wojewodstwi Katowice, Wroclaw, Žilinský kraj). Stará garda skinheads stále udržovala kontakty s PEX v Rakousku, Německu a Itálii. Olomoučtí chuligáni mají družbu s Púchovem a pravděpodobně i s Martinem (Púchov a Martin jsou ve družebním vztahu). Dále usilovali o dobré vztahy se Zaglebie Sosnowiec a Ruch Chorzow. Členové radikálních motorkářských klubů disponovali kontakty na zahraniční kolegy.

3.2.8.5. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Riziko je spatřováno v **interetnických konfliktech**. PEX a chuligáni směřovali a budou směřovat své **násilnosti do sociálně vyloučených lokalit a proti její obyvatelům**. Aktivity neonacistů se více **konzentrují na sportovní akce**. K bitkám dochází během přesunů na zápasy, na hokejových utkáních, či nižších soutěžích. Rizikové může být **soupeření radikálních motocyklových klubů**.

3.2.8.6. Nové typy extremistických aktivit a míra jejich rizikovosti

Novým trendem bylo **páchání trestné činnosti a výtržnictví v rámci 1. a 2. hokejové ligy**. Objevily se tzv. „**partizánky**“, neboli napadání fanoušků jiných klubů při zápasech, kterých se nezúčastní tým útočníků.

3.2.9. Pardubický kraj

3.2.9.1. Obecné údaje

Extrémistická scéna (pravicová i levicová) v rámci Pardubického kraje se z hlediska nápadu trestné činnosti **chovala umírněně**. Byl evidován pouze jeden trestný čin s extremistickým podtextem (protiromský nápis).

Scéna PEX se vyznačovala **fragmentovanou strukturou**, kdy hlavní entitou zůstaly **lokální a vágne propojené buňky sympatizantů**. O stagnaci scény PEX svědčí i to, že se již podruhé **nekonal tradiční pietní pochod za Daniela Hejdánka**⁶⁰ v Pardubicích. Hlavní událostí byl každoroční prázdninový **pochod za svitavského POW Vlastimila Pechance**⁶¹, který ale již podruhé organizovali příznivci PEX ze Severomoravského kraje.

V rámci dalších veřejných aktivit scény převládaly **akce pořádané Krajskou organizací DSSS** v souvislosti s **krajskými a prezidentskými volbami**. V krajských volbách DSSS volilo 2226 občanů. Strana si polepšila o dvě desetiny procenta. Na **kandidátce** DSSS se objevili i **známí neonacisté Jan Tvrďík** (viz dále) a **Adam Macura**. V kraji působí krajská organizace Pardubice (předseda David Slavík) a místní organizace Pardubice, Chrudim a Poličsko. V červenci vznikla v Pardubicích **pobočka Dělnické mládeže** (předseda Jan Tvrďík). Tvrďík byl aktivní v místní neonacistické skupině Svobodná mládež⁶².

Svobodná mládež se prezentovala ekologickými akcemi, výlepy letáků, samolepek a sprejováním hesel. Její členové rovněž podpořili akci na podporu Vlastimila Pechance.

Rovněž pokračovala **transformace hudební scény**. Kapely působící v rámci scény PEX se začaly orientovat na komerční bázi, pořádané koncerty byly často veřejně avizovány

⁶⁰ Skinhead, který byl ve věku 16 let zastřelen z domu obývaného Romy při pokusu skupiny 20 extremistů o rasově motivovaný útok na romskou komunitu v Pardubicích. V PEX scéně je považován za mučedníka. V roce 2012 šlo o jubilejný dvacáté výročí.

⁶¹ Odsouzený neonacista, který je PEX považován za neoprávněně vězněného. Jde o jednoho z nejvýznamnějších POW (Prisoners of War – „váleční vězni“).

⁶² **Jan Tvrďík** nahlašoval a pořádal pochody za mrtvého skinheada Daniela Hejdánka, v Pardubicích. Angažoval se v pochodu v Pardubicích po policejní akci Power v roce 2009 na podporu stíhaných neonacistů. Dále se např. v dubnu 2010 účastnil se svými soukmenovci neonacistického hudebního festivalu v Itálii.

a většinu publika tvořili příznivci PEX. V kraji byla aktivní skupina **Sons of Bohemia**, která vydala své první CD a podílela se na organizaci hudebních koncertů v obci Komárov, okr. Pardubice, pod názvem **Bohemia fest**. V roce 2012 akce proběhla ve dvou případech a v roce příštím lze očekávat její pokračování. Kapela koncertuje s podobně orientovanou plzeňskou skupinou Ortel.

V září se uskutečnil pod **Kunětickou horou** tradiční mítink KSČM s účastí osob ze **SMKČ**. **Anarchoautonomní scéna** (zejména z České Třebové) se profilovala na **antifašistických aktivitách** (proti-shromáždění při mítinku DSSS v České Třebové).

3.2.9.2. Shromáždění

Na území kraje se z větších akcí uskutečnily mítinky DSSS v Poličce, Vysokém Mýtě, Chrudimi a Pardubicích, dále shromáždění na podporu Vlastimila Pečance ve Svitavách (150 účastníků) a celkem 6 tematických koncertů.

Tradiční mítink KSČM pod Kunětickou horou, zdroj:
web KSČM

3.2.10. Plzeňský kraj

3.2.10.1. Obecné údaje

Na **PEX scéně chyběla vůdčí osobnost** schopná sjednotit hnutí a organizovat hromadné akce. V závěru roku byla zaznamenána aktivita jednotlivců z řad tzv. "old school", kteří se zúčastňovali veřejných akcí. Rovněž mezi **LEX chyběl charismatický vůdce**. Jejich akce se nesetkávaly s velkým zájmem veřejnosti.

Tomáš Babka, čelní představitel AN Plzeňsko s tematickým tetováním

Příznivci PEX usilovali o **pokračování činnosti buňky organizace Autonomní nacionalisté Plzeňsko (ANP)**. Odhadovaný počet aktivních příznivců organizace byl cca 30 osob. Účastnili se demonstrací a koncertů WPM na území celé České republiky.

Došlo ke **snížení veřejných projevů** této organizace, včetně ukončení činnosti internetových stránek a snahy o pořádání veřejných shromáždění a akcí typu oslav narozenin.

Projevily se zejména **generační rozpory**. Zúčastňovat se demonstrací a koncertů WPM se chtěli zejména mladší osoby ve věku kolem 20 let. Starší aktivisté nechtěli přijmout nové trendy spojené s AN (oblékání ve stylu black block, Hard Bass, ekologie, ochrana zvířat) a k těmto trendům se stavěli nepřátelsky.

Komunikace mezi jednotlivými sympatizanty PEX se do značné míry omezovala na **sociální síť** (Facebook, Twitter), které využívali rovněž k propagaci svých myšlenek a názorů.

Oproti roku 2011 byli **aktivnější LEX**. Motivem byly zahraniční události (USA, Řecko, Španělsko), ekonomická situace a lokální problémy Plzeňského kraje (korupce politiků na místní úrovni, ekologické problémy). Jeho příznivci **participovali na aktivitách neextremistických sociálních hnutí nespokojených občanů** např. Hnutí Úsvit⁶³, Hnutí za osvobození svědomí, Za Plzeň bez šneků a parazitů na radnici, Partie - politická kavárna v Plzni.

Mnozí **PEX** se zaměřili na divácké násilí. Aktivní byli chuligáni okolo celků **FC Viktoria Plzeň, ale i fotbalových celků nižších soutěží okresů Plzeň – sever, Domažlice, Klatovy**. Aktivita těchto osob spočívala ve vyhledání střetů s fanoušky soupeře zejm. mimo sportoviště a užití pyrotechniky při samotných utkáních. Byla zaznamenána družba s fanoušky klubů Brna, Slovanu Bratislava a SSV Jahn Regensburg. Na teritoriu Plzeňského kraje působily organizace tzv. ultras: Service Squad, Ultraside, Klatovácí, Misfits, AG Boys, Alkoturisté, Siempre, Divize Kaznějov.

3.2.10.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

PEX: cca 230 osob. Největší koncentrace příznivců je na okresech Plzeň - město, Rokycany, Klatovy.

LEX: cca 170 příznivců, zejm. na území okresů Plzeň - město, Rokycany.

Hooligans: cca 200 osob, cca 30 osob lze považovat za radikální násilníky s přímou vazbou na PEX.

3.2.10.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 9. září v nočním autobuse v Plzni D. S. a D.L. provolávali nacistická hesla, zpívali rasistické písničky a hajlovali. Dále uráželi příslušníka vietnamského etnika. Muže, který je vyzval, aby této činnosti zanechali, nejprve slovně a pak fyzicky napadli (tloukl mu hlavou o sklo).

3.2.10.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Byly zaznamenány vazby hooligans (příznivců PEX) na Německo, Slovensko a Polsko. V rámci LEX nebyla zjištěna žádná konkrétní spolupráce se zahraničím.

3.2.10.5. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Jako rizikový se jeví **přesun aktivit PEX na fotbalové stadiony** a jejich angažmá na chuligánské scéně. Dále pak provokace neonacistů před židovskými objekty.

3.2.10.6. Shromáždění

⁶³ Hnutí Úsvit se hlásí k myšlence socialismu a udržitelného environmentálního rozvoje. Jeho příznivci pořádali pokojná veřejná shromáždění a pochody, bez většího zájmu veřejnosti a narušení veřejného pořádku.

Na území Plzeňského kraje proběhly celkem **4 akce**, které lze označit jako pochod či shromáždění. Dále proběhlo **5 setkání PEX většího rozsahu** (koncerty, oslavy).

3.2.11. Středočeský kraj

3.2.11.1. Obecné údaje

Nejsledovanější akcí byla PEX pořádaná **Svatováclavská manifestace** ze dne 28. září a protiakce LEV v Kralupech nad Vltavou. Při ní bylo zaznamenáno celkem 17 skutků s extremistickým podtextem (téměř polovina z celkového počtu skutků v kraji za rok 2012).

Z hlediska trestné činnosti se nejčastěji jednalo o **grafický nebo verbální projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka**. V pěti případech se jednalo o fyzické napadení či jiné útoky proti Romům, v jednom případě proti občanům jiné národnosti. V jednom případě PEX zaútočili na příznivce LEX.

Nejaktivnějším uskupením byly **SM Kutnohorsko**, která svou činností navázala na dřívější aktivity AN Kutná Hora. Taktéž se stále projevovala činnost **AN Kladno** a **SM Praha Západ**. Minimální aktivity opět vyvíjela buňka **NS Mladoboleslavsko**.

Tradičně docházelo ke střetům mezi **PEX a LEX v Příbrami**, vzájemná napadení ale nebyla oznamována PČR.

Kromě **krajské organizace DSSS** na území kraje působily i **místní organizace** Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, dále pak v teritoriu Středočeského kraje působí místní organizace DSSS Neratovice, Poděbrady, Nymburk a Benešov.

Kontroverzní **Řád ozubeného kola**⁶⁴ má uvedenu kontaktní adresu v městě Rakovník. **Velmistr řádu, Marek Hirato, byl v celostátním pátrání.**

3.2.11.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Počet **přívrženců krajní pravice lze odhadnout do 400 osob**, kdy výraznější aktivitu vyvíjelo cca do 100 osob. Ve většině případů se jednalo o studenty učňovských škol či osoby pracující v dělnických profesích a v mnoha případech u bezpečnostních agentur. Největší koncentrace příznivců tohoto hnutí byla v teritoriích územních odborů Kladno, Mladá Boleslav, Příbram a v menší míře Kolín, Kutná Hora a Mělník či Rakovník.

⁶⁴ Více o Řádu ozubeného kola ve Zprávě o extremismu a projevech rasismu a xenofobie na území ČR v roce 2011, str. 14. K dispozici na <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocn-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Levicoví extremisté neměli vytvořenou stabilní organizační strukturu a jednalo se spíše o nestálá a náhodná uskupení osob, vyjma Příbrami, kde je aktivní buňka S.H.A.R.P. skins a aktivních buněk AFA na Berounsku a Rakovnicku. Odhadem lze hovořit o zhruba **200 - 250** osobách.

3.2.11.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 27. června ve večerních hodinách ve Slaném skupina pěti PEX napadla nejdříve skupinku mladíků se slovy „vy smažky, nesnášíme vaší hudbu“ apod., dále pak napadli několik dalších osob, zejména Romů, kdy jednomu z napadených byla způsobena zlomenina ruky a nohy. Ve věci byl podán návrh na podání obžaloby.

3.2.11.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

Kontakty na stejně smýšlející zahraniční skupiny disponovali zejména **PEX z Příbramska a Kladenska**.

3.2.11.6. Shromáždění

Z větších akcí bylo evidováno **5 mítinků DSSS, Svatováclavská manifestace** (včetně protiakce), pietní akt za Jana Strička v Rakovníku a happening SM. Dále se uskutečnilo několik tematických koncertů PEX i LEX.

3.2.12. Ústecký kraj⁶⁵

3.2.12.1. Obecné údaje

V roce 2012 došlo **k mírnému poklesu evidované trestné činnosti** s extremistickým podtextem, rovněž bylo možné vysledovat **útlum aktivit PEX a nižší účast na akcích**, pořádaných radikály. Neopakovala se vlna demonstrací, které se uskutečnily v roce 2011 ve Šluknovském výběžku.

V měsíci září 2012 proběhla řada **volebních mítinků DSSS**, které se nesetkaly s větším zájmem občanů. Výjimkou byla předvolební akce DSSS ve Varnsdorfu, která byla spojena s pochodem do lokality s romskou komunitou.

Akce PEX v Mostě k uctění památky zesnulého Miloše Reha, 19.5.2012

⁶⁵ K Ústeckému kraji je odkazováno na podrobný materiál Analýza k událostem na Šluknovsku, k dispozici na <http://www.mvcr.cz/clanek/problematika-socialne-vyloucenych-lokalit.aspx>.

V okr. Most **vzrostly aktivity anarchistických subjektů** (Alerta, Ateneo), které byly nadále mobilizovány zejména vlnou protestů proti ekonomické recesi, politickým elitám a státním autoritám.

LEX směřovali násilné útoky na pravicové radikály.

Extremisté byli aktivní zejména ve městech Most, Chomutov, Ústí nad Labem, Děčín a Teplice. V těchto lokalitách působily rovněž místní buňky radikálů, případně **místní organizace DSSS či DM**.

Většinu trestních činů představovaly **neplánované slovní a fyzické útoky, případně veřejné zobrazování nacistické symboliky**. Většina webových stránek s neonacistickým obsahem byla umístěna na zahraničních serverech. V roce 2012 realizovali policisté trestnou činnost páchanou prostřednictvím internetového e-shopu.

3.2.12.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Počet pravicových a levicových extremistů je v Ústeckém kraji odhadován na 500 osob. Jedná se však o velmi hrubý odhad. Tvrdé jádro pravicové scény tvoří vždy cca 20-30 osob z okr. Chomutov, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Děčín.

3.2.12.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Medializovaná byla kauza mosteckého internetového obchodu sniper-shop spojená s výrobou a prodejem zboží s neonacistickou tematikou (oděvy, odznaky, paměťová media apod.).

Dne 7. září v Teplicích O. P., J. B. a D. S. napadli nejprve verbálně (pokřiky „vyfetované svině“) a později fyzicky (použití tyčí, obušku, neveru a klacku) skupinu mladých lidí. Jedna z obětí utrpěla poranění hlavy a ruky, druhá oběť byla hospitalizována v nemocnici s vážným nitrolebním krvácením a zlomeninou krční páteře. Dne 9. září bylo zahájeno trestní stíhání.

Dne 11. října neznámí pachatelé fyzicky napadli dva muže (jeden se řadí k antirasistickým skinheads). Prvnímu způsobili zlomeniny, druhému odřeniny a otřes mozku. Obě oběti musely být hospitalizovány. Následně pravděpodobně stejní útočníci napadli údery pěstí a kopanci dalšího muže. Útok doprovázeli pokřiky „Ty negře“.

3.2.12.4. Informace o konkrétních projevech antisemitismu a popírání holocaustu

V Ústí nad Labem byl evidován fyzický útok ze strany pravicových radikálů, přičemž jednou z motivací by dle slovních projevů útočníků mohl být antisemitismus.

3.2.12.5. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Tradičním rizikem zůstávají **demonstrace a násilné akce radikálů namířené proti obyvatelům sociálně vyloučených lokalit**. V roce 2013 lze očekávat opětovné organizování extremistických akcí v obcích s romským obyvatelstvem. Aktivní v tomto tématu bude nadále DSSS.

3.2.12.5. Shromáždění

Na území Ústeckého kraje se uskutečnilo **9 větších shromáždění**. Většina byla pod patronací DSSS, jednu organizoval Lukáš Kohout.

V dubnu a září se v **Žatci uskutečnily koncerty neonacistických blackmetalových skupin**. V druhém případě byl koncert ukončen zákrokem policie.

3.2.13. Vysočina

3.2.13.1. Obecné údaje

Poklesla aktivita PEX, snížil se i počet trestných činů s extremistickým podtextem. Scéna PEX byla paralyzována po policejních opatřeních - celorepublikové realizace v roce 2009, obvinění čelních představitelů SM Vysočina v souvislosti s tradičním pochodem ke hrobu německých vojáků z druhé světové války v Jihlavě. V druhém případě nebylo řízení v roce 2012 stále skončeno a probíhalo odvolací řízení před soudem v Praze.

Dále mělo na tamní PEX scénu vliv preventivní účinek **podmínečné odsouzení tří známých aktivistů z roku 2011**. Na jejich kauzy se ale vztáhne amnestie prezidenta republiky.

Lídři a hlavní aktivisté starší generace se buď přestěhovali z území Kraje Vysočina, nebo ukončili své aktivity a své názory vyjadřovali pouze „pasivně“ na veřejnosti, například účastí na akci DM 18. února v Jihlavě. **PEX chyběl charismatický lídr**. Pravicově extremistická scéna se v podstatě omezila na dříčí aktivity jednotlivců či menších skupinek. Začala se objevovat nová generace sympatizantů PEX.

Někteří PEX se objevovali na sportovních utkáních, nedopouštěli se zde ale protiprávního jednání.

Shromáždění Dělnické mládeže v Jihlavě 18.2.2012

Aktivita LEX spočívala převážně v pořádání koncertů, jiných akcí a sprejerství.

3.2.13.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

Počet příznivců **PEX** byl na území kraje Vysočina odhadován přibližně na **160 osob**, avšak ne všichni byli aktivní. Zejména se jednalo o muže ve věku do 30 let, mimo studujících zejména o osoby vyučené nebo se středoškolským vzděláním, výjimečně absolvoventy vysokých škol. Dále o osoby jak nezaměstnané, tak osoby v pracovním poměru i OSVČ. Tvrdé jádro – Jihlava (cca 20 osob), Havlíčkův Brod (cca 20 osob), Pelhřimov a Humpolec (cca 6 osob), Třebíč (cca 8 osob), Žďár nad Sázavou a okolí (cca 10 osob).

Počet příznivců a sympatizantů **LEX** byl na území kraje Vysočina odhadován přibližně na **250 osob**. Jednalo se o osoby do 25 let, studující, nezaměstnané, často drogově závislé. Příznivci se rekrutovali z řad anarchistů, alternativní mládeže a posluchačů technohudby. V rámci internetu se rovněž podíleli na diskuzních fórech (vyjadřovali mimo jiné odpór k neonacismu), účastnili se demonstrací, akcí „proti fašismu, rasismu“, hudebních produkcí (techno). Největší koncentrace LEX byla zaznamenána v městech a obcích Jihlava, Polná, Pelhřimov, Pacov, Černovice, Humpolec, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou.

3.2.13.3. Shromáždění

Uskutečnilo se celkem 5 větších akcí, 1 tematický koncert. V únoru se uskutečnilo shromáždění DM v Jihlavě (70 PEX) s neoznámenou protiakcí LEX (300 osob).

3.2.14. Zlínský kraj

3.2.14.1. Obecné údaje

Z hlediska **PEX** scény došlo ke generační obměně. Hlavním politickým představitelem byla **DSSS**. Zlínští PEX se zapojili do organizace hudebních produkcí. **AN a NO Zlínsko** zaměřili své aktivity na pomoc DSSS. V rámci pravicové scény působilo dále sdružení „**Národní Čest Zlín**“. Členové byli přítomni na většině demonstrací v rámci celé ČR.

Na **Zlínsku** byl patrný **nárůst násilných projevů ze strany PEX**. Nejčastěji se jednalo o situační střety a výtržnické jednání a projevy podpory a propagace hnutí směřující k potlačení práv člověka. Na **Vsetínsku** byla **PEX scéna utlumena**. Pouze několik jedinců se angažovalo v DSSS. Na demonstracích PEX byly zaznamenány osoby hlásící se k hnutí **hooligans**.

Hooligans byli spojení s fotbalovými kluby v Uherském Hradišti a Zlíně a hokejovým klubem ve Vsetíně.

Převážná většina **hooligans se řadila k PEX**. Účast radikálních fanoušků Tescoma Zlín dosahovala počtu kolem 80-90 osob. Fanoušci se ve zlínském kotli dělili na skupiny: Úderníci, South Slopes Ultras, Piccolo Fanatico, Zálešná Boys a Gang Lišky Bystroušky. Výtržností na stadionech ubylo, přibyl ale počet výtržností mimo sportoviště.

Z hlediska **LEX** byl zaznamenán celkově **vyšší počet drobných akcí**. Pokračoval stávající trend minimálního množství veřejných shromáždění, oproti vyššímu počtu koncertů

čí spíše neveřejných soukromých akcí (koncerty, přednášky, výstavy aj.). Tento stav nasvědčuje poměrně vysoké míře roztríštěnosti levicové scény na Zlínsku. Hlavním mobilizačním tématem krajní levice byl **antifašismus**.

Z LEX uskupení byla aktivní **Antifa Zlínsko a Antifa Otrokovice**, spolupracující s ČSAF. Jejich členové se nevyhýbali **přímé fyzické konfrontaci s PEX a hooligans**. Tyto útoky byly rychlé a razantní, byla zaznamenána zranění ve formě zlomenin, tržných ran apod. Poškození uváděli vesměs nepravdivé údaje o původu zranění. Počet radikálních antifašistických militantů se pohyboval v rozmezí 6 – 10 osob ve věku 18 – 25 let.

Zatímco LEX ve Zlínsku projevovali vyšší aktivitu, Vsetínští se pouze zúčastňovali tematických koncertů.

Z marxisticko-leniské scény byl aktivním organizátorem **Lukáš Kollarčík**.

3.2.14.2. Odhad a sociální struktura přívrženců extremistických hnutí

PEX: stagnující počet okolo 320 osob ve věku 15 – 32 let. Jednalo se většinou o mladé lidi s dokončeným učňovským či středoškolským vzděláním. Pobíhala generační obměna, noví sympatizanti přicházeli z řad učňovské mládeže i žáků základních škol.

LEX: včetně sympatizantů 700 osob (nárůst o cca 50 osob oproti roku 2011). Výrazně větší zastoupení studentů středních a vysokých škol, ale na druhé straně i osob bez jakéhokoliv vzdělání, nezaměstnaných a sociálně slabých. Rovněž oproti PEX bylo výrazně větší zastoupení žen. Největší počet anarchistů pobýval v Otrokovicích.

Hooligans: cca 150 osob. Nejvíce Zlín, Uherské Hradiště a Vsetín. Personálně se prolínali s PEX.

3.2.14.3. Nejzávažnější případy extremistické kriminality

Dne 23. února ve Zlíně D. V. a F. V. fyzicky napadli tři osoby za pokřiku „antiantifa“.

Dne 29. dubna došlo ve Vsetíně k hromadné interetnické rvačce, kde zazněly i rasistické úrážky.

Dne 30. září v Uherském Brodě O. H. a K. M. bezdůvodně fyzicky napadli 6 osob, po útoku hajlovali.

3.2.14.4. Poznatky o kontaktech extremistických skupin do zahraničí

V roce 2012 byly zaznamenány na Zlínsku kontakty **PEX do Polska a na Slovensko**. Anarchisté spolupracovali především se **Slováky**. Radikální fanoušci 1. FC Slovácká Slávia měli družbu s fanoušky fotbalového klubu Trenčín – konkrétní společné akce však nebyly zaznamenány.

3.2.14.5. Existující či potenciální bezpečnostní rizika na příslušném území

Jako rizikové jsou hodnoceny **střety PEX a LEX**, dále výtržnosti **hooligans** a provokace **PEX namířené proti Romům**.

3.2.14.5. Shromáždění

Na území Zlínského kraje se konalo celkem **12 větších shromáždění** a **několik** tematických **koncertů**.

3.3. Statistiky trestné činnosti s extremistickým podtextem

3.3.1. Úvod

Policejní statistiky se zpracovávají na základě Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia (dále jen „ESSK“). Statistika Nejvyššího státního zastupitelství, stejně jako statistiky soudní (zpracovává Ministerstvo spravedlnosti), má jiný horizont vykazování než statistika policejní. Není pro ni rozhodná doba, kdy se skutek stal, ale kdy státní zástupce zpracoval obžalobu, rozhodl o zastavení věci apod. Absence provázanosti těchto tří statistik je velkým handicapem, nicméně v současné době není technicky možné tento problém vyřešit.

Do roku 2009 se policejní statistiky řídily podle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu ve znění pozdějších předpisů. Rozlišovaly tedy 7 krajů a hl.m. Praha. Od 1. ledna 2010 je členění statistik totožné s vyššími územně správními celky, rozlišují tedy 14 krajů. Tato změna znemožňuje meziroční komparaci dat z hlediska krajů před a po roce 2009.

U podrobných statistik k pachatelům (podle dalších ukazatelů, vzdělání, pohlaví, věk apod.) se vychází z tzv. nestandardních sestav. To znamená, že se vykazuje veškerá prokázaná trestná činnost pachatele. Ve standardních sestavách, ze kterých se vychází u celorepublikových a krajských statistik extremistické trestné činnosti, se eviduje pouze nejzávažnější trestný čin. Mezi oběma statistikami může tedy vzniknout diskrepance. Za rok 2011 vykazuje standardní sestava 246 pachatelů a nestandardní 252 pachatelů.

U statistik pachatelů podle vzdělání jsou podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v souladu s novou terminologií absolventi základní školy s výučním listem absolventy střední školy s výučním listem a pachatelé se středoškolským vzděláním pachateli se středním vzděláním s maturitní zkouškou (viz §58 cit. zákona č. 561/2004 Sb.).

Statistiku trestné činnosti policistů dříve zpracovávala Inspekce Policie ČR, která však byla od 1. ledna 2012 nahrazena Generální inspekcí bezpečnostních sborů. Data od roku 2011 už poskytuje právě Generální inspekce.

V rámci nestandardních statistických výstupů jsou rovněž Policejním prezidiem ČR zpracovávány od roku 2005 statistiky k zjištěným trestným činům s antisemitským

podtextem⁶⁶. K 1. lednu 2005 byly, v rámci Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR (ESSK), rozšířeny číselníky k extremistické kriminalitě o kódy umožňující zvlášť identifikovat tr. činy motivované náboženskou a národnostní nesnášenlivostí vůči Židům a židovské víře, včetně útoků proti objektům židovských obcí a jejich zařízení, synagogám a židovským hřbitovům.

Od roku 2011 jsou ve Zprávě uváděny trestné činy motivované nenávistí vůči Romům. K této statistice je nutné doplnit vysvětlující komentář. V policejních statistikách se u obětí trestních činů nerozlišuje etnicita, ani národnost. Lze pouze vysledovat, že obětí byl cizinec. V policejném Evidenčně statistickém systému kriminality se ale evidují trestné činy motivované národnostní nesnášenlivostí nebo nenávistí proti Čechům, Moravanům a Slezanům, Polákům, Němcům, Ukrajincům, Vietnamcům, Maďarům, Rusům a Rusínům, Romům, Židům, Arabům, Číňanům a jiným národnostem. Aby byl trestný čin motivovaný nenávistí vůči Romům vykázán v policejní statistice, musejí být splněny tyto podmínky: 1) policista při vyplňování Formuláře o trestném činu tento vyhodnotí jako trestný čin s extremistickým podtextem, 2) poškozený o sobě uvede, že je Rom, nebo se jedná o trestný čin proti objektu s jasným vztahem k romské národnosti (např. pachatel nasprejuje rasistický nápis na Památník romského holocaustu, či Muzeum romské kultury apod.). V této statistice nejsou evidovány trestné činy proti Romům, u kterých nebyl prokázán protiromský podtext (např. když je Romovi ukraden automobil, aniž by pachatel věděl, že majitelem je Rom). Řada Romů v ČR se navíc k romské národnosti nehlásí. Čísla v této statistice jsou pouze orientační a mají omezenou vypovídající hodnotu.

3.3.2. Celorepubliková statistika

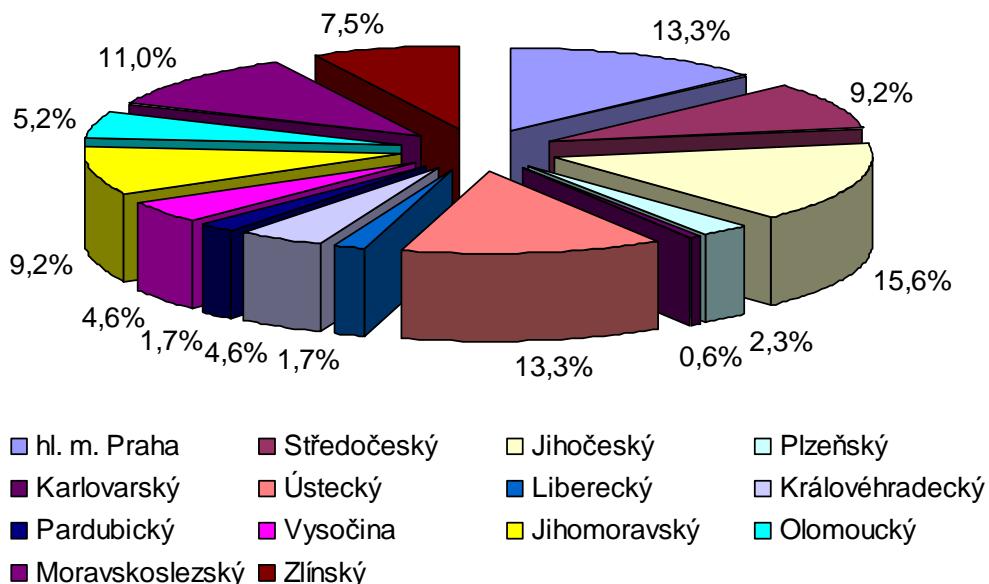
Celkově bylo v roce 2012 na území České republiky spácháno 304 528 trestních činů. Na tomto čísle se zaevidované trestné činy s extremistickým podtextem podílely 0,06 % s celkovým počtem 173 trestních činů. Pro srovnání v roce 2011 z 317 177 trestních činů představovaly 0,08 % (238 tr.č.).

Z výše uvedených trestních činů s extremistickým podtextem bylo objasněno 67,1 %, tj. 116 tr.č. (v roce 2011 to bylo 66 %, 157 tr. č.). V souvislosti s těmito trestními činy došlo také ke stíhání 208 osob (2011, 246 osob).

---

⁶⁶ V období před tímto rozšířením statistik docházelo v celé Evropě k nárůstu trestních činů s antisemitským kontextem. Téma antisemitismu se stalo prioritním jak pro Evropskou unii, tak pro mezinárodní organizace.

Trestná činnost s extremistickým podtextem v období od 1. ledna do 31. prosince 2012

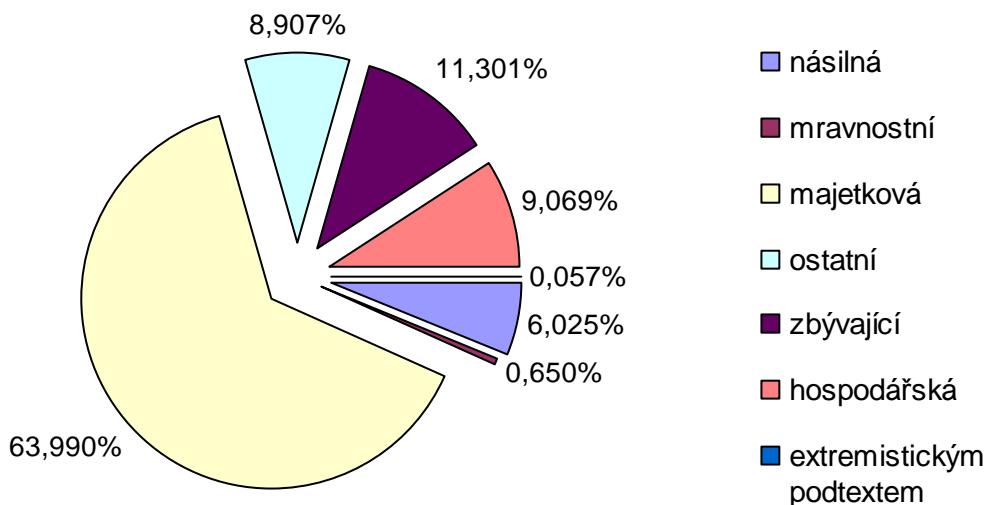

Celkový počet trestních činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 2006 až 2012

(dle Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR - ESSK)

Rok	Zaevidováno TČ	Podíl na celkové kriminalitě (%)	Objasněno TČ	Stíháno a vyšetřováno osob
2006	248	0,07	196	242
2007	196	0,05	119	181
2008	217	0,06	126	195
2009	265	0,08	186	293
2010	252	0,08	168	231
2011	238	0,08	157	246
2012	173	0,06	116	208

Podíl jednotlivých druhů trestné činnosti v České republice za rok 2012

3.3.3. Statistika podle krajů

Nejvíce trestných činů s extremistickým podtextem bylo zaznamenáno v Jihočeském kraji (27 tr.č.), to představuje 15,6 % z celkového počtu na území České republiky. Vysoká čísla se objevují i u hl. města Prahy (23 tr.č., 13,3 %), Ústeckého kraje (23 tr.č., 13,3 %) a v Moravskoslezském kraji (19 tr.č., 11 %). Naopak nejméně těchto trestných činů bylo evidováno v Plzeňském (4 tr.č., 2,3 %) a Karlovarském kraji (1 tr.č., 0,6 %) a po 3 trestných činech (1,7 %) v krajích Libereckém a Pardubickém.

Oproti roku 2011 výrazně poklesly počty trestných činů s extremistickým podtextem především v Praze (v roce 2011, 41 tr.č.), Jihomoravském (30 tr.č.), Karlovarském (z 10 na 1) a Moravskoslezském kraji (32 tr.č.). Méně pak došlo k poklesu trestných činů v ostatních krajích s výjimkou kraju Jihočeského (nárůst o 11 tr.č.) a Zlínského (o 6 tr.č.).

Kriminalita s extremistickým podtextem v krajích ČR v roce 2012

1. 1. - 31. 12. 2012			
Kraj	Zjištěné TČ/ v % z celkového počtu	Objasněnost TČ/ % objasněnosti	Počet pachatelů/ v % z celkového počtu
Praha	23 / 13,3 %	9 / 39,1 %	22 / 10,6 %
Středočeský	16 / 9,2 %	11 / 68,8 %	18 / 8,7 %
Jihočeský	27 / 15,6 %	26 / 96,3 %	24 / 11,5 %
Plzeňský	4 / 2,3 %	2 / 50,0 %	4 / 1,9 %
Karlovarský	1 / 0,6 %	0 / 0,0 %	0 / 0,0 %
Ústecký	23 / 13,3 %	15 / 65,2 %	53 / 25,5 %
Liberecký	3 / 1,7 %	2 / 66,7 %	5 / 2,4 %
Královehradecký	8 / 4,6 %	7 / 87,5 %	5 / 2,4 %

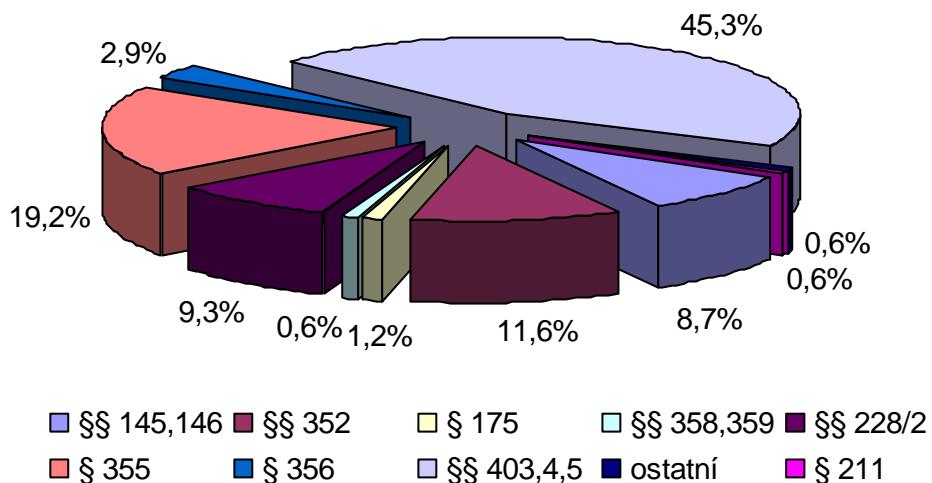
Pardubický	3 / 1,7 %	2 / 66,7 %	3 / 1,4 %
Vysočina	8 / 4,6 %	4 / 50,0 %	4 / 1,9 %
Jihomoravský	16 / 9,2 %	14 / 87,5 %	14 / 6,7 %
Olomoucký	9 / 5,2 %	5 / 55,6 %	13 / 6,3 %
Moravskoslezský	19 / 11,0 %	10 / 52,6 %	16 / 7,7 %
Zlínský	13 / 7,5 %	9 / 69,2 %	27 / 13,0 %
ČR	173 / 100,0 %	116 / 67,1 %	208 / 100,0 %

3.3.4. Statistika podle skutků

Rok 2012 z hlediska členění trestních činů dle jejich skladby nedoznal v porovnání s rokem 2011 výraznějších změn. Jednalo se především o tyto trestné činy:

- Nejpočetněji jsou zastoupené **trestné činy dle § 403** (založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka), **§ 404** (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka), **§ 405** (popírání, zpochybňování, schvalování, ospravedlňování genocidia) trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Tyto trestní činy představují 45,3 % (78 tr.č.) z celkového počtu tr. č. s extremistickým podtextem, přičemž došlo k objasnění 50 a stíháno 92 pachatelů.
- **Trestné činy dle § 355** (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob) představují druhou nejpočetnější skupinu. Celkově se podílejí na všech trestních činech 19,2 % (33 tr.č.). V rámci nich došlo k objasnění 26 případů a stíhání 54 osob.
- **Trestních činů dle § 352** (násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci) představují 11,6 % (20 tr.č.) všech činů. Objasněno bylo 11 případů, které spadají do § 352 a stíháno 22 pachatelů.
- U **trestních činů dle § 228/2** (sprejerství) bylo zaevidováno 16 případů, které se na celkovém počtu trestních činů podílejí 9,3 %. Objasněno bylo 11 případů a stíháni 2 pachatelé.
- **Trestné činy dle § 145, 146** (úmyslné ublížení na zdraví) se podílejí na celkovém počtu trestních činů 8,7 % (15 případů). Z toho 11 trestních činů bylo objasněno a 29 pachatelů stíháno.
- V menší míře byly zastoupeny i **trestné činy 385** (výtržnictví), **§ 359** (hanobení lidských ostatků), **§ 356** (podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod), **§ 175** (vydírání) a **§ 211** (úvěrový podvod).

Skladba trestných činů

Přehled extremistických trestných činů, u nichž byl veden útok na národ, národnost nebo rasu či příslušnost k nim, anebo hlásáním národnosti nebo rasové zášti - celkový nápad v letech 2007 až 2012 podle skutkových podstat
 (dle Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR - ESSK)

Rok/§	196 odst.2/ 352 odst. 2	198/ 355	198a/ 356	219 odst.2g/ 140 odst.2g	221 odst.2b/ 146 odst.2e	222 odst.2b/ 145 odst.2f	235 odst.2f/ 175 odst. 2f	257 odst.2b/ 228 odst.3b	260/ 403	261/ 404	261a/ 405
2007	18	28	13	1	7	4	0	2	47	63	2
2008	25	41	11	1	4	2	2	1	42	68	1
2009	23	25	16	1	2	2	1	6	92	72	4
2010	43	43	15	1	9	1	0	2	35	74	3
2011	40	33	15	0	17	0	0	7	21	70	6
2012	20	33	5	0	11	3	2	16	6	65	8

Tabulka níže představuje způsob ukončení fáze trestního řízení, vymezené policejním vyšetřováním trestních činů s rasovým či extremistickým podtextem a jejich pachatelů.

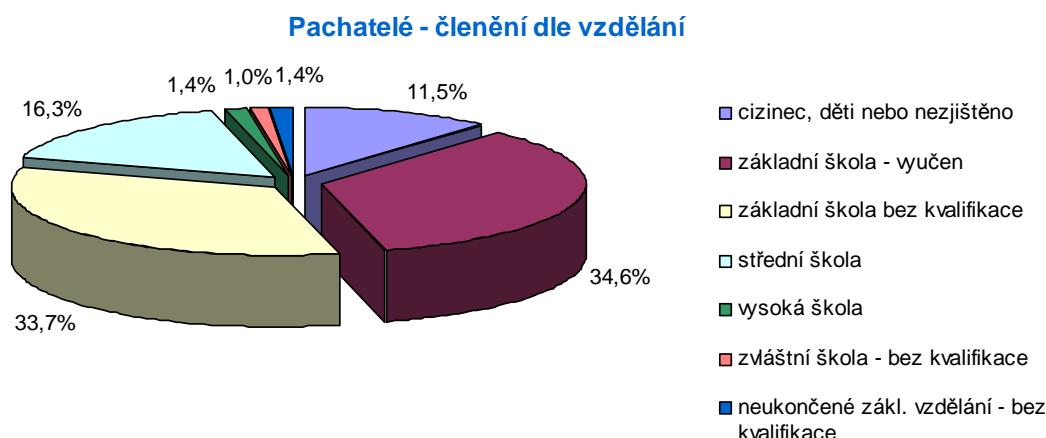
Pachatelé - členění dle způsobu ukončení tr. řízení u PČR

Způsob ukončení	Počet
zastaveno podle § 172/1d(mimo amnestii),e,f,2a,b,c	1
ukončeno podm. zast. tr. stíhání dle §§ 307,309	2
návrh st.zást. ve ZPŘ na podm. odklad § 179g1 tr.ř	4
ukonč. návrhem na obžal. st. zástupci dle § 166/3	91
ukonč. návrhem na obžal. st. zástupci dle § 179c	46
podán návrh na zah.říz.soudu pro mládež zák.218/03	5
v říz.proti mladist.NPO st.zást. § 166/3 obj.tr.č.	9

odloženo dle § 159a/2,3 - mimo amnestii	4
ostatní	46
Celkový součet	208

3.3.5. Pachatelé

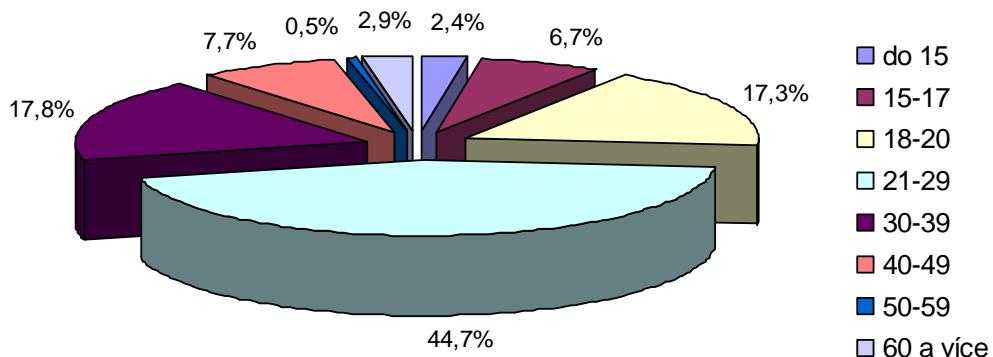
Z hlediska vzdělání se skladba pachatelů trestné činnosti mající extremistický podtext oproti minulých rokům výraznějším způsobem nezměnila. Na prvním místě jsou v zastoupení 72 osob, tj. 34,6 % absolventi základních škol s výučním listem (v roce 2011 to bylo 95 osob, 37,7 %). U druhého místa se jedná o absolventy základních škol bez kvalifikace. Tato kategorie je zastoupena 70 osobami, tj. 33,7 % (v roce 2011, 73 osob, 29 %). Pachatelů se středoškolským vzděláním je 34 osob, tj. 16,3 % (v roce 2011, 29 osob, 11,5 %) a s vysokoškolským vzděláním 3 osoby (1,4 %).⁶⁷ 3 osobami (1,4 %) jsou zastoupeni i pachatelé s neukončeným základním vzděláním. Pachatelé s absolvovanou zvláštní školou se podílejí 1 % (2 osobami). Celkem 24 osob (11,5 %) spadá do kategorie cizinec, děti, nebylo zjištěno vzdělání.

Bez výraznějších změn je tomu u pachatelů členěných dle věkových skupin. Stále nejvíce pachatelů pochází z kategorie 21 - 29 let. Celkově jde o 93 osob a 44,7 % z celkového počtu (v roce 2011, 111 osob, 44 %).

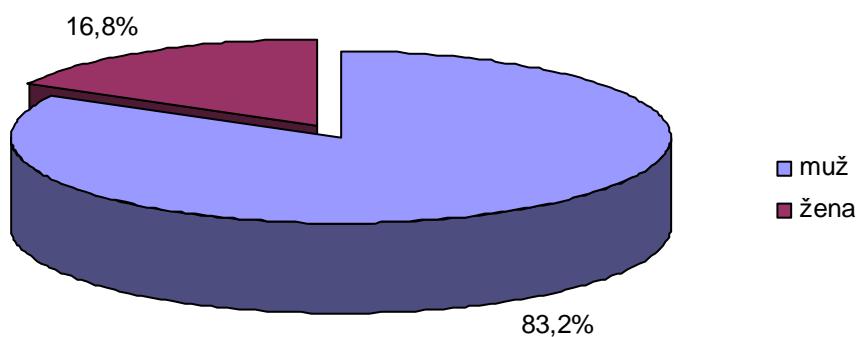
⁶⁷ Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) jsou v souladu s novou terminologií absolventi základní školy s výučním listem absolventy střední školy s výučním listem a pachatelé se středoškolským vzděláním pachateli se středním vzděláním s maturitní zkouškou (viz. § 58 cit. zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání).

Pachatelé - členění dle věkových skupin

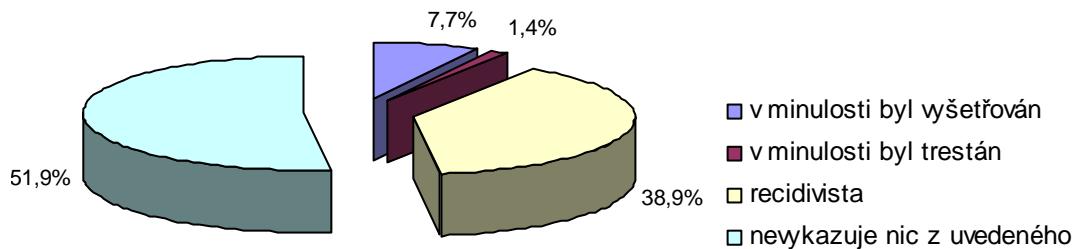
Mezi pachateli trestních činů mající extremistický podtext stejně jako v letech minulých převládají muži. Došlo však k výraznému nárůstu podílu žen, kdy v roce 2011 byly ženy zastoupeny 6,3 % a v letošním roce již 16,8 %. To je jednak způsobeno snížením počtu mužů z 236 (rok 2011) na 173, ale zároveň i podstatným nárůstem u žen 35 osob (v roce 2011 16 osob).

Pachatelé - členění dle pohlaví

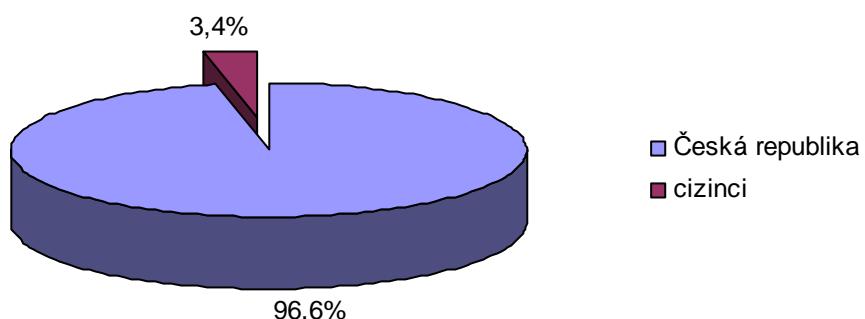
U pachatelů členěných dle trestní minulosti je situace stejná jako v roce minulém. Podíl recidivistů na počtu pachatelů je 38,9 %, tj. 81 osob (2011, 44,8 %, 113 osob) oproti 51,9 % prvopachatelů, zde se jedná o 108 osob (2011, 49,6 %, 125 osob).

Pachatelé členění dle trestní minosti

Stejně tak u podílu cizinců na zaevidované trestné činnosti s extremistickým podtextem je situace srovnatelná s rokem 2011. Podíl cizinců na celkovém počtu pachatelů je 3,6 %, tj. 7 osob (v roce 2011 to bylo 3,6 %). Konkrétně se jednalo o 3 občany Slovenské republiky a po jednom z Polské republiky, Vietnamské socialistické republiky, Spolkové republiky Německo a Austrálie.

Podíl cizinců na zaevidované trestné činnosti s extremistickým podtextem v r. 2012

Pachatelé - členění dle zaměstnání

Zaměstnání	Celkem
administrativní pracovníci	1
dělníci při těžbě a úpravě paliv	3
dělníci stavební	4
dělníci výrobní	21
důchodci	2
důchodci - invalidní	4

chovanci DD anebo DM	2
manuální pracovníci v zemědělství-mimo ZD	2
mechanici a montéři,údržbáři,opraváři	5
nezaměstnaný/osoba vedená v registru úřadu práce/	34
osoby bez pracovního zařazení	30
osoby bez údajů o zaměstnání	19
osoby na mateřské dovolené	2
osoby ve výkonu odnětí svobody	2
ostatní duševní pracovníci nevýr. sféry	1
ostatní pracovníci nevýrobní činnosti	8
pedagogičtí pracovníci všech stupňů	1
podnikatelé,živnostníci osoby SVČ a ostatní	9
pracovníci komunálního a bytového hosp.	1
pracovníci obchodu	6
pracovníci ochrany nebo ostrahy objektů	2
pracovníci skladového hospodářství	7
pracovníci veřejného stravování,hotelů	6
řidiči silničních mot.vozidel	1
studenti středních a odborných škol	14
technici dopravy,pošt a telekomunikací	3
učni a osoby připr. se na dělnická povolání	9
vysokoškolští studenti	4
zdravotničtí pracovníci	1
žáci ZŠ	4
Celkový součet	208

3.3.6. Trestná činnost policistů

V oblasti extremismu v roce 2012 Generální inspekce bezpečnostních sborů prověřovala dva případy. V prvním čtvrtletí 2012 byl zpracován případ, kde se jednalo o prověřování oznamení na vysoce postaveného policejního funkcionáře pro podezření z přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 trestního zákoníku. Toto oznamení bylo v květnu 2012 uloženo bez dalšího opatření. Dále byl prověřován příslušník Vězeňské služby ČR, který měl projevovat sympatie s Dělnickou stranou a dalšími pravicovými stranami, včetně propagace rasismu. Věc byla šetřena pro podezření z přečinu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku. Žádné další trestné činy na úseku extremismu v roce 2012 nebyly Generální inspekci bezpečnostních sborů zjištěny. I když v roce 2012 inspekce prověřovala 2 případy se znaky extremismu (v roce 2011 to byl případ jeden), potvrdil se pokračující **trend** (oproti rokům minulým – cca 8 až 10 případů) **poklesu trestné činnosti v oblasti extremismu v bezpečnostních sborech.**

3.3.7. Trestná činnost příslušníků Armády ČR

Vojenská policie v roce 2012 prověrovala 2 případy, které souvisely s podezřením ze spáchání protiprávního jednání s extremistickým podtextem. V jejich rámci byli prověrováni 2 vojáci v činné službě, oba z poddůstojnického sboru.

V jednom případě se jednalo o podezření na vytetované závadové symboly a vyobrazení a dále na propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka. Případ byl vyhledán vlastními silami Vojenské policie a je nadále rozpracován a prověrován jako poznatek v policejním spise v režimu zákona č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii.

Druhý případ byl šetřen na základě oznámení velitelského orgánu pro podezření v oblasti rasistických urážek, ke kterým docházelo opakovaně mezi příslušníky jednotky v areálu vojenského útvaru. Případ byl šetřen jako přestupek proti občanskému soužití a byl předán veliteli útvaru k projednání přestupku.

V roce 2012 nebyly Vojenskou policií zaznamenány v rezortu Ministerstva obrany poznatky nebo aktivity směřující k antisemitismu, xenofobii, islamofobii či zneužívání počítačové sítě internet k šíření nenávisti a extremistických ideologií.

3.3.8. Soudní statistiky

V roce 2012 soudy v České republice odsoudily pravomocně celkem 71 471 osob. To je o 1 311 osob více, než v minulém roce (rok 2011, 70 160 osob). Jde o meziroční nárůst o 1,9 %. Z tohoto počtu v roce 2012 bylo odsouzeno 159 osob za 163 trestních činů s rasovým podtextem. Tyto osoby představují 0,22 % osob z celkového počtu odsouzených (v roce 2011 to bylo 0,23 %).

Počet osob odsouzených za trestné činy s rasovým podtextem je téměř totožný s minulým rokem (158 osob), co se ovšem změnilo je výrazný pokles počtu trestních činů, za které dané osoby byly odsouzeny. Zatímco téměř stejný počet osob bylo v roce 2011 odsouzeno za 268 trestních činů, tak v minulém roce to bylo už jen 163 tr. č. Celkově ovšem, jak je z výše uvedených čísel patrné, celkový počet odsouzených osob za trestné činy s rasovým podtextem i nadále představuje velmi nízký podíl na celkových počtech odsouzených soudy v České republice.

Níže uvedená tabulka vyjadřuje počty odsouzení pro trestné činy podle trestního zákona i trestního zákoníku a jejich součet.

Nejčastěji byli pachatelé v roce 2012 odsouzeni za tyto trestné činy:

Trestný čin	Ustanovení tr. zákona	Počet osob	Ustanovení tr. zákona	Počet osob	Součet 2012
		2012, (tr.z.140/1961)		2012, (tr.z.40/2009)	
Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práva svobod člověka	§§ 260, 261	10	§§ 403, 404	27	37
Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a	§ 198	2	§ 355, 356	28	30

přesvědčení						
Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci	§ 196	0	§ 352	17	17	
Výtržnictví	§ 202	1	§ 358	36	37	
Ublížení na zdraví	§ 221	1	§ 146	2	3	
Útok na veřejného činitele	§ 155	0	§ 325	0	0	
Vydírání	§ 235	0	§ 175	1	1	
„Nebezpečné vyhrožování“	§ 197a	0	§ 353	5	5	
Podněcování nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod	§ 198a	3	§ 356	1	4	
Ublížení na zdraví – těžká újma	§ 222	0	§ 145	0	0	
Krádež	§ 247	0	§ 205	1	1	
Útok na veřejného činitele	§ 156	0		0	0	
Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání	§ 171	0		0	0	
Ohrožení pod vlivem návykové látky	§ 201	0	§ 274	1	1	
Ohrožování výchovy mládeže	§ 217	0		0	0	
Porušování domovní svobody	§ 238	0	§ 178	6	6	
Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práva svobod člověka	§ 261a	0		0	0	
Poškození cizí věci	x	x	§ 228	5	1	
Nedovolené ozbrojování	x	x	§ 279	2	1	
Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy	x	x	§ 283	0	1	
Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu	x	x	§ 326	1	2	

V roce 2012 byli pachatelé trestních činů s extremistickým podtextem nejčastěji odsouzeni pro trestní čin podle § 202 tr. zák., resp. podle § 358 TZ (výtržnictví spáchané s rasovým podtextem), kde celkem šlo o 37 osob. Stejný počet, tedy 37 osob je patrný i u odsouzených pro trestné činy dle § 260 a 261 tr. zák., resp. podle § 403 a § 404 TZ (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práva svobod člověka). Tato dvě první místa odpovídají pořadí v minulém roce. Na třetí místo se posunuly trestné činy spadající do § 198 tr. zák., resp. § 355 a 356 TZ (hanobení národa, etnické skupiny, rady a přesvědčení), které zaznamenaly mírný nárůst z 21 osob v roce 2011 na 30 osob v roce 2012. Čtvrtý nejčastější delikt za rok 2012 je trestní čin násilí proti skupině obyvatelů, rasy a přesvědčení podle § 196 tr. zák., resp. § 352 TZ. Celkově za tento tr. čin bylo odsouzeno 17 osob, což je mírný pokles oproti roku 2011 (23 osob).

Za uvedené trestní činy s rasovým podtextem byl 11 osobám uložen nepodmíněný trest odnětí svobody. Z odsouzených osob za trestní činy s rasovým podtextem byly soudy označeny 3 osoby jako recidivisté. Celkem třem potrestaným pachatelům soudy uložily trest odnětí svobody v délce trvání do 1 roku a 6 osobám trest v trvání od 1 roku až do 5 let. 2 osoby dostaly trest od 15 – 25 let. Trest odnětí svobody s podmínečným odkladem jeho výkonu soudy v roce 2012 pravomocně uložily 98 osobám. Výrazně se zvýšil oproti minulým letem podíl uložených trestů obecně prospěšných prací, kdy ještě v roce 2011 jej dostalo 11 pachatelů a v minulém roce už 44 osob. Odsouzeno bylo 8 mladistvých a 19 žen.

3.3.9. Statistiky Nejvyššího státního zastupitelství

Ucelený statistický obraz o trestných činech spáchaných z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek podává tabulka č. 1.

Tabulka č. 1: Přehled o trestných činech spáchaných z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek v letech 1995 - 2012

Trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek	Stíhané celkem osob	Obžalováno celkem osob
1995	508	461
1996	616	552
1997	569	495
1998	535	439
1999	580	510
2000	535	451
2001	529	369
2002	467 (+51 ZPŘT)	435 (+50 ZPŘT)
2003	325 (+44 ZPŘT)	286 (+44 ZPŘT)
2004	351 (+48 ZPŘT)	326 (+47 ZPŘT)
2005	294 (+46 ZPŘT)	264 (+45 ZPŘT)
2006	221 (+52 ZPŘT)	192 (+51 ZPŘT)
2007	204 (+36 ZPŘT)	197 (+36 ZPŘT)
2008	200 (+41 ZPŘT)	185 (+40 ZPŘT)
2009	194 (+34 ZPŘT)	183 (+32 ZPŘT)
2010	225 (+63 ZPŘT)	213 (+58 ZPŘT)
2011	218 (+66 ZPŘT)	209 (+59 ZPŘT)
2012	224 (+65 ZPŘT)*	213 (+61 ZPŘT)*

* Jedná se o předběžné údaje

Podíl všech trestných činů spáchaných z rasových, národnostních či jiných nenávistných pohnutek na celkovém objemu kriminality byl v r. 2012 poměrně minimální, ostatně stejně jako v letech předcházejících, a stále nedosahuje ani zdaleka 1 %.

Srovnání sledovaných trestných činů s celkovým objemem stíhaných a obžalovaných osob, a osob, ohledně nichž bylo konáno zkrácené přípravné řízení, i osob, na něž byl podán návrh na potrestání, za totéž období umožňuje tabulka č. 2.

Tabulka č. 2: Celkový počet stíhaných a obžalovaných osob v ČR v letech 2008 - 2012

Rok	stíhané	obžalováno	ZPŘT
2008	73 725	63 079	36 780
2009	57 514	49 459	55 894
2010	49 088	42 933	52 238
2011	49 055	43 209	53 900

2012	42 764	37 984	60 623
------	--------	--------	--------

Počty stíhaných a obžalovaných osob za jednotlivé trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek lze sledovat v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3: Údaje o počtu stíhaných a obžalovaných osob pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek v letech 1995 - 2012

ČR	§ 196/2 tr. zákon § 352/2 tr. zákoníku		§ 196/3 tr. zákon § 352/3 tr. zákoníku		§ 198 tr. zákona § 355 tr. zákoníku		§ 198a tr. zákon § 356 tr. zákoníku		§ 219/2g tr. zákon § 140/3g tr. zákoníku		§ 221/2b tr. zákon § 146/2e tr. zákoníku	
	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal
1995	177	162	18	17	112	108	28	22	0	0	13	12
1996	210	179	18	17	74	66	30	29	1	1	90	82
1997	150	119	29	19	107	103	25	20	0	0	56	55
1998	126	111	3	0	124	90	7	6	3	2	40	36
1999	139	123	24	24	103	91	12	11	2	2	42	42
2000	98	84	24	24	150	129	19	14	0	0	22	13
2001	95	92	0	0	127	118	19	16	0	0	28	27
2002	85	81	3	3	105	98	4	3	2	2	21	20
2003	64	56	0	0	81	77	8	7	0	0	28	27
2004	67	63	8	8	105	101	5	5	1	0	21	21
2005	74	67	0	0	85	78	3	2	3	3	14	14
2006	48	45	0	0	58	50	3	1	0	0	11	11
2007	33	31	0	0	37	35	24	24	0	0	24	24
2008	31	30	0	0	36	35	7	7	1	1	5	5
2009	33	32	6	6	19	19	7	4	0	0	19	19
2010	46	44	40	37	39	38	6	4	0	0	7	7
2011	41	39	38	37	35	35	5	5	1	1	17	16
2012	41	40	29	28	34	31	8	7	0	0	23	22
ČR	§ 222/2b tr. zákon § 145/2f tr. zákoníku		§ 235/2f tr. zákon § 175/2f tr. zákoníku		§ 257/2b tr. zákon § 228/3b tr. zákoníku		§ 260 tr. zákona § 403 tr. zákoníku		§ 261 tr. zákona § 404 tr. zákoníku		§ 261a tr. zákon § 405 tr. zákoníku	
	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal
1995	23	23	0	0	6	5	13	11	118	101	0	0
1996	42	41	1	1	27	25	30	27	93	84	0	0
1997	45	43	5	5	18	15	29	18	105	98	0	0
1998	28	28	6	6	16	16	27	15	155	129	0	0
1999	30	28	1	0	16	16	52	37	159	136	0	0
2000	12	12	0	0	7	6	79	67	124	102	0	0
2001	6	6	3	3	2	2	51	41	198	164	1	0
2002	24	24	2	2	3	3	75	67	143	132	1	1
2003	13	13	0	0	6	4	28	17	96	84	1	1
2004	9	5	4	4	1	1	31	25	96	90	3	3
2005	7	7	0	0	2	2	23	18	72	65	1	1
2006	3	3	0	0	2	2	16	11	78	69	2	0
2007	3	3	0	0	5	5	14	12	63	62	1	1
2008	9	9	0	0	2	2	29	29	72	61	8	6
2009	21	21	0	0	1	1	25	24	66	60	4	4
2010	1	1	1	0	1	1	39	38	42	40	2	2
2011	0	0	0	0	0	0	15	15	62	57	4	4
2012	2	2	2	2	1	0	27	27	52	49	5	5

V roce 2012 bylo celkem stíhaných 224 osob a obžalováno 213 osob. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak zůstávají sledované kategorie v souhrnu přibližně na stejné úrovni. Celkový poměr mezi počtem osob stíhaných a osob obžalovaných je též setrvalý.

U některých trestních činů lze v podstatě konstatovat stagnaci, což platí o trestních činech, jejichž počet stíhaných i obžalovaných osob se pohybuje jen v řádech jednotek blížících se spíše nule, kdy nelze z případních meziročních změn cítit zásadní závěry k jejich vývoji, konkrétně jde o trestní čin vraždy podle § 219 odst. 2 písm. g) trestního zákona, resp. trestní čin vraždy podle § 140 odst. 3 písm. g) trestního zákoníku, trestní čin ublížení na zdraví podle § 222 odst. 2 písm. b) trestního zákona, resp. trestní čin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 2 písm. f) trestního zákoníku, trestní čin vydírání podle § 235 odst. 2 písm. f) trestního zákona, resp. trestní čin vydírání podle § 175 odst. 2 písm. f) trestního zákoníku, a trestní čin poškozování cizí věci podle 257 odst. 2 písm. f) trestního zákona, resp. trestní čin poškozování cizí věci podle § 228 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku. Nutno ale dodat i to, že vyjma prvního citovaného trestního činu, u něhož byla zaznamenána nulová hodnota, dochází u ostatních shora popsaných trestních činů přece jen k určitému kladnému posunu v počtu stíhaných i obžalovaných osob. Víceméně totožné počty stíhaných (41) a obžalovaných (40) osob jsou zaznamenány ve vztahu k druhému nejčastěji frekventovanému trestnímu činu s extrémistickým podtextem, jímž je trestní čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 196 odst. 2 trestního zákona resp. násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 trestního zákoníku. Stále zastoupení vykazuje trestní čin hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 198 trestního zákona, resp. trestní čin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 trestního zákoníku (34 stíhaných osob a 31 obžalovaných osob). Tento trestní čin je pak nejčastějším trestním činem spáchaným z rasových, národnostních a jiných nenávistních pohnutek, který byl v roce 2012 vyřizovaný ve zkráceném přípravném řízení.

Poměrně citelnější nárůst počtu stíhaných a obžalovaných osob nastává u trestního činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260 trestního zákona, resp. trestního činu založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 trestního zákoníku (27 stíhaných osob a 27 obžalovaných osob). Ve srovnání s předcházejícím rokem se zde ukazuje nárůst o 80 % v obou kategoriích. Vzestup počtu stíhaných a obžalovaných osob možno rovněž evidovat u trestního činu ublížení na zdraví podle § 221 odst. 2 písm. b) trestního zákona, resp. trestního činu ublížení na zdravé podle § 146 odst. 2 písm. e) trestního zákoníku (23 stíhaných osob a 22 obžalovaných osob), kde činí 35,5 %, resp. 37,5 %.

Na druhou stranu dochází u dvou trestních činů ke snížení počtu stíhaných a obžalovaných osob, nejvíce u trestního činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 196 podle § 3 trestního zákona, resp. trestnímu činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 3 trestního zákoníku (29 stíhaných osob a 28 obžalovaných osob, s poklesem o 23,7 %, resp. 24,3 %), dále též u trestního činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 261 trestního zákona, resp. trestního činu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku (52 stíhaných osob a 49 obžalovaných osob, s poklesem o 16,6 %, resp. 14,1 %).

Analytické údaje

Státní zástupci postupují při vyřizování věcí těchto trestních činů podle čl. 73 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 8/2009, o trestním řízení, ve znění pozdějších předpisů. Státním zástupcům se ukládá při dozoru ve věcech trestních činů spáchaných z nenávistné pohnutky spočívající v rasové, národnostní, náboženské a jiné nenávisti [jmenovitě: § 140 odst. 1 nebo 2, odst. 3 písm. g), § 145 odst. 1, 2 písm. f), § 146 odst. 1, 2 písm. e), § 149 odst. 1, 2 písm. c), § 170 odst. 1, 2 písm. b), § 171 odst. 1, 3 písm. b), § 172 odst. 1 nebo 2, odst. 3 písm. b), § 175 odst. 1, 2 písm. f), § 183 odst. 1, 3 písm. b), § 228 odst. 1 nebo 2, odst. 3 písm. b), § 329 odst. 1, 2 písm. b), § 352 odst. 2 a 3, § 355, § 356, § 378 odst. 1, 2, § 379 odst. 1, 2 písm. d), § 380 odst. 1, 2 písm. c), § 382 odst. 1, 2 písm. c), § 383 odst. 1, 2 písm. c), § 400, § 401 odst. 1 písm. e), § 402, § 403, § 404 a § 405 trestního zákoníku], popřípadě i trestních činů, kde tato pohnutka znakem skutkové podstaty není [např. § 272 trestního zákoníku], aby se zvýšenou pozorností dbali na provedení všech úkonů potřebných ke zjištění pohnutky pachatele. Samotná existence tohoto ustanovení v rámci pokynu obecné povahy potvrzuje, že přes skutečnost malého procentuálního podílu těchto trestních činů v rámci celkového nápadu, jsou postupy státních zástupců v těchto případech považovány za jednu z priorit státního zastupitelství.

V soustavě státního zastupitelství se na základě pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 4/2009, Vzorový organizační řád, ve znění pozdějších předpisů, uplatňuje specializace na vybrané (exponované) druhy trestné činnosti. V případě trestních činů spáchaných z rasových, národnostních a jiných nenávistních pohnutek jde o obligatorní specializaci (nikoli o fakultativní) u všech stupňů státního zastupitelství.

V souladu s pokynem obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 10/2011, o informacích, ve znění pozdějších předpisů, je nižším státním zastupitelstvím uložena povinnost informovat odbor trestního řízení Nejvyššího státního zastupitelství o nápadu trestních činů spáchaných z národnostní, rasové, náboženské, nebo politické nebo jiné nenávistné pohnutky, a vyžádají-li si další informování, i o způsobu vyřízení věci, konají-li řízení v prvním stupni. Tímto je zabezpečována kontrola postupu státních zástupců nižších státních zastupitelství, resp. možnost získání poznatků za účelem sjednocení rozhodovací praxe na uvedeném úseku činnosti v rámci celé soustavy státního zastupitelství.

Rovněž lze zmínit přijetí opatření nejvyššího státního zástupce č. 25/2011, jímž došlo ke zřízení funkce národního experta a jeho expertního týmu s působností pro strategie boje proti extremismu. Národní korespondent a jeho expertní tým jsou na svěřeném úseku garanty meziresortní spolupráce, spolupráce se zahraničním, analyzují judikaturu a odborné články, podílejí se na zpracování dotazníků, vzdělávacích aktivitách, zejména zajišťovaných Justiční akademii, dále se podílejí na vnitroresortních poradách specialistů a podobných akcích a účastní se nebo navrhují účast na konferencích. V roce 2012 byla již částečně rozvinuta činnost národního experta s působností pro strategie boje proti extremismu.

Rovněž v roce 2012 využívali státní zástupci metodický návod pro státní zástupce k postihu trestních činů spojených s extremismem, který byl jako ucelený materiál postihující extremismus z pohledu činnosti státního zástupce v trestním řízení vyhotoven Nejvyšším státním zastupitelstvím v r. 2009, přičemž v něm byla zohledněna již tehdy připravovaná rekodifikace trestního práva hmotného. Předmětný metodický návod obsahuje jak obecný úvod a teoretické souvislosti včetně vymezení pojmu, tak i aktuální situaci v oblasti extremismu v České republice. Byla vytvořena praktická pomůcka, v níž se státní zástupce snadno zorientuje a v níž najde odpovědi na základní otázky spojené s aplikací trestního práva

na zjištěný skutkový děj. V praxi státních zástupců se využívání tohoto metodického návodu osvědčilo.

Ve věcech trestních činů spáchaných z rasových, národnostních a jiných nenávistních pohnutek byla věnována pozornost i soudním rozhodnutím, a to jak z hlediska správnosti a úplnosti trestního řízení, tak i z hlediska možného vývoje soudní judikatury. Všeobecně lze konstatovat, že jak přípravné řízení, tak řízení před soudem v těchto věcech, často mediálně sledovaných, se vyznačuje nadprůměrnou kvalitou. Bývá opatřen dostatek důkazů pro spravedlivé meritorní rozhodnutí ve věci. Ani z hlediska aplikace práva nedochází k zásadním problémům, Nejvyšší soud v těchto věcech zpravidla vydává rozhodnutí s významnou instruktivní pasáží, jichž lze dobře využít v praxi. Tímto způsobem byla nedávno vyřešena i do té doby poněkud nejasná otázka charakteru neonacistických a obdobných rasově motivovaných skupin, které lze zahrnout pod zákonný pojem „skupina, organizace nebo sdružení, která hlásá diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou, třídní, náboženskou nebo jinou nenávist“. Judikatura je postavena jednoznačně, takže není důvod, aby vznikaly nějaké aplikační problémy ve věcech tohoto druhu.

Povaha, rozsah a následky extremisticky motivovaných trestních činů jsou zřejmě z níže připojeného přehledu vybraných konkrétních případů z r. 2012, které byly, případně dosud jsou sledovány Nejvyšším státním zastupitelstvím.

Lze především upozornit na rozsáhlější trestní věc, kdy se její pachatelé dopouštěli závažné trestné činnosti směřující ke vzniku a založení neonacistické skupiny, který pak vyústil v provedení přímé akce spočívající ve žhářském útoku.

Rovněž byl v tomto roce zaznamenán případ rasismu „protibělošského“, jehož se dopustil mladistvý ve spolupachatelství s dospělou osobou.

Kromě toho byly v roce 2012 zaznamenány takové věci, v nichž se kvalifikace popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku vztahovala na „hajlování“ a viditelné nošení hákového kříže.

K jednotlivým případům lze uvést:

„Útok zápalnou lahví na ubytovnu v Aši dne 26. 2. 2012“

Obvinění J. B., P. H., T. K., P. L., B. M., P. M., Č. N., B. Š. a M. P.

Trestní stíhání bylo zahájeno usnesením policejního orgánu pro skutek spočívající v tom, že obvinění

„každý v různém rozsahu tím způsobem, že v době nejméně od 18. dubna 2011 do současné doby se na různých místech České republiky dopouštěli rozsáhlé závažné trestné činnosti organizované skupiny, kdy se aktivně a společně podíleli na vzniku a založení neonacistické organizace Blood & Honour Division Bohemia a její dceřiné militantní teroristické organizace Combat18, s působností na území ČR, dále na tvorbě, administraci, spravování a průběžném doplňování webových stránek, přístupných prostřednictvím celosvětově volně přístupné sítě Internet, kdy se konkrétně jednalo o stránky www.bhbohemia.org a www.tmböhemia.calloffreedom.net, jejichž prostřednictvím a obsahem propagovali shora uvedené organizace, popř. racismus, xenofobii a násilí proti tzv. méněcenným rasám, určitým

skupinám osob a jednotlivcům, přičemž svojí aktivitou propagovali nacismus a fašismus, resp. neonacismus a neofašismus. Za stejným účelem spravovali e-mailové adresy official@bhbohemia.org, store@bhbohemia.org a 28bohemia@hushmail.com a prostřednictvím uvedených odkazů aktivně podporovali rasovou nenávist a různé formy násilí, včetně popírání holocaustu, přičemž za účelem podpory svých aktivit vyzývali k členství v organizaci Blood & Honour Division Bohemia, kterou sami založili, tuto propagovali, shromažďovali členské příspěvky, aktivně plánovali tzv. „přímé akce“ proti odpůrcům a ideologickým představitelům, zajišťovali výrobu, distribuci a prodej předmětů a věcí, kdy se jednalo zejména o trika, mikiny, šály, hudební nosiče, samolepky, atd. při jejichž tvorbě používali motivy neonacistické organizace Blood & Honour a Combat18, společně plánovali a kdy dále nejméně v jednom případě dva podezřelí po předchozí domluvě uskutečnili tzv. „přímou akci“, spočívající ve žhářském útoku proti konkrétnímu objektu, kdy dne 26. 2. 2012 vhodili celkem tři „zápalné láhve“ naplněné hořlavou kapalinou do vchodových dveří a dvou oken bytu ve zvýšeném přízemí objektu na ul. Nádražní v Aši, okr. Cheb v úmyslu způsobit požár, vědomi si poměru obyvatel ubytovny a jejich příslušnosti k romské etnické skupině.

Popsaný skutek byl policejním orgánem kvalifikován u každého z obviněných samostatně, byly přitom v různých soubězích, příp. samostatně použity následující právní kvalifikace:

- zločin obecného ohrožení podle § 272 odst. 1 trestního zákoníku,
- přečin hanobení národa, rasy, etnické a jiné skupiny podle § 355 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 písm. a), b) trestního zákoníku,
- přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 2, 3 písm. a), b) trestního zákoníku a
- zločin založení, podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 odst. 1, 2 písm. a, b) trestního zákoníku, dílem dokonaný, dílem ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku.

Právní kvalifikace podle § 272 odst. 1 trestního zákoníku byla použita u dvou obviněných, a sice T. K. a M. P., kteří po předchozí domluvě jako spolupachatelé podle § 23 trestního zákoníku uskutečnili tzv. přímou akci, spočívající ve žhářském útoku na ubytovnu osob převážně romského původu v Aši.

„Slovní a fyzické útoky na skupinu Romů ve Slaném“

Obvinění P. C., D. Č., D. M., J. P. a T. S.

Trestní stíhání bylo zahájeno policejním orgánem pro skutek spočívající v tom, že

„dne 27. 6. 2012 kolem 22.30 hodin ve Slaném, okres Kladno, v Šultysově ulici poblíž restaurace Hamburk, nejprve pokřikovali na skupinu osob převážně romské národnosti rasově zabarvené nadávky a vyhrožovali jim zabitím pro jejich etnický původ, když poškození začali před nimi utíkat, pronásledovali je, obviněný Čermák, se slovy „svině černá, já tě zabiju“ napadl a kopl do žeber P. B., kterému se podařilo utéct, další z obviněných napadli P. B., kterého udeřili do zad a N. P., jehož kopli do zad, oběma se rovněž podařilo utéct, obviněný P. sám napadl M. K., srazil jej na zem, poté se k němu přidal obviněný M., který poškozeného udeřil pěstí do těla a obviněný S., který spolu s obviněným P. pak do ležícího poškozeného K. kopal, čímž mu způsobili, kromě četných a rozsáhlých krevních podlitin a odřenin, zlomeninu dolního konce vřetenní kosti levé ruky a zlomeninu zevního kotníku levé

nohy, tato zranění omezovala poškozeného K. v obvyklém způsobu života nejméně po dobu sedmi týdnů a čtyř dnů.“

Popsaný útok byl v obžalobě kvalifikován u všech obviněných jako společně spáchané (§ 23 trestního zákoníku) přečiny výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 trestního zákoníku, u obviněných J. P. a T. S. navíc jako společně spáchaný (§ 23 trestního zákoníku) zločin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 3 trestního zákoníku.

„Napadení spáchané pro „světlou barvu pleti“ ve Výškově, okres Louny“

Mladistvý V. D. a obviněný L. D.

Okresním soudem v Lounech byli oba obžalovaní uznáni vinnými ze spáchání skutku, spočívajícího v tom, že

„dne 19. 7. 2011 kolem 14.00 hod. ve Výškově, okres. Louny v prodejně potravin v domě čp. 63 mladistvý V. D. strčil do poškozeného K. V., a když tento spadl na zem mezi regály, tak ho oba obžalovaní začali mlátit pěstmi do hlavy, následně vystrkali poškozeného K. V. před prodejnu, kde mu podrazili nohy a poté, co poškozený upadl, tak do něj oba kopali, přitom vykřikovali vulgární výroky souvisící se světlou barvou pleti poškozeného K. V., krátce poté poškozený K. V. společně se synem V. V., jel do prodejny potravin pro zapomenutou peněženku, přičemž při projízdění kolem budovy Obecního úřadu ve Výškově spatřili oba obžalované stát před budovou, agresivně vystupovali vůči P. N., proto zastavili, vystoupili z vozidla, načež oba obžalovaní napadli, a to pěstmi a kopanci V. V., V. D. přitom držel v ruce rozbitou lahev od piva, kterou útočil na poškozeného V. V., který se bránil klackem přineseným z vozidla, lahev V. D. z ruky vyrazil a klacek zahodil, V. D. ho ale sebral a V. V. jím několikrát udeřil přes nohu a do žeber, při celém napadení přitom oba obvinění opět vykřikovali vulgární výroky související s bílou barvou pleti poškozených a vyhrožovali zabitím, K. V. při napadení utrpěl otřes mozku, zhmoždění lebky, páteře a hrudníku, s dobou léčení cca 3 týdny a V. V., pohmoždění levého ramene, lopatky vlevo, pohmoždění zad, hlavy a pravého bérce s dobou léčení cca 2 týdny,“

kterýžto skutek byl soudem kvalifikován u mladistvého V. D. jako provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 2 písm. e) trestního zákoníku, u obžalovaného L. D. jako přečiny výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 2 písm. e) trestního zákoníku. Mladistvý V. D. byl odsouzen k úhrnnému trestnímu opatření odňtí svobody v trvání 10 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 18 měsíců s dohledem probačního úředníka, obžalovaný L. D. odsouzen k úhrnnému trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin.

3.3.10. Statistiky Probační a mediační služby

Ze souhrnného počtu případů, které střediska Probační a mediační služby (dále jen „PMS“) od vzniku služby řešila, vyplývá, že **podíl případů PMS** souvisejících s extremisticky motivovanými trestními činy je **dlouhodobě nízký**, od roku 2002 se jedná o max. 0,4% z celkového počtu nově evidovaných případů v daném roce, s občasným poklesem. Oproti loňskému roku byl v r. 2012 podíl těchto případů také stabilní, tvoří cca 0,3% (cca 82 případů) ze všech evidovaných případů. Vzhledem k tomu, že data byla sbírána

ručně, protože generování není v současné době k dispozici, neobsahuje tabulka podrobné údaje o počtech případů v jednotlivých krajích. Nicméně v celkovém součtu jsou údaje za rok 2012 srovnatelné s údaji za rok 2011.

Počty případů trestné činnosti s extrémistickým podtextem v jednotlivých soudních krajích:

soudní kraje	2008 celkem případů	z toho s rasistickým podtextem	2009 celkem případů	z toho s rasistickým podtextem	2010*** celkem případů	z toho s rasistickým podtextem	2011 celkem případů	z toho s rasistickým podtextem	2012* celkem případů	z toho s rasistickým podtextem
Praha	1 792	2 (0,1%)	1873	6 (0,3%)	1 846	**	1 832	7 (0,4%)	2 240	***
Středočeský	2 685	6 (0,2%)	2740	9 (0,3%)	2 993	**	3 109	13 (0,4%)	3 494	***
Jihočeský	1 915	2 (0,1%)	1998	3 (0,2%)	1 896	**	2 033	5 (0,2%)	2 358	***
Západoceský	2 724	1 (0,04%)	2680	2 (0,1%)	2 926	**	2 838	17 (0,6%)	3 324	***
Severočeský	4 566	1 (0,02%)	4414	9 (0,2%)	3 988	**	4 412	22 (0,5%)	5 006	***
Východočeský	2 371	6 (0,3%)	2671	4 (0,1%)	2 979	**	3 088	18 (0,6%)	3 441	***
Jihomoravský	4 711	8 (0,2%)	4464	3 (0,1%)	4 210	**	4 237	11 (0,3%)	5 111	***
Severomoravský	4 701	13 (0,3%)	5011	20 (0,4%)	4 983	**	5 601	21 (0,4%)	6 196	***
celkem ČR	25 465	39 (0,2%)	25851	40 (0,2%)	25 821	**	27 150	114 (0,4%)	31 170	***

Zdroj: PMS ČR

** v datech za rok 2010 byl chybně naprogramován vzorec pro výpočet

*** finální data nejsou prozatím k dispozici, dle prvních odhadů půjde o cca 82 případů

Z hlediska trestně právní kvalifikace se většina případů projednávaných PMS v této souvislosti týkala trestného činu **násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci** dle § 196 trestního zákona a § 352 trestního zákoníku. V roce 2012 šlo o cca 56% těchto případů ze všech evidovaných případů souvisejících s extremisticky motivovanými trestními činy (v roce 2011 o cca 40%).

Dále se jednalo o trestný čin **hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení** dle § 355 trestního zákoníku, což bylo v roce v roce 2012 41% případů souvisejících s extremisticky motivovanými trestními činy (2011 cca 12% případů dle § 198 trestního zákona a 355 trestního zákoníku).

Ostatní trestné činy se vyskytovaly v evidenci PMS minimálně: Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka dle § 260, § 261 trestního zákona, Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 trestního zákoníku, Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka dle § 403 trestního zákoníku. Tato skupina tvořila cca 9 % ze všech evidovaných případů souvisejících s extremisticky motivovanými trestními činy (tzn. méně než 10 případů) – v roce 2011 více než 10% ze všech evidovaných případů souvisejících s extremisticky motivovanými trestními činy, což je vzhledem k celkovému počtu případu srovnatelný údaj.

3.3.11. Trestná činnost s antisemitským kontextem

V roce 2012 bylo zaevidováno 9 trestních činů majících antisemitský podtext. To představuje pokles oproti letům minulým. V loňském roce bylo zaevidováno 18 trestních činů a meziroční pokles tak činí 50 % (meziroční pokles z let 2010/11 byl 55,6 %).

Trestné činy s antisemitským podtextem představovaly 5,2 % z celkového počtu trestních činů mající extremistický podtext, což je oproti minulému roku pokles z 7,6 %. Z hlediska skladby trestné činnosti se jednalo převážně o trestné činy dle § 355 (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob), celkem 4 tr.č. Stejný počet byl zaznamenán u trestních činů dle § 404 (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka) a 1 trestný čin byl zaznamenán u § 403 (založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka).

3.3.12. Trestná činnost motivovaná nenávistí proti Romům

V roce 2012 bylo zaevidováno celkem 52 trestních činů motivovaných nenávistí proti Romům. Jde o pokles oproti minulému roku, kdy bylo zaevidováno 69 trestních činů. Tyto trestné činy se podílejí na celkovém počtu trestních činů s extremistickým podtextem 30,1 %.

S ohledem na trestné činy podle skladby jde většinou o trestné činy dle § 404 (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka), § 355 (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob) a § 352 (násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci). To odpovídá i rozložení trestních činů dle skladby v minulém roce a nedošlo zde k výraznějším změnám.

Trestné činy motivované národnostní nesnášenlivostí proti Romům v ČR v roce 2012	
Paragraf	Trestné činy
145	1
146	7
175	1
228	2
352	11
353	1
355	12
356	1
403	1
404	15
Celkem:	52

Zdroj: Policejní prezidium ČR

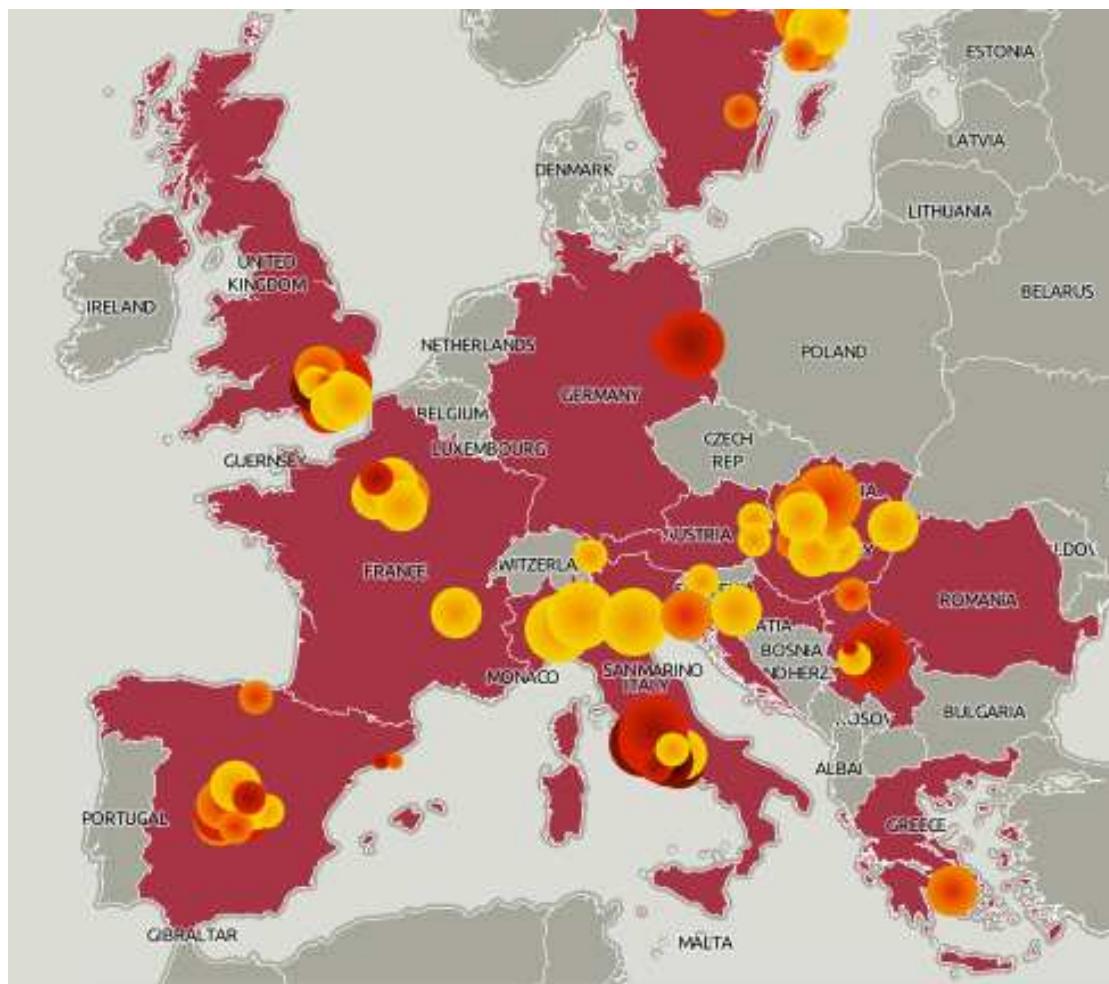
Nejvíce trestních činů výše uvedeného charakteru bylo spácháno v Ústeckém kraji (11 tr.č.) a kraji Jihočeském (11 tr.č.). Oproti minulému roku došlo k významnému snížení

počtu tr.č. na území hl.m. Prahy (z 10 na 2 tr.č.) a naopak nárůstu v kraji Jihočeském (ze 4 na 11 tr.č.).

Trestné činy motivované národnostní nesnášenlivostí proti Romům v ČR v roce 2012 členěných podle krajů	
Kraj	
Praha	2
Středočeský	3
Jihočeský	11
Plzeňský	1
Ústecký	11
Královehradecký	2
Jihomoravský	4
Moravskoslezský	6
Olomoucký	3
Zlínský	3
Vysocina	6
Pardubický	0
Liberecký	0
Karlovarský	0
Celkový součet	52

Zdroj: Policejní prezidium ČR

4. Extremismus v zahraničí

Mapa výskytu extremistických skupin ve vybraných zemích Evropy podle Athena Institute. Tmavší odstín značí větší intenzitu bezpečnostní hrozby, velikost kolečka pak počty sympatizantů (zdroj: <http://www.athenainstitute.eu/en/europe/memberships>)

4.1. Úvod

Přetrvávající ekonomické problémy evropských států a navázané sociální či politické krize, vedou v některých zemích Evropy ke zvýšené popularitě extrémních a radikálních skupin. Evropské země se tomuto **vzedmutí extremismu a radikalismu** snaží čelit a přijímají adekvátní opatření, která by zmírnila napětí ve společnosti.

Projevy extremismu již nejsou pouze národní záležitostí jednotlivých států. Z důvodu snadnější komunikace (především skrze internet) se krajní politická hnutí v čím dál větší míře internacionálizují. Toto přeshraniční působení se projevuje spoluprací jednotlivých skupin, přebíráním aktivit spřízněných zahraničních hnutí, vzájemnou podporou (včetně vyjadřování solidarity s uvězněnými osobami) apod. Nezbytnou součástí sledování extremismu na národní úrovni tedy v současné době musí být analýza vývoje radikálních a extrémních hnutí za hranicemi státu, a to obzvláště v těch zemích, ve kterých zdejší extrémní skupiny nacházejí největší inspiraci. Z tohoto důvodu bude v této analýze pojednáno o vývoji extremismu v roce 2012 v některých evropských zemích.

Uvedené informace vycházejí z několika zdrojů. První skupinu tvoří akademické práce analyzující specifika extrémních hnutí v jednotlivých zemích. Druhou představují výstupy státních orgánů řešící danou problematiku. Některá data jsou čerpána rovněž z renovovaných nevládních organizací sledující problematiku extremismu či trestných činů z nenávisti. Využity jsou též informace získané z prezentací vyhnaněných politických skupin. Při zpracování byly použity podkladové materiály Ministerstva zahraničních věcí ČR.

4.2. Spolková republika Německo

Německá společnost i političtí představitelé se v roce 2012 vypořádávali s dozvuky odhalení Národněsocialistického podsvětí, což byla hlavní událost roku 2011, přičemž se v nemalé míře objevovala kritika německých bezpečnostních složek. **Boj proti pravicovému extremismu**, který je v Německu vnímán jako významná hrozba, tak v roce loňském **nabral na intenzitě**.

Pravicově extremistická scéna

Extrémní pravice nemá v SRN jednotnou a homogenní strukturu, ale vystupuje v různých podobách, jimž jsou vlastní nacionalistické a na rasistickém základu založené ideologické teze, z nichž se extrahují rozmanité cílové vize zástupců tohoto extremistického směru. Strukturu pravicově extremistické scény v SRN tvoří převážně **subkulturně formovaní nacionalisté** (včetně autonomních neonacistů), kteří svými spontánními násilnými akcemi a hudebními projevy podněcují rasové nepokoje a dávají najevo svou vůli očistit německý stát od cizinců. Vedle **xenofobie a racismu** je možno v prohlášeních krajně pravicově extrémních skupin vysledovat i **antisemitismus** či snahy o **revizionismus** hitlerovského

GETZ - Gemeinsamen Extremismus- und Terrorismusabwehrzentrums

nacismu. Po odhalení cvikovské skupiny (NSU – **Nationalsozialistische Untergrund**; Národněsocialistické podsvětí)⁶⁸ v listopadu roku 2011 se pozornost německých bezpečnostních složek daleko více zaměřila na extremistické krajně-pravicové skupiny. Činnost cvikovské buňky se dočkala ostrého odsouzení ze strany německých politických elit a jejich činy odsoudila v oficiální rovině i NPD (ačkoliv někteří její členové byly na NSU napojeni, či ji podporovali). Odhalení NSU vyvolalo pochopitelně i reakci v rámci německých bezpečnostních složek, kdy mezi nově přijatými opatřeními můžeme jmenovat i otevření nového centra **GETZ – Gemeinsamen Extremismus- und Terrorismusabwehrzentrums** (Jednotné obranné centrum proti extremismu a terorismu), ke kterému došlo 15. listopadu 2012. Reakce bezpečnostních složek a zakládání nových center (další vznikly již v roce 2011) je pochopitelná, neboť obzvláště Úřad na ochranu ústavy celil velké kritice veřejnosti kvůli neschopnosti odhalit cvikovskou skupinu. Část obyvatel je ale na druhé straně přesvědčena o existenci spolupráce mezi informátory kontrarozvědky a členy Národněsocialistického podsvětí, přičemž role německých bezpečnostních složek v této skupině a otázka jejich vlivu na činnost NSU je řešena jak sympatizanty krajní pravice, tak krajní levice.

Nejvýznamnější krajně pravicovou politickou stranou je **Národnědemokratická strana Německa – Lidová unie** (Nationaldemokratische Partei Deutschlands – Die Volksunion), která je založena na nacionalistických pozicích spočívajících v představách o autoritativním tzv. vůdčím státu (Führerstaat), který je etnický a rasově jednotný

Logo NPD

a naplňuje „přirozenou“ vůli „svého“ národa (Volk). Diskuse o tom, zdali NPD rozpustit byla i v roce 2012 jednou z nejkontroverznějších otázek německé politické scény. Snaha o zákaz její činnosti má podporovatele i v osobě nového německého prezidenta Joachima Gaucka. Diskuse získala nové dynamiky i díky údajnému napojení NPD na Nacionálně socialistické podzemí NSU.

Obzvláště ke konci roku nabraly tyto debaty na intenzitě, přičemž lze očekávat, že **bude podán návrh na rozpuštění této strany**. První krok v tomto směru po společném usnesení ministrů vnitra jednotlivých spolkových zemí přijala německá Spolková rada (Bundesrat) 14. prosince 2012. Ta poněkud překvapivě přijala usnesení o podání návrhu na rozpuštění NPD k ústavnímu soudu, který v Německu o rozpouštění politických stran rozhoduje. Spolková rada je jedním ze tří orgánů, které mohou k ústavnímu soudu takovýto návrh podat (spolu se Spolkovým sněmem a vládou).⁶⁹

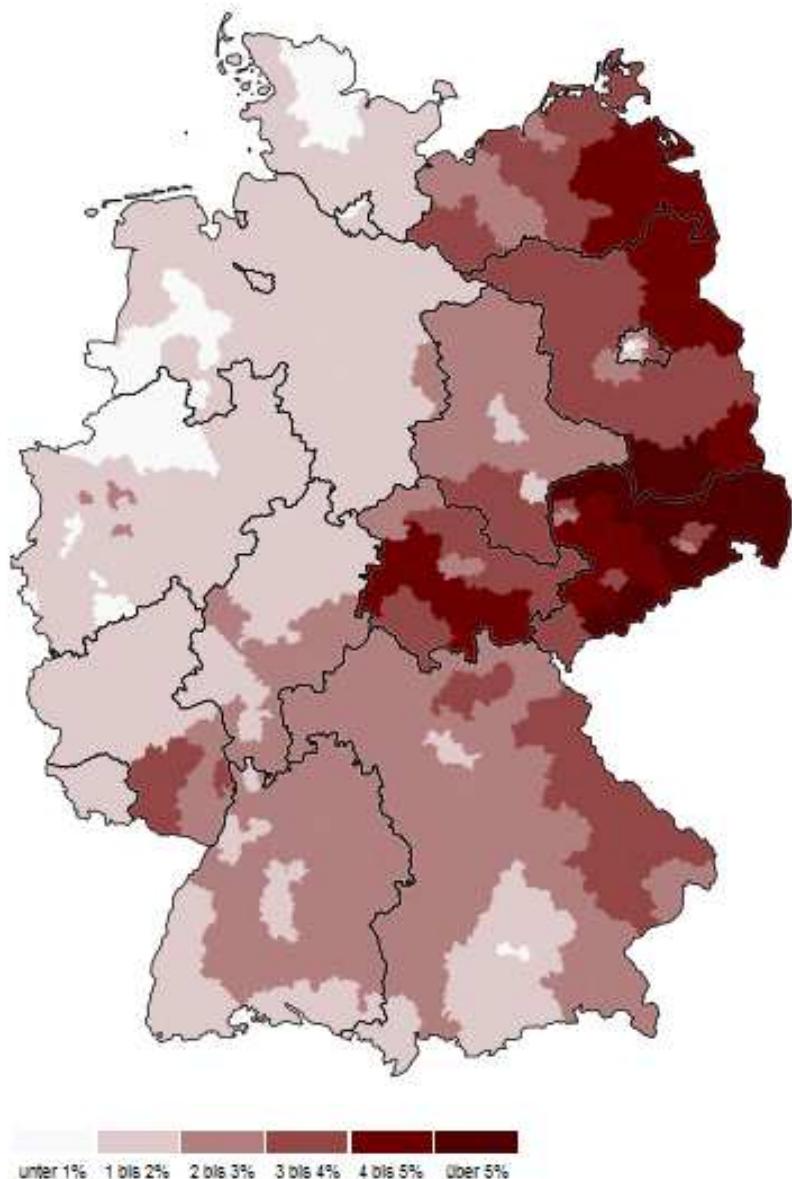
Z následující mapy zcela jednoznačně vyplývá, že **největší podpoře** (respektive nejvyšším ziskům ve volbách do Německého spolkového sněmu uskutečněných v roce 2009) se těší krajně pravicové politické strany (NPD, DVU a REP)⁷⁰ v zemích bývalé NDR.

⁶⁸ Tato skupina, jejímiž hlavními aktéry byli Uwe Böhnhardt, Uwe Mundlos a Beate Zschäpe, během třinácti let zavraždila na celém území Německa nejméně deset osob, zejména z řad drobných živnostníků s imigrantským pozadím. Přibližně od dubna 2012 probíhá před vrchním zemským soudem v Mnichově proces proti Beate Zschäpe a dalším čtyřem údajným pomocníkům. Dva pravděpodobní spolupachatelé B. Zschäpe spáchali po svém odhalení koncem roku 2011 sebevraždu.

⁶⁹ DW: Bundesrat to pursue attempt to ban the far-right NPD <<http://www.dw.de/bundesrat-to-pursue-attempt-to-ban-the-far-right-npd/a-16453551>>

⁷⁰ Deutsche Volksunion (Německá lidová unie; DVU) byla založena původně jako hnutí v roce 1971, jako politická strana pak funguje od roku 1987 až do roku 2012, kdy dochází k jejímu spojení s NPD a ukončení

Nelichotivé prvenství patří v tomto ohledu okresům Sächsische Schweiz – Osterzgebirge a Görlitz ve spolkové zemi Sasko. Naopak v „západních“ spolkových zemích je podpora NPD nízká, což lze ilustrovat na zemských volbách, které se v roce 2012 uskutečnily ve spolkových zemích Sársko, Šlesvicko-Holštýnsko a Severní Porýní-Vestfálsko. Zde NPD získala 1,2 %, 0,7 %, respektive 0,5 % hlasů.

Na důležitosti v Německu získávají skupiny „Autonomních nationalistů“ (Autonomen Nationalisten). I díky orientaci na mladé lidi a vyššímu počtu regionálních podskupin s malou organizační strukturou a omezenou členskou základnou, mají poměrně

činnosti Die Republikaner (Republikáni; REP) jsou nacionalistickou konzervativní stranou založenou v roce 1983, přičemž v polovině 90. let minulého století byli relativně úspěšní i v bývalém „západním“ Německu (obzvláště v Bádensku – Württembersku) (Ministry of Justice, Sweden – Institute for Strategic Dialogue: Preventing and Countering Far-Right Extremism: European Cooperation, Stockholm, 2012).

velký mobilizační potencionál. Z přibližně 6 000 neonacistů tvořili „Autonomní nacionalisté“ 15 %.⁷¹

Levicově extremistická scéna

Levicový extremismus je v Německu i nadále na vzestupu. Existují zde čistě anarchistické skupiny (např. B.O.N.E.⁷², či Anarchistische Gruppe Köln⁷³). Tyto organizace jsou zastřešeny i Fórem německy hovořících anarchistů/anarchistek (Forum deutschsprachiger Anarchist*innen), jež je aktivní i ve Švýcarsku.⁷⁴ V Německu působí i poměrně silné militantní antifašistické hnutí. To je sdružené především pod německou pobočkou Antifašistické akce, mající na svědomí násilné akce proti přívržencům krajní pravice. Jejich pravidelnými aktivitami jsou snahy o narušení shromáždění pravicových radikálů. Při těchto aktivitách se mnohdy dostávají do střetu s policejnými jednotkami.

Základními pilíři komunistické scény jsou politické strany **Die Linke** a **Německá komunistická strana** (Deutsche Kommunistische Partei). Umírněnější Die Linke vznikla v roce 2007 a v posledních volbách do Bundestagu (v roce 2009) obdržela necelých 12 % hlasů a 76 mandátů. Úspěšná je pak i v mnohých zemských volbách, především na území bývalé NDR. Německá komunistická strana vyznává marxismus-leninismus a jako taková ideově navazuje na Komunistickou stranu Německa, kterou rozpuštěl Spolkový ústavní soud v roce 1956 pro její rozpor s německou Ústavou. Dalšími subjekty působícími v této části spektra jsou Marxistisch-Leninistische Partei Deutschlands usilující o svržení diktatury monopolního kapitalismu a nastolení diktatury proletariátu. V SRN působí také na 20 mezinárodních trockistických svazků, jejichž členský potenciál zůstává dlouhodobě ustálen okolo 1 500 osob. Spolek „Rote Hilfe e. V.“ je stranicky nezávislou napříč levicovým extremistickým spektrem působící organizací, jejímž základním cílem je podporovat pachatele trestné činnosti z „politického“ přesvědčení.

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Krajní pravice se i nadále aktivně vymezuje proti islamizaci Německa, její členové organizují protesty před mešitami vybaveni i karikaturami proroka Mohameda. Tyto protesty mají i násilný charakter (např. v květnu 2012 došlo k násilnostem

Tradiční shromáždění v Drážďanech

⁷¹ Bundesamt Für Verfassungsschutz: Verfassungsschutzbericht 2011, 2012, on-line: <http://www.verfassungsschutz.de/download/de/publikationen/verfassungsschutzbericht/vsbericht_2011/vsbericht_2011.pdf>; Bundesamt Für Verfassungsschutz: Zahlen und Fakten zum Rechtsextremismus, on-line: <http://www.verfassungsschutz.de/de/arbeitfelder/af_rechtsextremismus/zahlen_und_fakten_zum_rechtsextremismus/zuf_re_2011_neonazis.html>

⁷² B.O.N.E, on-line: <<http://www.bone-net.de/>>

⁷³ Anarchistische Gruppe Köln, on-line: <<http://agkoeln.blogspot.de/>>

⁷⁴ Forum deutschsprachiger Anarchist*innen, on-line: <<http://fda-if.a.org/>>

při protestu proti saláfistům v Severním Porýní-Vestfálsku).⁷⁵

V únoru se v Drážďanech uskutečnilo shromáždění a pochod neonacistů. I v roce 2012 přilákala tato událost do města velký počet jejich odpůrců (zhruba 13 000), kteří utvořili lidský řetěz. Neonacistů dorazilo o něco méně, než se předpokládalo a výrazně méně než v loňském roce – přibližně 1 600.⁷⁶

V říjnu ve městě **Göppingen** v Bádensku-Württembersku protestovalo proti pochodu přibližně 150 sympatizantů krajní pravice asi 2 000 lidí. Pochod byl namířen proti kapitalismu a vykořisťování. 101 z protestujících (převážně sympatizantů krajní levice) bylo policií zadrženo poté, co se demonstrace změnila v násilný protest.⁷⁷

Výraznou odezvu získal také masivní **zásah německé policie proti neonacistům** v západním Německu, při kterém bylo prohledáno více než 100 bytů a nebytových prostor a bylo zabaveno velké množství propagačních materiálů. Tato akce souvisela se zákazem tří sdružení, která měla podporovat a propagovat nedemokratické cíle. V souvislosti s nově přijatými opatřeními bylo zakázáno tradiční shromáždění krajní pravice s názvem Antikriegstag, na kterém měli vystoupit i zástupci české krajní pravice.⁷⁸

V souvislosti s **výročím odhalení NSU** (neboli také tzv. kebabových vrahů) se v Německu uskutečnily akce organizované jak příslušníky krajní pravice, tak německými antifašisty. Ti **organizovali demonstrace** vyjadřující znepokojení nad síticím pravicovým extremismem v Německu.

V srpnu 2012 uplynulo dvacet let od událostí **v Rostocku-Lichtenhagenu**, kdy došlo k útokům na místní imigranti ze strany neonacistů a jejich sympatizantů. Po čtyři dny zde rozvášněný dav útočil na panelové domy obývané převážně žadatelů o azyl. **Vzpomínkového shromáždění** se zúčastnilo okolo 5000 antifašistů.

Shromáždění k 20 letům od událostí v Rostocku-Lichtenhagenu

⁷⁵ Searchlight Magazine: Far-right activists stage anti-Muslim protest, on-line: <<http://searchlightmagazine.com/news/international-news/far-right-activists-stage-anti-muslim-protest>>

⁷⁶ DW: In eastern city of Dresden, tolerance thwarts extremism, on-line: <<http://www.dw.de/in-eastern-city-of-dresden-tolerance-thwarts-extremism/a-15737989>>

⁷⁷ Searchlight Magazine: Violence at neo-Nazi march counter-protest <http://searchlightmagazine.com/news/international-news/violence-at-neo-nazi-march-counter-protest>; Spiegel On-line: Nazi-Aufmarsch in Göppingen: Polizei nimmt hundert Gegendemonstranten fest, on-line: <<http://www.spiegel.de/panorama/justiz/neonazi-aufmarsch-in-goeppingen-polizei-nimmt-gegendemonstranten-fest-a-859874.html>>

⁷⁸ Dělnická mládež: Projev, který by zazněl na Antikriegstagu, on-line: <<http://www.delnickamladez.cz/projev-který-by-zazněl-na-antikriegstagu>>

Dne 24. listopadu 2012 proběhlo v Berlíně shromáždění za účasti přibližně 5000 lidí k připomenutí násilné smrti Silvia Meiera, který byl před dvaceti lety zabit neonacisty uvnitř stanice metra Samariterstrasse.⁷⁹ V roce 2012 byla po Meierovi pojmenována rovněž jedna z berlínských ulic.

Německo bylo svědkem i solidárních akcí s krizí zmítaným Řeckem. K některým z těchto akcí došlo v průběhu roku v Hamburku, kdy na konci února došlo k útokům na šest bank; na začátku května k zapálení automobilů patřících společnosti Deutsche Telekom.⁸⁰ V Hamburku došlo v srpnu i ke střetům mezi neonacisty s jejich protivníky, kdy bylo přibližně 700 demonstrujících zadrženo.⁸¹ Vozidla Deutsche Telekom byla zapálena jako projev solidarity s demonstranty v Řecku a s odporem proti systému jinde ve světě v dubnu i v Berlíně.⁸² Ve stejném městě pak došlo k zapálení automobilu členky Evropského parlamentu Dagmar Roth-Behrendt.⁸³

Srpen 2012, demonstrace v Hamburku

⁷⁹ Silvio Meier byl antifašista a squatter pocházející z bývalé východní části Berlína, který byl 21. listopadu 1992 ubodán skupinou neonacistů poblíž svého bydliště. Němečtí aktivisté následně usilovali o přejmenování přilehlé ulice na Silvio-Meier-Straße, ovšem místní obchodník se postavil proti a přejmenování původní ulice zpomalil (Der Tagesspiel: Warum ein Geschäftsmann gegen die Umbenennung in Silvio-Meier-Straße klagt, on-line: <http://www.tagesspiegel.de/berlin/gabelsbergerstrasse-im-friedrichshain-warum-ein-geschaeftsmann-gegen-die-umbenennung-in-silvio-meier-strasse-klagt/7432332.html>).

⁸⁰ 325: Solidarity with the struggling people in Greece from Hamburg (Germany), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=6542>>

⁸¹ RT: Hamburg warzone: 700 arrested as leftists clash with neo-Nazis (VIDEO, PHOTOS), on-line: <<http://rt.com/news/hamburg-clashes-leftists-neo-nazis-853/>>

⁸² 325: Commando Lambros Foundas' burn nine cars of "Deutsche Telekom" in Berlin (Germany), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=4841>>

⁸³ 325: Potsdam: Car burning home visit for Horst Reichenbach, Chief of the EU Task-Force & SPD MEP Dagmar Roth-Behrendt (Germany), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=5304>>

4.3. Slovenská republika

Slovenská extremistická scéna představuje **nejbližšího možného partnera pro české radikály**. Z důvodu geografické a jazykové příbuznosti dochází k častým kontaktům mezi osobami z obou zemí (komunikace je velmi často vedena též na internetu); některé skupiny jsou **přímo propojeny**. Proto může vývoj extremistických proudů na Slovensku velmi výrazně ovlivňovat i extremistickou scénu v České republice. Hlavním tématem pravicových extremistů zůstávala v roce 2012 problematická otázka **soužití s romskou minoritou**, která byla obzvláště artikulována v době před parlamentními volbami v březnu 2012. Zároveň byly zaznamenány i nové formy boje proti Romům, které nemají být a priori protizákonné, ale přesto mají vést k vystěhování Romů z problémových lokalit. **Krajní levice nadále zůstávala v pozadí**, i co se týče sledování ze strany bezpečnostních složek. Jedinou výjimkou byla reflexe procesu s tzv. košickým atentátníkem stojícím za několika incidenty v roce 2011 vycházejících z radikálně ekologických idejí.

Pravicově extremistická scéna

V případě ideologického zázemí slovenského pravicového extremismu je třeba v prvé řadě vytknout specifika silného **ultranacionalismu**. Ten má na Slovensku hluboké kořeny a souvisí s pocitem Slováků z jejich utlačování jinými národy či skupinami v historii (Habsburky, Uherskou vládou či českými zeměmi), přičemž ultrapravicové skupiny se většinou hlásí **k odkazu Slovenského štátu a Hlinkovy gardy**. V dnešní době se tento ultranacionalismus projevuje především **nepřátelstvím k Maďarsku**, které je pro většinu Slováků největším symbolem útlaku. Dalšími projevy je **euroskepticismus**, kdy je požadováno buď přímo vystoupení Slovenska ze struktur Evropské unie či NATO nebo alespoň důsledné bránění slovenské suverenity v těchto organizacích. Vedle silného ultranacionalismu je druhým typickým znakem slovenské krajní pravice **rasismus**, který v drtivé většině případů míří proti romskému etniku (podobně jako v České republice). Pro většinu krajně pravicových uskupení je typické jejich souznění s křesťanstvím, které zde nepředstavuje obranný element proti cizím prvkům (jako například v Polsku či Řecku), ale vychází z dlouhých religiozních tradic Slovenska. Nejčastějšími aktivitami slovenských pravicových extremistů byly i v loňském roce **shromáždění** (zpravidla v místech vyhrocených vztahů s romskou menšinou), **pochody, vzpomínkové a pietní akce** (především u příležitosti připomenutí si určité významné historické události či konané jako vzpomínka na důležité osobnosti Slovenska) či **koncertní činnost**.

V roce 2012 slovenské ministerstvo vnitra zveřejnilo studii s názvem „**Příčiny růstu radikalizace a agresivity určitých skupin obyvatelstva**,“ ze které vyplynulo, že v současné době je na Slovensku přibližně 900 aktivních extremistů a 3 000 sympatizantů s tím, že je zde však riziko jejich nárůstu. Nejvíce z nich nalezneme v Bratislavském a Žilinském kraji. Věková a sociální struktura se pak nikterak výrazně neodlišuje od dalších zemí.⁸⁴

Mezi dlouhodobě nejvýznamnější krajně pravicovou stranu na Slovensku patří populisticko - radikální **Slovenská národní strana**,⁸⁵ v jejímž čele donedávna stál Ján Slota. Ten po neúspěšných volbách v roce 2012 z funkce odstoupil a nahradil ho **Andrej Danko**.

⁸⁴ Ministerstvo vnitra Slovenskej republiky: Príčiny rastu radikalizácie a agresivity určitých skupín obyvatelstva. 2012, on-line: <<http://www.minv.sk/?extremizmus&subor=152830>>.

⁸⁵ Slovenská národná strana, on-line: <<http://www.sns.sk/>>.

Strana ve svém programu kombinuje slovenský nacionalismus s národním konzervatismem.⁸⁶ Slovenská národní strana v posledních dvou volbách nedokázala navázat na své předchozí úspěchy. Zatímco v parlamentních volbách 2010 pouze těsně překonala 5% hranici, v předčasných volbách 2012 zůstala za hranicí parlamentu se ziskem 4,6% hlasů.⁸⁷ Tento volební propad vedl ke změně stranického vedení, přičemž je otázkou, zda strana dokáže navázat na úspěchy z předchozích let.

Za radikálnější a pravicově extremistický subjekt lze označit **Ludovou stranu Naše Slovensko**.⁸⁸ Jejím nejvýraznějším představitelem je **Marián Kotleba**, který se profiluje zejména na protirómských tématech. Heslem strany je „odvahou proti systému“, přičemž deklaruje radikální řešení současných problémů Slovenska. Z programových cílů strany číší zjevný ultranacionalismus, rasismus či xenofobie. Ludová strana je úzce spjata s občanským sdružením **Slovenská pospolitosť**,⁸⁹ které si z důvodu své radikálnosti dlouhodobě vysluhuje velkou mediální pozornost, jakož i pozornost bezpečnostních složek

(stejnojmenná politická strana byla v roce 2006 rozpuštěna; totožné občanské sdružení však nadále funguje, protože soudy rozhodnutí o jeho rozpuštění zrušily). Ve volbách v roce 2012 strana obdržela 1,5% hlasů, což bylo o dvě desetiny více než v předchozím hlasování v roce 2010. Strana uspěla především na středním Slovensku (v okrese Brezno a Kežmarok podpora strany překročila 5%), nejméně pak na jižním Slovensku.

Z dalších krajně pravicových skupin působících na Slovensku lze zmínit ultrakatolické, šovinistické, nacionalistické, xenofobní (s prvky antisemitismu) **Nové slobodné Slovensko**.⁹⁰ Na Slovensku zároveň působí struktury neonacistického hnutí **Národního odporu** (například jeho pobočky v Bratislavě, Nitře či Trnavě), které hlásají princip autonomního nacionálního socialismu, neboli též známeho „odporu bez vůdce“. Krom již uvedeného se na Slovensku aktivizovali též pobočky mezinárodních militantních krajně pravicových skupin jako Blood and Honour, Combat 18, Hammerskins apod. (či spíše malé skupiny jednotlivců se k témtoto hnutí hlásí). Z významných národních projektů nelze

L'udová strana - Naše Slovensko – programové body

⁸⁶ Podrobněji k této straně. Kupka, P. – Laryš, M. – Smolík, J.: Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy. Brno: Mezinárodní politologický ústav MU, 2009. s. 30 – 48.

⁸⁷ Parties and Elections: Slovakia, on-line: <<http://www.parties-and-elections.eu/slovakia.html>>.

⁸⁸ Ludová strana Naše Slovensko, on-line: <<http://www.naseslovensko.org/index.htm>>.

⁸⁹ Slovenská pospolitosť, on-line: <<http://www.pospolitost.org/SP/index2.html>>.

⁹⁰ Nové slobodné Slovensko, on-line: <<http://nss.sk/>>.

nezmínit nacionalistické **Slovenské hnutie obrody**⁹¹ či jeho odnož Slovenský branci. Zároveň slovenští extremisté silně participují na stránkách českých pravicově extremistních skupin.

Za zmínku stojí rozvoj scény tzv. **White Power Music**. Na Slovensku nadále působí více kapel, které jsou velmi oblíbeny též v České republice. V roce 2012 vydala například nový kompakt skupina Cirhóza88, jejichž písni ostře útočí vůči menšinám a taktéž se obrací k nacistickému Německu. Na území Slovenské republiky se nadále konaly koncerty určené rovněž pro české pravicové radikály (především v tzv. **Skinhousu v Plaveckém Mikuláši**).

Levicově extremistická scéna

Dle slovenského ministerstva vnitra tvoří tamní levicově extrémistickou scénu **anarchistická, antifašistická, antiglobalistická a radikálně ekologická sdružení**.

Tyto skupiny však nejsou sjednocené, nevytvářejí společnou platformu a nekoordinují své postupy. Jde o malé skupinky aktivistů, které většinou vznikají v reakci na akce pravicových extremistů. Veřejné protesty a akce organizují levicoví extremisté na území Slovenské republiky pouze sporadicky. Společnost i bezpečnostní složky jsou obecně k levicovému spektru extremistické scény mnohem tolerantnější než k projevům pravicových extremistů. Zároveň však v roce 2012 přicházela varování před možnou mobilizací vstříc zvýšenému počtu trestných činů jimi spáchaných. Dle již zmíněné studie Ministerstva vnitra z roku 2012 je na Slovensku cca 175 aktivních levicových extremistů (avšak samotný dokument připouští, že toto číslo je velmi těžko ověřitelné a odhadnutelné).

Komunistická strana Slovenska – leták k akcím na 1. máje inspirovaný řeckými komunisty

Slovenské ministerstvo vnitra výrazně nereflektuje komunistický směr levicového extremismu. Ten je na Slovensku v prvé řadě reprezentován **Komunistickou stranou Slovenska** (KSS).⁹² Tato strana dle svých

vyjádření vychází z marxisticko-leninského učení a praxe výstavby socialismu, navazuje na pozitivní výsledky KSČ a KSS na Slovensku, na pokrovkové tradice národního demokratického hnutí pracujících a protifašistického hnutí slovenského lidu. Ačkoli podpora této strany se v roce 2011 dle předvolebních průzkumů pohybovala v rozmezí mezi jedním a dvěma procenty, ve volbách v roce 2012 strana obdržela pouze 0,7% hlasů. V případě ortodoxních komunistických skupin je také nezbytné zmínit jejich československou podobu. Na Slovensku totiž fakticky působí též skupiny působící v České republice. Typicky například Svaz mladých komunistů Československa, který v roce 2012 začal spolu se slovenskými sympatizanty vydávat časopis Vz dor. Stejně tak ortodoxní komunistické skupiny pořádají společné československé akce.

⁹¹ Slovenské hnutie obrody, on-line: <<http://www.sho.sk/>>.

⁹² Komunistická strana Slovenska, on-line: <<http://www.kss.sk/>>.

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Za nejvýznamnější incidenty z roku 2012 na poli krajní pravice lze považovat **události v romské obci Krásnohorské Podhradie u Rožňavy** na východě země. Obec, kde v březnu 2012 vyhořel hrad Krásna Hôrka (požár způsobila nedbalost dvou romských chlapců, což vzedmulo již tak silné proti-romské nálady na Slovensku), chtěl Kotleba se svými společníky "uklidit". Na rozdíl od předchozích akcí tentokrát zvolil „legální“ cestu. V obci totiž získal darem od původního majitele pozemek, na němž stojí romské osady. Začal tedy tvrdit, že pouze hájí svá práva tím, že se snaží donutit k odchodu osoby, které narušují jeho vlastnické právo.⁹³ Slovenské policii se však nakonec podařilo udržet pořádek, byť kontroverze v této obci přetrhávají do dnešních dnů. Na této akci je zajímavá především částečně pozměněná strategie, kdy slovenská krajní pravice využila vlastnictví pozemku a svůj boj se snaží prezentovat pouze jako boj za právoplatná práva občana.

Výrazné incidenty páchané levicovými extremisty nebylo možno zaznamenat. Za zmínku snad stojí zahájení **procesu s tzv. košickým teroristou**, který na sklonku roku 2011 umístil a posléze aktivoval nástražný výbušný systém před košickou prodejnou McDonaldu. V rámci soudního procesu se posuzuje jeho příslušnost k radikálním ekologickým hnutím, k nímž se hlásil a jejichž myšlenkami se inspiroval. Zároveň je rovněž diskutován psychický stav pachatele.⁹⁴ V případu mj. vystupuje též český soudní znalec Ivo Svoboda.

4.4. Polská republika

Z důvodu geografické blízkosti a jazykové příbuznosti představuje **Polsko** jednoho z hlavních **partnerů pro české radikály**. Toto platí především pro krajně pravicové skupiny, kooperace krajně levicových skupin není natolik výrazná. Z ideologického hlediska nelze během roku 2012 hovořit o výrazných změnách extremistické scény. Krajní pravice se nadále profilovala důrazem na **konzervatismus, odporem k Rusku a Německu, homofobií, racismem či xenofobií**. Hlavní akcí se opět stal **Pochod nezávislosti** konaný v listopadu, jehož se zúčastnilo několik desítek tisíc Poláků (zastoupena byla též česká krajně pravicová scéna). Krajní levice nadále zůstává v Polsku v pozadí a takto ji důsledněji nemonitorují ani polské bezpečnostní složky. Na rozdíl od Pochodu nezávislosti v roce 2011 se v roce 2012 výrazně nemobilizovaly ani militantně antifašistické skupiny, jejichž protiakce se ve srovnání

Poděkování polských nacionalistům českým účastníkům Pochodu nezávislosti

⁹³ Lidovky.cz: Slovenský radikál chtěl "vyčistit" romskou osadu, on-line: <http://www.lidovky.cz/slovensky-radikal-chtel-vycistit-romskou-osadu-ft9-zpravy-svet.aspx?c=A120930_124436_ln_zahraniči_mtr>.

⁹⁴ Košický Korzár: Košický terorista žíada trest smrti. 2013, on-line: <<http://kosice.korzar.sme.sk/c/6678540/kosicky-terorista-ziada-trest-smrti.html>>.

s pochodem nacionalistů zúčastnilo výrazně méně osob.

Pravicově extremistická scéna

Krajní pravice a především nacionálismus má v Polsku hluboké kořeny, což úzce souvisí s geografickou pozicí Polska mezi dvěma velmocemi – Ruskem a Německem, které v minulosti Polsko opakovaně považovaly za jednu ze svých držav. Téměř všechny nacionalisticky orientované subjekty v Polsku odvozují své programy od postulátů a názorů polského politika a státníka **Romana Dmowského**, spoluzakladatele a ideologa polské konzervativní Národní demokracie, který bývá označován za ideového otce polského moderního nacionálismu zahrnujícího katolicismus, izolacionismus či antiněmeckví. Mezi další ideové otce krajní pravice v Polsku by bylo možno považovat Jana Rutkowského, který stál v čele organizace Mladé Polsko, či osoby spjaté s organizací Národně-radikálního tábora (Obóz Narodowo-Radykalny), který nabyl od roku 1935 čistě fašistickou podobu a v době okupace za Druhé světové války kolaboroval s Němcí.⁹⁵

Hlavním znakem krajní pravice v Polsku je již zmíněný nacionálismus spojený s **tradicionalismem**, projevující se **odporem k Německu a Rusku** jakožto „historickým nepřátelům“. Tyto státy dle radikálů nadále chtejí Polsko zničit (výsledkem těchto idejí jsou i omezené kontakty polské krajní pravice v uvedených státech). Dalším výrazným znakem představuje **radikální katolicismus**. Většina polských skupin se hlásí (až fundamentalisticky) ke katolické víře, což opět souvisí s historickou snahou profilovat se vůči německému protestantství a ruskému pravoslaví. Takto lze říci, že polská krajní pravice vychází

Autonom.pl – propagační leták

především ze symbolické a identitární politiky, zatímco sociální a ekonomická téma zůstávají v pozadí.⁹⁶ Katolický fundamentalismus krajně pravicových skupin se projevuje silnou netolerancí sexuálních menšin, včetně popírání jejich práv a útoků vůči nim. Část nacionalisticky orientovaných subjektů se vyznačuje otevřeným nebo až násilným **antisemitismem** (vycházejícím především z náboženských či finančních předsudků). Zcela otevřenou podobu nabývají antisemitské projevy při sportovních

utkáních, především na fotbalových stadionech či při některých politických prohlášeních. Dalšími znaky polské krajní pravice je **antikomunismus, antiliberalismus či antiglobalismus**.⁹⁷

⁹⁵ Milza, P. Evropa v černých košílích. Praha: Themis, 2005. s. 415 – 416.

⁹⁶ Srov. Pankowski, R. Right Wing extremism in Poland. Berlin: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2012.

⁹⁷ Srov. Kupka, P. – Laryš, M. – Smolík, J.: Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy. Brno: Mezinárodní politologický ústav MU, 2009. s. 64 – 71.

Mezi nejvýznamnější subjekty polské krajní pravice patří **Národně-radikální tábor** (Obóz narodowo-radikalny).⁹⁸ Jeho program kopíruje shora uvedené body typické pro krajně pravicové skupiny v Polsku (jeho hlavními hesly jsou: Bůh, čest, země, rodina, tradice, přátelství), přičemž zároveň silně útočí proti polské demokracii. V jejích řadách působí i přesvědčení neonacisté.⁹⁹ Tato skupina stála v roce 2012 za pořádáním Pochodu nezávislosti. Mezi další organizátory patřila **Všepolská mládež**, která v sobě sdružuje pravicové radikály a katolické fundamentalisty, Pro Patrie nebo Magna Polonia.

Podobně jako v jiných zemích se i v Polsku prosadil koncept **autonomního nacionalismu**, na jehož bázi fungují mnohé krajně pravicové skupiny. Přesto o striktním autonomismu nelze hovořit, protože jednotící prvek představuje server **autonom.pl**,¹⁰⁰ na jehož stránkách lze nalézt jak ideové myšlenky hnutí, tak informace o uskutečněných akcích. Aktivismus polských autonomních nacionalistů tkví především v pořádání demonstrací, pouliční propagaci (nálepky, streetart apod.), v solidárních akcích apod.¹⁰¹

Levicově extremistická scéna

Krajně levicové organizace nepředstavují (v porovnání s vyhnaněně pravicovými) závažný problém. Důvodem je limitovaný počet příznivců, nesystematičnost činnosti a omezené projevy společenského protestu a občanské neposlušnosti.

Anarchistické myšlenky v Polsku nenacházejí výraznější odezvu, což souvisí s poměrně silnou religionizitou a nationalismem. Program anarchistických skupin ve velké míře koresponduje s obecnými anarchistickými idejemi, jejich přívrženci se však silně vymezují právě proti již zmíněnému nationalismu a katolicismu. Důležitým informačním kanálem anarchistických myšlenek je **Centrum anarchistických informací**.¹⁰² Podobně jako v jiných zemích se výrazná pozornost zaměřuje na solidaritu se zahraničními anarchisty, především ve formě informování o jejich akcích. Významnou osobu polského anarchistického spektra představuje **Andrzej Mazurek**, jenž je znám i v zahraničí a v roce 2012 mu pozornost věnoval také český Anarchistický černý kříž. Mazurek je polský občan, který pracoval v Řecku a zapojil se do tamních militantních protivládních protestů.

Andrzej Mazurek – solidární leták

⁹⁸ Obóz Narodowo-Radykalny, on-line: <www.onr.h2.pl>.

⁹⁹ Abbass, M. (et al.): Right-wing Extremism in Central Europe. 2011, on-line: <<http://library.fes.de/pdf-files/idmoe/08840.pdf>>.

¹⁰⁰ Autonom.pl, on-line: <<http://www.autonom.pl/>>.

¹⁰¹ Propagační video autonomních nationalistů reflekující aktivity v roce 2012 lze shlédnout zde: Autonomiczni Nacjonalisci 2012/Autonomous Nationalists Poland. 2013, on-line: <<http://vimeo.com/56402397>>.

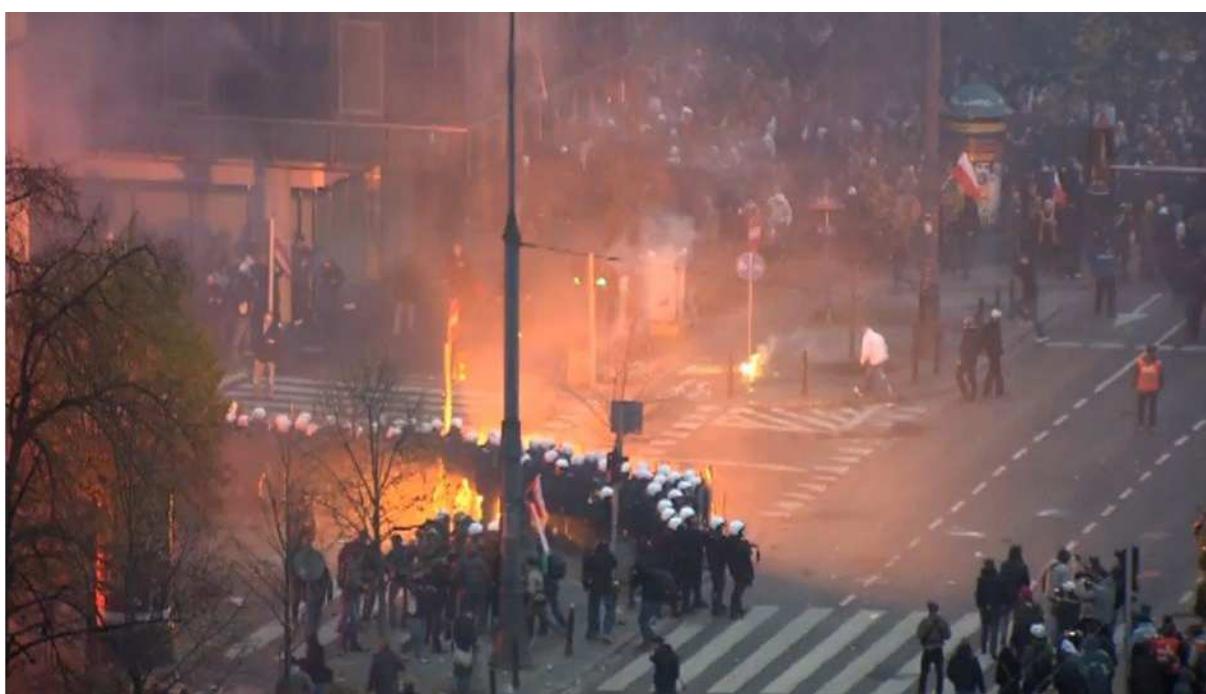
¹⁰² Centrum Informacji Anarchistycznej, on-line: <<http://cia.media.pl/>>.

Za svoji činnost v rámci ozbrojených skupin byl odsouzen na 7 let ve vězení, mj. též za držení a užití výbušnin a několik pokusů o napadení policie.¹⁰³ Vstříc Pochodu nezávislosti se v roce 2012 nedokázala výrazněji zmobilizovat ani militantně antifašistická scéna a její protidemonstrace nevelký počet osob.

Podobně roztríštěný a bez velkého vlivu na polskou společnost či chod polské demokracie je i komunistický směr krajní levice. Některé skupiny plynule zanikají a naopak vznikají nové, které však nadále nedokážou přitáhnout více pozornosti. **Komunistická strana Polska** (Komunistyczna Partia Polski),¹⁰⁴ založená v roce 2002 a navazující na meziválečnou KPP (1918 až 1938), má minimální podporu. Aktivní (v prostředí internetu především) zůstávaly další menší organizace, jako například **Komunistická mládež Polska**, která je úzce propojena s Komunistickou stranou Polska,¹⁰⁵ nebo trockistická **Socialistická Alternativa** (Alternatywa Socjalistyczna).¹⁰⁶ Spíše zajímavostí je, že na území Polska působí též skupina hlásící se k teroristické skupině RAF. Její aktivita je však omezená a nepředstavuje větší riziko pro polskou demokracii.¹⁰⁷

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Podobně jako v roce 2011 se nejvýznamnější událostí spojenou s vystoupením extremistických sil stala oslava polského státního svátku **Dne nezávislosti** 11. listopadu. Pochodu v roce 2012 se zúčastnilo několik desítek tisíc osob, jejich přesný počet se však liší (pořadatelé udávají 40 000 i více, policie 10 000). Podobně jako v roce 2011 se shromáždění neobešlo bez násilností. V průběhu demonstrace účastníci napadali přítomné policisty

Pochod nezávislosti 2012 (zdroj: gazeta.pl)

¹⁰³ 325. Freedom for Andrzej Mazurek, last prisoner of the 2008 Revolt (Greece), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=5490>>.

¹⁰⁴ Komunistyczna Partia Polski, on-line: <www.kompol.org>.

¹⁰⁵ Komunistyczna Młodzież Polski, on-line: <<http://www.komsomol.pl/>>.

¹⁰⁶ Alternatywa Socjalistyczna, on-line: <<http://wladzarobotnicza.pl/>>.

¹⁰⁷ Frakcja Czerwonej Armii, on-line: <<http://raf.espiv.net/>>.

kamením a pyrotechnikou, ti reagovali slzným plynem a střelbou gumovými projektily. Jako v loňském roce byla velmi diskutována **přítomnost fotbalových chuligánů** (propojení pachatelů diváckého násilí a krajní pravice je v Polsku již dlouho řešeno a v roce 2012 bylo probíráno především v souvislosti s pořádáním evropského fotbalového šampionátu). Během dne bylo zatčeno na 120 osob a bylo zraněno několik policistů. Dle demonstrantů ale za střety stáli policejní provokatéři, jejichž cílem bylo zdiskreditovat tento pochod a jeho pořadatele. Na rozdíl od roku 2011 nedošlo ke střetu mezi pravicovými a levicovými radikály. Jednak z důvodu menšího počtu příznivců militantního antifašismu (na rozdíl od roku 2011 neproběhla ani širší mezinárodní mobilizace, ačkoli se protidemonstrace měli účastnit i někteří čeští militantní antifašisté) a také lepší práce policie. Události z 11. listopadu 2012 byly též silně reflektovány českými krajně pravicovými skupinami, z jejichž reakcí byl patrný určitý obdiv k počtu osob na demonstraci, jakož i k jejímu průběhu.

Velký ohlas vzbudilo odhalení „**polského Breivika**“. V listopadu 2012 zadržela polská policie muže, který měl údajně chystat bombový útok na přední politické představitele Polska. Muž chtěl odpálit silnou nálož před budovou parlamentu v době, kdy by se zasedání účastnili premiér Donald Tusk a prezident Bronislaw Komorowski. Útočník prý provedl testovací exploze, na samotný atentát připravoval čtyři tuny výbušnin.¹⁰⁸ Inspiraci měl hledat v norském teroristovi Breivikovi, čemuž odpovídalo též způsob přípravy. Ideově měl být spřízněn s krajní pravicí. Ta však celou tuto akci rovněž považuje za provokaci bezpečnostních složek a snahu přesunout pozornost od jiných podstatných záležitostí.

Problém v Polsku nadále představují násilné nenávistné útoky sympatizantů krajní pravice. Jejich počet dle Hnědé knihy vydávané organizací „Nikdy více“ nadále narůstá. Dle údajů narostl v roce 2012 počet násilí z nenávisti o 30%, přičemž za prvních deset měsíců došlo k 305 incidentům (za rok 2011 jich bylo 306, v roce předchozím 264).¹⁰⁹

Žádné výraznější rizikové projevy levicového extremismu nebylo možno v roce 2012 v Polsku zaznamenat. Ostatně tento politický směr je také mnohem méně reflektován bezpečnostními orgány. Přesto na území Polska působí několik krajně levicových skupin, které se aktivně hlásí k jihoevropským militantním skupinám. Mezinárodní ohlas si získala solidární akce z dubna 2012 v městě Lublin, při níž byl poničen bankomat jako projev solidarity s Lambrosem Foundasem,¹¹⁰ policií zabitém řeckým aktivistou.¹¹¹

Projev solidarity s Lambrosem Foundasem – Lublin, duben 2012 (zdroj: 325.nostate)

¹⁰⁸ Tyden.cz: Polští Breivik chtěl v parlamentu zabít prezidenta i premiéra, on-line: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahraničí/evropa/polští-breivik-chtel-v-parlamentu-zabit-prezidenta-i-premiera_252784.html>

¹⁰⁹ Citováno dle: Pankowski, R. Poland. In Preventing and Countering Far-Right Extremism: European Cooperation: Country Reports. Sweden and Institute for Strategic Dialogue: 2012, s. 51 – 54.

¹¹⁰ Lambros Foundas byl zabito řeckou policií během krádeže auta, která měla být připravována na další ozbrojený boj proti řeckému státu. Solidární akce s touto osobou lze zaznamenat po celém světě včetně České republiky.

¹¹¹ 325. Lublin: Solidarity action for political prisoners (Poland), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=4756>>.

4.5. Rakousko

V evropském kontextu patří Rakousko mezi země, které jsou extremismem zasaženy spíše méně. Stabilní pozici v rakouském politickém systému mají ovšem **populistické strany**.

Pravicově extremistická scéna

Pravicový extremismus, respektive jeho ideologie oslovuje jen velmi malou část obyvatel. Politická, hospodářská a sociální stabilita Rakouska nenabízí prostředí, ve kterém by se pravicový extremismus výraznějším způsobem prosadil. Podobně jako Německo Rakousko reflektovalo činnost tzv. NSU.¹¹²

Do pravicově extremistického prostředí v Rakousku patří **uskupení revizionistického ražení**, realizující se bez větší pozornosti veřejnosti. Dále pak jde o **subkulturnu mladých** omezenou převážně na regionální aktivity, bez významnějšího ideologického pozadí (jedná se o skupiny hlásící se k hnutí skinheads, skupiny „Blood & Honour), skutečné či virtuální neonacistické skupiny, stejně jako individuální aktivisty. Lze konstatovat, že neonacistické aktivity poklesly po **zakročení proti internetové platformě „Alpen-Donau-Info“**, kdy scéna přišla o vůdčí osobnosti.¹¹³ Na druhou stranu v roce 2012 představoval tento proces v prostředí krajní pravice mobilizační téma, kdy se uskutečňovaly různé solidární akce na podporu „kamarádů“ ve vazbě.

Logo NVP

Politickým subjektem nejvíce reprezentujícím pravicový extremismus je v Rakousku **Sdružení pro demokratickou politiku** (Arbeitsgemeinschaft für Demokratische Politik; AFP), které dle Úřadu na ochranu Ústavy zastřešuje většinu aktivit pravicových extremistů. V jejích strukturách působí i sympatizanti neonacistických hnutí napojených například na web alpen-donau.info. Blízko k neonacismu má i **Národní lidová strana** (Nationale Volkspartei), která hlásá populisticko-nacionální ideologii (mimo jiné silně podporuje proněmecký nacionálismus). Tato strana spolupracuje též s českou DSSS.

Vedle výše zmíněných uskupení působí v Rakousku poměrně úspěšně radikálně pravicové populistické strany. Za úspěchem těchto stran může stát poměrně nedávno zakořeněná demokracie v Rakousku, tíže špatně strávené minulosti, nostalgie po zmizelém světě (Habsburků, případně Třetí říše), osobní kouzlo jejich hlavních představitelů či schopnost populisticky uchopit aktuální téma (obzvláště imigraci). Mezi tyto strany lze zařadit především

¹¹² Bundesministerium für Inneres, Bundesamt für Verfassungsschutz und Terrorismusbekämpfung: Verfassungsschutz Bericht, 2012, on-line: <http://www.bmi.gv.at/cms/BMI_Verfassungsschutz/BVT_VSB_2012_V20120608_online.pdf>

¹¹³ Bundesministerium für Inneres, Bundesamt für Verfassungsschutz und Terrorismusbekämpfung: Verfassungsschutz Bericht, 2012, on-line: <http://www.bmi.gv.at/cms/BMI_Verfassungsschutz/BVT_VSB_2012_V20120608_online.pdf>

Svobodomyslnou stranu Rakouska (Freiheitliche Partei Österreichs - FPÖ) a Svaz pro budoucnost Rakouska (Bündnis Zukunft Österreich - BZÖ).

Levicově extremistická scéna

Krajní levice je v Rakousku komponována ze **skupin s marxisticko-leninistickou a trockistickou ideologií, stejně tak jako z anarchistů**. Jak tyto autonomní skupiny, tak krajně levicové strany mají velmi malou podporu veřejnosti a minimální členskou základnu. Nejaktivněji vystupují **autonomní anarchistické skupiny**, jejichž akce končí násilím a zraněními, či škodami na majetku. Fragmentace skupin je při několika příležitostech překonána, jednou z nich je organizace níže zmíněných protestů proti Wiener Korporationsring. V roce 2011 bylo zaznamenáno celkem 93 trestných činů s levicově-extremistickým podtextem, což znamenalo značný pokles oproti roku 2010, kdy jich bylo 211. Pouze malá část rakouských aktivistů se účastní zahraničních akcí.

Militantních antifašistických skupin lze v Rakousku najít více, jmenovat můžeme např. **Antifa¹¹⁴**, AntifaNet, Rosa Antifa Wien (Rudá Antifa Vídeň) či Autonome Antifa Wien (Autonomní Antifa Vídeň). Existence více těchto skupin ukazuje na prosazení konceptu autonomizace hnutí.

Z komunistického směru krajní levice je v prvé řadě třeba zmínit **Komunistickou stranu Rakouska** (Kommunistische Partei Österreichs).¹¹⁵ Ta v celostátním měřítku nedosahuje výrazných úspěchů, v regionálních volbách je úspěšná především ve Štýrsku, kde byli dva její zástupci zvoleni do zemské rady. Nejvíce úspěšná je v samotném Grazu, kde v listopadových (2012) komunálních volbách získala takřka 20 % hlasů, což je podstatný nárůst oproti volbám

Část webové prezentace RKOB

předchozím (2008), kdy obdržela přes 11 % hlasů.

Z dalších komunistických skupin lze za příklad zmínit **Revoluční komunistickou organizaci za osvobození** (Revolutionär Kommunistische Organisation zur Befreiung), která se prohlašuje za organizaci bojující za práva dělnické třídy a jejímž hlavním cílem je odstranit kapitalismus.

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Dne 27. ledna 2012 se uskutečnil ve vídeňském Hofburgu tradiční **ples Wiener Korporationsring** (WKR), který sdružuje 21 buršáckých spolků a landsmanšafty. Na začátku roku 2012 dokonce Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) vyškrtla kvůli plesu WKR ze seznamu nemotného kulturního dědictví tradiční vídeňskou

¹¹⁴ Antifa, on-line: <<http://www.antifa.at/>>

¹¹⁵ Revolutionär Kommunistische Organisation zur Befreiung), on-line: <<http://www.kpoe.at/home.html>>

plesovou kulturu (zapsána byla od roku 2010).¹¹⁶ I v roce 2012 došlo v souvislosti s konáním plesu k mobilizaci krajně levicových skupin. Ty zorganizovaly celou řadu **protestů** a pochod, který došel až k Hofburgu. Před plesem došlo ke střetům s jeho účastníky a několik jich bylo

(stejně jako policistů) zraněno. Zatčeno bylo na dvacet demonstrantů.¹¹⁷ Ve stejný den byl cestou z akce na výročí osvobození Osvětimi napaden (pravděpodobně neonacisty) bývalý předseda poslaneckého klubu Sociálně demokratické strany Rakouska Albrecht Konecny.¹¹⁸

Protest proti plesu WKR

Podíváme-li se na statistiku, tak jsou dostupná pouze data za rok 2011 (ze zprávy Spolkového úřadu na ochranu ústavy), kdy bylo zaznamenáno celkem 479 činů s pravicově extremistickým podtextem. Z nich bylo 58,9% motivováno „čistě pravicově extremistických“, 7,7% xenofobně-rasistických, 0,9% islamofobních, 3,3% antisemitských a 29,9% ostatní (např. nabízení nacistických devocionálií na bleších trzích apod.).

Od poloviny roku 2012 se u zemského soudu ve Vídni konal proces se třemi obviněnými v **případu serveru Alpendonau.info** (m.j. s Gotfriedem Küsselem). Zahájení bylo reflektováno i částí české scény, která vyjádřila podporu obviněným. K jejich odsouzení pak došlo v lednu roku 2013. Gottfried Küssel byl odsouzen na devět let, kdy byl soudem označen za iniciátora, nikoliv za provozovatele stránek, jak navrhovala prokuratura. Jeho komplikové Felix Binder a Wilhelm Anderle byli odsouzeni na sedm a čtyři a půl roku.¹¹⁹

Plakát požadující osvobození Gottfireda Küssela

4.6. Maďarsko

V roce 2012 byla v Maďarsku nadále hlavním extremistickým rizikem **aktivita krajně pravicových hnutí**, především propagační a násilný boj **proti romské menšině**. Mnohé skupiny během roku posilovaly, ačkoli ty volily čím dál ostřejší rétoriku. Na uvedený vývoj

¹¹⁶ The Indenpendent: Austria: 'Neo-Nazi' ball has its last waltz with Unesco , on-line: <<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/austria-neonazi-ball-has-its-last-waltz-with-unesco-6292205.html>>

¹¹⁷ Antifa.cz: Policia zatkla dve desiatky antifašistov, ktorí protestovali proti plesu WKR <<http://www.antifa.cz/content/policia-zatkla-dve-desiatky-antifasistov-ktori-protestovali-proti-plesu-wkr>>

¹¹⁸ Fekete, L: Institute of Race Relations, London, 2012.

¹¹⁹ Der Standard: Küssel: Knappe Entscheidung mit vagen Beweisen, on-line <<http://derstandard.at/1356427481892/Kuessel-Knappe-Entscheidung-mit-vagen-Beweisen>>

reagovala též maďarská občanská společnost nebo demokratické politické strany, které si v čím dál větší míře uvědomují rizika spojená s dalším posilováním pravicových radikálů. Ultralevicové struktury ani v roce 2012 nepředstavovaly pro Maďarsko výraznější hrozbu a ve srovnání s krajní pravicí zůstávaly v pozadí.

Pravicově extremistická scéna

Hlavní problém při rozboru **krajní pravice** v Maďarsku souvisí s jejím **přijímáním částí společnosti**. Takto dle DEREX indexu (výzkumy sledující inklinaci ke krajní pravici v jednotlivých zemích Evropy) je Maďarsko druhou „nejohroženější“ zemí pravicovým extremismem v Evropě po Bulharsku. Ve dvou kategoriích pak dokonce „zvítězilo“: v míře předsudků (48 % společnosti) a v krajně pravicové hodnotové orientaci (32 %).¹²⁰ Tato čísla musí být brána v potaz při jakékoli analýze krajní pravice v Maďarsku, protože ukazují, že tamní společnost může velmi odlišně vnímat tuto problematiku, což se odráží i v přístupech státní správy.

Mezi ideologická východiska maďarské ultrapravice patří silný **nacionalismus** spojený s odkazem na historický **Uherský stát** projevující se snahou o zrušení Trianonské smlouvy a obnovení Velkého Maďarska. Typické jsou rovněž nenávistné až násilné **kampaně proti romské minoritě, antisemitismus spojený s popíráním holocaustu, útoky vůči sexuálním minoritám či boj proti imigrantům**. Aktivity krajní pravice se podobně jako v jiných státech ve velké míře odehrávají na internetu, který je využíván ke komunikaci, k propagaci nenávistních myšlenek (důležitým prostředkem pro šíření nenávistních myšlenek je též hudba – některé uskutečněné koncerty jsou navštěvovány též českými pravicovými extremisty), k organizaci nenávistních nebo až násilných akcí apod. Maďarské krajně pravicové skupiny by bylo možno obecně rozdělit do tří skupin: **politické strany** fungující v rámci politického systému a usilující o získání voličské přízně, **hnutí a skupiny navázané na politické strany**, ale neúčastnící se voleb, a **menší neonacistické a hungaristické** (odkazující na maďarské politické hnutí z období Druhé světové války) **skupiny**, které se od hnutí z prvých dvou skupin spíše distancují a usilují o svržení demokratického systému.¹²¹

Nejvýznamnějším politickým subjektem (a dá se říci, že nejenom politickým) krajní pravice v Maďarsku je **Hnutí za lepší Maďarsko, Jobbik** (Jobbik Magyarországról Mozgalom). Jobbik ve svém politickém programu kombinuje antikomunismus, silnou averzi vůči romské minoritě, nacionalismus, odpor k současným elitám, kritiku „zkorumpovaných politiků“ a levicově pojímanou sociální politiku.¹²² Strana tímto programem k sobě přilákala nemalé množství příznivců. V posledních parlamentních volbách v roce 2010 získal Jobbik přes 16 % hlasů, díky čemuž její zástupci obsadili 47 z 386 křesel v Parlamentu.¹²³ V předvolebním průzkumu z prosince 2012 podpora strany překročila již

Jobbik - logo

¹²⁰ Friedrich Ebert Stiftung – Political Capital: Attitude radicals in Hungary – in international kontext. 2012, on-line: <http://www.riskandforecast.com/useruploads/files/derex_2012/derex_ess5_english.pdf>.

¹²¹ Kreko, P.: Hungary. In Preventing and Countering Far-Right Extremism: European Cooperation: Country Reports. Sweden and Institute for Strategic Dialogue: 2012, s. 24 – 30.

¹²² Nagy, A. B. - Boros, T. - Vargo, Á.: Right-wing Extremism in Hungary. Berlin: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2012.

¹²³ Podrobněji: Bélaiová, A.: Maďarská ultrapravice po roce 1989. Rexter, č. 1, 2011 , on-line: <<http://www.rexter.cz/madarska-ultrapravice-po-roce-1989/2011/05/05/>>.

20 %.¹²⁴ Voličskou základnu strany tvoří především občané nespokojení se současnou politickou situací v Maďarsku, kteří celkově s deziluzí nahlíží na vývoj Maďarska po roce 1989. Typickým voličem strany je mladý muž, který nedůvěruje v politické instituce. V případě Jobbiku však neplatí premisa, že jeho podporovatelé jsou nevzdělaní, či náleží do ekonomicky slabších vrstev společnosti.¹²⁵ Ideologické a kulturní okolnosti tedy hrají u voličů Jobbiku důležitější úlohu než ty ekonomické.¹²⁶

V roce 2012 bylo možno zaznamenat obavu z dalšího posilování této krajně pravicové politické strany. Důvodem jsou jednak nadále vypjaté a neřešené vztahy mezi romskou minoritou a majoritou a také pokles popularity vládní strany Fidesz. Většina politologů se domnívá, že právě bývalí přívrženci nyní vládnoucí strany by mohli v dalších volbách odevzdat svůj hlas Jobbiku.¹²⁷ I z toho důvodu na začátku prosince iniciovala levicová Demokratická koalice diskusi o rozpuštění Jobbiku a stejný krok konzultovala i nejvyšším prokurátorem.¹²⁸ Ve stejné době rovněž maďarský parlament začal jednat o **novém nařízení**, které by **mohlo postihnout nenávistná vyjádření vůči Romům nebo Židům**, které pronášejí poslanci Jobbiku. Na novém právním aktu, který by zavedl tresty za slovní útoky, se shodli členové parlamentního ústavního výboru a podpořila ho i opozice.¹²⁹

Dříve parlamentní **Strana maďarské spravedlnosti a života** (Magyar Igazság és Élet Pártja, MIÉP) představuje dnes marginální politickou stranu, o níž bylo v posledních letech slyšet pouze v souvislosti s jejím vůdcem Istvánem Csurkou. V roce 2012 především v souvislosti s Csurkovou smrtí,¹³⁰ protože i přes jeho kontroverzní názory byl poměrně známou osobností Maďarska. Strana tak nadále žije především z jeho odkazu a nelze očekávat její znovu-posílení.

Přidruženou organizací k Jobbiku dříve byla **Maďarská garda**.¹³¹ Tato polovojenská rasistická a xenofobní organizace byla v roce 2009 soudem rozpuštěna, její místo však zaujaly nástupnické organizace: **Nová maďarská garda**¹³² a **Dědická národní garda**.¹³³ Obě tyto paramilitární organizace převzaly rasistickou a xenofobní rétoriku svého předchůdce, přičemž v roce 2012 byla činná především prvně zmíněná skupina. Aktivně se podílejí především na záštiplných proti-romských aktivitách, včetně pořádání nenávistních shromáždění či násilných akcí vůči této minoritě.

¹²⁴ Hungarianambiance.com: Latest poll by 'Iránytű Intézet': Jobbik is the second force. 2012, on-line: <<http://www.hungarianambiance.com/2012/12/latest-poll-by-iranytu-intezet-jobbik.html>>

¹²⁵ Kreko, P.: Contextual outline - Jobbik-voters: who are they, what do they think?. Political Capital: Policy Research & Consulting Institute, 2011, on-line: <www.tarki.hu/hu/news/2011/.../20111202_2.ppt>.

¹²⁶ Bartlett, J. – Birdwell, J (et al.): Populism in Europe: Hungary. London: Demos, 2012. s. 23.

¹²⁷ Financial Times. Concern at rise of Hungarian far right, on-line: <<http://www.ft.com/cms/s/0/1077369e-3b0c-11e2-b111-00144feabdc0.html>>.

¹²⁸ MTI. Democratic Coalition moves to ban Jobbik from Parliament, on-line: <<http://www.politics.hu/20121204/democratic-coalition-moves-to-ban-jobbik-from-parliament/>>.

¹²⁹ Lidovky. Za výpady proti Židům a Romům budou maďarské poslance trestat, on-line: <http://www.lidovky.cz/za-slovni-utoky-dostanou-madarsti-poslanci-pokutu-a-vykazou-je-ze-salu-1nd-/zpravy-svet.aspx?c=A121203_160722_ln_zahraniaci_mtr>.

¹³⁰ MSNBC: Hungarian far-right politician and writer dies. 2012, on-line: <http://www.msnbc.msn.com/id/46262515/ns/world_news-europe/t/hungarian-far-right-politician-writer-dies/#.TzuBdIGkSQA>.

¹³¹ Athena Institut: Hungarian Guard. 2011, on-line: <<http://athenaitezet.hu/en/map/olvas/30>>.

¹³² Athena Institut: New Hungarian Guard. 2013, on-line: <<http://athenainstitute.eu/en/map/olvas/42>>.

¹³³ Athena Institut: Hereditary Hungarian Guard. 2012, on-line: <<http://athenainstitute.eu/en/map/olvas/22>>.

Z ostatních extremních organizací patří mezi nejnebezpečnější paramilitární **Maďarská národní fronta** (Magyar Nemzeti Arcvonál). Založena byla již v roce 1989. Rizikovou aktivitou jsou především **paramilitární kempy**, na nichž dochází k ozbrojenému výcviku, který může být později využit při násilných akcích proti nepřátelům (Romům, cizincům, Židům apod.).¹³⁴ I v roce 2012 pokračovala ve své nenávistné propagandě, přičemž se rovněž podílela na sběru osobních údajů o svých nepřátelích, na šíření nenávistné propagandy (především prostřednictvím serveru kuruc.info) nebo na již zmíněném organizování paramilitárních kempů. Přihlásili se též k taktice Ku-Klux-Klanu. Důležitým mezníkem byla údajná dohoda o budoucí snaze vytvořit politickou stranu ideoře vycházející ze lpění na neonacistické ideologii.¹³⁵ Z ostatních organizací lze vyniknout též **Armádu psanců** (Betyársereg) nebo **Pax Hungarica** (faktický pokračovatel v roce 2005 zakázané maďarské odnože Blood and Honour).¹³⁶

Fotka z výcvikového tábora Maďarské národní fronty (včetně její vlajky); zdroj: revoltns.blogspot.cz

Levicově extremistická scéna

Krajně levicové skupiny nejsou v Maďarsku výrazně rozvinuty a nepředstavují hrozbu pro tamní demokracii ani veřejný pořádek. Komunistický směr je reprezentován ortodoxní **Maďarskou komunistickou dělnickou stranou** (Magyar kommunista munkáspárt)¹³⁷ lpící na bolševismu a umírněnější **Dělnickou stranou Maďarska 2006** (Magyarországi Munkáspárt 2006), která se od první zmíněné odtrhla mj. z důvodu své částečné umírněnosti. Obě tyto strany však nedosahují výraznějších úspěchů (důvodem může být i fakt, že přímým nástupcem komunistické strany byla po roce 1989 Maďarská socialistická strana).

¹³⁴ Více o činnosti této organizace viz v rozhovoru z roku 2011: Revenge: Hungarian National Front Interview. 2011, on-line: <<http://revoltns.blogspot.cz/2011/10/hungarian-national-front-interview.html>>.

¹³⁵ Athena Institute: A neo-Nazi party initiative in Hungary. 2012, on-line: <<http://athenainstitute.eu/en/context/read/39>>.

¹³⁶ Přehled všech skupin, včetně jejich i nedávných aktivit lze nalézt na serveru Athena Institute: Athena Institute: Extremist Group. 2013, on-line: <http://athenaintezet.hu/en/hate_groups/>.

¹³⁷ Munkáspárt: Hungarian Communist Workers Party News and documents. 2012, on-line: <<http://www.munkaspart.hu/english.html>>.

Podobně nevýrazné je i anarchistické křídlo krajní levice, které zdaleka nedosahuje takové síly jako v jiných zemích (a to i přes významné historické vzory). Za příklad militantních antifašistických skupin lze uvést **Antifa-Hungary**, avšak již z její internetové prezentace je patrné omezené pole její působnosti.¹³⁸ Anarchistické skupiny jsou též marginální, zaznamenat nelze ani výrazné militantní akce. Mezinárodní solidarita a podpora se v roce 2012 omezila pouze na výzvu k podpoře infoshopu Gondolkodó.¹³⁹ Slabost maďarského anarchistického spektra byla přiznána i v rozhovoru s pracovníkem tohoto propagačního centra. Dle něj je v Maďarsku pouze jedna militantní skupina - **Barikády Kollektiva**. „Ostatní skupiny mají anarchismus spíše jako levicový koníček.“ Ani jedna z uvedených platform ale nedisponuje v současné době ani internetovou prezentací (respektive jejich stránky byly odstraněny), což pouze dosvědčuje slabost anarchistických skupin v Maďarsku.

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Shromáždění v Devecseru 2012 (zdroj: MTI)

První skupinu incidentů představují aktivity spojené s působením Jobbiku. V roce 2012 vzbudilo nemalý ohlas odhalení, že zakládající člen Jobbiku a poslanec Evropského parlamentu **Csanád Szegedi** má židovské předky, ačkoli dříve proslul svými antisemitskými výroky. Po tomto odhalení Szegedi ze strany odešel, byť jako oficiální důvod strana označila podezření z uplácení z roku 2010.¹⁴⁰ Ostatně Centrem Simona Wiesenthala byl jeden z výroků předsedy Jobbiku (jednalo se

o výzvu ke spočítání Židů, především v maďarském parlamentu, které spojoval s bezpečnostním rizikem pro Maďarsko) vyhodnocen jako 7. nejvíce antisemitská pomluva ve světě během roku 2012 (z ostatních evropských skupin se v tomto seznamu vyskytuje řecký Zlatý úsvit a ukrajinská politická strana Svoboda).¹⁴¹ Pozornost si získávaly také protiromské a homofobní postoje. Z druhého spektra lze zmínit například snahu poslanců Jobbiku o zákaz **"propagace sexuálních deviací"**. Jejich návrh se týkal nejenom pedofilie, ale i homosexuality nebo transvestitismu. Rasistických vyjádření by bylo možno nalézt velké množství, největší pozornost si ale získala výzva strany k ‘nulové toleranci vůči romské zločinnosti a parazitismu’, podle které by každý příslušník početné romské menšiny, který se nepřizpůsobí, měl opustit Maďarsko. V srpnu pak byla zakázána plánovaná demonstrace Jobbiku, při které si chtěli účastníci připomenout výročí zákazu Maďarské gardy. K zákazu bylo přistoupeno především z důvodu ohrožení práv a svobod druhých (s ohledem

¹³⁸ Antifa – Hungary, on-line: <<http://antifa-hungary.blogspot.com/>>.

¹³⁹ ČSAF: Solidaritu s infoshopem Gondolkodó. 2012, on-line: <<http://www.csaf.cz/index.php?clanok=1254>>.

¹⁴⁰ MailOnline: Leading figure of Hungarian anti-Semitic party discovers he is Jewish, his mother was an Auschwitz survivor and his father a veteran of forced labour camps, on-line: <<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2188722/Anti-Semitic-politician-Csanad-Szegedi-discovers-Jewish-heritage.html>>.

¹⁴¹ Simon Wiesenthal Centre: 2012 Top Ten Anti-Semitic/Anti-Israel Slurs. 2013, on-line: <http://www.wiesenthal.com/atf/cf/%7B54d385e6-f1b9-4e9f-8e94-890c3e6dd277%7D/TT_2012_3.PDF>.

na předchozí shromáždění, při nichž byli dehonestováni příslušníci minorit) a mj. též s odkazem na fakt, že stát nemůže tolerovat ilegální paramilitární organizace.¹⁴²

Militantní demonstrace byly v roce 2012 většinou namířeny vůči Romům. Za zmínku stojí především pochody ve městě **Devecser**, které někteří komentátoři srovnávali s loňským vyhrocením situace ve vesnici Gyongyospata. Těchto demonstrací se účastnilo zhruba 1 000 osob, přičemž jejich signifikantním znakem byla otevřená nenávist vůči romské minoritě.¹⁴³

Statistika nenávistných trestných činů spáchaných v roce 2012 doposud není k dispozici. Z dat z roku 2011 je však zarážející především vysoký počet antisemitských útoků, které z celkového počtu tvořily 24% (55% bylo rasistických, 10% antisemitských a rasistických zároveň a 10 % homofobních).¹⁴⁴

4.7. Ruská federace

Extremistické projevy nejsou v Ruské federaci výjimkou, a to jak ve své levicové, tak i pravicové podobě. Podhoubí ruského extremismu většinou tkví v nespokojenosti s ekonomickým, politickým či společenským vývojem Ruska v posledních desetiletích. V roce 2012 se **mobilizačním tématem** pro krajní levici i pravici staly kromě „stálých témat“ **pochybnosti nad regulérností voleb**. Jednalo se buďto o dozvuky protestů z konce roku 2011 po volbách parlamentních nebo o shromáždění po březnových prezidentských volbách. Dlouhou dobu ruské státní úřady rizika spočívající v extremismu přehlížely (ostatně i média se jeho projevům výrazně nevěnovala), což se postupem doby mění. **Represe ruských státních orgánů** do určité míry však ještě více mobilizují a radikalizují extremistní politické proudy. Přesto ale extremismus nadále představuje pro ruský stát a společnost značný problém.

Rovněž je vhodné uvést, že ruská **proti-extremistická politika je často kritizována** z důvodu její nejednoznačnosti a riziku zneužití proti politické opozici. Zákon bojující s extremistickými aktivitami byl přijat v roce 2002 a měl chránit a předcházet extremistickým aktivitám. Fakticky je však identifikace extremistických skupin nejednoznačná, když jsou mezi ně zařazovány i političtí odpůrci vlády, nepříhodná média nebo nepopulární náboženské skupiny.¹⁴⁵ Z těchto a dalších důvodů proto dotčený zákon v roce 2012 zkriticoval i poradní orgán Rady Evropy (Evropská komise pro demokracii prostřednictvím práva; zkráceně Benátská komise).¹⁴⁶ Uvedené tedy ukazuje, nakolik může být boj proti extremismu zneužit v politickém boji.

---

¹⁴² MTI. Ombudsman says Jobbik march ban legal; launches probe into far-right conflicts in two towns, on-line: <<http://www.politics.hu/20120827/ombudsman-says-jobbik-march-ban-legal-launches-probe-into-far-right-conflicts-in-two-towns/>>.

¹⁴³ Cain, P.: Hungary nationalists whip up anti-Roma feelings. 2012, on-line: <<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-19439679>>.

¹⁴⁴ Athena Institute: Hate Crimes in Hungary: 2011. 2012, on-line: <<http://athenaintezet.hu/en/news/read/211>>.

¹⁴⁵ The Institute on Religion and Public Policy 2012 Report: Analysis on Russia's New "Extremist Activity Law". 2012, on-line: <<http://www.religionandpolicy.org/reports/the-institute-country-reports-and-legislative-analysis/europe-and-eurasia/russia/analysis-on-russia-s-new-extremist-activity-law-2012/>>.

¹⁴⁶ Venice Commission opinion on Russian extremism law. 2012, on-line: <http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/drudr/2012_0710_06_dru_2012_0710_06_en.pdf>.

Pravicově extremistická scéna

V rámci ruské krajní pravice lze vymezit pět základních ideových směrů. První proud představuje **pravoslavně-monarchistický tradicionalismus**. Vzhledem k silně sekularizované postsovětské společnosti má jen málo stoupenců a jeho činnost bývá jen zřídka medializována. Tento směr zastává etnocentrické pozice, je silně antisemitský, hájí politické násilí, lpí na dogmatech a popírá demokracii.

Druhý – **neoeurasianismus** - se vztahuje k teorii „eurasijství“ z 20. let 20. století, která hájila tezi, že se Rusko zakládá na dvojí etnické bázi (slovanské a turkické), proto nenáleží ani k Západu, ani k Východu a vytváří nutnost nalezení „vlastní cesty“. Po rozpadu SSSR získala tato idea v kruzích ruské inteligence neobyčejnou popularitu. Základní myšlenku ztělesňuje inkluzivní nacionalismus. Za hlavního propagátora lze označit Aleksandra Dugina a **Mezinárodní eurasianistické hnutí**.¹⁴⁷

Třetí forma – **neonacismus** – se vyznačuje silnou militantností, brutálním násilím, či případně i teroristickými činy. Tyto skupiny vzývají násilné formy xenofobie a antisemitismu a rovněž útočí proti „nepřátelům“ z řad nevládních organizací či novinářů. V Rusku dnes existuje bezpočet menších neonacistických subjektů. Typickým znakem je i jejich proměnlivost, protože obzvláště v posledních letech se ruské úřady snaží nejradikálnější skupiny zakazovat.

Čtvrtý model populisticke radikální pravice reprezentuje **Liberálně-demokratická strana Ruska**¹⁴⁸ (Liberalno-demokratičeskaja partija Rossiji, LDPR) pod vedením **Vladimira Žirinovského**. LDPR ve své programatice kombinuje populismus, velkoruský nationalismus

(požaduje například anexi Polska, Aljašky a Finska podle hranic carského Ruska), ekonomický protekcionismus a pragmatismus. Předseda strany Žirinovsky také proslul protižidovskými výstupy. Ve volbách do Státní doby v roce 2011 strana obdržela přes 11,5%, díky čemuž získala 56 křesel (o 16 více než v posledních

volbách). V prezidentských volbách v roce 2012 dalo

hlas Žirinovskému 6,2% Rusů. Pod tuto kategorii by nejspíše náležela též nově vzniklá politická strana **Ruský všelidový svaz**, který stál v roce 2012 za organizací Ruského pochodu. Poslední koncept představuje etnocentrismus, v němž centrální místo zaujímá etnické vnímání ruského národa, tj. orientace na přetvoření Ruska v maximálně „etnický čistý“ národní stát.

¹⁴⁷

International

Eurasian

Movement,

on-line:

<<http://evrazia.org/modules.php?name=News&file=article&sid=1915>>.

¹⁴⁸ Liberálně-demokratická strana Ruska, on-line: <<http://www.ldpr.ru/>>.

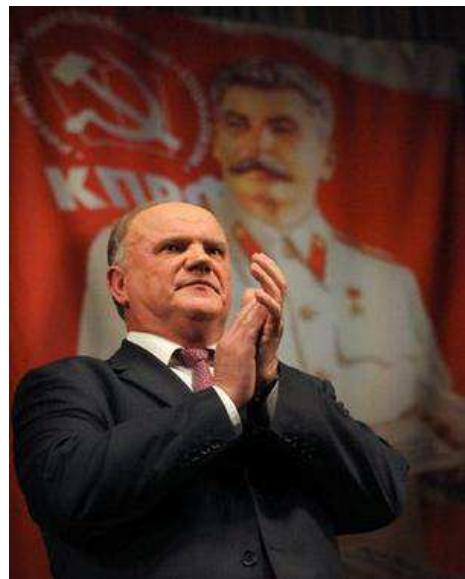
Jedná se o poměrně nový krajně pravicový směr, který se začal v Rusku důsledněji rozvíjet až po roce 2000. Tyto skupiny jsou mnohdy úzce propojeny s neonacistickými organizacemi.¹⁴⁹

Z jiného úhlu pohledu můžeme v Rusku rozlišit dva hlavní aktéry ultrapravicového hnutí: **autonomní neonacisty a politické nacionalisty**. Prvá skupina se podobně jako v jiných zemích vyznačuje fungováním v malých buňkách, které vyznávají neonacistickou ideologii a podílejí se na násilí v ulicích. Jejich hlavním nepřítelem jsou na první pohled odlišná etnika (především osoby ze Severního Kavkazu) a antifašisté, případně sexuální minority. Druhou skupinu reprezentují (1) hnutí Rusové a jeho spojenci, (2) nacionalistické organizace z 90. let snažící se o obnovení své činnosti a oslovení mladých (Russky Obshchenarodny Soyuz, Russky Obshchenatsionalny Soyuz) a (3) organizace, které sami sebe nazývají jako nacionálně demokratické (například Národní demokratická strana nebo Nová síla).¹⁵⁰

Levicově extremistická scéna

Levicový extremismus (v anarchistické i komunistické podobě) má v Rusku hluboké kořeny a i dnes na území Ruské federace působí více krajně levicových skupin.

Anarchistické skupiny svojí činností navazují především na osobnosti ruského anarchismu z období před vznikem Sovětského svazu, jejichž věhlas překračuje Ruské hranice. Aktivity levicových extremistických hnutí (včetně násilných) se koncentrují převážně v Moskvě, Moskevské oblasti, Sankt-Petěrburgu a Leningradské oblasti. Soustředí se převážně na potyčky s pravicovými extremisty nebo na útoky na bezpečnostní složky či movitý

Vůdce komunistů Gennadij Zjukanov (zdroj:
<http://www.liquida.it>).

a nemovitý majetek státních úřadů. Také lze zaznamenat militantní aktivitu vůči symbolům kapitalismu, který se projevuje obzvláště v **radikálním ekologickém hnutí**. Aktivita anarchistů vzrostla především na konci roku 2011 v souvislosti s protesty proti manipulacím s volebními výsledky do státní dumy a pokračovala též v roce 2012. Nepokoje anarchistů provázely i útoky zápalnými lahvemi či jinými destruktivními prostředky. Ve vydaných prohlášeních pak anarchisté prohlašovali, že jejich boj nesměřuje pouze proti Putinovskému režimu, ale proti státu jako celku, který nemůže respektovat zájmy lidu.¹⁵¹ Mezi nejvýznamnější anarchistické organizace v Rusku patří **Konfederace revolučních anarchosyndikalistů**, **Autonomní akce**, server **blackblocg.info** či **Asociace anarchistického hnutí**. Aktivity rovněž vyvíjí skupina inspirována řeckými militancy s názvem **Konspirace ohnivých buněk: Ruská buňka**. Ta stála například za vypálením banky v jižní části Moskvy na začátku roku 2013.

¹⁴⁹ Kupka, P. – Laryš, M. – Smolík, J.: Krajní pravice ve vybraných zemích střední a východní Evropy. Brno: Mezinárodní politologický ústav MU, 2009. s. 168 – 174.

¹⁵⁰ Verkhovsky, A. The Ultra-Right in Russia in 2012, on-line: <http://www.sova-center.ru/en/xenophobia/reports-analyses/2012/10/d25539/#_Toc330931761>.

¹⁵¹ Srov. 325: Summary of past month's increase of radical struggle (Russia). 2012, on-line: <<http://325.nostate.net/?p=4019>>.

Celosvětový ohlas získala též skupina s názvem **Art-skupina Vojna**, k níž se hlásily odsouzené hudebnice skupiny Pussy Riot.

Komunistický směr levicového extremismu navazuje na tradici Sovětského svazu a odmítá vývoj v Rusku v posledních desetiletích. Komunistické myšlenky jsou v Rusku poměrně hojně rozšířeny a mnoho lidí s nostalgií vzpomíná na období komunismu v rámci Sovětského svazu. Hlavním politickým reprezentantem komunismu je **Komunistická strana Ruské federace**,¹⁵² která navazuje na Komunistickou stranu Sovětského svazu. V jejím čele stojí již od roku 1993 **Gennadij Zjukanov**. Strana ve své ideologii spojuje komunismus, marxismus-leninismus a ruský patriotismus. V prezidentských volbách v roce 2012 se předseda Zjukanov stal po Vladimíru Putinovi druhým nejúspěšnějším kandidátem, když získal přes 17 % hlasů. I z důvodu této síly ruské úřady nepostupují represivně vůči komunistickým uskupením a jejich činnost de facto tolerují (vyjma silných protivládních protestů z poslední doby). Komunistické skupiny se výrazně zapojovaly do protestů kritizující neregulérnost voleb, protože se jako druhá nejsilnější strana cítily nejvíce poškozeny volebními machinacemi.

Hlavní incidenty spojené s extremismem

V důsledku přetrvávajících xenofobních nálad v Rusku je nadále největším problémem množství **rasisticky a xenofobně motivovaných násilných útoků**, které jsou páchaný sympatizanty extremistických skupin. Počet obětí nenávistných trestných činů sleduje Sova Centre. Je však třeba říci, že monitorovaná čísla mohou být výrazně vyšší, protože mnoho útoků nemusí být z důvodu strachu oběti vůbec ohlášeno (at' státním složkám nebo nevládním organizacím). Dle jejich údajů bylo v roce 2012 v Rusku z nenávistných důvodů zabito 18 osob a 171 dalších zraněno. Nejčastěji k útokům dochází v oblasti Moskvy nebo St. Petěburgu. Za podněcování k nenávisti nebo za aktivitu ve prospěch extremistických skupin bylo v roce 2012 uznáno vinnými 106 osob. Federální seznam extremistických materiálů byl 65x aktualizován a nyní obsahuje takřka 1 600 položek. Jako extremistické byly nově klasifikovány dvě skupiny (Blood and Honour/Combat 18 a Severní bratrství).¹⁵³

Ruský pochod (zdroj: Searchlight magazíne)

Jak již bylo uvedeno, děním v Rusku v roce 2012 hýbaly mnohé **masové demonstrace**, na nichž participovaly nebo je přímo pořádaly též osoby z extremistických scén. V souvislosti s protesty proti pošlapávání demokracie v Rusku byla hlavně diskutována otázka zapojení ortodoxních nacionalistů.¹⁵⁴ Někteří autoři ale poukazovali na fakt, že

¹⁵² Komunistická strana Ruské federace, on-line: <<http://kprf.ru/>>.

¹⁵³ Sova center: Racism and Xenophobia in December 2012, with Preliminary Results for the Year, on-line: <<http://www.sova-center.ru/en/xenophobia/news-releases/2013/01/d26155/>>.

¹⁵⁴ Verkhovsky, A. The Nationalists and the Protest Movement, on-line: <<http://www.opendemocracy.net/od-russia/alexander-verkhovsky/nationalists-and-protest-movement>>.

ultranacionalisté mohou hrát v ruském občanském hnutí užitečnou roli pro starý režim. A to jednak tím, že rozkládají demokratické hnutí a zároveň jejich militantní aktivity mohou být záminkou pro vládní restrikce hnutí jako celku. Navíc ničí reputaci protestujících.¹⁵⁵

Pro ruskou ultrapravici byl tradičně důležitý tzv. **Ruský pochod**, který se jako obvykle konal na začátku listopadu. Podle odhadu organizátorů se ho letos zúčastnilo 20 000 osob, odhady policie však hovoří o pěti až šesti tisících. Na rozdíl od předchozích let byl pochod v centru Moskvy úředně povolen moskevskou radnicí (organizátorem byl Ruský všelidový svaz). Ačkoli se letošní pochod obešel bez násilností, 25 osob bylo zatčeno z důvodu veřejného nošení svastiky. Přesto i letos byl pochod plný nenávisti, která byla namířena vůči „tradičně nenáviděným minoritám“.¹⁵⁶

I v Rusku si získal pozornost proces s Andersem Behringem Breivikem. Ohlas vyvolal především v zahraničí pořízený rozhovor s jeho právníkem, ve kterém prohlásil, že Breivik plánoval založení extremistických buněk nazvaných **Ruská síť podpory** (Russian Support Network). Ta měla sdružovat ruské ultrapravicové organizace. Breivikův právník dodal, že žádné podrobnější informace o této síti nemá, kromě toho, že v současnosti je Breivikův manifest překládán do ruštiny. Tuto tezi ale odmítl Děmuškin, lídr nacionalistické skupiny Rusové,¹⁵⁷ což ale nikterak nevyvrací, že u vyhnaných militantních skupin v Rusku je Breivikům čin glorifikován.

Militantní akce krajní levice reagovaly především na represe ze strany ruských úřadů. Ty se v průběhu roku rozhodly restriktivně **působit vůči militantním antifašistům**, buďto kvůli útokům na neonacisty nebo za příslušnost k extremistické skupině. To vedlo k široké anarchistické solidaritě, která nalezla odezvu též v České republice.¹⁵⁸ Ačkoli byli někteří antifašisté osvobozeni, nadále zůstávají další aktivisté krajní levice ve vazbě nebo ve vězení.

Aktivní nadále zůstává militantní ekologické hnutí, které stojí za žhářskými či jinými útoky vůči stavebním společnostem (například červencový útok v Chimském lese) či loveckým skupinám (útok na vysílací věže v oblíbeném loveckém středisku jižně od Moskvy v únoru).

4.8. Řecká republika

Řecko představuje v podstatě unikátní příklad země, která prochází politickou, ekonomickou, sociální krizí kombinovanou s vysokou úrovní imigrace. I rok 2012 byl pro Řecko ve znamení pokračování bezprecedentní **hospodářské krize**, v jejímž důsledku dochází k neustálému zhoršování životní úrovně obyvatel. Dochází tak k posilování radikálních proudů ve společnosti a ke vzrůstání proti-přistěhovaleckých nálad. V květnu 2012 se uskutečnily parlamentní volby, které musely být po patovém výsledku a nemožnosti

¹⁵⁵ Umlaud, A. The Ultra-Nationalist Virus in Russia's White Revolution, on-line: <<http://www.foreignpolicyjournal.com/?p=14443>>.

¹⁵⁶ DW: Russian ultranationalists march on Moscow, on-line: <<http://www.dw.de/russian-ultranationalists-march-on-moscow/a-16354807>>.

¹⁵⁷ KyivPost: Russian nationalist leader denies ties with Norwegian accused terrorist Breivik, on-line: <<http://www.kyivpost.com/content/russia-and-former-soviet-union/russian-nationalist-leader-denies-ties-with-norweg-1-126894.html>>.

¹⁵⁸ Anarchistická solidarita: Ruce pryč od ruských antifašistů a antifašistek, on-line: <<http://antifasistickasolidarita.cz/>>.

vytvořit vládní koalici následující měsíc opakovány. V obou volbách došlo k posílení stran politického kraje. Druhým nejsilnějším uskupením se stala **Koalice radikální levice (Syriza)** hlásící se k eko-socialismu a antikapitalismu, která v prvních volbách získala 16,8 % hlasů a 52 mandátů, ve volbách druhých pak 26,9 % hlasů a 71 mandátů. Významného posílení se dočkal i ultranacionalistický **Zlatý úsvit** (Chrysi Avyi). V květnových volbách dosáhl zisku 7 % (21 mandátů), ve volbách červnových pak 6,9% (18 mandátů). Bez zajímavosti jistě není fakt, že zatímco podpora všem parlamentním stranám od červnových voleb poklesla, podpora Zlatého úsvitu, jehož někteří poslanci celí trestnímu stíhání, vzrůstá. V listopadu se pohybovala okolo 12 %.¹⁵⁹

Pravicově extremistická scéna

Lze říci, že pravicoví extremisté v Řecku v základu kopírují ideové body přítomné i u jiných krajně pravicových hnutí v dalších evropských zemích. Silný **nacionalismus** je v Řecku specificky ztělesněn **nepřátelstvím vůči Turecku**, majícím původ v dávné (Osmanská říše) i nepříliš vzdálené (spor o suverenitu nad Kyprem) minulosti. Dále je přítomné nepřátelství vůči Makedonii (již z důvodu názvu této země) či Albánii, která je na Řecko do značné míry ekonomicky napojena. V poslední době stále sílí **odpor vůči Evropské unii** a některým jejím členům (především Německu) z důvodu tlaku Evropské unie na přijetí tvrdých ekonomických opatření v Řecku. Spolu s ultranacionalismem je v Řecku přítomný i **rasismus, xenofobie a antisemitismus** (opět zdůrazňovaný především v souvislosti s prohlubující se ekonomickou krizí, za kterou dle krajní pravice stojí právě cizí síly spjaté s Izraelem). Většina krajně pravicových skupin se rovněž hlásí k **radikálnímu ortodoxnímu křesťanství**, které má v Řecku dlouhou tradici (z důvodu vymezení se vůči Osmanské říši).

Nejvýznamnějším subjektem na krajně pravicové scéně se stal, jak je ostatně již naznačeno výše **Zlatý úsvit** (Chrysi Avyi), který v Řeckém parlamentu vystřídal **Lidové pravoslavné hnutí (Laikós Orthódoxos Synagermós; LAOS)**. To dosáhlo ve volbách v roce 2012 pouhých 2,9 % hlasů, respektive 1,58 % ve volbách opakovaných a přišlo tak o svých 15 mandátů. Zástupci této strany zasedli dokonce i v řecké vládě (na podzim 2011), což vyvolalo vlnu nevole z důvodu jejich xenofobních či rasistických názorů

Vlajka s logem Zlatého úsvitu

¹⁵⁹ Searchlight Magazine: Greece's Golden Dawn gains support as other parties fall, on-line: <<http://searchlightmagazine.com/news/international-news/greece-s-golden-dawn-gains-support-as-other-parties-fall>>; Searchlight Magazine: Golden Dawn Lands in Italy as Race Attacks Increase in Athens , on-line: <<http://searchlightmagazine.com/news/international-news/golden-dawn-lands-in-italy-as-race-attacks-increase-in-athens>>

a dle mnohých komentátorů vstup LAOS do vlády symbolizoval celkový vzestup krajní pravice v Řecku (ve vládě ovšem strana vydržela pouze do února 2012, kdy její zástupci z vlády odešli z důvodu nesouhlasu s dalšími úspornými opatřeními).

Již zmíněný **Zlatý úsvit** se netají sympatiemi k vládě řecké vojenské junty z let 1967 až 1974 a do určité míry oceňuje i Adolfa Hitlera. Inspiraci nacistickým Německem lze vysledovat i u symbolu strany. Předsedou je **Nikolaos Michaloliakos**. Strana je silně orientovaná proti imigraci a využívá proti-imigrantských nálad v řecké společnosti, které souvisí s krizí i s nárůstem přistěhovalectví do země. Sympatizanti strany se neváhají uchylovat i k útokům na imigranty. Strana se soustředí i na sociální práci, která jí přidává na popularitě díky nejisté situaci v současném Řecku. Zlatý úsvit se obrací na bezdomovce, či další sociálně potřebné (nezaměstnané, svobodné matky, důchodce, rodiny v existenčních potížích atp.) s **nabídkou pomoci**. Nezaměstnaným dokonce přímo shání práci, či jim při tom asistuje. Tyto aktivity jsou reflektovány i v českém prostředí a jistě se stanou v blízké budoucnosti inspirací pro DSSS, která se na sociální záležitosti již orientuje.^{160 161}

Levicově extremistická scéna

I levicový extremismus představuje pro Řecko významnou hrozbu. Protesty krajně levicových hnutí proti institucím reprezentujícím stát či kapitalismus mají velmi často násilný charakter. V Řecku není levicový extremismus až tak striktně oddělen na své anarchistické a komunistické křídlo a mnohých shromáždění se účastní obě větve krajní levice společně. Anarchistické hnutí v Řecku navazuje na ideové předchůdce ze začátku 20. století a především na anarchistické hnutí působící při povstání proti vojenské diktatuře v 70. letech.

Za jednu z nejradikльнějších organizací lze označit skupinu **Konspirace ohnivých buněk** (Conspiracy of Fire Nuclei; Synemosia Pyrinon tis Fotias; SPF). Tato radikální anarchistická skupina se soustředí na útoky na představitele a budovy řecké vlády, nadnárodní korporace, či zahraniční velvyslanectví. Skupiny se stejným názvem, respektive buňky původní organizace pak vznikají i v dalších státech (např. v Rusku, či v Nizozemsku). Solidární akce na podporu této skupiny se děly v průběhu roku na různých místech v Evropě. V Řecku pak působí celá řada dalších větších či menších organizací, které se podílejí na organizaci násilných demonstrací, či se jich účastní nebo jinak bojují proti řeckému státu a kapitalismu. Jejich typickým znakem je fungování na autonomním principu, když samostatně útočí proti „nepřátelským“ cílům. Za příklady můžeme zmínit **Ozbrojenou revoluční akci** (Armed Revolutionary Action), **Revoluční boj** (Revolutionary Struggle) nebo různé skupiny navázané na mezinárodní anarchistické či antifašistické hnutí.

¹⁶⁰ Revolta.info: Sociální práce: Příčina úspěchu Zlatého úsvitu?, on-line: <<http://www.revolta114.blogspot.cz/2012/10/socialni-prace-pricina-uspechu-zlateho.html#more>>

¹⁶¹ Bez zajímavosti jistě není fakt, že strana otevírá své kanceláře i v zahraničí – v místech, kde je početná řecká komunita. V roce 2012 tak byla otevřena kancelář v New Yorku, stejně tak funguje kancelář i v Austrálii. (NY Times: Right-Wing Extremists' Popularity Rising Rapidly in Greece, on-line: <http://www.nytimes.com/2012/10/01/world/europe/amid-greeces-worries-the-rise-of-right-wing-extremists.html?pagewanted=all&_r=0>)

Jak je již uvedeno výše, v obou parlamentních volbách, které proběhly v roce 2012, zaznamenala úspěch i krajní levice. **Koalice radikální levice** (známá též pod zkratkou **SYRIZA**), kterou ovšem nelze označit za extremistickou, získala v opakovaných volbách celkem 71 mandátů (se ziskem 26,9 %), což je oproti volbám z roku 2009, kdy získala 4,6% hlasů a obsadila 13 křesel významný nárůst u tohoto politického subjektu hlásajícího antikapitalismus a eko-socialismus.

Komunistická strana Řecka (Kommounistikó Kómma Elládas), která ve volbách v roce 2009 obdržela 7,5% hlasů, což ji vyneslo zisk 21 parlamentních křesel, získala v prvních (květnových) volbách v roce 2012 8,5 % hlasů a 26 mandátů. Ve volbách opakovaných pak řečtí komunisté získali 4,5 % a 12 mandátů. Komunistickou stranu Řecka podporují též české ortodoxní komunistické skupiny a informují o jejích aktivitách. Ostatními krajně levicovými stranami, které se do parlamentu nedostaly, jsou: Antikapitalistická levicová skupina pro převrat, Komunistická strana (marxismus - leninismus), Marxisticko – leninistická komunistická strana, Revoluční strana pracujících a Organizace za obnovu Komunistické strany Řecka.

Komunistická strana Řecka

Hlavní incidenty spojené s extremismem

V Řecku dochází k opakovaným **střetům na četných demonstracích**, které mívají násilný charakter. Stejně tak jsou časté různé sabotážní akce (např. proti bankomatům), či zapalování osobních automobilů ze strany radikálních levicových organizací. V průběhu roku v souvislosti s politickou krizí (Řecko v roce 2012 zažilo odstoupení premiéra Papademose a dvoje předčasné volby) tyto demonstrace pokračovaly a vyvolávaly solidární akce s řeckými skupinami i v zahraničí. Objevují se i útoky proti politikům (a to i bývalým). Jmenovat můžeme např. únorový **útok na rezidenci řeckého prezidenta** Karlose Papuliase, kdy skupina anarchistů zaútočila kameny i na prezidentovu ochranku,¹⁶² či zapálení automobilů bývalého ministra řecké vlády Gianna Papandoniou, ke kterému došlo v prosinci 2012.¹⁶³

Proti přistěhovalcům, které vinní ze špatné ekonomické situace země a z nárůstu kriminalit, se v Řecku ostře vymezuje strana **Zlatý úsvit** a její příznivci. Ti organizují kupříkladu kontroly tržišť, kde přistěhovalci obchodují, které se nezřídka zvrtnou v násilnosti a v pronásledování imigrantů. Tyto akce odsuzuje např. i řecký ministr spravedlnosti, ovšem policie bývá podezírána ze sympatií vůči této straně.¹⁶⁴ Zlatý úsvit uspořádal v Aténách 28. ledna 2012 demonstraci, které se zúčastnilo přibližně 15 000 lidí. Jednalo se o akci k uctění památky tří příslušníků řecké armády, kteří byli zabiti v roce 1996 na ostrově Imia,

¹⁶² 325: Attack against President Karolas Papoulias' home in downtown Athens (Greece), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=4100>>

¹⁶³ 325: Fighting Minority / Commando Alexandros Grigoropoulos take responsibility for burning the personal cars of ex-minister of Economy and National Defence, Giannos Papandoniou (Greece), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=6725>>

¹⁶⁴ NY Times: Right-Wing Extremists' Popularity Rising Rapidly in Greece, on-line: <http://www.nytimes.com/2012/10/01/world/europe/amid-greeces-worries-the-rise-of-right-wing-extremists.html?pagewanted=all&_r=0>

po kterém nese tento pochod jméno. Na druhou stranu, i Zlatý úsvit se stal terčem útoků, kdy došlo na začátku prosince 2012 k výbuchu před kancelářemi strany na předměstí Athén. Obdobné útoky prostřednictvím podomácku vyrobených menších bomb nebyly ani v roce 2012 v Řecku ničím výjimečné.¹⁶⁵ Pozornost si v Řecku, a následně i po celém světě formou solidárních akcí, vysloužil i proces se členy organizace Konspirace ohnivých buněk.¹⁶⁶

4.9. Francouzská republika

Pro extremismus ve Francii platí, že největší rizika jsou spatřována v náboženském **extremismu**, což v roce 2012 potvrdily útoky francouzsko-alžírského občana Mohammeda Meraha, který během několika dní v jihofrancouzském Toulouse zastřelil sedm lidí, včetně tří dětí v místní židovské škole (původně bylo též diskutováno zapojení krajní pravice). V průběhu roku 2012 bylo následně rozbito několik islamistických buněk, mj. ve Štrasburku a na předměstích Paříže. Ve srovnání s náboženským extremismem jsou ostatní proudy extremistické scény považovány ve FR za méně významné, popř. nejsou v rámci francouzského diskurzu považovány za extremistické vůbec. V oblasti pravicově extremistické scény zaznamenala v roce 2012 úspěch politická strana **Front national**. Na síle získává rovněž iniciativa „**generation identitaire**“, která nalezla ohlas také u krajní pravice v ČR. Krajní levice má ve Francii stálé zastoupení, její projevy v roce 2012 však nedosahovaly takové radikálnosti jako v okolních státech (především Španělsku či Itálii).

Pravicově extremistická scéna

Generation identitaire (zdroj: <http://www.generation-identitaire.com/>)

Za hlavní téma francouzské krajní pravice lze pokládat **kritiku přistěhovalectví a životních způsobů imigrantů**. Islám a imigrace nadále představují hlavní problematická témata společnosti, protože většina Francouzů

považuje integraci cizinců za nefunkční a vzájemné soužití mezi přistěhovalci a místními za stále obtížnější. Tyto myšlenky se zákonitě odráží i v postojích krajně pravicových francouzských skupin, pro které nadále představuje (a dá se očekávat, že i bude představovat) xenofobní nahlížení na problematiku imigrace hlavní ideologické téma. Xenofobní postoje nacházejí odezvu ve společnosti především v období po vyhrocení vzájemného soužití Francouzů a imigrantů či po násilných akcích osob původně ne-francouzských (viz například Merahovy útoky).

¹⁶⁵ The Telegraph: Golden Dawn offices damaged by bomb , on-line: <<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/greece/9721596/Golden-Dawn-offices-damaged-by-bomb.html>>

¹⁶⁶ 325: Athens: Trial of the Conspiracy of Cells of Fire – Sessions 27, 28 and 29 (Greece), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=6360>>

Krajní pravice nepředstavuje ve Francii jednotný celek, protože jednotlivé skupiny se od sebe poměrně odlišují. Některé organizace svým programem odkazují na období Petainovy vlády, jiné se orientují především na silný nacionalismus (případně spojený s katolicismem), rovněž lze nalézt neonacistické skupiny či organizace fungující na silně neformální bázi inspirované tzv. třetí cestou.

Marine le Pen – předvolební leták

1997. Na rozdíl od předsedkyně Marine Le Pen se členkou Národního shromáždění stala její neteř, Marion Le Pen, která tak pokračuje v „rodinné tradici“. NF má dále zástupce v krajských radách a v Evropském parlamentu.

Ostatní krajně pravicové strany (například Hnutí pro Francii nebo Národní republikánské hnutí) nedosahují takovýchto úspěchů. Z radikálnějších pak lze uvést Francouzskou solidaristickou stranu, v jejímž programu lze nalézt prvky neonacismu, antisionismu, antikomunismu, antikapitalismu či homofobie.¹⁷⁰

Kromě politických stran získává čím dál více na významu projekt „**generation identitaire**“, který je součástí volného sdružení Le Mouvement Identitaire, k němuž se hlásí ještě sdružení Le Bloc Identitaire a Les Identitaires. Jejich ideologie se nese v duchu ochrany původní francouzské a evropské civilizace. Vymezují se proti islámu, multikulturalismu, multireligionismu či bojují proti vlivu USA v Evropě a jejich podpoře balkánským státům s muslimskou populací. Mezi jejich významné aktivity patří protestní shromáždění, protiarabské provokace (například říjnová akce v Poitiers; toto město hráje u „identitářů“ důležitou roli i proto, že zde v roce 732 odrazil Karel Martel arabskou invazi do Evropy) nebo snaha o vypsání referenda o podpoře výstavby mešit a islámské imigrace do Francie. Jejich akce jsou většinou nenásilného charakteru. V reakci na akci v Poitiers přesto vyzvala řada levicových stran a nevládních organizací (včetně vládní Socialistické strany) vládu k zákazu

¹⁶⁷ Front National, on-line: <<http://www.frontnational.com/>>.

¹⁶⁸ Více k této straně: Shields, J. The extreme right in France: from Pétain to Le Pen. Oxon: Routledge, 2007.

¹⁶⁹ V odborných kruzích je též diskutována genderová otázka volby ženy za předsedkyni krajně pravicové strany, což představuje spíše výjimku. Srov. Mayer, N. The far right in France, and the gender gap. 2012, on-line: <<http://extremisproject.org/2012/10/the-far-right-in-france-and-the-gender-gap/>>.

¹⁷⁰ Parti Solidaire Français, on-line: <<http://partisolidaire.blogspot.com/>>

těchto skupin. Ministerstvo vnitra na konci října zákaz odmítlo s tím, že by takový krok neobstál před soudním přezkumem.

Levicově extremistická scéna

Krajně levicovou scénu ve Francii lze pouze zhruba dělit na **anarchistickou a komunistickou**, oba tyto proudy k sobě mají blízko a nezřídka spolu též spolupracují.

Z neformálních a nepolitických anarchistických skupin představuje nejdůležitější subjekt **Anarchistická federace** (Fédération anarchiste). Jejím cílem je vytvořit svobodnou společnost bez sociálních tříd, bez státu a hranic. V současné době disponují frankofonní anarchisté 60 skupinami nejen ve Francii, ale i v Belgii. Další významnou anarchisticko-komunistickou skupinou je **Liberální alternativa** (Alternative libertaire). Ta byla založena v roce 1991, a podporuje anarchisticko – komunistické a revolučně odborové zájmy. Podobně jako v jiných zemích (včetně ČR) nalezlo v roce 2012 ve Francii odezvu hnutí tzv. „rozhořených“ pod názvem **Les indigènes de la république**.¹⁷¹ Cílem hnutí je boj proti nerovnoprávnosti obyvatel černošského, arabského, muslimského původu ve Francii, tj. „domorodců“ z bývalých francouzských kolonií, a proti stigmatizaci jejich kultury a náboženství.

Tito příznivci anarchistického směru krajní levice se již z principu volebního klání neúčastní a jejich volební výsledky tak neodpovídají reálnemu vlivu v sociálních hnutích jako jsou syndikáty, odbory či sdružení občanské společnosti. V rámci voleb příznivci extrémní levice mnohdy manifestují podporu spíše prokomunistickému Levicovému hnutí Jean-Luc Mélenchona. K tomuto proutu má přesto blízko i **Nová antikapitalistická strana**, jež inspiruje aktivisty i v České republice. Hlásí se k marxismu, trockismu a guévarismu. Působí v ní ale i anarchistické proudy. Hlásá třídní boj a revoluční přeměnu společnosti. Postavila samostatného kandidáta v prezidentských volbách v roce 2012, který získal v prvním kole podporu 1,15% voličů (411 178 hlasů).

Z komunistických organizací hraje nejdůležitější roli **Francouzská komunistická strana** (Parti communiste Francais).¹⁷² Její předseda **Jean-Luc Mélenchon** získal v prezidentských volbách v roce 2012 přes 11% hlasů, což byl největší úspěch od roku 1981. Melanchon kandidoval za „Levicovou frontu“, tj. volná koalice mj. též Gauche anticapitaliste (protikapitalistická levice, dříve frakce NPA), Strana posílila i ve volbách do Národního shromáždění, v nichž získala téměř 7% a obsadila 10 křesel. I přes toto posílení ale strana nezískává takovou podporu jako v období po skončení Druhé světové války do konce 70. let.

Ve Francii zůstávají aktivní též vyhraněné ekologické organizace, které se nestraní ani útoků vůči majetku či narušují chráněné prostory jaderných elektráren. Mezi nejdůležitější organizace patří **Le Front de libération des animaux** (Fronta za osvobození zvířat), tj. francouzská odnož militantní Animal Liberation Front. Cílem je osvobození zvířat ze všech míst, kde jsou zneužívána, a to i prostředky, které jednotlivcům a společnostem přivedou finanční ztráty, tj. ničením jejich majetku apod. Na francouzském území působí rovněž části skupiny NO TAV (více v části k Itálii), které protestují proti výstavbě

¹⁷¹ Les indigènes de la république, on-line: <www.indigenes-republique.fr>.

¹⁷² Parti communiste français, on-line: <<http://www.pcf.fr>>.

vysokorychlostní železnice a nestraní se násilných akcí. Za příklad lze uvést březnové žhářské sabotáže na železniční infrastrukturu v Savojsku.¹⁷³

Hlavní incidenty spojené s extremismem

U aktivit krajní pravice získaly největší ohlas **proti-islámské aktivity**, které spočívaly buďto ve formě protestních shromáždění, krátkodobých protestních obsazování mešit nebo ve snaze blokovat výstavbu dalších. Výraznou mediální odezvu získalo zejména obsazení staveniště mešity v Poitiers 20. 10. 2012. Přibližně 60 členů hnutí „identitařů“ tak vyjádřilo protest „proti islamizaci Francie“ a vyzvalo k následování odkazu Karla Martela, který v roce 732 zastavil právě u Poitiers postup muslimů do Evropy.¹⁷⁴

Statistiky nenávistních trestních činů za rok 2012 doposud nejsou k dispozici, avšak během prvního pololetí došlo k jejich nárůstu. Nejohroženější skupinou se staly především osoby arabského původu. Vzrostl rovněž počet incidentů s antisemitským podtextem. V případě islamofobních útoků úřady v prvním pololetí roku 2012 zaznamenaly 175 takovýchto aktů, což je více jak 40 % nárůst oproti předchozímu roku za stejně období. Násilných antisemitských útoků bylo za stejně období spácháno 310, což představuje nárůst o 37%.¹⁷⁵ Na tyto údaje reagovali představitelé napadených minorit a také nevládních organizací, kteří apelovali na nutnost reakce na tyto nenávistné akty.

Z incidentů za nimiž stojí militantní krajní levice lze vyzdvihnout především **bombový útok prostřednictvím dopisu zaslanému na indonéské velvyslanectví v Paříži**. Nálož nikoho nezranila, avšak způsobila materiální škody v okolí velvyslanectví. Ačkoli se k této akci žádné konkrétní krajně levicové skupiny nepřihlásily, informovaly o ní mezinárodní militantní anarchistické servery, které útok dávaly do souvislostí s podporou vězněných indonéských aktivistů.¹⁷⁶ Mezinárodní pozornost v podobě výzev k solidaritě získala také neobjasněná smrt Noureddina Mohameda v červenci v Calais, kterou krajně levicové skupiny připisovaly krajní pravici či „rasistické policii“.¹⁷⁷ K razantním militantním akcím však nedošlo. K akcím radikálních environmentalistů viz výše.

4.10. Italská republika

Itálie patří k zemím, ve kterých v nemalé míře vyvstávají rizika ze všech směrů extremismu: **pravicového, levicového či ekologického**. Pravicoví extremisté zůstávali i přes různá represivní opatření nadále aktivní, přičemž především ideologie a aktivismus hnutí **Casa Pound** nadále nacházely odezvu i v ostatních zemích Evropy. V případě levicového extremismu italští anarchisté „potvrzovali“ správnost zařazení mezi tzv. anarchistický trojúhelník, neboli země se silným anarchistickým hnutí (vedle Itálie bývá do tohoto trojúhelníku řazeno též Řecko a Španělsko). Ekologičtí extremisté se nadále

¹⁷³ 325. NO TAV: Sabotage and solidarity actions in Savoy & Lyon (France), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=4486>>.

¹⁷⁴ France24: French far-right group storms site of new mosque. 2012, on-line: <<http://www.france24.com/en/20121020-france-far-right-group-holds-sit-protest-against-new-mosque-islam-generation-identity>>.

¹⁷⁵ France24: France: Anti-Semitism and Islamophobia at a high in the first half of 2012. 2012, on-line: <<http://www.icare.to/articleHC.php?id=41028&lang=en>>.

¹⁷⁶ 325: Explosive attack against the Indonesian Embassy in Paris (France). online: <<http://325.nostate.net/?p=4847>>.

¹⁷⁷ 325. Justice for Noureddin Mohamed, on-line: <<http://325.nostate.net/?p=6116>>.

mobilizovali především v severní Itálii, kde jsou úzce propojeni s krajně levicovými strukturami.

Pravicově extremistická scéna

Události na krajně pravicové scéně v roce 2012 ohraničují policejní zásahy vůči nejmilitantnějším skupinám. V prosinci 2011 italské bezpečnostní složky zatkly pět předních představitelů jedné z nejaktivnějších pravicově extremistických organizací **Militia**, kteří měli plánovat bombové útoky na „nepřátelské cíle“ (například i na bývalého prezidenta USA George Bushe ml.).¹⁷⁸ V lednu 2013 pak italská policie měla provést domovní prohlídky v padesátce bytů a zatknout desítku aktivistů. Zatčení čelí obvinění z organizace ozbrojeného spiknutí, z těžkého ublížení na zdraví státního činitele nebo přechovávání zbraní a nebezpečného explozivního materiálu. Další hypotetické obvinění jsou za údajné agrese v ulicích a bitky s politickými oponenty. Tyto represivní postupy zaznamenali též čeští aktivisté, kteří svým italským protějškům vyjádřili solidaritu.¹⁷⁹

Z politických stran zastává nejdůležitější pozici **Nová síla** (Forza Nuova).¹⁸⁰ Ta se ve svém programu zaměřuje především na boj proti imigraci, ochranu rodiny, zamezení proti působení mafie či kritizuje současný bankovní systém. V roce 2012 na sebe upozornila především homofobní kampaní, která upozorňovala na homosexualitu jako nenormálnost a nemoc. Strana se nyní snaží mobilizovat především před parlamentními volbami v únoru 2013. Doposud strana výraznější úspěchy nezaznamenala. V regionálních volbách na Sicílii v roce 2012 získala 1,2 %, což bylo více než v regionálních volbách v roce 2010 v jiných částech Itálie. Někteří autoři řadí ke krajní pravici též například úspěšnější Ligu Severu, především z důvodu jejího příklonu k populistickým prohlášením v duchu radikální pravice.¹⁸¹ Její vyhraněnost však zajisté nedosahuje úrovně Nové sily.

Z ostatních krajně pravicových skupin stojí za zmínku především hnutí **Casa Pound**. Jeho prapočátky lze nalézt v roce 1997, výraznějšího rozvoje však dosáhlo až po roce 2002. Casa Pound bylo založeno jako mimo-parlamentní sociální hnutí. Za ideologické a aktivistické pilíře slouží „komunitní centra“ neboli příznivci obsazené budovy. Tyto neslouží pouze jako ideologické zázemí, ale též jako sociální místa, ve kterých mohou nalézt pomoc lidé v sociální tíži (například po ztrátě bydlení). Ačkoli Casa Pound odmítá nařčení z rasismu a antisemitismu, jeho ideologie vychází a je inspirována italským fašismem, osobnostně pak především Benitem Mussolinim a Ezrou Poundem.¹⁸²

Z ostatních pravicově extremistických skupin zařazuje Athena Institut mezi nejmilitantnější krajně pravicové skupiny tato neformální hnutí:¹⁸³ neonacistickou a neofašistickou organizaci **Proti času** (Contro Tempo), která stála za útokem proti levicovým studentům v Římě na jaře 2012. Ve svých projevech (včetně násilných) se zaměřuje

¹⁷⁸ NY Post: Italian police arrest five suspected terrorists who targeted Bush. 2011, on-line: <http://www.nypost.com/p/news/international/italian_police_arrest_five_suspected_NgZ7Z8RBkLwkBFKSRIKbgI>.

¹⁷⁹ Srov. Revolta: Rozsáhlé razie v Neapol. 2013, on-line: <<http://www.revolta114.blogspot.cz/2013/01/rozsahle-razie-v-neapoli.html>>.

¹⁸⁰ Forza Nuova, on-line: <<http://www.forzanuova.org/>>.

¹⁸¹ Srov. Mudde, C. Populist Radical Right Parties in Europe. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. s. 54 – 56.

¹⁸² Bartlett, J. – Birdwell, J. – Froio, C.: Populism in Europe: Casa Pound. London: Demos, 2012.

¹⁸³ Informace čerpány z: Domestic extremist group – Europe, on-line: <<http://www.athenainstitute.eu/en/europe/map#>>

především na imigranty, homosexuály i své politické odpůrce. Ze stejných ideologických východisek vychází též **Studentský blok** (Blocco Studentesco), který je militantní mládežnickou odnoží Casa Pound. Počet jejich členů je odhadován zhruba na 500. Opomenout nelze ani již zmíněnou organizaci **Militia**, která se krom jiného vyznačuje antisemitskými útoky vůči Židům (včetně násilných). Způsob a formu jejich aktivismu vystihuje již jejich heslo: „*vita est militia*“ („život je boj“).

Levicově extremistická scéna

Pro italské bezpečnostní složky nepředstavují riziko pouze krajně pravicové subjekty, ale ve velké míře též krajně levicové. Ty navazují na dlouhou historii militantních krajně levicových skupin v Itálii (viz například Rudé brigády) a nadále násilně útočí vůči symbolům nenáviděných entit: státu, nadnárodním korporacím, finančním institucím apod.

Za nejdůležitější extremistickou anarchistickou skupinu lze považovat **Neformální federaci anarchistů** (Federazione Anarchica Informale, FAI). Ta navazuje na myšlenkový odkaz Frakce rudých brigád a její metody lze považovat za teroristické. FAI je od roku 2004 považována italskou vládou za nejaktivnější a nejnebezpečnější uskupení působící na domácí scéně.¹⁸⁴ Důležitým faktem její činnosti je, že se stává jakousi globální entitou působící v mnoha částech světa a k jejímu odkazu se hlásí další anarchistické skupiny (v ČR se jedná prozatím o podporu v rámci solidárních akcí, militantní aktivity většinou odkazují k řeckým militantům). Neformální anarchistickou federaci lze popsat jako horizontální strukturu zahrnující mnoho různých anarchistických uskupení, jež je sjednoceno celistvým přesvědčením o správnosti páchaní revolučních ozbrojených akcí. Základní myšlenkou organizace je odmítání státního zřízení, decentralizace a postupné byrokratizace státu. FAI směřuje své ozbrojené akce dál proti zřízení či osobám, které jakýmkoliv způsobem zadržují přívržence organizace. Vedle kritiky státního zřízení vyjadřuje Neformální federace anarchistů svůj negativní postoj k nešetrnému zacházení s životním prostředím (ostatně k některým akcím se společně přihlašuje FAI a ELF – Earth Liberation Front).¹⁸⁵

Z militantních komunistických organizací jsou nejvíce aktivní a mediálně nejvíce sledovány Rudé brigády, respektive **(Nové) rudé brigády** (Nuove Brigate Rosse; NBR). Tato skupina navazuje na aktivity komunistické teroristické skupiny ze 70. a 80. let. Ačkoli k debatám nad rizikem obnovení jejich činnosti docházelo již v minulosti (poslední vražedný atentát měla skupina spáchat v roce 2002), tak tyto obavy v roce 2012 výrazně zesílily. Důvodem byly především provedené akce a pak také možnost čerpání ideologické inspirace od dosud uvězněných teroristů ze 70. a 80. let.¹⁸⁶ V této souvislosti je však nezbytné zmínit, že NBR je považováno za spojence FAI a je mnohdy obtížné odlišit akce obou těchto skupin. V Itálii tedy nedochází k výraznému štěpení krajní levice na její komunistickou a anarchistickou část. Proto nelze jasně říci, že například zatčení a souzení podezřelí z ozbrojeného útoku na Roberta Adinolfa či dalších akcí (více níže) patřili spíše k FAI nebo NBR (jak většinou informovala média z důvodu podobnosti s útoky ze 70. a 80. let¹⁸⁷). Tím

¹⁸⁴ Jane's: Informal Anarchist Federation (Italy), GROUPS - EUROPE - ACTIVE , on-line: <<http://articles.janes.com/articles/Janes-World-Insurgency-and-Terrorism/Informal-Anarchist-Federation-Italy.html>>

¹⁸⁵ Citováno dle: Interního materiálu Ministerstva vnitra ČR o skupině FAI.

¹⁸⁶ Giraldi, P.: The Return of the Red Brigades? 2012, on-line: <<http://www.theamericanconservative.com/articles/the-return-of-the-red-brigades/>>.

¹⁸⁷ Pro názor z opačné strany, který nejspíše spíše odpovídá realitě viz: Clausi, R. Violence in Italy does not signal the return of the Red Brigade. 2012, on-line: <<http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2012/may/23/italy-red-brigade-scaremongering>>.

však není nikterak zpochybňována možná renesance Rudých brigád, především v souvislosti s neutěšenou sociální a ekonomickou situací v Itálii.

Z komunistických politických stran žádná nedosahuje výraznějších úspěchů. Důvodem může být též roztríštěnost, kdy v současnosti na politickém spektru figuruje Strana italských komunistů (Partito dei Comunisti Italiani) a Strana komunistické obnovy (Partito della Rifondazione Comunista), které však dosahují minimální podpory jak na celostátní tak ve většině případů též na regionální úrovni.

S krajně levicovými skupinami jsou propojeny též radikální environmentalistické organizace. Vedle mezinárodních poboček Earth (Animal) Liberation Front či Earth First v Itálii sehrává důležitou roli **hnutí „NO TAV“**.¹⁸⁸ NO TAV se aktivizuje především v severní Itálii a vymezuje se především proti velkým stavbám. Skupina vznikla již v 90. letech a v současnosti se aktivně angažuje proti stavbě nové železniční tratě na severu Itálie ve Val di Susa (jedná se o projekt EU, který by měl umožnit spojení mezi městy Lyon a Turín). Pobočky této skupiny lze nalézt též ve Francii. I v průběhu roku 2012 tato skupina stála za násilnými útoky, které mj. odrážely též represivní postup italských úřadů a uvěznění některých předních aktivistů. Na podporu uvězněných docházelo též k mnohým demonstracím (v Itálii i v zahraničí).

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Pravcoví extremisté pokračovali ve svých nenávistných aktech vůči imigrantům, osobám ze sexuálních minorit či Židům. Žádný útok, o kterém by informovaly též zahraniční mediální společnosti, však nebylo možno zaznamenat. Statistika hate crime není v Itálii dlouhodobě vedena, takže nelze získat přesnější data o počtu nenávistných útoků (za tuto pasivitu byla mj. též Itálie kritizována evropskými institucemi¹⁸⁹).

Anarchistických útoků bylo možno zaznamenat velké množství. Během první poloviny roku 2012 došlo k ozbrojenému útoku na Roberta Adinolfiho, výkonného ředitele dceřiné společnosti Finmeccanica, zabývající se jaderným inženýrstvím leteckého a obranného průmyslu. Frakce jej označila za „čaroděje atomu“ a prohlásila, že jeho počinání vede k vyhlazení země evropskou Fukušimou. Další vlnu pozornosti vyvolal střelecký incident namířený proti výkonnému nukleárnímu inženýrství v Janově.¹⁹⁰ Během pěti měsíců byla několikrát napadena společnost Equitalia v mnoha městech státu, a to jmenovitě v Římě, Livornu, centru Neapole, Viterbo a Olbiu.¹⁹¹ Tyto útoky vedly k silným represím a také k obávám o znovuobnovení činnosti Rudých brigád (viz výše). V druhé polovině roku částečně útoky ustaly, přesto nadále docházelo k omezeným útokům vůči finančním institucím, státním orgánům apod.

Aktivity **radikálních environmentalistů** byly ovlivněny především solidárním bojem s uvězněnými soukmenovci. Docházelo k protestům proti jejich uvěznění, zaznamenány byly též solidární akce (včetně násilných). Podobně některé skupiny přistoupily k militantním

¹⁸⁸ NO TAV, on-line: <<http://www.notavtorino.org/>>.

¹⁸⁹ Srov. EUBusiness: Half of EU failing to tackle hate crime: report. 2012, on-line: <<http://www.eubusiness.com/news-eu/crime-hate.111/>>.

¹⁹⁰ <http://www.nature.com/news/anarchists-attack-science-1.10729>, dne: 13. 06. 2012

¹⁹¹ Fatti di Cronaca: Equitalia nel mirino degli anarchici del Fai. Minacce anche a Monti, on-line: <<http://www.fattidicronaca.it/articolo/equitalia-nel-mirino-degli-anarchici-del-fai-minacce-anche-a-monti/8199/>>

akcím v rámci boje proti vysokorychlostní železnici v severní Itálii. Docházelo též k okupaci pozemků, přes které má dotčená dopravní tepna vést.

4.11. Spojené království

Ani krajní pravice, ani krajní levice nemají ve Spojeném království příliš silnou pozici. Ovšem i Spojené království čelí ekonomickým a společenským problémům, kterých se subjekty politického kraje snaží využít ve svůj prospěch. Krom níže uvedeného britské bezpečnostní složky zaměřují svou pozornost na násilný skotský a velšský ultranacionalismus, radikální ochránce práv zvířat a single-issue extremisty.¹⁹²¹⁹³

Pravicově extremistická scéna

Krajní pravice je ve Velké Británii historicky méně úspěšná a hůře organizovaná, než je tomu v jiných evropských státech. I nadále zůstává nejznámější krajně pravicovou politickou stranou **Britská národní strana** (British National Party; BNP), která byla založena v roce 1982. Tato strana ovšem zaznamenala v roce 2012 propad výsledků v místních volbách, což je vyústěním dlouhodobějších trendů, kdy strana nedokázala udržet rostoucí preference (viz graf níže). Strana zaznamenala i výrazný pokles své členské základny, kdy z vrcholu, kterého dosáhla v roce 2009 (14 000 členů) klesla v roce 2012 na pouhých asi 2000 členů. Tento pokles byl způsoben i dalším frakcionářstvím a fragmentací uvnitř BNP, jejíž vedení bylo kritizováno pro zkorumovanost a politickou nekompetentnost. Stranu tak začalo opouštět více vlivných členů a sponzorů, kteří se bud' vydali mimo politiku, či začali podporovat jiná hnutí, či zakládali hnutí nová.¹⁹⁴ Nespokojení voliči, kteří dříve volili BNP se tak stále více uchylují k pravicově populisticke a euroskeptické **Straně za nezávislost Spojeného království** (UKIP).

Subjektem těšícím se největších zisků z úpadku BNP se stala **Anglická liga obrany** (English Defence League; EDL). Po vzniku EDL v roce 2009 uspořádali příznivci této organizace řadu veřejných shromáždění a demonstrací s protimuslimským podtextem, které se v některých případech zvrhly v násilnosti. Je tedy zřejmé soustředění se na „přímou akci“ a pouliční provokace, zatímco BNP se jakožto politická strana dlouhodobě soustředí na zisk hlasů ve volbách. Toto hnutí inspirovalo i odpůrce radikálního islámu v České republice. Dne 31. 7. 2012 byla registrována Czech Defense League (a zároveň i druhé občanské sdružení CDL), za kterou stojí jeden z čelních odpůrců imigrace muslimů do české společnosti Valentin Kusák.¹⁹⁵ Kvůli osobním, spíše než ideologickým rozporům pak vzniká ve Spojeném království celá řada dalších organizací, kdy se v posledních letech jedná o England First

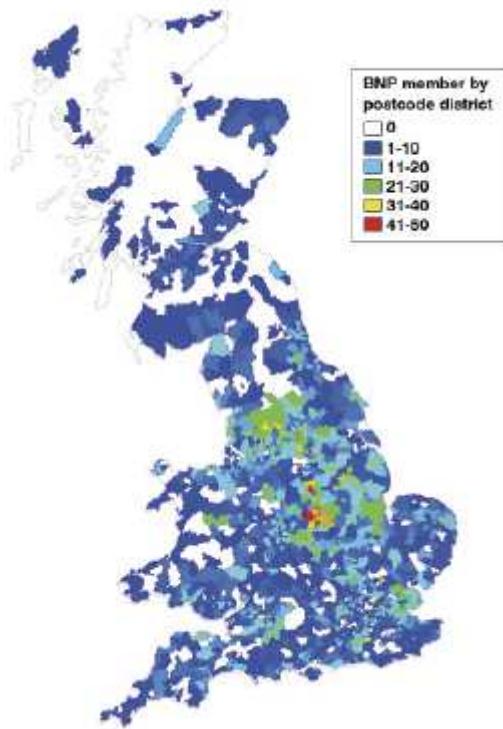
¹⁹² MI5: Domestic Extremism, on-line: <<https://www.mi5.gov.uk/home/the-threats/terrorism/domestic-extremism.html>>

¹⁹³ V textu není zmínována hrozba související se severoirským terorismem, a to jak v samotném Severním Irsku, tak v dalších částech Spojeného království, protože není pro bezpečnostní situaci v ČR relevantní. Koncem r. 2012 došlo v Severním Irsku k nepokojům, které přetrvaly i počátkem r. 2013.

¹⁹⁴ Ministry of Justice, Sweden – Institute for Strategic Dialogue: Preventing and Countering Far-Right Extremism: European Cooperation, Stockholm, 2012. s. 70 – 73.

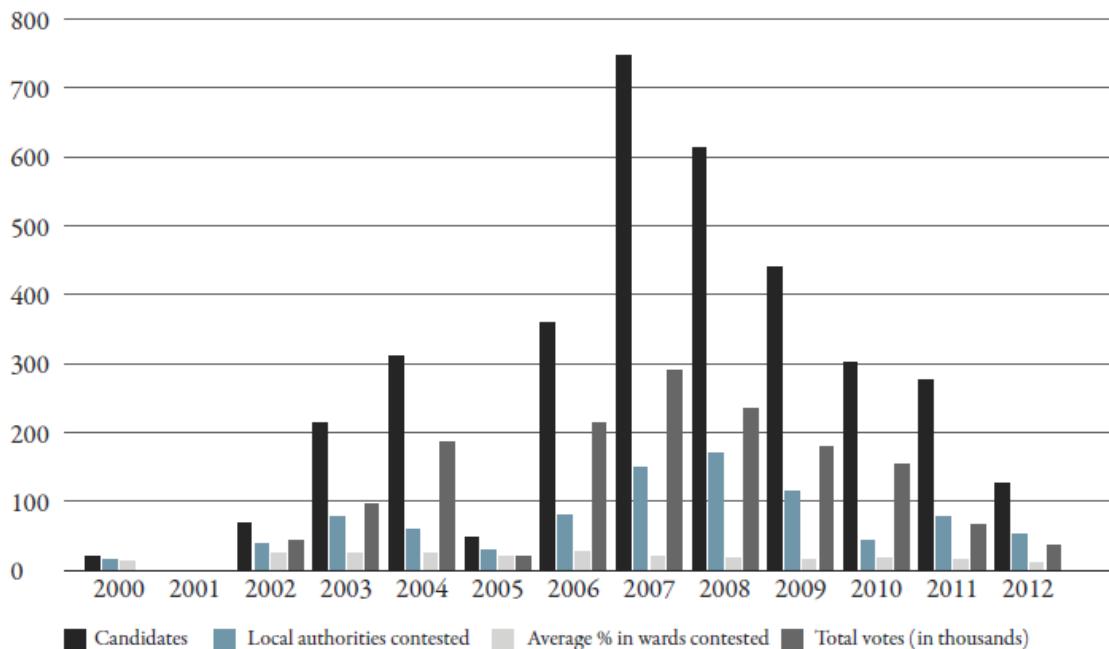
¹⁹⁵ Antimešita: Czech Defense League o.s. – CDL o.s., on-line: <http://www.antimesita.eu/defence-league/czech-defense-league-o-s-cdl-o-s/>. Nezaměňovat s konkurenční Czech Defence League.

Party, Národní fronta (respektive její pokračovatelka), dále pak Britain First, British Freedom, British Freedom Fighters, English Democrats, Democratic Nationalists, Aryan Strike Force, English Volunteer Force, Combined ex-Forces, Infidels, November 9 Society, či Combat 18. Tyto skupiny zůstávají povětšinou mimo pozornost médií a netěší se ani podpoře veřejnosti.¹⁹⁶

Mapa znázorňující rozložení členů BNP na území Velké Británie království v roce 2007 (Ministry of Justice, Sweden – Institute for Strategic Dialogue)

¹⁹⁶ Ministry of Justice, Sweden – Institute for Strategic Dialogue: Preventing and Countering Far-Right Extremism: European Cooperation, Stockholm, 2012. s. 72 – 75.

Graf znázorňující vzestup a pád BNP v místních volbách ve Spojeném království (Ministry of Justice, Sweden – Institute for Strategic Dialogue)

Levicově extremistická scéna

Lze říci, že levicový extremismus nepředstavuje pro Velkou Británii ani nadále zásadní hrozbu. Anarchistický směr krajní levice v podstatě kopíruje téma, která přicházejí ze zahraničí, jako je antikapitalismus, odpor ke státu, militantní antifašismus (ten je nyní veden obzvláště proti výše zmíněné EDL, kdy se organizují protidemonstrace). Vyskytují se i útoky na státní budovy, bezpečnostní složky, soukromé bezpečnostní společnosti, finanční instituce, či proti kamerovým systémům atp. V roce 2012 se objevily protesty směřující proti Olympijským hrám v Londýně, jakožto symbolu haměnosti a útlaku.

Z britských anarchistických organizací můžeme jmenovat **Anarchistickou federaci** (Anarchist Federation)¹⁹⁷, která do určité míry sjednocuje britské anarchistické skupiny. Soustředí se na agitaci a propagaci anarchistických myšlenek v „přímých akcích“. Komunismus nemá ve Spojeném království významnější tradici a ani současné skupiny nejsou příliš významné. Jejich jednotícím ideovým prvkem je boj proti kapitalismu prostřednictvím třídního boje, častým tématem jsou i ekologické otázky. Komunistický směr krajní levice je ve Velké Británii roztríštěn.

Logo Anarchist Federation

¹⁹⁷ Anarchist Federation, on-line: <<http://www.afed.org.uk/>>

Z více stran, které programovými prvky tíhnou ke komunismu, můžeme zmínit marxisticko-leninistickou **Komunistickou stranu Británie**,¹⁹⁸ včetně její mládežnické organizace **Ligy mladých komunistů**. Dále zde působí např. **Revoluční komunistická skupina**.¹⁹⁹

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Nejvýznamnější událostí uspořádanou v průběhu roku 2012 na území Spojeného království byly červencové **Olympijské hry v Londýně**. Ty se, ještě před svým zahájením staly terčem **výhružek ze strany italské Neformální federace anarchistů** (FAI). Skupina, která se sama přihlásila k sabotážím na britské železnici (poškodili signalizační systém v květnu v okolí Bristolu, na trati využívané zaměstnanci ministerstva obrany) vyhrožovala vedením konfliktu nízké intenzity proti finančním institucím, dopravě a vojenským zařízením. Ve svém manifestu doslova prohlásili, že si v Británii nepřejí „bohaté turisty, ale občanskou válku“. Již 11. dubna zaútočila při svém boji proti establishmentu na policejní vysílač na okraji Bristolu a vyřadila jej z provozu.²⁰⁰ Ze strany britských bezpečnostních složek byla jako hlavní hrozba vnímána možnost spektakulárního teroristického útoku ze strany radikálních islamistů (pocházejících přímo z Británie), na jehož prevenci směřovala i značná část rozpočtu na bezpečnost. Policie a bezpečnostní agentury se tak začaly stále více obávat narušení her ze strany britských a italských anarchistů. Solidární akce proti Olympijským hrám v Londýně se objevily např. i v Řecku.²⁰¹

Logo „Fuck the Olympics“

Ve Spojeném království je pravidelně zveřejňována statistika trestních činů z nenávisti. Ze statistik, které byly zveřejněny v říjnu 2012, vyplývá, že v období 2011/2012

¹⁹⁸ Communist Party, on-line: <<http://communist-party.org.uk/>>

¹⁹⁹ Revolutionary Communist Group, on-line: <<http://www.revolutionarycommunist.org/>>

²⁰⁰ The Telegraph: Anarchist group vows to wage 'low level warfare' on Olympics, on-line: <<http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/9293298/Anarchist-group-vows-to-wage-low-level-warfare-on-Olympics.html>>; Mail Online: Olympics under Great from anarchists who shot Italian nuclear Chin and sabotage cables on UK railway, on-line: <<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2150517/Olympics-threat-anarchists-shot-Italian-nuclear-chief-sabotage-cables-UK-railway.html#axzz2Jqr5OL9o>>; BBC: London 2012: British extremists 'main threat' to Games, on-line: <<http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-london-18604593>>

²⁰¹ 325: Anti-Olympic solidarity – Burn London Burn (GB), on-line: <<http://325.nostate.net/?p=6108>>

bylo 14 781 nenávistných trestních činů, což je o 5 % méně než v období 2010/2011 a jedná se tak o první pokles případů od roku 2006/2007.²⁰²

4.12. Srbská republika

Srbsko prožilo spolu s rozpadem Jugoslávie nelehké období doprovázené národnostními a sociálními problémy, které vyústily ve vojenské konflikty a mezinárodní izolaci, což ovlivnilo celkové směřování a rozvoj země. Ekonomické a sociální prostředí země se nelepší. Tyto problémy představují spolu se silným srbským patriotismem vhodné podhoubí pro rozvoj extremistických skupin a hnutí. V roce 2012 se v Srbsku uskutečnily parlamentní volby, ve kterých zaznamenala značný propad Srbská radikální strana, kdy se ziskem pouhých 4,6 % nezískala ani jeden mandát.

Pravicově extremistická scéna

Pro krajní pravici v Srbsku je charakteristický silný nacionalismus, který vychází ze složitých politických i sociálních podmínek celého regionu. Hlavní ideou většiny skupin je znovuvytvoření **Velkého Srbska**, znamenající anexi území Republiky srbské (dnes na území Bosny a Hercegoviny) a Republiky srbská krajina (nyní v Chorvatsku). Stejně tak je pro ně nepřijatelné samostatné Kosovo. Staví se za návrat Srbů a srbské armády zpět na kosovské území. Vedle ultranacionalismu jsou hlavními znaky krajní pravice v Srbsku **ortodoxní pravoslaví**, u mnohých skupin nalezneme inklinaci k **monarchismu**, či **antisemitismus**. Vzhledem k roli evropských organizací či USA při vývoji situace na Balkáně je patrný také silný **antiamerikanismus a odmítání evropských struktur**, Evropskou unií počínaje.

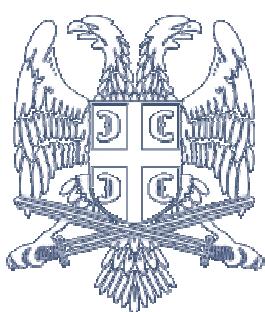
Jihlava, 18. 2. 2012, protest na podporu srbských nároků na území Kosova

Většina krajně pravicových organizací je **napojena na obdobné evropské organizace** a hnutí (Polsko, Německo, Rakousko, Slovensko, Francie, Velká Británie apod.), s nimiž udržují živou internetovou komunikaci a vzájemně se podporují aktivní účastí na konkrétních akcích, kterými jsou srazy, koncerty, protestní shromáždění nebo pochody organizované v té které zemi. Ze zahraničí přichází do Srbska především podpora jejich boje proti odtržení Kosova, kdy **kampaně** pod názvem „**Kosovo je Srbsko**“ probíhají na více místech v Evropě. Demonstrace proti odtržení Kosova od Srbska proběhla kupříkladu 18. února 2012 v Jihlavě.²⁰³

²⁰² CPS: Hate crime and crimes against older people report 2011 – 2012, on-line: <http://www.report-it.org.uk/files/cps_hate_crime_report_2012.pdf>

²⁰³ Dělnická mládež: Demonstrovali jsme proti odtržení Kosova od Srbska, on-line: <<http://kosovo.delnickamladez.cz/report---2012>>

Nejvýznamnější krajně pravicovou politickou stranou v Srbsku je nacionalistická, antiglobalistická, protievropská a populisticá **Srbská radikální strana (Srpska radikalna stranka - SRS)** založená na začátku 90. let 20. století. V jejím čele stojí Vojislav Šešelj, fakticky však stranu vedou její místopředsedové, jelikož Šešelj je od roku 2003 ve vazbě v Haagu. Dragana Todoroviće na tomto postu vystřídal v roce 2012 Nemanja Šarović. Šešelj je stíhán Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY) za zločiny proti lidskosti. Ačkoli se Šešelj soudu sám vydal, o jeho vině a trestu doposud nebylo rozhodnuto (v březnu 2012 navrhla obžaloba soudu, aby ho uznal vinným a odsoudil k 28 letům vězení). Strana se vymezuje vůči jakékoliv spolupráci s ICTY. V parlamentních volbách tato strana opakovně získávala takřka 30 % hlasů. V roce 2008 se však od ní oddělila Srbská pokrovková strana (SNS), která mimo jiné na rozdíl od SRS podporuje vstup Srbska do Evropské unie. Odtrhnuvší se SNS přitáhla většinu původního elektorátu SRS a její bývalý předseda Tomislav Nikolić²⁰⁴ se stal 31. května 2012 dokonce srbským prezidentem. Podpora SRS i nadále klesala a kolísala okolo 5 %. Ve volbách v roce 2012 získala 4,6 % hlasů a tato kdysi druhá nejsilnější srbská strana byla nucena parlament opustit. Ve stejném roce proběhly volby i do regionálního shromáždění Vojvodiny, kdy se ziskem 6,3 % získala SRS 5 mandátů (v roce 2008 měla 30,5 % a 25 mandátů), zastoupena je ještě v shromáždění srbských obcí v Kosovu, které odmítají kosovskou nezávislost (zde je se 17 mandáty nejsilnější stranou). Nižší volební zisk byl částečně způsoben i registrací **Dveri** jakožto politického hnutí a jeho účasti v parlamentních i regionálních (ve Vojvodině) volbách, která také SRS odlákala část voličů.

Logo SRS

Další krajně pravicová hnutí většinou nejsou v Srbsku oficiálně registrována. Odhady srbské policie hovoří o asi třiceti takovýchto aktivních organizacích, které mají celkem přibližně 5 000 členů (v odhadu jsou započítáni i fotbaloví chuligáni). Objevují se ovšem výtky, že v posledních třech letech tyto organizace sílí a zároveň v tomto odhadu nejsou uvedeni přívrženci takovýchto skupin, kteří je různým způsobem podporují. K těm nejaktivnějším klerofašistickým a nationalistickým mládežnickým organizacím patří **Obraz**, **Srbské národní hnutí 1389** nebo **Naši iz Arandjelovca**, což je hnutí napojené na fanoušky klubu Crvena zvezda. Na ultrapravoslaví je úzce navázána i **Garda svatého knížete Lazara (Garda svetog kneza Lazara)**, jejímž cílem bylo bránit územní celistvost Srbska v případě, že Kosovo vyhlásí jednostranně nezávislost. Dále můžeme jmenovat např. i odnož mezinárodní neonacistické organizace Blood and Honour, podobnou ideologii zastávají i **Rasonalisti** (tzn. rasoví nacionalisté) usilující o to, aby Srbové v Srbsku měli nejvyšší práva a sami o svém Srbsku rozhodovali. Na protestních akcích lokálního významu se pak podílí **Gvozdjeni puk**, což je uskupení tvořené i bývalými účastníky bojů v Kosovu.

²⁰⁴ Ačkoliv Nikolić slíbil následovat evropské směřování Srbska, stále se jedná o poněkud kontroverzní osobnost. Dříve byl členem dobrovolnické gardy Vojislava Šešelja, účastnil se válek v Chorvatsku a vyjadřoval svou podporu Ratko Mladićovi a vytvoření „Velkého Srbska“ (DW: Nationalism on the rise in southeastern Europe, on-line: <<http://www.dw.de/nationalism-on-the-rise-in-southeastern-europe/a-15976124>>)

V červnu 2012 byla srbským ústavním soudem v červnu 2012 zakázána činnost organizace **Obraz**. Ústavní soud Srbské republiky naopak odmítl návrh prokuratury na zákaz organizací Srbské národní hnutí 1389, Naši iz Arandjelovca a Naši 1389 se závěry, že jejich činnost není v rozporu se srbskou ústavou a zákony.

Zmínit lze i **nacionalismus regionální** (oblasti Vojvodina, Sandžak, Preševské údolí). Maďarské strany v provincii Vojvodina (na severu země) usilují o politickou a kulturní autonomii pro Maďary zde žijící, žádná z nich však neprosazuje separatismus, další regionální strany se zaměřují na otázky spojené s decentralizací. Obdobná situace panuje v Sandžaku, kde se Bosňácké politické strany soustředí na decentralizaci, ovšem nepředstavují hrozbu pro celistvost země v podobě separatismu. Naproti tomu v Preševském údolí (etnickými Albánci bývá občas označováno jako tzv. východní Kosovo) je patrná snaha o upoutání větší pozornosti ze strany Bělehradu, o případné připojení ke Kosovu, či o možnost výměny území mezi Srbskem a Kosovem a mezi-etnické napětí je zde stále velké.²⁰⁵

Levicově extremistická scéna

V porovnání s krajní pravicí jsou projevy extrémní levice v Srbsku nevýrazné a omezují se na několik protikřesťanských hnutí. Za příklad organizace patřící k anarchistickému směru krajní levice lze uvést **Anarchisticko - syndikalistickou iniciativu** (Anarhosindikalistička iniciativa). Na srbském území lze rovněž zaznamenat činnost militantních antifašistických organizací (například Antifa Novi Sad, či Antifa Bělehrad), jejichž aktivity však nedosahují úrovně krajní pravice. Podobně nevýrazné a v pozadí jsou rovněž komunistické skupiny v Srbsku. Marginálním subjektem je i **Nová komunistická strana Jugoslávie**. Skupiny řadící se ke krajní levici se také netěší politické podpoře, tudíž je policie v posledních letech mnohem efektivnější při zatýkání levicových extremistů.

Fotografie z koncertu s dalším programem Ulice Protiv Fašizma (Ulice proti fašismu), který se pravidelně koná v listopadu ve městě Novi Sad

²⁰⁵ Stojarová, V. – Emerson, P.: Party Politics in the Western Balkans, Routledge, 2010. s. 48 - 49

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Stejně tak jako v roce 2011 byl i v roce 2012 na počátku října, pouze několik dnů před předpokládaným konáním akce, **zakázán bělehradský Gay Pride**. Oficiálním důvodem byla snaha vyvarovat se opakování ostrých střetů s radikály, ke kterým došlo v roce 2010, kdy se v Bělehradu Gay Pride uskutečnil. V pozadí tohoto zákazu ovšem stojí i významný vliv Srbské ortodoxní církve a v tento den nebyla povolena ani žádná jiná shromáždění. Zákaz Gay Pride kritizovala Evropská unie.

Sympatizanti krajní pravice se (byť v menší míře než v roce 2011) i v roce loňském účastnili **blokád a protestů na hraničních přechodech na severu Kosova**.

Sedm občanů Maďarské republiky bylo zadrženo srbskou policií v baru v Temerinu (poblíž města Novi Sad) poté co se v sobotu 20. října 2012 zdravili navzájem zdviženou pravicí a uráželi a napadali hosty baru kvůli jejich národnosti. V domě jednoho z nich byly následně nalezeny zbraně, přičemž pět ze zadržených bylo obviněno z vyvolávání etnické nenávisti. Podezřelí nosili odznaky Mladěžnického hnutí 64 žup²⁰⁶, jehož předseda László Toroczkai se od incidentu distancoval.²⁰⁷

Protesty v Srbsku vyvolalo listopadové **rozhodnutí Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii**, který osvobodil chorvatské generály Anteho Gotovinu a Mladena Markáče.

Na těchto protestech, kterých se účastnily stovky srbských nacionalistů, docházelo k pálení chorvatských vlajek, stejně jako vlajek EU a USA. Rozhodnutí Haagského tribunálu však neodsuzovali pouze nationalisté a sympatizanti SRS, ale i liberálně smýšlející Srbové, kteří jej považují za nespravedlivé, přičemž zde existuje riziko vzestupu nationalistických tendencí ve společnosti.²⁰⁸

Protest před sídlem srbského prezidenta proti verdiktu ICTY

²⁰⁶ Hnutí 64 žup (respektive Mladěžnické hnutí 64 žup; Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom, HVIM) je pojmenováno dle Velkého Maďarska, které se dělilo do 64 žup. Hnutí bylo založeno 4. června 2001, při příležitosti 81. výročí uzavření Trianonské smlouvy. Do značné míry se jedná o „single-issue“ hnutí zaměřené na obnovení Velkého Maďarska. V jeho čele stojí od založení László Toroczkai (Mudde, C.: Racist Extremism in Central and Eastern Europe, Routledge, London, 2005. s. 79 - 80)

²⁰⁷ Searchlight Magazine: Far-right Hungarians detained in Serbia , on-line: <<http://www.searchlightmagazine.com/news/international-news/far-right-hungarians-detained-in-serbia>>

²⁰⁸ Khaleej Times: Serb nationalists burn Croatian flag in anger, on-line: <http://www.khaleejtimes.com/kt-article-display-1.asp?xfile=data/international/2012/November/international_November619.xml&section=international>; B 92: Radicals stage rally against Hague Tribunal's decision, on-line: <http://www.b92.net/eng/news/politics-article.php?yyyy=2012&mm=11&dd=17&nav_id=83203>; Calgary Times: Nationalists protest in Serbia war crimes acquittal of ex-Kosovo PM by UN court, on-line:

V listopadu a v prosinci se též objevila výzva „Naši iz Arandjelovca“, která prostřednictvím webových stránek požadovala zákaz činnosti některých srbských nevládních organizací, periodik, televizních a rozhlasových stanic kvůli tomu, že jsou protisrbské a financované z prostředků albánské a chorvatské mafie.

Na začátku letošního roku (2013) vyvolalo protesty odstranění památníku padlým bojovníkům albánské UÇPMB²⁰⁹ z centrálního náměstí ve městě Preševo na jihu Srbska, u hranice s Kosovem. Památník byl instalován v listopadu roku 2012, přičemž byl 20. ledna 2013 srbskými policisty odstraněn. K protestům proti odstranění památníku došlo krom samotného Preševského údolí i v Kosovu a celá událost vyvolala zvýšení napětí v nelehkém soužití Albánců se Srby.²¹⁰

Odstraňování památníku bojovníků UÇPMB v Preševu

4.13. Chorvatská republika

Poválečné uspořádání a mezietnické vztahy v chorvatské společnosti stále nelze označit za normalizované, ovšem chorvatský stranický systém do značné míry stabilizovaný je a nedochází k prosazování radikálních/extremistických subjektů. Dominantní úlohu v něm dlouhodobě mají sociální a křesťanství demokraté. Charakteristickým rysem pro krajně pravicové politické subjekty je postupné opouštění silného **nacionalismu a xenofobie**. Strany, které tuto rétoriku neopouštějí, zůstávají irrelevantními a nemají ani masivní členskou základnu.

Pravice extremistická scéna

Krajní pravice má v Chorvatsku minimální politický vliv, jelikož tématiku charakteristickou pro tyto politické subjekty efektivně přejímá donedávna vládní Chorvatské demokratické společenství (HDZ). To bylo charakteristické zejména pro období po získání chorvatské nezávislosti v 90. letech minulého století, ovšem do značné míry je toto tvrzení platné i dnes. Charakteristickými rysy pro chorvatskou krajní pravici jsou kladení **důrazu na ustašovské hnutí** z období 2. světové války, vytvoření silného autoritářského státu, teritoriální expanze Chorvatska (respektování etnických hranic), mesiašská mise chorvatského národa jakožto obranného valu katolictví, ochrana Chorvatů v zahraničí. Tématem chorvatské

<<http://www.calgaryherald.com/news/Nationalists+protest+Serbia+crimes+acquittal+exKosovo+court/7633447/story.html>>

²⁰⁹ Osvobozenec armáda Preševo, Medvedi and Bujanovce

²¹⁰ DW: Serbs and Albanians clash over memorial, on-line: <<http://www.dw.de/serbs-and-albanians-clash-over-memorial/a-16544957>>; RFERL: Albanians Protest Removal Of Presevo Monument, on-line: <<http://www.rferl.org/content-serbia-presevo-monument/24879896.html>>

krajní pravice je rovněž **negativní postoj k Mezinárodnímu trestnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii** (ICTY), Evropské unii, NATO.²¹¹ Radikalizace je nejvíce patrná u mladší generace, obzvláště pak v kontextu **fotbalového chuligánství**, kdy se objevují symboly a hesla spojovaná s ustašovským režimem. Obecně lze vysledovat propojení krajně pravicového proudu s prostředím fotbalových chuligánů (například u tvrdého jádra fanoušků fotbalových klubů Dinama Zagreb či Hajduku Split).

Na ustašovce ve svých prohlášeních odkazovala i strana **Chorvatské demokratické společenství** (Hrvatska demokratska zajednica) pod vedením Franjo Tuđmana. Po smrti Tuđmana však tato strana zmírnila svoji radikální rétoriku, a proto již nelze a priori označit za krajně pravicovou. Strana se posunula blíže ke středu a stává se stále více „standardní“ konzervativní stranou. Příkladem současně působící krajně pravicové strany je **Chorvatská strana práva** (Hrvatska strana prava; HSP), ovšem i ta upouští od podpory ustašovské politiky, nacionalismu a xenofobie a snaží se chorvatské voliče oslovit např. ekologickými tématy. Počet členů této strany se v současné době blíží 40 000, její volební úspěchy však klesají (v posledních volbách roku 2011 strana nezískala s konečným výsledkem 2,8 % ani jedno parlamentní křeslo). Od této strany se odtrhla odnož **Chorvatská strana práva dr. Ante Starčeviće**, která v koalici s krajně pravicovou **Chorvatskou čistou stranou práva** (Hrvatska čista stranka prava; HČSP) získala v parlamentních volbách v roce 2011 křeslo jedno.

Levicově extremistická scéna

Aktivita krajně levicových skupin není v Chorvatsku výrazná. Z komunistického směru krajní levice lze vytknout **Socialistickou stranu práce Chorvatska** (Socijalistička radnička partija Hrvatske). Jmenovat můžeme i marxisticko-leninskou **Rudou akci** (Crvena Akcija). Ta je protiimperialistická a staví se proti NATO. Stejně tak se podílí na protestech proti Izraeli, či chorvatské vládě a věnuje se i sociálním problémům (staví se za práva zaměstnanců).²¹² Z anarchistických skupin lze zmínit **MASA - Sít anarchosyndikalistů Chorvatsko** (Mreža anarhosindikalista) nebo **Centrum pro anarchistické studie** (Centar za anarchističke studije).

Logo organizace Rudá akce

Hlavní incidenty spojené s extremismem

Dne 12. dubna 2012 došlo k zákazu shromáždění organizovaného Chorvatskou čistou stranou práva. Tento pochod, který se měl uskutečnit po mezinárodní konferenci věnované propojení nacionalistů v Evropě, měl být věnován chorvatským generálům Antemu Gotovinovi a Mladenu Markačovi. Měli se jej, stejně jako konference, která se ovšem uskutečnila, zúčastnit i zástupci krajně pravicových stran z Evropy. Účastníci na konferenci

²¹¹ Stojarová, V. – Emerson, P.: Party Politics in the Western Balkans, Routledge, 2010. s. 43 – 45;

²¹² Ahtena Institute: Domestic Extremists Group – Europe: Red Action, on-line: <<http://athenainstitute.eu/en/europe/map#/groups/68>>; Crvena Akcija, on-line: <<http://www.crvena-akcija.org>>

dorazili z Maďarska (György Gyula Zagyva – bývalý místopředseda a předseda Mládežnického hnutí 64 žup a zároveň poslanec za Jobbik, či čestný předseda Mládežnického hnutí 64 žup Lászlo Toroczkai), Bulharska, Belgie a Francie.²¹³

Oproti loňskému roku, kdy došlo k útokům na účastníky prvního pochodu **Gay Pride** ve **Splitu**, se pochod v roce 2012 obešel takřka bez incidentů. Bezpečnost účastníků (mezi kterými byli i chorvatští ministři, kteří pochod považovali za test chorvatské demokracie a ochrany lidských práv před chorvatským vstupem do Evropské unie) na místě zajišťovalo na 900 policistů. Ti v loňském roce čelili kritice, kvůli své údajné nečinnosti proti davu, který házel na účastníky pochodu kameny a láhve. Právě masivní policejní nasazení nejspíše zabránilo jakýmkoliv útokům ze strany radikálních odpůrců pochodu, kteří i v roce 2012 vyhrožovali jeho účastníkům násilnými protiakcemi. Proti průvodu se postavil i starosta Splitu, který vyzval obyvatele města k jeho ignorování.²¹⁴

Pochod Gay Pride ve splitu, červen 2012

Plakát zvoucí na pochod „za generály“

²¹³ HČSP: HČSP organizira Međunarodnu nacionalističku konferenciju i mimohod “ZA GENERALE”, on-line: <<http://hcsp.hr/hcsp-organizira-medunarodnu-nacionalisticku-konferenciju-i-mimohod-za-generale>>; HČSP: Tiskovna konferencija: Mađari odbacili sve optužbe i najavili tužbu. HČSP-ovci s gostima prošetali Zagrebom – “antifašisti” posramljeni, on-line: <<http://hcsp.hr/tiskovna-konferencija-madari-odbacili-sve-optuzbe-i-najavili-tuzbu-hcsp-ovci-s-gostima-prosetali-zagrebom-antifasisti-posramljeni>> SETimes.com: New attempts to criminalise extremism in the Balkans, on-line:

<http://setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/en_GB/features/setimes/articles/2012/05/07/reportage-01>

²¹⁴ Balkan Insight: Second Split Gay Pride Passes Without Incidents, on-line:

<<http://www.balkaninsight.com/en/article/second-split-gay-pride-passes-without-incidents>>; Balkan Insight:

Split Pride Doesn’t Prove Croatia Has Embraced Diversity, on-line:

<<http://www.balkaninsight.com/en/article/split-pride-doesn-t-prove-croatia-has-embraced-diversity>>

3. Seznam použitých zkraték

AAO – Autonomní Antifa Ostravsko

ABC – Anarchist Black Cross – Anarchistický černý kříž

AČR – Armáda ČR

AFA/Antifa – Antifašistická akce

AN – Autonomní nacionalisté

ANP – Autonomní nacionalisté Plzeňsko

ČSAF – Československá anarchistická federace

DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti

DM – Dělnická mládež

ESSK – Evidenčně statistický systém kriminality

GIBS – Generální inspekce bezpečnostních sborů

KO – Krajská organizace

MO – Místní organizace

KŘP – Krajské ředitelství policie

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

KSM – Komunistický svaz mládeže

LEX – levicově extremistický, levicoví extremisté

MMA – Mixed Martial Arts – smíšená bojová umění

MO – Ministerstvo obrany

MSP - Ministerstvo spravedlnosti

MV – Ministerstvo vnitra

MZ – Ministerstvo zahraničí

NAL – Nová antikapitalistická levice

NO – Národní odpor

NPD – Nationaldemokratische Partei Deutschlands

NSZ – Nejvyšší státní zastupitelství

PEX – Pravicově extremistický, pravicoví extremisté

PMS – Probační a mediační služba ČR

POW – Prisoners of War, váleční vězňové

ProAlt - Iniciativou pro kritiku reforem a na podporu alternativ

REVO/SOP – Skupina revoluční mládeže REVO/Socialistická organizace pracujících

SHARP – Skinheads Against Racial Prejudice – Skinheadi proti rasistickým předsudkům

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SM – Svobodná mládež

SMKČ – Svaz mladých komunistů Československa

TZ – Trestní zákoník

ÚO – Územní odbor

ÚOOZ – Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

W.P.E.P. – White Power European Patriots

WPM – White Power Music

W.R.K. – White Rebel Klan